

Κριτήρια Green Key και Επεξηγηματικές Σημειώσεις
1 Οκτωβρίου 2026 – 31 Δεκεμβρίου 2031

Green Key

I. Εισαγωγή

Το Green Key παρέχει ένα ανεξάρτητο σύστημα πιστοποίησης από τρίτο φορέα για επιχειρήσεις του τουρισμού και της φιλοξενίας, επιτρέποντας την επαλήθευση της συμμόρφωσης με καθορισμένα κριτήρια βιωσιμότητας. Το πρόγραμμα διασφαλίζει ότι οι εν λόγω επιχειρήσεις πληρούν αυστηρά πρότυπα βιωσιμότητας στους ακόλουθους επτά τομείς: Βιώσιμη Διαχείριση, Ενημέρωση και Συμμετοχή Επισκεπτών, Νερό, Ενέργεια και Άνθρακας, Απόβλητα, Προμήθειες και Περιβάλλον Διαβίωσης.

Το Green Key εφαρμόζεται σε συγκεκριμένους τύπους επιχειρήσεων, οι οποίοι παρατίθενται κατωτέρω μαζί με τους ορισμούς και τις προϋποθέσεις επιλεξιμότητάς τους:

- Ξενοδοχεία και Ξενώνες (HH)
- Κάμπινγκ και Τουριστικά Πάρκα (CHP)
- Μικρά Καταλύματα (SA)
- Συνεδριακά Κέντρα (CC)
- Εστιατόρια / Καφετέριες (R)
- Αξιοθέατα (A)

Το πεδίο εφαρμογής της πιστοποίησης Green Key, με τις προδιαγραφές των υπηρεσιών, εγκαταστάσεων και δραστηριοτήτων που περιλαμβάνονται και εξαιρούνται, ορίζεται στο σχετικό έγγραφο.

Ένα Γλωσσάρι που αποσαφηνίζει την ορολογία και τις έννοιες που χρησιμοποιούνται στα κριτήρια Green Key είναι επίσης διαθέσιμο.

II. Υποχρεωτικά και Κατευθυντήρια Κριτήρια

Τα κριτήρια που σημειώνονται με (I) είναι υποχρεωτικά, ενώ τα κριτήρια που σημειώνονται με (G) είναι κατευθυντήρια. Ο αιτών οφείλει να συμμορφώνεται με το σύνολο των υποχρεωτικών κριτηρίων και με αυξανόμενο αριθμό των εφαρμοστέων κατευθυντήριων κριτηρίων, ανάλογα με τα έτη κατοχής του πιστοποιητικού, σύμφωνα με τον ακόλουθο πίνακα:

Περίοδος Πιστοποίησης – Έτος – Ποσοστό Υποχρεωτικών Κριτηρίων – Ποσοστό Κατευθυντήριων Κριτηρίων

Πρώτη: 1–2 έτη — 100% — 0%

Δεύτερη: 3–4 έτη — 100% — 10%

Τρίτη: 5–6 έτη — 100% — 20%

Τέταρτη: 7–8 έτη — 100% — 30%

Πέμπτη: 9–10 έτη — 100% — 40%

Έκτη και εφεξής: 11–12 έτη και άνω — 100% — 50%

III. Κριτήρια

1. ΒΙΩΣΙΜΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ

Στρατηγική Περιβάλλοντος & Συμμετοχή Διοίκησης, Εταιρική Κοινωνική Ευθύνη, Συμμετοχή Ομάδας

Στρατηγική Περιβάλλοντος & Συμμετοχή Διοίκησης

A/A – Κριτήριο – Επεξηγηματικές Σημειώσεις

1.1

Η διοίκηση συμμετέχει ενεργά και ορίζει έναν Εκπρόσωπο Green Key της επιχείρησης από το προσωπικό της εγκατάστασης. (I)

HH, CHP, SA, CC, R, A

Σημασία (Relevance)

Ο ορισμός Εκπροσώπου Green Key συμβάλλει στη διασφάλιση του συντονισμού, της συνέχειας και της αποτελεσματικής επικοινωνίας σε όλες τις δράσεις βιωσιμότητας.

Απαιτήσεις Εφαρμογής (Expectations for implementation)

Η διοίκηση της επιχείρησης συμμετέχει ενεργά στη διαχείριση πρωτοβουλιών βιωσιμότητας και ορίζει έναν Εκπρόσωπο Green Key από το προσωπικό. Για να διασφαλιστεί η συνέχεια κατά την απουσία ή άδεια του Εκπροσώπου Green Key, η διοίκηση ορίζει επίσης έναν κατονομαζόμενο αναπληρωτή. Τα ονόματα και τα στοιχεία επικοινωνίας τόσο του Εκπροσώπου όσο και του αναπληρωτή κοινοποιούνται στο Green Key κατά τη διαδικασία αίτησης και κάθε φορά που υπάρχει αλλαγή.

Ο Εκπρόσωπος Green Key είναι μόνιμο μέλος του προσωπικού της επιχείρησης.

Οι βασικές αρμοδιότητές του περιλαμβάνουν:

- να λειτουργεί ως κύριο σημείο επαφής για θέματα βιωσιμότητας προς τη διοίκηση, το προσωπικό, τους προμηθευτές και το Green Key, καθώς και προς ελεγκτές και αρμόδιους λήψης αποφάσεων·
- να καθοδηγεί και να υποστηρίζει το προσωπικό σε θέματα βιωσιμότητας (βλ. κριτήριο 1.20)·
- να συντονίζει την εκπαίδευση προσωπικού σε θέματα βιωσιμότητας (βλ. κριτήριο 1.21)·
- να διασφαλίζει τη συλλογή και υποβολή όλων των απαιτούμενων δεδομένων απόδοσης και λειτουργίας για την αίτηση Green Key (συμπεριλαμβανομένων χημικών καθαρισμού/προγραμμάτων, αποβλήτων και αποδοτικής χρήσης ενέργειας και νερού)·
- να παρακολουθεί την εφαρμογή των στρατηγικών στόχων βιωσιμότητας (βλ. κριτήριο 1.2) και του ετήσιου σχεδίου δράσης (βλ. κριτήριο 1.3)·
- να συλλέγει και να επεξεργάζεται προτάσεις βιωσιμότητας από προσωπικό και επισκέπτες·
- να επιβλέπει την επικοινωνία σχετικά με την αίτηση ή επαναπιστοποίηση Green Key· και
- να διασφαλίζει, εφόσον δεν είναι μέλος της διοίκησης, τη συμμετοχή του σε τακτικές συναντήσεις διοίκησης για την παρουσίαση εξελίξεων βιωσιμότητας.

Συνιστάται έντονα η σύσταση «Πράσινης Επιτροπής» με εκπροσώπους από όλα τα τμήματα. Η επιτροπή αυτή επιβλέπει την εφαρμογή της στρατηγικής και των δράσεων βιωσιμότητας σε συνεργασία με τον Εκπρόσωπο Green Key και ενημερώνει το προσωπικό.

Η τελική ευθύνη για την πιστοποίηση Green Key ανήκει στην ανώτερη διοίκηση ή ηγεσία της επιχείρησης.

Σημείωση για εθνική προσαρμογή: Στη Δανία (DK), η διοίκηση ορίζει δύο Εκπροσώπους Green Key από το προσωπικό.

Αποδεικτικά Ελέγχου (Audit evidence)

Κατά την επιτόπια επιθεώρηση, μέσω συνέντευξης επιβεβαιώνεται ότι ο/οι Εκπρόσωπος/οι Green Key είναι σε θέση να απαντούν σε ερωτήσεις σχετικά με τις δράσεις βιωσιμότητας και τα κριτήρια Green Key που εφαρμόζονται στην επιχείρηση.

1.2

Η επιχείρηση διαμορφώνει στρατηγικούς στόχους βιωσιμότητας. (I)
HH, CHP, SA, CC, R, A

Σημασία (Relevance)

Η διαμόρφωση στρατηγικών στόχων βιωσιμότητας παρέχει ένα ισχυρό και προσανατολισμένο σε στόχους πλαίσιο για τη βιώσιμη λειτουργία της επιχείρησης. Διασφαλίζει ευθυγράμμιση, συνεχή βελτίωση και ενσωμάτωση της βιωσιμότητας στις βασικές λειτουργίες.

Απαιτήσεις Εφαρμογής (Expectations for implementation)

Η διοίκηση και το προσωπικό (π.χ. υπό την επίβλεψη του Εκπροσώπου Green Key) διαμορφώνουν στρατηγικούς στόχους βιωσιμότητας που υπερβαίνουν τη συμμόρφωση με τη νομοθεσία και αποτελούν δέσμευση για συνεχή βελτίωση, παρακολούθηση προόδου και καθοδήγηση λήψης αποφάσεων. Οι στόχοι επικεντρώνονται στη μακροπρόθεσμη κατεύθυνση και όχι σε συγκεκριμένες δράσεις (οι οποίες καλύπτονται στο κριτήριο 1.3).

Οι στόχοι:

- περιλαμβάνουν χρονικό ορίζοντα αναθεώρησης,
- έχουν μέγιστη διάρκεια έως 6 έτη,
- αξιολογούνται κάθε περίοδο πιστοποίησης (ανά 2 έτη) ώστε να διασφαλίζεται η συνάφεια και η φιλοδοξία τους,
- συνδέονται άμεσα με το ετήσιο σχέδιο δράσης (κριτήριο 1.3),
- χρησιμοποιούνται για την αξιολόγηση της συνολικής απόδοσης βιωσιμότητας της επιχείρησης.

Για επιχειρήσεις με περισσότερους από 50 εργαζομένους απαιτούνται τουλάχιστον 4 στρατηγικοί στόχοι, ενώ για επιχειρήσεις με λιγότερους από 50 εργαζομένους τουλάχιστον 2. Οι στόχοι πρέπει να καλύπτουν τουλάχιστον 2 διαφορετικούς τομείς, όπως: ενέργεια, νερό, απόβλητα, κοινωνική βιωσιμότητα / ΕΚΕ (π.χ. ισότητα προσωπικού, ένταξη, τοπική κοινότητα), προστασία βιοποικιλότητας, βιώσιμες προμήθειες, διαχείριση κινδύνων και κρίσεων κ.ά.

Οι στόχοι βασίζονται σε πραγματικά δεδομένα απόδοσης ή αξιολογήσεις συγκεκριμένης περιόδου αναφοράς και ανταποκρίνονται σε εντοπισμένα προβλήματα ή ευκαιρίες βελτίωσης. Ενδεικτικά δεδομένα περιλαμβάνουν: κατανάλωση ενέργειας, νερού, αποβλήτων ή εκπομπών άνθρακα, αξιολογήσεις κινδύνου νερού ή βιοποικιλότητας, καθώς και ανατροφοδότηση από επισκέπτες και προσωπικό.

Για νέους αιτούντες που δεν διαθέτουν πλήρη ετήσια δεδομένα, οι στόχοι βασίζονται στα πιο αξιόπιστα διαθέσιμα στοιχεία (π.χ. τουλάχιστον 3 μηνών).

Ενδεικτικά παραδείγματα στρατηγικών στόχων:

- α) μείωση εκπομπών αερίων θερμοκηπίου (Score 1 και 2) κατά $\geq 20\%$ έως το έτος XXXX σε σχέση με έτος βάσης XXXX.
- β) αποκατάσταση $\geq 20\%$ της έκτασης της εγκατάστασης σε φυσικό ή ημιφυσικό βιότοπο.
- γ) μείωση κατανάλωσης ενέργειας για θέρμανση/ψύξη κατά 15% .
- δ) εξάλειψη όλων των πλαστικών μίας χρήσης έως συγκεκριμένο έτος.
- ε) μείωση κατανάλωσης νερού ανά διανυκτέρευση κατά 10% .
- στ) επίτευξη ισορροπίας φύλου σε θέσεις διοίκησης ($\geq 40\%$ γυναίκες).
- ζ) ετήσια εκπαίδευση προσωπικού για πρόληψη παρενόχλησης και προστασία ευάλωτων ομάδων.
- η) διάθεση $\geq 1\%$ των ετήσιων κερδών σε τοπικές δράσεις.
- θ) στόχος τοπικής απασχόλησης $\geq 60\%$.

Οι στόχοι αναπτύσσονται από κοινού από διοίκηση και προσωπικό. Η διοίκηση είναι υπεύθυνη για την ακρίβεια, την υλοποίηση και την παρακολούθησή τους. Σε περίπτωση μη επίτευξης, απαιτείται τεκμηριωμένη ανάλυση και ενδεχομένως συνέχιση του στόχου στην επόμενη περίοδο.

Οι στόχοι κοινοποιούνται στο προσωπικό και μπορούν να είναι διαθέσιμοι και στους επισκέπτες (π.χ. ιστοσελίδα, χώρος υποδοχής, δωμάτια). Συνιστάται η συμμετοχή και άλλων ενδιαφερόμενων μερών (π.χ. τοπική κοινότητα).

Τα κριτήρια Green Key μπορούν να χρησιμοποιηθούν ως πηγή έμπνευσης. Συνιστάται επίσης η διαμόρφωση οράματος και αποστολής βιωσιμότητας.

Σε περίπτωση συμμετοχής σε αλυσίδα επιχειρήσεων, οι στόχοι σε επίπεδο ομίλου μπορούν να χρησιμοποιηθούν ως βάση, εφόσον προσαρμόζονται τοπικά ή τεκμηριώνεται η συνάφειά τους.

Αποδεικτικά Ελέγχου (Audit evidence)

Κατά τον έλεγχο, η επιχείρηση παρουσιάζει γραπτούς και χρονολογημένους στόχους, οι οποίοι:

- έχουν κοινοποιηθεί στο προσωπικό,
- καλύπτουν τουλάχιστον 2 διαφορετικούς τομείς,
- έχουν διαμορφωθεί τα τελευταία 2 έτη,
- έχουν αναπτυχθεί από κοινού από διοίκηση και προσωπικό, με υπεύθυνο παρακολούθησης τον Εκπρόσωπο Green Key.

1.3

Η επιχείρηση διαμορφώνει ένα σχέδιο δράσης ευθυγραμμισμένο με τους στρατηγικούς στόχους βιωσιμότητάς της. (I)

HH, CHP, SA, CC, R, A

Σημασία (Relevance)

Για τη μετατροπή των στρατηγικών στόχων βιωσιμότητας της επιχείρησης (κριτήριο 1.2) σε μετρήσιμες και προσανατολισμένες σε στόχους ενέργειες, απαιτείται ένα σχέδιο δράσης. Το σχέδιο αυτό διασφαλίζει την πρακτική υλοποίηση των στρατηγικών στόχων και παρέχει ένα πλαίσιο για την παρακολούθηση της προόδου και τη συνεχή βελτίωση.

Απαιτήσεις Εφαρμογής (Expectations for implementation)

Η επιχείρηση διαμορφώνει ένα σχέδιο δράσης το οποίο περιγράφει συγκεκριμένα βήματα για την υλοποίηση των στρατηγικών στόχων βιωσιμότητας (κριτήριο 1.2). Το σχέδιο δράσης αποτελεί κεντρικό επιχειρησιακό εργαλείο του συστήματος διαχείρισης βιωσιμότητας της επιχείρησης και αντανακλά τη συνάφεια με το συγκεκριμένο πλαίσιο λειτουργίας της εγκατάστασης. Για παράδειγμα, εάν η λειψυδρία αποτελεί περιφερειακό ζήτημα, το σχέδιο δράσης δίνει μεγαλύτερη έμφαση σε πρωτοβουλίες εξοικονόμησης νερού.

Το σχέδιο δράσης καλύπτει ολόκληρη την περίοδο πιστοποίησης (24 μήνες), με τις ενέργειες να κατανέμονται σαφώς ανά έτος, ώστε να καθίσταται δυνατή η παρακολούθηση της προόδου και η ετήσια επικαιροποίησή του.

Για επιχειρήσεις με περισσότερους από 50 εργαζομένους, το σχέδιο περιλαμβάνει κατ' ελάχιστον 4 ενέργειες ανά περίοδο πιστοποίησης. Για επιχειρήσεις με λιγότερους από 50 εργαζομένους, περιλαμβάνει κατ' ελάχιστον 2 ενέργειες ανά περίοδο πιστοποίησης.

Οι ενέργειες καλύπτουν τουλάχιστον 2 τομείς του Green Key, όπως ενέργεια, νερό, απόβλητα, κοινωνική βιωσιμότητα / εταιρική κοινωνική ευθύνη (π.χ. ισότητα προσωπικού, ένταξη, συμμετοχή κοινότητας κ.λπ.), προστασία βιοποικιλότητας, βιώσιμες προμήθειες, διαχείριση κινδύνων και κρίσεων κ.ά., και κάθε ενέργεια συνδέεται με τουλάχιστον έναν στρατηγικό στόχο βιωσιμότητας. Εάν το σχέδιο αναπτυχθεί στο πλαίσιο του κριτηρίου 1.2, αντικατοπτρίζει επίσης το όραμα, την αποστολή και τις θεματικές προτεραιότητες των στόχων, διασφαλίζοντας μια συνεκτική και προσανατολισμένη στα αποτελέσματα προσέγγιση.

Κατά την κατάρτιση του ετήσιου σχεδίου δράσης, συνιστάται η χρήση των κριτηρίων Green Key ως πηγή έμπνευσης, τόσο για τη συμμόρφωση με κατευθυντήρια κριτήρια που δεν έχουν ακόμη εφαρμοστεί όσο και για την περαιτέρω ενίσχυση της εφαρμογής ήδη υλοποιημένων υποχρεωτικών και κατευθυντήριων κριτηρίων. Ενέργειες που έχουν ήδη ολοκληρωθεί δεν περιλαμβάνονται στο ετήσιο σχέδιο δράσης, και η απλή αναγραφή ενός κατευθυντήριου κριτηρίου ως ενέργεια δεν είναι επαρκής. Ωστόσο, είναι αποδεκτό να περιλαμβάνονται υποστηρικτικές ενέργειες που συμβάλλουν στη μελλοντική εφαρμογή ενός κατευθυντήριου κριτηρίου (π.χ. διενέργεια μελέτης σκοπιμότητας για την προετοιμασία συμμόρφωσης με συγκεκριμένο κατευθυντήριο κριτήριο).

Όλες οι ενέργειες είναι μετρήσιμες (π.χ. αριθμός, ποσοστό, ποσότητα ή ολοκληρωμένη εργασία). Για κάθε ενέργεια τεκμηριώνονται σαφώς τα εξής:

- περιγραφή της ενέργειας, το χρονοδιάγραμμα και το επιδιωκόμενο αποτέλεσμα·
- το αρμόδιο τμήμα ή τα υπεύθυνα μέλη προσωπικού·
- η σύνδεση με τον/τους στρατηγικό/ούς στόχο/ους βιωσιμότητας που υποστηρίζει.

Οι ενέργειες αναπτύσσονται από κοινού από τη διοίκηση και το προσωπικό (π.χ. υπό την επίβλεψη του Εκπροσώπου Green Key), διασφαλίζοντας ότι και οι δύο πλευρές συμβάλλουν στον εντοπισμό και την ιεράρχηση των ενεργειών. Η διοίκηση είναι υπεύθυνη για την ακρίβεια των ενεργειών, την υλοποίησή τους και την παρακολούθησή τους. Εάν μία ενέργεια δεν έχει υλοποιηθεί, η επιχείρηση παρέχει σαφή και τεκμηριωμένη αιτιολόγηση που εξηγεί τους λόγους (π.χ. οικονομικοί, δομικοί, συγκυριακοί ή χρονικοί περιορισμοί) και παρουσιάζει συγκεκριμένο σχέδιο ενεργειών είτε για την ολοκλήρωση της ίδιας ενέργειας στην επόμενη περίοδο πιστοποίησης είτε για την αντικατάστασή της με μία πιο εφικτή εναλλακτική.

Εάν η επιχείρηση αποτελεί μέρος αλυσίδας, οι συλλογικές ενέργειες σε επίπεδο αλυσίδας μπορούν να χρησιμοποιηθούν ως πηγή έμπνευσης, υπό την προϋπόθεση ότι μεταφράζονται σε συγκεκριμένες ατομικές/τοπικές ενέργειες. Εάν υιοθετηθούν χωρίς τροποποίηση, η επιχείρηση οφείλει να τεκμηριώσει τη συνάφειά τους. Έγγραφα ή ενέργειες σε επίπεδο αλυσίδας μπορούν να γίνουν αποδεκτά ως αποδεικτικά στοιχεία, εφόσον η επιχείρηση αποδεικνύει ότι εφαρμόζονται στην εγκατάστασή της και είναι κατάλληλα για το δομικό, γεωγραφικό και πολιτισμικό της πλαίσιο.

Αποδεικτικά Ελέγχου (Audit evidence)

Κατά τον έλεγχο, η επιχείρηση παρουσιάζει το γραπτό ετήσιο σχέδιο δράσης για την επερχόμενη περίοδο πιστοποίησης. Ελέγχεται ότι το σχέδιο:

- περιλαμβάνει κατ' ελάχιστον 4 ενέργειες (για επιχειρήσεις με περισσότερους από 50 εργαζομένους) ή 2 ενέργειες (για επιχειρήσεις με λιγότερους από 50 εργαζομένους) ανά περίοδο πιστοποίησης·
- περιέχει ενέργειες που συνδέονται με έναν ή περισσότερους στρατηγικούς στόχους βιωσιμότητας·
- περιλαμβάνει χρονοδιαγράμματα και υπεύθυνα τμήματα ή μέλη προσωπικού·
- έχει κοινοποιηθεί εσωτερικά και είναι διαθέσιμο στο προσωπικό.

Σε συγκεκριμένες περιπτώσεις, για επιχειρήσεις που υποβάλλουν εκ νέου αίτηση, η επιχείρηση παρουσιάζει αποδεικτικά στοιχεία προόδου ή ολοκλήρωσης του προηγούμενου σχεδίου δράσης. Αυτά μπορεί να περιλαμβάνουν αναφορές, φωτογραφίες, συμβάσεις, συμφωνίες συνεργασίας, αρχεία εκπαίδευσης ή άλλα επαληθεύσιμα έγγραφα. Παραδείγματα περιλαμβάνουν:

- α) πρόσκληση ή καταγραφή εκδήλωσης βιωσιμότητας για το προσωπικό (π.χ. εθελοντισμός, δράσεις ευαισθητοποίησης)·
- β) σύμβαση, συμφωνία συνεργασίας ή μνημόνιο συνεργασίας (MoU) με ΜΚΟ ή οργανισμό βιωσιμότητας·
- γ) αποδεικτικό συμμετοχής σε βιώσιμη ή κοινωνική πρωτοβουλία που συνδέεται με συγκεκριμένη δράση·
- δ) αναφορές, πρακτικά ή αρχεία δραστηριοτήτων που σχετίζονται με τη δράση.

Εάν οι ενέργειες δεν έχουν υλοποιηθεί, για τους επαναιτούντες απαιτείται τεκμηριωμένη αιτιολόγηση και σχέδιο που να εξηγεί εάν οι μη υλοποιημένες ενέργειες θα εφαρμοστούν στην επόμενη περίοδο πιστοποίησης (και με ποιον τρόπο) ή γιατί δεν θεωρούνται εφικτές για την επιχείρηση.

Εταιρική Κοινωνική Ευθύνη

1.4

Η επιχείρηση διασφαλίζει δίκαιες εργασιακές πρακτικές, συμπεριλαμβανομένων γραπτών συμβάσεων, ίσης αμοιβής για ίση εργασία και αμοιβής ίσης ή ανώτερης του αξιοπρεπούς μισθού για όλους τους εργαζομένους και τους εργαζομένους μέσω υπεργολαβίας. (I)

ΗΗ, CHP, SA, CC, R, A

Σημασία (Relevance)

Η διασφάλιση δίκαιων εργασιακών πρακτικών είναι ουσιώδης για την προστασία της ευημερίας των εργαζομένων, την προώθηση της ισότητας και την ενίσχυση υπεύθυνων επιχειρηματικών πρακτικών. Σε ένα πολυπολιτισμικό εργατικό δυναμικό, οι διαφανείς και νόμιμες συνθήκες απασχόλησης συμβάλλουν

στη μείωση των ανισοτήτων και στην προώθηση ενός ασφαλούς και αξιοπρεπούς εργασιακού περιβάλλοντος.

Απαιτήσεις Εφαρμογής (Expectations for implementation)

Η επιχείρηση διασφαλίζει δίκαιες εργασιακές πρακτικές για όλους τους εργαζομένους (συμπεριλαμβανομένων υπεργολάβων, εξωτερικού προσωπικού και παρόχων υπηρεσιών που εργάζονται επιτόπου). Αυτό περιλαμβάνει γραπτές συμβάσεις, ίση αμοιβή για ίση εργασία και αμοιβή ίση ή ανώτερη του αξιοπρεπούς μισθού.

Συγκεκριμένα, η επιχείρηση:

- διασφαλίζει ότι όλοι οι εργαζόμενοι αμείβονται τουλάχιστον με τον νόμιμο κατώτατο ωρομίσθιο ή, όπου δεν υπάρχει σχετικό νομικό πλαίσιο, με έναν ελάχιστο αξιοπρεπή μισθό, υπολογισμένο σύμφωνα με τις αρχές της Διεθνούς Οργάνωσης Εργασίας (ILO).
- παρέχει γραπτές συμβάσεις εργασίας που περιλαμβάνουν λεπτομέρειες για τον μισθό, τις ώρες εργασίας (ή, όπου εφαρμόζεται, τον αριθμό ημερών εργασίας ανά έτος) και τα καθήκοντα. Οι συμβάσεις εξηγούνται σε γλώσσα ή μορφή κατανοητή για τον εργαζόμενο, με παροχή μετάφρασης ή προφορικής υποστήριξης όπου απαιτείται. Οι εργαζόμενοι λαμβάνουν επίσης αποδείξεις μισθοδοσίας που περιλαμβάνουν τις ώρες ή ημέρες εργασίας, τις αποδοχές και τυχόν υπερωρίες ή αντισταθμιστικές άδειες.
- εγγυάται ίση αμοιβή για ίση εργασία ανεξαρτήτως φύλου, εθνικότητας ή κατάστασης αναπηρίας και διασφαλίζει τη διαφάνεια στις μισθολογικές κλίμακες (εκτός εάν η εθνική νομοθεσία ορίζει διαφορετικά). Συνιστάται η ύπαρξη τεκμηριωμένης μισθολογικής δομής (π.χ. πίνακας μισθών, μισθολογική κλίμακα ή πλαίσιο αμοιβών).
- απαιτεί συμβάσεις με όλους τους εσωτερικά διαχειριζόμενους υπεργολάβους που επιβεβαιώνουν τη συμμόρφωση με τις ίδιες αρχές δίκαιης εργασίας. Εάν ορισμένες εγκαταστάσεις διαχειρίζονται εξωτερικά, η επιχείρηση τους ενημερώνει επίσημα και εγγράφως και τους ενθαρρύνει να ακολουθούν τα ίδια πρότυπα.

Αποδεικτικά Ελέγχου (Audit evidence)

Κατά τον έλεγχο, η επιχείρηση παρουσιάζει τεκμηρίωση που αποδεικνύει τη συμμόρφωση με τις δίκαιες εργασιακές πρακτικές.

Κατά την επιτόπια επιθεώρηση, ο ελεγκτής πραγματοποιεί δειγματοληπτικό έλεγχο εξετάζοντας δείγμα 3 συμβάσεων εργασίας σε σύγκριση με στοιχεία μισθοδοσίας και δομές αμοιβών (π.χ. συνοπτικό πίνακα μισθοδοσίας, μισθολογική κλίμακα), ώστε να επαληθεύσει ότι:

- υπάρχουν γραπτές συμβάσεις για όλους τους εργαζομένους.
- τα επίπεδα αμοιβών ευθυγραμμίζονται με τον νόμιμο κατώτατο ή αξιοπρεπή μισθό.
- διασφαλίζεται ίση αμοιβή για ίση εργασία (μεθοδολογία C).

Τα έγγραφα μπορούν, εφόσον απαιτείται, να παρουσιαστούν σε ανωνυμοποιημένη μορφή.

Σε περιπτώσεις όπου απασχολούνται υπεργολάβοι ή εξωτερικό προσωπικό επιτόπου, ο ελεγκτής εξετάζει δείγμα 3 συμφωνιών για να επιβεβαιώσει ότι τηρούνται οι ίδιες αρχές (μεθοδολογία C).

Εάν εντοπιστούν ασυνέπειες ή υπάρχουν υπόνοιες παρατυπιών, διενεργείται τουλάχιστον μία ανώνυμη συνέντευξη με εργαζομένους ή υπεργολάβους.

1.5

Η επιχείρηση δεν χρησιμοποιεί ούτε αποδέχεται παιδική εργασία και διασφαλίζει την προστασία των ανηλίκων στην απασχόληση. (I)

HH, CHP, SA, CC, R, A

Σημασία (Relevance)

Η πρόληψη της παιδικής εργασίας και η προστασία των ανηλίκων αποτελούν βασικά στοιχεία υπεύθυνης επιχειρηματικής συμπεριφοράς και δέουσας επιμέλειας για τα ανθρώπινα δικαιώματα. Η διασφάλιση ότι δεν απασχολούνται παιδιά και ότι οι νεαροί εργαζόμενοι προστατεύονται συμβάλλει στην κοινωνική βιωσιμότητα και στην ευημερία των τοπικών κοινοτήτων.

Απαιτήσεις Εφαρμογής (Expectations for implementation)

Η επιχείρηση διασφαλίζει ότι δεν απασχολείται κανένα παιδί κάτω των 14 ετών και ότι οποιαδήποτε απασχόληση ανηλίκων κάτω των 18 ετών είναι αυστηρά ρυθμιζόμενη, προστατευτική και σύμφωνη με εθνικά και διεθνή πρότυπα. Επιπλέον, διασφαλίζει ότι δεν συνεργάζεται με προμηθευτές που χρησιμοποιούν παιδική εργασία.

Συγκεκριμένα:

- δεν απασχολεί παιδιά κάτω των 14 ετών υπό καμία συνθήκη·
- τηρεί την εθνική νομοθεσία ή, όπου αυτή δεν υπάρχει ή είναι λιγότερο αυστηρή, συμμορφώνεται με τη Σύμβαση των Ηνωμένων Εθνών για τα Δικαιώματα του Παιδιού και τις Συμβάσεις ILO 138 και 182·
- σέβεται τα δικαιώματα των παιδιών και τα προστατεύει από κάθε μορφή εκμετάλλευσης, συμπεριλαμβανομένης της σεξουαλικής εκμετάλλευσης.

Εάν απασχολούνται άτομα κάτω των 18 ετών:

- εξασφαλίζεται γραπτή συγκατάθεση γονέα ή κηδεμόνα ή συμφωνία με εκπαιδευτικό ίδρυμα που καθορίζει καθήκοντα και ώρες εργασίας·
- τηρούνται όλοι οι σχετικοί νόμοι για ώρες εργασίας, ανάπαυση, άδειες, αποδοχές και ασφάλιση.

Αποδεικτικά Ελέγχου (Audit evidence)

Κατά τον έλεγχο παρουσιάζονται:

- υπογεγραμμένη δήλωση ότι δεν απασχολούνται παιδιά κάτω των 14 ετών, κάτι που επιβεβαιώνεται και οπτικά·
- όπου εφαρμόζεται, έγγραφα συγκατάθεσης ή συμφωνίες με εκπαιδευτικά ιδρύματα και στοιχεία συμμόρφωσης για εργαζομένους κάτω των 18 ετών. Τα έγγραφα μπορούν να παρουσιαστούν ανωνυμοποιημένα και δεν συλλέγονται αντίγραφα, καθώς ο έλεγχος είναι αποκλειστικά οπτικός.

1.6

Η επιχείρηση παρέχει προσβάσιμους και χωρίς αντίποινα μηχανισμούς υποβολής παραπόνων και αναφορών (whistleblowing) για την αναφορά εκμετάλλευσης, διακρίσεων και παρενόχλησης. (I)

HH, CHP, CC, R, A

Σημασία (Relevance)

Τα αποτελεσματικά συστήματα υποβολής παραπόνων και αναφορών (whistleblower) είναι ουσιώδη για τη διασφάλιση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, της ακεραιότητας στον χώρο εργασίας και της ηθικής συμπεριφοράς. Η επιχείρηση διασφαλίζει ότι όλο το προσωπικό (συμπεριλαμβανομένου του

προσωπικού μέσω υπερβολίας) καθώς και οι επισκέπτες έχουν πρόσβαση σε έναν ασφαλή και εμπιστευτικό μηχανισμό για την αναφορά εκμετάλλευσης, διακρίσεων και παρενόχλησης χωρίς φόβο αντιποίνων.

Απαιτήσεις Εφαρμογής (Expectations for implementation)

Η επιχείρηση εφαρμόζει ένα βασικό, σαφές και προσβάσιμο σύστημα για την αναφορά ανησυχιών. Κατ' ελάχιστον, η επιχείρηση διαθέτει:

- μια γραπτή διαδικασία υποβολής παραπόνων και αναφορών (whistleblower), η οποία εξηγεί πώς να αναφερθεί μια ανησυχία, ποιος τη λαμβάνει, τα βήματα που ακολουθούνται για την παρακολούθηση και διερεύνηση, τα αναμενόμενα χρονικά πλαίσια, καθώς και τις διασφαλίσεις εμπιστευτικότητας και μη επιβολής αντιποίνων·
- τουλάχιστον ένα εμπιστευτικό ή ανώνυμο κανάλι αναφοράς, όπως πρόσβαση σε ανεξάρτητο εξωτερικό δίκτυο αναφορών (π.χ. πλατφόρμα whistleblower της FEE) ή ισοδύναμο μηχανισμό τρίτου μέρους·
- ενημέρωση προς το προσωπικό σχετικά με το πώς να χρησιμοποιεί το σύστημα, διασφαλίζοντας ότι όλοι οι εργαζόμενοι (συμπεριλαμβανομένων των εργαζομένων μέσω υπερβολίας) γνωρίζουν πού να αναφέρουν ανησυχίες και κατανοούν το δικαίωμά τους για ασφαλή και εμπιστευτική αναφορά. Οι πληροφορίες είναι προσβάσιμες και κατανοητές σε όλο το προσωπικό·
- επιλογές αναφοράς για τους επισκέπτες, που επιτρέπουν στους επισκέπτες να αναφέρουν εμπιστευτικά οποιαδήποτε μορφή εκμετάλλευσης ή ανάρμοστης συμπεριφοράς που παρατηρούν. Οι πληροφορίες αυτές είναι διαθέσιμες σε υλικό για επισκέπτες (π.χ. ενημερωτικά βιβλία, ψηφιακές σελίδες καλωσορίσματος, σήμανση κ.λπ.).

Το παρόν κριτήριο εφαρμόζεται σε επιχειρήσεις με περισσότερους από 50 εργαζομένους. Οι επιχειρήσεις με λιγότερους από 50 εργαζομένους ενθαρρύνονται να εργαστούν σε άλλες αναλογικές επιλογές αναφοράς (π.χ. απλοποιημένη εσωτερική αναφορά, εκπρόσωπος προσωπικού, πρακτικές αναφοράς ανοικτής πόρτας).

Αποδεικτικά Ελέγχου (Audit evidence)

Κατά τον έλεγχο, η επιχείρηση παρουσιάζει:

- τη γραπτή διαδικασία υποβολής παραπόνων και αναφορών, συμπεριλαμβανομένων των βημάτων αναφοράς, των ορισμένων υπευθύνων προσώπων, των μέτρων εμπιστευτικότητας και των προβλέψεων μη επιβολής αντιποίνων·
- αποδεικτικά στοιχεία επικοινωνίας προς το προσωπικό (π.χ. υλικό ένταξης, εσωτερικές ανακοινώσεις, αρχεία εκπαίδευσης) που αποδεικνύουν ότι οι εργαζόμενοι είναι ενημερωμένοι σχετικά με το σύστημα αναφοράς και γνωρίζουν πώς να έχουν πρόσβαση σε αυτό·
- επιβεβαίωση ύπαρξης ανώνυμου ή εμπιστευτικού καναλιού αναφοράς, όπως σύνδεσμος προς εξωτερική πλατφόρμα αναφορών ή τεκμηρίωση ισοδύναμου μηχανισμού τρίτου μέρους·
- υλικό που απευθύνεται στους επισκέπτες και δείχνει πώς ενημερώνονται σχετικά με τους διαθέσιμους μηχανισμούς αναφοράς (π.χ. στιγμιότυπα οθόνης, φωτογραφίες, έντυπες σελίδες).

Κατά την επιτόπια επιθεώρηση, ο ελεγκτής πραγματοποιεί τουλάχιστον μία συνέντευξη με εργαζόμενο που είναι παρών κατά τον έλεγχο, προκειμένου να επιβεβαιώσει ότι είναι ενήμερος για τους μηχανισμούς και αισθάνεται ότι μπορεί να τους χρησιμοποιήσει χωρίς φόβο αντιποίνων.

1.7

Η επιχείρηση διαθέτει διαδικασίες για τη διασφάλιση ενός ασφαλούς και υγιούς εργασιακού περιβάλλοντος. (I)

HH, CHP, SA, CC, R, A

Σημασία (Relevance)

Ένα ασφαλές και υποστηρικτικό εργασιακό περιβάλλον είναι ουσιώδες για την υγεία, την ικανοποίηση και την απόδοση των εργαζομένων και αποτελεί τη βάση για υπεύθυνες και βιώσιμες επιχειρηματικές λειτουργίες. Με τη διασφάλιση ισχυρών πρακτικών υγείας και ασφάλειας στην εργασία και την προώθηση της ευημερίας του προσωπικού, η επιχείρηση συμβάλλει στην πρόληψη εργατικών ατυχημάτων και άγχους και ενισχύει μια θετική οργανωσιακή κουλτούρα που ωφελεί τόσο τους εργαζόμενους όσο και την ποιότητα των παρεχόμενων υπηρεσιών.

Απαιτήσεις Εφαρμογής (Expectations for implementation)

Η επιχείρηση διασφαλίζει την υγεία και ασφάλεια όλων των εργαζομένων:

- παρέχοντας γραπτές πολιτικές υγείας και ασφάλειας και διαδικασίες έκτακτης ανάγκης που είναι προσβάσιμες και σαφώς κοινοποιημένες σε όλο το προσωπικό· και
- διασφαλίζοντας ότι τα μέτρα υγείας και ασφάλειας αντικατοπτρίζονται στην πρακτική καθημερινή λειτουργία και όχι μόνο σε γραπτή τεκμηρίωση.

Αποδεικτικά Ελέγχου (Audit evidence)

Κατά τον έλεγχο, η επιχείρηση παρουσιάζει:

- γραπτές πολιτικές υγείας και ασφάλειας και σχέδια έκτακτης ανάγκης που είναι προσβάσιμα σε όλο το προσωπικό· και
- αποδεικτικά στοιχεία ότι οι διαδικασίες αυτές κοινοποιούνται και εφαρμόζονται στην καθημερινή λειτουργία (π.χ. σήμανση σε χώρους προσωπικού).

1.8

Η επιχείρηση συνεργάζεται ενεργά με έναν καθορισμένο αριθμό σχετικών εξωτερικών ενδιαφερόμενων μερών σε πρωτοβουλίες περιβαλλοντικής ή κοινωνικής ανάπτυξης της κοινότητας. (I)

HH, CHP, SA, R, A, CC

Σημασία (Relevance)

Για την προώθηση ουσιαστικής αλληλεπίδρασης μεταξύ της επιχείρησης και της τοπικής κοινότητας, το παρόν κριτήριο αποσκοπεί στην προώθηση μετρήσιμης, μακροχρόνιας συνεργασίας με εξωτερικούς φορείς, με στόχο την υποστήριξη της περιβαλλοντικής εκπαίδευσης, της τοπικής πολιτιστικής κληρονομιάς και της βιώσιμης ανάπτυξης του προορισμού.

Απαιτήσεις Εφαρμογής (Expectations for implementation)

Η επιχείρηση συνεργάζεται ενεργά με σχετικά εξωτερικά ενδιαφερόμενα μέρη σε ζητήματα βιώσιμης ανάπτυξης, όπως περιβαλλοντικά, κοινωνικά, πολιτιστικά, εκπαιδευτικά, οικονομικά, ζητήματα ποιότητας, ανθρώπινων δικαιωμάτων, υγείας, καθώς και ζητήματα διαχείρισης κινδύνων και κρίσεων. Όπου είναι σχετικό, ενθαρρύνεται η συνεργασία με φορείς που εμπλέκονται στην προστασία και ανάδειξη τοπικών ιστορικών, αρχαιολογικών, πολιτιστικών και πνευματικά σημαντικών τόπων και

παραδόσεων. Συνιστάται έντονα η επιλογή συνεργατών βάσει του τοπικού πλαισίου ή των ζητημάτων, κινδύνων ή τομέων βελτίωσης που έχουν εντοπιστεί στο κριτήριο 1.2.

Για επιχειρήσεις με περισσότερους από 50 εργαζομένους, απαιτούνται τουλάχιστον 2 ενεργές συνεργασίες. Για επιχειρήσεις με λιγότερους από 50 εργαζομένους, απαιτείται τουλάχιστον 1 ενεργή συνεργασία. Τουλάχιστον μία συνεργασία επικεντρώνεται στην περιοχή γύρω από την επιχείρηση (τοπικό/περιφερειακό επίπεδο). Όταν απαιτούνται δύο συνεργασίες, η δεύτερη μπορεί να αφορά έργα σε άλλες γεωγραφικές περιοχές. Οι συνεργασίες μπορεί να επικεντρώνονται στην περιβαλλοντική εκπαίδευση ή ευαισθητοποίηση, στη κοινωνικοπολιτιστική συνεργασία ή στη βιώσιμη περιφερειακή ανάπτυξη.

Σχετικοί φορείς περιλαμβάνουν (ενδεικτικά): μη κυβερνητικές οργανώσεις, τοπικές ομάδες κοινοτήτων, τοπικές αρχές, κατοίκους, σχολεία, φορείς διαχείρισης προστατευόμενων περιοχών, ιδρύματα πολιτιστικής κληρονομιάς ή οργανώσεις της κοινωνίας των πολιτών με επίκεντρο τη βιωσιμότητα.

Για να εγκριθεί μια συνεργασία, πρέπει να αποτελεί ενεργή, αμφίδρομη συνεργασία μεταξύ της επιχείρησης και των σχετικών φορέων, με οφέλη και για τα δύο μέρη. Μια ενεργή συνεργασία είναι μια σχέση αμοιβαίου οφέλους που περιλαμβάνει τουλάχιστον μία μορφή αλληλεπίδρασης κατά τη διάρκεια της περιόδου πιστοποίησης, όπως:

- συνδιοργάνωση εκδήλωσης ή δημόσιας πρωτοβουλίας·
- κοινή ανάπτυξη και υλοποίηση εκπαιδευτικών ή κοινοτικών έργων·
- εθελοντική εργασία εργαζομένων κατά τη διάρκεια του ωραρίου εργασίας·
- κοινές δράσεις συγκέντρωσης πόρων ή παροχή υποστήριξης σε είδος που υπερβαίνει τις μεμονωμένες δωρεές.

Η παθητική υποστήριξη, όπως απλές δωρεές χωρίς αλληλεπίδραση, αποκλειστική αγορά προϊόντων ή μονόπλευρη επικοινωνία, δεν θεωρείται ενεργή συνεργασία.

Εάν η επιχείρηση αποτελεί μέρος αλυσίδας, οι συνεργασίες μπορούν να ευθυγραμμίζονται με τις στρατηγικές συνεργασίες της αλυσίδας, υπό την προϋπόθεση ότι προσαρμόζονται στην εκάστοτε επιχείρηση.

Αποδεικτικά Ελέγχου (Audit evidence)

Κατά τον έλεγχο:

- επιχειρήσεις με >50 εργαζομένους παρουσιάζουν αποδείξεις για τουλάχιστον 2 συνεργασίες
- επιχειρήσεις με <50 εργαζομένους παρουσιάζουν αποδείξεις για 1 συνεργασία

Τα αποδεικτικά (π.χ. πρακτικά συναντήσεων, αναφορές δραστηριοτήτων, κοινά παραχθέν υλικό) αποδεικνύουν την ενεργή συνεργασία, δηλαδή αμοιβαία επωφελή σχέση με τουλάχιστον μία τεκμηριωμένη αλληλεπίδραση κατά την περίοδο πιστοποίησης.

Σε περιπτώσεις πρώτης αίτησης, παρουσιάζονται συμβάσεις συνεργασίας και προγραμματισμένες δράσεις.

Η επιχείρηση παρέχει πρόσβαση σε άτομα με πρόσθετες ανάγκες προσβασιμότητας, εστιάζοντας σε τουλάχιστον 1 καθορισμένη κατηγορία προσβασιμότητας και εφαρμόζοντας τα απαιτούμενα ελάχιστα μέτρα για την κατηγορία αυτή. (I/G)

HH, CC, A (I)

SA, CHP, R (G)

Σημασία (Relevance)

Η παροχή συμπεριληπτικής πρόσβασης για άτομα με πρόσθετες ανάγκες προσβασιμότητας συμβάλλει στην άρση φυσικών, αισθητηριακών και γνωστικών εμποδίων, επιτρέποντας σε όλους τους επισκέπτες να συμμετέχουν πλήρως και ανεξάρτητα στις υπηρεσίες και τις εμπειρίες. Αυτό υποστηρίζει την κοινωνική βιωσιμότητα και ευθυγραμμίζεται με τις διεθνείς αρχές ανθρωπίνων δικαιωμάτων.

Απαιτήσεις Εφαρμογής (Expectations for implementation)

Η επιχείρηση παρέχει πρόσβαση σε άτομα με πρόσθετες ανάγκες προσβασιμότητας. Αναγνωρίζοντας ότι οι επιχειρήσεις ενδέχεται να μην είναι σε θέση να καλύψουν όλους τους τύπους αναπηρίας, η επιχείρηση εστιάζει τις βελτιώσεις προσβασιμότητας σε τουλάχιστον 1 συγκεκριμένη κατηγορία ανάγκης: φυσική κινητικότητα, οπτική αναπηρία ή γνωστική/ακουστική αναπηρία.

Για να επιτευχθεί συμμόρφωση, όταν η επιχείρηση εστιάζει στη φυσική προσβασιμότητα, εφαρμόζονται τα ακόλουθα ελάχιστα στοιχεία προσβασιμότητας:

- τουλάχιστον 1 προσβάσιμη είσοδος με ράμπα ή πρόσβαση χωρίς σκαλοπάτια (που πληροί τα πρότυπα κλίσης και πλάτους)·
- τουλάχιστον 1 προσβάσιμη τουαλέτα σε δημόσιους/κοινόχρηστους χώρους·
- τουλάχιστον 1 προσβάσιμο δωμάτιο επισκεπτών, συμπεριλαμβανομένου του μπάνιου (εφόσον παρέχεται διαμονή)·
- προσβάσιμη διάταξη καθισμάτων σε εστιατόριο ή κοινόχρηστο χώρο εστίασης· και
- 1 προσβάσιμη αίθουσα συναντήσεων/συνεδρίων, εφόσον εφαρμόζεται.

Συνιστάται περαιτέρω η παροχή σημείων ανάπαυσης (π.χ. παγκάκια) για επισκέπτες με περιορισμένη κινητικότητα σε περιοχές με μεγαλύτερες αποστάσεις βάδισης. Η κλίση και το πλάτος των εισόδων, η σήμανση και η διαθεσιμότητα χειρολισθήρων επαληθεύονται σύμφωνα με τις εθνικές κατευθυντήριες οδηγίες προσβασιμότητας ή, όπου είναι διαθέσιμες, με τις συστάσεις προσβασιμότητας των ΟΗΕ/ΠΟΥ.

Για να επιτευχθεί συμμόρφωση, όταν η επιχείρηση εστιάζει στην οπτική προσβασιμότητα, εφαρμόζονται τα ακόλουθα ελάχιστα στοιχεία προσβασιμότητας:

- σήμανση υψηλής αντίθεσης και/ή απτικοί δείκτες δαπέδου και/ή επαρκής φωτισμός και μείωση αντηλιάς σε βασικούς χώρους (π.χ. είσοδος, υποδοχή, τουαλέτες, διάδρομοι), σύμφωνα με τις ανάγκες ατόμων με οπτική αναπηρία·
- τουλάχιστον 1 προσβάσιμη τουαλέτα σε δημόσιους/κοινόχρηστους χώρους·
- τουλάχιστον 1 προσβάσιμο δωμάτιο επισκεπτών, συμπεριλαμβανομένου του μπάνιου (εφόσον παρέχεται διαμονή)·
- προσβάσιμη διάταξη καθισμάτων σε εστιατόριο· προσβάσιμος χώρος υποδοχής ή γραφείο εξυπηρέτησης, καθώς και είτε ηχητικά σήματα είτε προφορική καθοδήγηση είτε μενού/οδηγοί πληροφοριών σε γραφή Braille ή σε μεγάλη γραμματοσειρά· και
- 1 προσβάσιμη αίθουσα συναντήσεων/συνεδρίων, εφόσον εφαρμόζεται.

Για γνωστικές αναπηρίες ή ακουστική αναπηρία, τα ακόλουθα ελάχιστα στοιχεία προσβασιμότητας εφαρμόζονται για την επίτευξη συμμόρφωσης:

- ένα σχέδιο προσβασιμότητας που περιγράφει πώς αντιμετωπίζονται οι γνωστικές ή αισθητηριακές ανάγκες (ακουστικές αναπηρίες)· και
- τουλάχιστον 2 υλοποιημένες απτές ενέργειες που εστιάζουν είτε σε γνωστικές αναπηρίες και/ή σε ακουστικές αναπηρίες:

ο παραδείγματα ενεργειών που εστιάζουν στη γνωστική προσβασιμότητα περιλαμβάνουν απλοποιημένες οδηγίες και οδηγίες βασισμένες σε εικονογράμματα σε βασικούς χώρους (υποδοχή, εστίαση, πληροφορίες ασφάλειας)· ήσυχο check-in ή εξυπηρέτηση χωρίς ουρά για επισκέπτες που το χρειάζονται· εκπαίδευση προσωπικού που εστιάζει στην ευαισθητοποίηση για τις ανάγκες ατόμων με γνωστικές αναπηρίες· διαθεσιμότητα χαρτών φιλικών προς αισθητηριακές ανάγκες ή απλών οδηγιών προσανατολισμού· προβλέψιμες ρουτίνες δραστηριοτήτων που κοινοποιούνται σαφώς στους επισκέπτες.

ο παραδείγματα ενεργειών για ακουστικές αναπηρίες περιλαμβάνουν τη διαθεσιμότητα φορητών συστημάτων ενίσχυσης ακοής (hearing loops) στην υποδοχή ή σε αίθουσες συνεδριάσεων· βίντεο με υπότιτλους και οπτικούς συναγερμούς σε βασικούς χώρους (όπου είναι εφικτό)· εκπαίδευση προσωπικού που εστιάζει στην ευαισθητοποίηση για τις ανάγκες ατόμων με ακουστικές αναπηρίες (π.χ. εκπαίδευση στη διεθνή νοηματική γλώσσα).

Για να εγκριθούν οι ενέργειες, οι βελτιώσεις είναι ουσιαστικές, λειτουργικές και σαφώς τεκμηριωμένες στο σχέδιο προσβασιμότητας. Η επιχείρηση ενημερώνει επίσης σχετικά με τα ελάχιστα στοιχεία προσβασιμότητας που υπάρχουν στην ιστοσελίδα της.

Ακόμη και αν τα κατοικίδια γενικά δεν επιτρέπονται στην επιχείρηση, τα ζώα υποστήριξης (π.χ. σκύλοι-οδηγοί) επιτρέπονται πάντα. Το στοιχείο αυτό τηρείται από όλο το προσωπικό. Το επίπεδο προσβασιμότητας κοινοποιείται σαφώς και με ακρίβεια στην ιστοσελίδα της επιχείρησης. Οι περιγραφές προσδιορίζουν τις προσβάσιμες εγκαταστάσεις (π.χ. διαρρύθμιση δωματίου, χειρολαβές, πρόσβαση χωρίς σκαλοπάτια, σήμανση υψηλής αντίθεσης, οπτικοί συναγερμοί κ.λπ.) και κατά πόσο η επιχείρηση συμμορφώνεται με συγκεκριμένα πρότυπα (π.χ. τοπικοί οικοδομικοί κανονισμοί ή πιστοποιήσεις προσβασιμότητας).

Η επιχείρηση ενθαρρύνεται να συμβουλευείται ή να ζητά έγκριση από εθνικούς ή τοπικούς οργανισμούς αναπηρίας κατά τον σχεδιασμό χαρακτηριστικών προσβασιμότητας. Κατά την ένταξη, όλο το προσωπικό εκπαιδεύεται και ενημερώνεται σχετικά με τις προβλέψεις προσβασιμότητας της επιχείρησης, τους κανονισμούς και τα δικαιώματα των επισκεπτών με αναπηρία. Η διοίκηση και το λοιπό προσωπικό που έρχεται σε επαφή με τους επισκέπτες λαμβάνουν επιπλέον εκπαίδευση παρακολούθησης σχετικά με τον διαθέσιμο εξοπλισμό στην επιχείρηση.

Αποδεικτικά Ελέγχου (Audit evidence)

Κατά τον έλεγχο, η επιχείρηση παρουσιάζει αποδεικτικά στοιχεία για:

- την ενημέρωση και εκπαίδευση του προσωπικού σχετικά με τις διαδικασίες προσβασιμότητας· και
- τη διαθεσιμότητα πληροφοριών σχετικά με την προσβασιμότητα στην ιστοσελίδα.

Σε συγκεκριμένες περιπτώσεις, όπου η επιχείρηση παρέχει πρόσβαση για άτομα με γνωστικές αναπηρίες ή ακουστικές αναπηρίες, παρουσιάζεται σχέδιο προσβασιμότητας που περιγράφει πώς αντιμετωπίζονται αυτές οι ανάγκες.

Κατά την επιτόπια επιθεώρηση, ο ελεγκτής επιβεβαιώνει την παρουσία και την κατάσταση των προσβάσιμων υποδομών (τουλάχιστον στους προαναφερθέντες χώρους). Για τον σκοπό αυτό, ο ελεγκτής πραγματοποιεί δειγματοληπτικούς ελέγχους σε τουλάχιστον 1 δημόσια τουαλέτα, 1 κοινόχρηστο χώρο/είσοδο, 1 εστιατόριο και 1 αίθουσα συνεδριάσεων, καθώς και σε δωμάτια επισκεπτών σύμφωνα με τη μεθοδολογία Α όπως περιγράφεται στο γλωσσάριο.

1.12

Τα φυτά και τα ζώα, καθώς και τα ιστορικά και αρχαιολογικά αντικείμενα, πωλούνται, διακινούνται ή εκτίθενται μόνο σύμφωνα με το διεθνές δίκαιο. (I)

HH, CHP, SA, CC, R, A

Σημασία (Relevance)

Το εμπόριο και η έκθεση απειλούμενων ειδών και μη εξουσιοδοτημένων αντικειμένων συμβάλλουν στην απώλεια βιοποικιλότητας, στο παράνομο εμπόριο άγριας ζωής και στην πολιτιστική εκμετάλλευση. Με την απαγόρευση τέτοιων πρακτικών, οι επιχειρήσεις συμβάλλουν στην προστασία των απειλούμενων ειδών, στη διαφύλαξη της πολιτιστικής κληρονομιάς και επιδεικνύουν υπεύθυνη εταιρική και περιβαλλοντική διαχείριση.

Απαιτήσεις Εφαρμογής (Expectations for implementation)

Η επιχείρηση δεν συλλέγει, δεν πωλεί, δεν εμπορεύεται και δεν εκθέτει είδη φυτών ή ζώων, ούτε μέρη ή προϊόντα αυτών, τα οποία κατατάσσονται ως Απειλούμενα (δηλαδή Ευάλωτα, Κινδυνεύοντα ή Κρισίμως Κινδυνεύοντα) στην Κόκκινη Λίστα Απειλούμενων Ειδών της IUCN.

Αυτό περιλαμβάνει τόσο ρυθμιζόμενο όσο και μη ρυθμιζόμενο εμπόριο, καθώς και τη μη εγκεκριμένη συλλογή άγριας χλωρίδας και πανίδας. Η απαγόρευση εφαρμόζεται σε αντικείμενα που πωλούνται ή εκτίθενται σε όλους τους χώρους της επιχείρησης (όπως αναμνηστικά, διακοσμητικά αντικείμενα, παραδοσιακά φάρμακα ή ζωντανά δείγματα).

Εμπορικές δραστηριότητες που περιλαμβάνουν Απειλούμενα είδη δεν επιτρέπονται, ακόμη και αν τα είδη ή τα προϊόντα είναι νόμιμα προς πώληση σύμφωνα με την εθνική νομοθεσία, εκτός εάν επιτρέπονται ρητά από διεθνείς κατευθυντήριες γραμμές διατήρησης και χρησιμοποιούνται αποκλειστικά για εκπαιδευτικούς ή ενημερωτικούς σκοπούς.

Επιπλέον, για την προστασία της πολιτιστικής κληρονομιάς, ιστορικά και αρχαιολογικά αντικείμενα δεν πωλούνται, δεν εμπορεύονται και δεν εκτίθενται εκτός εάν έχουν αποκτηθεί νόμιμα και παρουσιάζονται για εκπαιδευτικό ή πολιτιστικό σκοπό. Σε τέτοιες περιπτώσεις, ενθαρρύνεται η συνεργασία με σχετικούς φορείς (π.χ. μουσεία, οργανισμούς διατήρησης ή αυτόχθονες ομάδες) ώστε να διασφαλιστεί ο σεβασμός και η ουσιαστική ερμηνεία τους.

Αποδεικτικά Ελέγχου (Audit evidence)

Κατά τον έλεγχο, σε συγκεκριμένες περιπτώσεις (εάν εκτίθενται στοιχεία πολιτιστικής κληρονομιάς, ιστορικά ή αρχαιολογικά αντικείμενα), η επιχείρηση παρουσιάζει τεκμηρίωση που αποδεικνύει τη

νόμιμη προέλευση και εξηγεί πώς η έκθεση συμβάλλει στην εκπαίδευση ή την ευαισθητοποίηση για τη διατήρηση.

Κατά την επιτόπια επιθεώρηση, ο ελεγκτής πραγματοποιεί δειγματοληπτικούς ελέγχους σε τουλάχιστον 1 δημόσιο χώρο, όπως καταστήματα δώρων, χώροι υποδοχής και διακοσμητικοί χώροι, σύμφωνα με τη μεθοδολογία Α όπως περιγράφεται στο γλωσσάριο.

1.13

Η επιχείρηση δεν προσφέρει, δεν προωθεί και δεν διευκολύνει ψυχαγωγικές δραστηριότητες, εκδρομές ή δραστηριότητες που περιλαμβάνουν εκμετάλλευση ή κακομεταχείριση ζώων. (I)

ΗΗ, CHP, SA, CC, R, A

Σημασία (Relevance)

Η χρήση ζώων για ψυχαγωγία στον τουρισμό μπορεί να περιλαμβάνει πρακτικές που θέτουν σε κίνδυνο την ευζωία τους και προωθούν την εκμετάλλευσή τους. Με την απαγόρευση τέτοιων δραστηριοτήτων, οι επιχειρήσεις διασφαλίζουν την ηθική μεταχείριση των ζώων, ευθυγραμμίζονται με παγκόσμια πρότυπα ευζωίας και ενισχύουν τον σεβασμό προς τη φύση μεταξύ των επισκεπτών.

Απαιτήσεις Εφαρμογής (Expectations for implementation)

Η επιχείρηση δεν προσφέρει, δεν προωθεί και δεν διευκολύνει ψυχαγωγικές δραστηριότητες, εκδρομές ή δραστηριότητες που περιλαμβάνουν εκμετάλλευση ή κακομεταχείριση ζώων. Αυτό ισχύει τόσο για δραστηριότητες εντός των εγκαταστάσεων όσο και για προμηθευτές ή εξωτερικές δραστηριότητες που προτείνονται, πωλούνται/συμβάλλονται ή οργανώνονται μέσω της επιχείρησης.

Η χρήση άγριων ζώων για ψυχαγωγία, χειρισμό ή στενή αλληλεπίδραση απαγορεύεται αυστηρά. Αυτό περιλαμβάνει, αλλά δεν περιορίζεται σε:

- παραστάσεις ή επιδείξεις ζώων·
- σκηνοθετημένες ευκαιρίες φωτογράφισης·
- άμεση επαφή ή τάισμα αιχμάλωτων άγριων ζώων·
- αγώνες, επιδείξεις ή μεταφορά με ζώα που επηρεάζουν αρνητικά την ευζωία τους (π.χ. βόλτες με ελέφαντες, αγώνες ταράνδων, ροντέο)· και
- εκδηλώσεις ή αξιοθέατα εκτός εγκαταστάσεων που είναι γνωστό ότι βλάπτουν τα ζώα (π.χ. ταυρομαχίες, τσίρκα με άγρια ζώα, σαφάρι κυνηγιού).

Η επιχείρηση αξιολογεί τους εξωτερικούς συνεργάτες και τις δραστηριότητες που προωθεί ή συμβάλλεται με τρίτους, ώστε να διασφαλίζει ότι δεν περιλαμβάνουν τέτοιες πρακτικές.

Τα οικόσιτα ζώα μπορούν να συμμετέχουν σε δραστηριότητες που βασίζονται στην ευζωία, εκπαιδευτικές ή πολιτιστικά θεμελιωμένες (π.χ. αγροκτήματα με διαδραστική εμπειρία, σαφάρι με χάσκυ, ιππασία), είτε εντός είτε εκτός εγκαταστάσεων, εφόσον πληρούνται τα πρότυπα ευζωίας. Τα ζώα που βρίσκονται εντός της επιχείρησης διατηρούνται πάντα υπό συνθήκες που συμμορφώνονται με κανονισμούς και πρότυπα ευζωίας, συμπεριλαμβανομένων εκείνων που αναφέρονται στο κριτήριο 1.14.

Αποδεικτικά Ελέγχου (Audit evidence)

Κατά τον έλεγχο, σε συγκεκριμένες περιπτώσεις (όπου προσφέρονται ή προωθούνται δραστηριότητες

που σχετίζονται με ζώα), η επιχείρηση παρουσιάζει:

- γραπτή δήλωση, Πρότυπη Λειτουργική Διαδικασία (SOP) ή πολιτική που επιβεβαιώνει ότι δεν προσφέρονται, δεν προωθούνται και δεν διευκολύνονται δραστηριότητες που περιλαμβάνουν εκμετάλλευση ζώων· και/ή
- εάν υπάρχει, το εσωτερικό πρόγραμμα ψυχαγωγίας για τους επισκέπτες.

Όπου είναι απαραίτητο, η επιτόπια επιθεώρηση επιβεβαιώνει την παρουσία ζώων στις εγκαταστάσεις και αξιολογεί τις συνθήκες τους σύμφωνα με τα παραπάνω πρότυπα.

1.14

Ακολουθούνται κατευθυντήριες γραμμές ευζωίας των ζώων όταν η επιχείρηση διατηρεί ζώα στις εγκαταστάσεις της. (I)
HH, CHP, SA, CC, R, A

Σημασία (Relevance)

Η διασφάλιση υψηλών προτύπων ευζωίας των ζώων στον τουρισμό αποτρέπει την κακομεταχείριση, προστατεύει τη βιοποικιλότητα και προάγει ηθικές εμπειρίες για τους επισκέπτες. Με την τήρηση αναγνωρισμένων πλαισίων ευζωίας και της εθνικής νομοθεσίας, οι επιχειρήσεις διασφαλίζουν τη σωματική και συναισθηματική ευημερία των ζώων και επιδεικνύουν υπεύθυνες και βιώσιμες πρακτικές.

Απαιτήσεις Εφαρμογής (Expectations for implementation)

Η επιχείρηση ακολουθεί κατευθυντήριες γραμμές ευζωίας των ζώων όταν διατηρεί ζώα στις εγκαταστάσεις της. Αυτό περιλαμβάνει πλήρη συμμόρφωση με την εθνική νομοθεσία και, κατ' ελάχιστον, την τήρηση του Μοντέλου των Πέντε Τομέων (Five Domains Model) ευζωίας ζώων, όπως ορίζεται στις Παγκόσμιες Κατευθυντήριες Οδηγίες της ABTA για τα ζώα στον τουρισμό.

Οι Πέντε Τομείς επικεντρώνονται στη σωματική και συναισθηματική ευημερία των ζώων και περιλαμβάνουν:

Θετικές συνθήκες που διασφαλίζονται:

- επαρκής διατροφή: συνεχής πρόσβαση σε καθαρό νερό και επαρκής τροφή σύμφωνα με τις διατροφικές ανάγκες και φυσικές συμπεριφορές·
- κατάλληλες συνθήκες διαβίωσης: επαρκής χώρος, καταφύγιο, κατάλληλες θερμοκρασίες και εμπλουτισμός περιβάλλοντος·
- καλή υγεία: κατάλληλη φροντίδα και άμεση αντιμετώπιση ασθενειών ή τραυματισμών·
- ελευθερία φυσικής συμπεριφοράς·
- θετική εμπειρία και συναισθηματική ευημερία.

Αρνητικές συνθήκες που αποφεύγονται:

- πείνα ή δίψα·
- κακές συνθήκες διαβίωσης·
- ασθένεια χωρίς θεραπεία·
- περιορισμός συμπεριφοράς·
- πόνος, φόβος ή στρες.

Διενεργείται κτηνιατρικός έλεγχος τουλάχιστον μία φορά ετησίως.

Αποδεικτικά Ελέγχου (Audit evidence)

- γραπτή επιβεβαίωση συμμόρφωσης με τις κατευθυντήριες οδηγίες ABTA
 - αρχεία ετήσιων κτηνιατρικών ελέγχων
-

1.15

Η επιχείρηση αναπτύσσει και εφαρμόζει Κώδικα Δεοντολογίας Επιχειρηματικής Συμπεριφοράς. (G)
HH, CHP, SA, CC, R, A

Σημασία (Relevance)

Ο Κώδικας Δεοντολογίας αποτελεί θεμελιώδες στοιχείο της εταιρικής κοινωνικής ευθύνης και διασφαλίζει ηθικές και υπεύθυνες λειτουργίες.

Απαιτήσεις Εφαρμογής (Expectations for implementation)

Ο Κώδικας περιλαμβάνει:

- εταιρική κουλτούρα και πολιτικές
- καταπολέμηση διαφθοράς
- επιχειρηματική ηθική
- εταιρική διακυβέρνηση
- ανθρώπινα δικαιώματα
- ευζωία ζώων (όπου εφαρμόζεται)

Ο Κώδικας:

- εγκρίνεται από τη διοίκηση
- έχει ημερομηνία
- αναθεωρείται κάθε 4 χρόνια
- κοινοποιείται στο προσωπικό

Σε περίπτωση αλυσίδας, πρέπει να εφαρμόζεται και σε επίπεδο μονάδας.

Αποδεικτικά Ελέγχου (Audit evidence)

- παρουσίαση εγκεκριμένου Κώδικα
- αποδεικτικά ενημέρωσης προσωπικού
- πιθανές συνεντεύξεις

1.16

Η επιχείρηση προωθεί ενεργά τη σωματική και ψυχική ευημερία των εργαζομένων, εφαρμόζοντας τουλάχιστον 1 συγκεκριμένη πρωτοβουλία ανά έτος ή διατηρώντας μόνιμες, δωρεάν ή επιδοτούμενες εγκαταστάσεις που υποστηρίζουν την ευημερία του προσωπικού. (G)

HH, CHP, CC, R, A

Σημασία (Relevance)

Η ευημερία των εργαζομένων συμβάλλει σε μια υγιή εργασιακή κουλτούρα, στη βελτίωση της απόδοσης και στη μακροχρόνια ικανοποίηση του προσωπικού. Η υποστήριξη της σωματικής και

ψυχικής υγείας των εργαζομένων βοηθά στη μείωση του στρες, στην πρόληψη της επαγγελματικής εξουθένωσης (burnout) και στην ενίσχυση ενός θετικού και ανθεκτικού εργασιακού περιβάλλοντος.

Απαιτήσεις Εφαρμογής (Expectations for implementation)

Η επιχείρηση εφαρμόζει τουλάχιστον 1 πρωτοβουλία ανά έτος ή διατηρεί συνεχή εγκαταστάσεις/υπηρεσίες που προάγουν τη σωματική ή ψυχική ευημερία του προσωπικού.

Παραδείγματα αποδεκτών πρωτοβουλιών ευημερίας:

- a) δραστηριότητες ομαδικής ενδυνάμωσης (team-building), εκδηλώσεις αναγνώρισης προσωπικού ή ημέρες ευεξίας (wellness days)·
 - b) δωρεάν ή επιδοτούμενη πρόσβαση σε εγκαταστάσεις άσκησης, αθλητικές δραστηριότητες ή εξοπλισμό ευεξίας εντός ή εκτός ωραρίου·
 - c) εκπαιδευτικά σεμινάρια ή εργαστήρια σχετικά με την ψυχική υγεία, τη διαχείριση άγχους, την ανθεκτικότητα, τη συναισθηματική ευημερία ή την ισορροπία επαγγελματικής και προσωπικής ζωής·
 - d) καμπάνιες ενημέρωσης ή εργαστήρια για τη χρήση ουσιών, τη διατροφή, την επαγγελματική υγεία ή σχετικούς κινδύνους·
 - e) προληπτικές δράσεις υγείας, όπως ιατρικοί έλεγχοι (όπου είναι εφικτό), εμβολιασμοί (π.χ. γρίπη) ή εργονομικές αξιολογήσεις χώρου εργασίας·
 - f) εγκαταστάσεις υποστήριξης αναγκών προσωπικού, όπως χώροι θηλασμού, ήσυχοι χώροι ή χώροι προσευχής·
 - g) προγράμματα ή προκλήσεις υγιεινών συνηθειών (π.χ. βήματα την ημέρα, ποδήλατο για εργασία)·
 - h) οικογενειακές πρωτοβουλίες, όπως δυνατότητα φιλοξενίας παιδιών των εργαζομένων σε ασφαλείς συνθήκες ή πρόσβαση σε παιδική φροντίδα, παιδικά κέντρα ή συνεργασίες με παιδικούς σταθμούς.
-

Αποδεικτικά Ελέγχου (Audit evidence)

Κατά τον έλεγχο, η επιχείρηση παρουσιάζει είτε:

- a) τεκμηρίωση της υλοποιημένης πρωτοβουλίας/πρωτοβουλιών (π.χ. ανακοινώσεις HR, περιγραφές προγραμμάτων, φωτογραφίες εγκαταστάσεων, αναφορές εκδηλώσεων, λίστες συμμετοχής ή συμφωνίες με εξωτερικούς συνεργάτες)· ή
- b) απόδειξη ύπαρξης εγκαταστάσεων κατά την επιτόπια επιθεώρηση (π.χ. χώροι θηλασμού, χώροι άσκησης, ήσυχοι χώροι, παιδικοί χώροι).

Κατά την επιτόπια επιθεώρηση, ο ελεγκτής μπορεί να πραγματοποιήσει συνεντεύξεις με το προσωπικό για να επιβεβαιώσει ότι γνωρίζει τις πρωτοβουλίες ευημερίας.

1.17

Η επιχείρηση παρέχει ευκαιρίες πρακτικής άσκησης, μερικής απασχόλησης ή ευέλικτης απασχόλησης για μακροχρόνια ανέργους ή άτομα με περιορισμένη δυνατότητα ένταξης στην αγορά εργασίας. (G) HH, CHP, SA, CC, R, A

Σημασία (Relevance)

Η παροχή ευκαιριών απασχόλησης σε άτομα από ευάλωτα κοινωνικοοικονομικά υπόβαθρα, άτομα με αναπηρία ή άτομα που αντιμετωπίζουν εμπόδια στην εργασία συμβάλλει στην κοινωνική ισότητα και στην ευημερία της κοινότητας. Μειώνει τις ανισότητες, υποστηρίζει την ανάπτυξη δεξιοτήτων και ενισχύει μια πιο συμπεριληπτική εργασιακή κουλτούρα.

Απαιτήσεις Εφαρμογής (Expectations for implementation)

Η επιχείρηση έχει υλοποιήσει τουλάχιστον 1 από τις παρακάτω πρωτοβουλίες κατά την τελευταία περίοδο πιστοποίησης (2 έτη) ή κατά τους τελευταίους 12 μήνες για νέους αιτούντες:

- a) πρακτική άσκηση ή μαθητεία διάρκειας τουλάχιστον 3 μηνών για μακροχρόνια ανέργους·
- b) ενεργή προώθηση πρόσληψης, διατήρησης και ανάπτυξης εργαζομένων με αναπηρίες·
- c) μερική ή ευέλικτη απασχόληση για άτομα με περιορισμένη δυνατότητα εργασίας (π.χ. λόγω αναπηρίας, ηλικίας ή υγείας)·
- d) απασχόληση ή εκπαίδευση ατόμων με περιορισμένες γλωσσικές δεξιότητες ή από ευάλωτα κοινωνικά περιβάλλοντα (π.χ. μετανάστες, επιζώντες βίας, μονογονεϊκές οικογένειες)·
- e) συνεργασία με προγράμματα ένταξης στην εργασία για ευάλωτες ομάδες.

Η επιχείρηση προσαρμόζει επίσης θέσεις εργασίας, ωράρια ή συνθήκες ανάλογα με τις ανάγκες των ατόμων.

Αποδεικτικά Ελέγχου (Audit evidence)

Κατά τον έλεγχο, παρουσιάζονται αποδεικτικά όπως:

- a) συμβάσεις εργασίας ή πρακτικής άσκησης, αρχεία HR, πιστοποιητικά ή συνεργασίες με υπηρεσίες απασχόλησης·
- b) αποδεικτικά προσαρμογών για αναπηρία, εκπαιδευτικό υλικό ή συνεργασίες με οργανισμούς αναπηρίας·
- c) συμβάσεις μερικής/ευέλικτης απασχόλησης ή προγράμματα κοινωνικής ένταξης·
- d) συμβάσεις εκπαίδευσης ή συνεργασίες με ΜΚΟ·
- e) συμφωνίες συνεργασίας με φορείς.

1.18

Η επιχείρηση παρέχει πρόσβαση για άτομα με πρόσθετες ανάγκες προσβασιμότητας, εστιάζοντας σε τουλάχιστον **2 καθορισμένες κατηγορίες προσβασιμότητας** και εφαρμόζοντας τα απαιτούμενα ελάχιστα μέτρα για τις κατηγορίες αυτές. (G)

HH, CHP, SA, CC, R, A

Σημασία (Relevance)

Η παροχή προσβασιμότητας σε άτομα με πρόσθετες ανάγκες συμβάλλει στην άρση φυσικών, αισθητηριακών και γνωστικών εμποδίων, επιτρέποντας σε όλους τους επισκέπτες να συμμετέχουν

πλήρως και ανεξάρτητα στις υπηρεσίες και εμπειρίες που προσφέρονται. Αυτό υποστηρίζει την κοινωνική βιωσιμότητα και ευθυγραμμίζεται με τις διεθνείς αρχές ανθρωπίνων δικαιωμάτων, οι οποίες απαιτούν ισότιμη πρόσβαση χωρίς διακρίσεις.

Απαιτήσεις Εφαρμογής (Expectations for implementation)

Η επιχείρηση παρέχει πρόσβαση για άτομα με πρόσθετες ανάγκες προσβασιμότητας. Αναγνωρίζοντας ότι δεν είναι πάντα δυνατό να καλυφθούν όλες οι μορφές αναπηρίας ταυτόχρονα, η επιχείρηση επιλέγει να εστιάσει τις παρεμβάσεις της σε **τουλάχιστον 2 κατηγορίες αναγκών** από τις εξής:

- κινητική αναπηρία (physical mobility)
 - οπτική αναπηρία (visual impairment)
 - γνωστικές ή ακουστικές δυσκολίες (cognitive/hearing impairment)
-

A. ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ ΓΙΑ ΚΙΝΗΤΙΚΗ ΠΡΟΣΒΑΣΙΜΟΤΗΤΑ

Για να θεωρηθεί συμμόρφωση όταν η επιχείρηση επιλέγει την κινητική προσβασιμότητα, πρέπει να υπάρχουν **τουλάχιστον τα εξής ελάχιστα στοιχεία**:

- τουλάχιστον **1 προσβάσιμη είσοδος**, είτε με ράμπα είτε με επίπεδη πρόσβαση, η οποία πληροί προδιαγραφές κλίσης και πλάτους·
- τουλάχιστον **1 προσβάσιμη τουαλέτα** σε κοινόχρηστους ή δημόσιους χώρους·
- τουλάχιστον **1 προσβάσιμο δωμάτιο επισκεπτών**, συμπεριλαμβανομένου του μπάνιου (εφόσον παρέχεται διαμονή)·
- προσβάσιμη διάταξη καθισμάτων σε εστιατόριο ή κοινό χώρο εστίασης·
- **1 προσβάσιμη αίθουσα συνεδρίων/συναντήσεων**, εφόσον υπάρχει τέτοια υποδομή.

Επιπλέον συνιστάται να υπάρχουν σημεία ανάπαυσης (π.χ. παγκάκια) σε μεγάλες διαδρομές για άτομα με περιορισμένη κινητικότητα.

Οι προδιαγραφές για κλίσεις ραμπών, πλάτη εισόδων, χειρολισθήρες και σήμανση ελέγχονται σύμφωνα με εθνικά πρότυπα προσβασιμότητας ή, όπου υπάρχουν, σύμφωνα με τις οδηγίες του ΟΗΕ/ΠΟΥ για την προσβασιμότητα.

B. ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ ΓΙΑ ΟΠΤΙΚΗ ΠΡΟΣΒΑΣΙΜΟΤΗΤΑ

Για συμμόρφωση όταν επιλέγεται η οπτική προσβασιμότητα, απαιτούνται τα εξής:

- χρήση **πινακίδων υψηλής αντίθεσης**, ή/και απτικών δαπέδων, ή/και κατάλληλου φωτισμού και μείωσης αντηλιάς σε βασικά σημεία (είσοδος, υποδοχή, τουαλέτες, διάδρομοι)·
- τουλάχιστον **1 προσβάσιμη τουαλέτα** σε κοινόχρηστους χώρους·
- τουλάχιστον **1 προσβάσιμο δωμάτιο επισκεπτών** με μπάνιο (αν υπάρχει διαμονή)·
- προσβάσιμη διάταξη καθισμάτων σε εστιατόριο, προσβάσιμη υποδοχή ή γκισέ εξυπηρέτησης, καθώς και τουλάχιστον ένα από τα εξής:

- ηχητικά σήματα ή
 - προφορική καθοδήγηση ή
 - μενού/πληροφορίες σε braille ή μεγάλα γράμματα·
 - **1 προσβάσιμη αίθουσα συνεδρίων/εκδηλώσεων**, εφόσον υπάρχει.
-

Γ. ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ ΓΙΑ ΓΝΩΣΤΙΚΕΣ ΔΥΣΚΟΛΙΕΣ Ή ΑΚΟΥΣΤΙΚΕΣ ΑΝΑΠΗΡΙΕΣ

Για αυτή την κατηγορία, η επιχείρηση πρέπει να διαθέτει:

- ένα **σχέδιο προσβασιμότητας**, το οποίο περιγράφει πώς αντιμετωπίζονται οι ανάγκες ατόμων με γνωστικές δυσκολίες ή προβλήματα ακοής·
 - τουλάχιστον **2 εφαρμόσιμες και τεκμηριωμένες δράσεις**, που να αφορούν είτε γνωστικές αναπηρίες είτε ακουστικές αναπηρίες.
-

Παραδείγματα δράσεων για γνωστική προσβασιμότητα:

- απλοποιημένες οδηγίες με εικονίδια σε βασικά σημεία (υποδοχή, εστίαση, ασφάλεια)·
 - ήσυχη διαδικασία check-in ή εξυπηρέτηση χωρίς ουρές για άτομα που το χρειάζονται·
 - εκπαίδευση προσωπικού για την ευαισθητοποίηση σε ανάγκες ατόμων με γνωστικές δυσκολίες·
 - απλοποιημένοι χάρτες ή οδηγοί προσανατολισμού·
 - προβλέψιμες, σταθερές ρουτίνες δραστηριοτήτων με σαφή ενημέρωση.
-

Παραδείγματα δράσεων για ακουστική προσβασιμότητα:

- φορητοί επαγωγικοί βρόχοι (hearing loops) σε υποδοχή ή αίθουσες·
 - βίντεο με υπότιτλους και οπτικές ειδοποιήσεις σε βασικούς χώρους·
 - εκπαίδευση προσωπικού σε επικοινωνία με άτομα με προβλήματα ακοής ή βασική νοηματική γλώσσα.
-

Οι δράσεις αυτές πρέπει να είναι **ουσιαστικές, λειτουργικές και τεκμηριωμένες** στο σχέδιο προσβασιμότητας της επιχείρησης.

Επιπλέον απαιτήσεις επικοινωνίας

Η επιχείρηση πρέπει να ενημερώνει για τα ελάχιστα μέτρα προσβασιμότητας μέσω της ιστοσελίδας της.

Ακόμα κι αν τα κατοικίδια δεν επιτρέπονται γενικά, τα **ζώα-βοηθοί (π.χ. σκύλοι οδηγοί)** επιτρέπονται πάντα και το προσωπικό οφείλει να το τηρεί.

Η πρόσβαση και οι δυνατότητες προσβασιμότητας πρέπει να περιγράφονται με ακρίβεια στην ιστοσελίδα (π.χ. ράμπες, μπάνια, χειρολισθήρες, οπτικές ειδοποιήσεις κ.λπ.).

Εκπαίδευση προσωπικού

Όλο το προσωπικό πρέπει να εκπαιδεύεται κατά την ένταξη σχετικά με:

- τις παροχές προσβασιμότητας της επιχείρησης·
- τους κανονισμούς·
- τα δικαιώματα ατόμων με αναπηρία.

Η διοίκηση και το προσωπικό πρώτης γραμμής λαμβάνουν επιπλέον εκπαίδευση σχετικά με τον διαθέσιμο εξοπλισμό και τη χρήση του.

Αποδεικτικά Ελέγχου (Audit evidence)

Κατά τον έλεγχο, η επιχείρηση παρουσιάζει:

- αποδείξεις εκπαίδευσης προσωπικού για διαδικασίες προσβασιμότητας·
- πληροφορίες προσβασιμότητας διαθέσιμες στην ιστοσελίδα.

Όπου εφαρμόζονται γνωστικές ή ακουστικές παρεμβάσεις, παρουσιάζεται και το **σχέδιο προσβασιμότητας**.

Επιτόπιος έλεγχος

Ο ελεγκτής επιβεβαιώνει την ύπαρξη και κατάσταση των υποδομών προσβασιμότητας μέσω δειγματοληψίας σε:

- τουλάχιστον 1 κοινόχρηστη τουαλέτα
- 1 είσοδο ή κοινό χώρο
- 1 εστιατόριο
- 1 αίθουσα συνεδριάσεων
- και, όπου υπάρχουν, δωμάτια επισκεπτών

Ο έλεγχος γίνεται σύμφωνα με τη μεθοδολογία Α του γλωσσαρίου.

1.19 Η επιχείρηση παρέχει σε τοπικούς πολύ μικρούς ή μικρούς επιχειρηματίες τη δυνατότητα να πωλούν βιώσιμα προϊόντα τα οποία βασίζονται στη φύση, την ιστορία και τον πολιτισμό της περιοχής. (G)

HH, CHP, SA, CC, R, A

Συνάφεια (Relevance)

Για την ενίσχυση των τοπικών οικονομιών, τη διατήρηση της πολιτιστικής κληρονομιάς και τη μείωση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων που συνδέονται με μακρές εφοδιαστικές αλυσίδες, οι επιχειρήσεις υποστηρίζουν τοπικούς πολύ μικρούς ή μικρούς επιχειρηματίες. Παρέχοντας μια πλατφόρμα για βιώσιμα παραγόμενα προϊόντα με τοπική συνάφεια, οι επιχειρήσεις προάγουν την τοπική

κοινωνικοπολιτισμική και οικονομική ανάπτυξη και ενισχύουν την ευαισθητοποίηση σχετικά με την εταιρική κοινωνική τους ευθύνη.

Προσδοκίες εφαρμογής (Expectations for implementation)

Η επιχείρηση παρέχει σε τοπικούς πολύ μικρούς ή μικρούς επιχειρηματίες τη δυνατότητα να πωλούν βιώσιμα προϊόντα τα οποία βασίζονται στη φύση, την ιστορία και τον πολιτισμό της τοπικής περιοχής. Αυτό μπορεί να πραγματοποιείται με τη μορφή μικρού καταστήματος ή πάγκου εντός των εγκαταστάσεων της επιχείρησης. Εναλλακτικά, η επιχείρηση αγοράζει και προσφέρει τέτοια τοπικά προϊόντα στους επισκέπτες της.

Η συγκεκριμένη κριτηριακή απαίτηση επικεντρώνεται σε προϊόντα και υπηρεσίες που προσφέρονται στους επισκέπτες και δεν αποτελούν μέρος των συνήθων λειτουργικών υπηρεσιών (π.χ. τυπική υπηρεσία εστιατορίου), αλλά αντιθέτως προσθέτουν αξία μέσω της ανάδειξης της τοπικής κουλτούρας, της χειροτεχνίας ή της πολιτιστικής κληρονομιάς. Προϊόντα που παράγονται εντός ακτίνας 100 χιλιομέτρων από την επιχείρηση θεωρούνται τοπικής παραγωγής.

Ο ορισμός των τοπικών πολύ μικρών ή μικρών επιχειρηματιών ακολουθεί τα εθνικά πρότυπα. Εάν αυτά δεν υπάρχουν, εφαρμόζεται μία από τις ακόλουθες προϋποθέσεις:

- a) πολύ μικρή επιχείρηση: λιγότεροι από 10 εργαζόμενοι· ή
- b) μικρή επιχείρηση: λιγότεροι από 50 εργαζόμενοι.

Βιώσιμα προϊόντα και υπηρεσίες ορίζονται ως εκείνα που:

- παράγονται με τρόπο που σέβεται τις περιβαλλοντικές, κοινωνικές και πολιτισμικές αρχές βιωσιμότητας·
- βασίζονται στη φύση, την ιστορία και τον πολιτισμό της τοπικής περιοχής·
- κατασκευάζονται χωρίς τη χρήση διεθνώς αναγνωρισμένων απειλούμενων ή προστατευόμενων ειδών· και
- είναι απαλλαγμένα από μη ανθεκτικά, μη βιώσιμα υλικά όπως τα πλαστικά μίας χρήσης ή άλλα αναλώσιμα υλικά.

Αποδεικτικά ελέγχου (Audit evidence)

Κατά τον έλεγχο, η επιχείρηση παρουσιάζει συμφωνίες με τοπικούς πολύ μικρούς ή μικρούς επιχειρηματίες των οποίων τα προϊόντα πωλούνται από ή μέσω της επιχείρησης.

Ο οπτικός έλεγχος επιβεβαιώνει ότι οι τοπικοί πολύ μικροί ή μικροί επιχειρηματίες έχουν τη δυνατότητα να πωλούν προϊόντα ή ότι τα προϊόντα τους προσφέρονται στους επισκέπτες εντός της επιχείρησης.

Εμπλοκή ομάδας (Team Engagement)

1.20 Η διοίκηση ενημερώνει το προσωπικό τουλάχιστον 2 φορές ετησίως σχετικά με τις πρωτοβουλίες βιωσιμότητας της επιχείρησης. (I)

HH, CHP, SA, CC, R, A

Συνάφεια (Relevance)

Η τακτική επικοινωνία και εμπλοκή του προσωπικού είναι ουσιώδης, καθώς του επιτρέπει να κατανοεί τον ρόλο του στη βιωσιμότητα, να ανταποκρίνεται με αυτοπεποίθηση σε ερωτήσεις επισκεπτών και να συμβάλλει ουσιαστικά σε περιβαλλοντικές και κοινωνικές πρωτοβουλίες.

Προσδοκίες εφαρμογής (Expectations for implementation)

Η διοίκηση, ο Εκπρόσωπος Πράσινης Επιχείρησης και/ή η Πράσινη Επιτροπή διασφαλίζουν μια σταθερή ροή πληροφόρησης και εμπλέκουν ενεργά το προσωπικό στις δράσεις βιωσιμότητας. Το προσωπικό λαμβάνει ενημερώσεις τόσο για τις συνεχιζόμενες όσο και για τις νέες πρωτοβουλίες βιωσιμότητας, ώστε να κατανοεί τον ρόλο του και τον αντίκτυπο των ενεργειών του. Η ενημέρωση πραγματοποιείται είτε δια ζώσης (π.χ. μέσω συναντήσεων προσωπικού), είτε γραπτώς, είτε μέσω ηλεκτρονικής μάθησης (e-learning).

Τα θέματα συνήθως περιλαμβάνουν τομείς περιβαλλοντικής διαχείρισης όπως το νερό, η ενέργεια, τα απόβλητα, οι πρακτικές καθαρισμού, τα Τρόφιμα & Ποτά (F&B) και τις αρχές κυκλικής οικονομίας (μείωση, επαναχρησιμοποίηση, ανακύκλωση), καθώς και άλλα ζητήματα βιωσιμότητας όπως η τοπική βιοποικιλότητα και η εμπλοκή με την κοινότητα. Επίσης, παρέχονται πληροφορίες σχετικά με το πρόγραμμα Green Key.

Η διοίκηση ενημερώνει το προσωπικό τουλάχιστον 2 φορές ετησίως. Λαμβάνεται υπόψη η ένταξη εποχικού προσωπικού ώστε να διασφαλιστεί ευρεία συμμετοχή. Το κριτήριο αυτό εφαρμόζεται τόσο σε εσωτερικό όσο και σε εξωτερικά ανατεθειμένο προσωπικό που εργάζεται επιτόπου.

Οι επιχειρήσεις που είναι εποχικές και/ή απασχολούν 5 ή λιγότερους εργαζομένους ενημερώνουν το προσωπικό τουλάχιστον 1 φορά ετησίως.

Για τους νέους αιτούντες, πρέπει να έχει πραγματοποιηθεί τουλάχιστον 1 ενημέρωση πριν από τον έλεγχο (audit).

Αποδεικτικά ελέγχου (Audit evidence)

Κατά τον έλεγχο, η επιχείρηση παρουσιάζει γραπτά αποδεικτικά στοιχεία (π.χ. έγγραφα ή παρουσιάσεις ή στιγμιότυπα/εξαγωγές από ψηφιακές πλατφόρμες) τα οποία περιγράφουν:

- ποια θέματα καλύφθηκαν·
- ποια τμήματα συμμετείχαν (π.χ. τμήμα καθαριότητας)· και
- την ημερομηνία παροχής της ενημέρωσης.

Κατά την επιτόπια επιθεώρηση, ο επιθεωρητής πραγματοποιεί τουλάχιστον 1 τυχαία συνέντευξη με μέλος του προσωπικού για να επαληθεύσει την επίγνωση των πρωτοβουλιών βιωσιμότητας και να επιβεβαιώσει ότι έχει πραγματοποιηθεί τακτική επικοινωνία.

Σε ειδικές περιπτώσεις, για επιχειρήσεις με λιγότερα από 5 μέλη προσωπικού, οι πληροφορίες σχετικά με τις πρωτοβουλίες βιωσιμότητας μπορούν να παρέχονται προφορικά. Στην περίπτωση αυτή δεν απαιτείται τεκμηρίωση, και η γνώση του προσωπικού επαληθεύεται επίσης μέσω συνεντεύξεων.

1.21 Παρέχεται ετήσια εκπαίδευση βιωσιμότητας στο προσωπικό. (I)

HH, CHP, SA, CC, R, A

Συνάφεια (Relevance)

Η παροχή εκπαίδευσης που είναι προσαρμοσμένη στον ρόλο και σχετική με περιβαλλοντικά και θέματα βιωσιμότητας διασφαλίζει ότι το προσωπικό συμβάλλει αποτελεσματικά στην εφαρμογή της στρατηγικής βιωσιμότητας της επιχείρησης και στις καθημερινές λειτουργίες.

Προσδοκίες εφαρμογής (Expectations for implementation)

Τα ξενοδοχεία και ξενώνες (HH) καθώς και τα κάμπινγκ και πάρκα διακοπών (CHP) παρέχουν 1 γενική εκπαίδευση βιωσιμότητας ετησίως για το μόνιμο προσωπικό και τουλάχιστον 1 τμηματική ή σχετική με τον ρόλο (π.χ. housekeeping, κουζίνα κ.λπ.) εκπαίδευση βιωσιμότητας ετησίως.

Τα μικρά καταλύματα (SA), εστιατόρια/καφέ (R), αξιοθέατα (A), συνεδριακά κέντρα (CC) και εποχικές επιχειρήσεις παρέχουν τουλάχιστον 1 εκπαίδευση βιωσιμότητας ετησίως για το προσωπικό.

Προτεινόμενα θέματα εκπαίδευσης περιλαμβάνουν:

- a) διαλογή και μείωση αποβλήτων (συμπεριλαμβανομένων επικίνδυνων αποβλήτων)
- b) βιώσιμες πρακτικές Τροφίμων & Ποτών (F&B)
- c) οικολογικά καθαριστικά και χρήση χημικών
- d) αρχές κυκλικής οικονομίας (μείωση, επαναχρησιμοποίηση, ανακύκλωση)
- e) κλιματική αλλαγή
- f) διατήρηση της βιοποικιλότητας
- g) εμπλοκή με την κοινότητα
- h) ευαισθητοποίηση και επικοινωνία με τους επισκέπτες και/ή
- i) ανθρώπινα δικαιώματα, ισότητα και μη διάκριση.

Η ετήσια εκπαίδευση βιωσιμότητας τεκμηριώνει προοδευτική ανάπτυξη, διασφαλίζοντας ότι το προσωπικό επεκτείνει ή εμβραθύνει τις γνώσεις του κάθε χρόνο, αντί να λαμβάνει πανομοιότυπο εκπαιδευτικό περιεχόμενο.

Η εκπαίδευση πραγματοποιείται επιτόπου ή διαδικτυακά (π.χ. γραπτές ενότητες, e-learning) και παρέχεται εσωτερικά ή εξωτερικά. Τα νέα μέλη προσωπικού συνήθως λαμβάνουν εκπαίδευση εντός των πρώτων 4 εβδομάδων από την πρόσληψή τους. Συνιστάται ιδιαίτερα η συμμετοχή εξωτερικά ανατεθειμένου και εποχικού προσωπικού στην ίδια εκπαίδευση.

Το Green Key παρέχει τυποποιημένο έντυπο αναφοράς για το σχέδιο εκπαίδευσης, το οποίο οι επιχειρήσεις μπορούν να προσαρμόζουν στις τοπικές λειτουργικές ανάγκες.

Αποδεικτικά ελέγχου (Audit evidence)

Κατά τον έλεγχο, η επιχείρηση παρουσιάζει έγγραφο στο οποίο αναφέρονται:

- ποια θέματα εκπαίδευσης καλύφθηκαν
- ποια τμήματα εκπαιδεύτηκαν (με προσδιορισμό του ρόλου συγκεκριμένων εργαζομένων, εάν η εκπαίδευση δεν αφορά ολόκληρο το τμήμα)
- οι ημερομηνίες παροχής και η διάρκεια της εκπαίδευσης (π.χ. μία ημέρα, μηνιαία κ.λπ.) και
- η μορφή της εκπαίδευσης (εσωτερική/εξωτερική, διαδικτυακή κ.λπ.).

Σε ειδικές περιπτώσεις, για νέους αιτούντες, η επιχείρηση παρουσιάζει γραπτό σχέδιο εκπαίδευσης και δεσμεύεται να το εφαρμόσει εντός της πρώτης περιόδου πιστοποίησης (24 μήνες).

Κατά την επιτόπια επιθεώρηση, ο επιθεωρητής πραγματοποιεί τουλάχιστον 1 συνέντευξη με επιλεγμένο μόνιμο μέλος προσωπικού που είναι παρόν κατά τον έλεγχο, προκειμένου να επαληθεύσει τη συμμετοχή και την κατανόηση της εκπαίδευσης, τόσο της γενικής όσο και της τμηματικής/σχετικής με τον ρόλο.

1.22 Η υπηρεσία housekeeping γνωρίζει και εφαρμόζει τις διαδικασίες σχετικά με την αλλαγή πετσετών και σεντονιών. (I)

ΗΗ, CHP, SA

Συνάφεια (Relevance)

Η μείωση της συχνότητας αλλαγής πετσετών και σεντονιών συμβάλλει στη μείωση της κατανάλωσης νερού, ενέργειας και απορρυπαντικών. Το προσωπικό καθαριότητας κατανοεί και εφαρμόζει σωστά τις διαδικασίες που επιτρέπουν στους επισκέπτες να επαναχρησιμοποιούν πετσέτες και σεντόνια, μειώνοντας έτσι το περιβαλλοντικό αποτύπωμα της επιχείρησης.

Προσδοκίες εφαρμογής (Expectations for implementation)

Πέρα από το γεγονός ότι η επιχείρηση προσφέρει στους επισκέπτες τη δυνατότητα επαναχρησιμοποίησης πετσετών και σεντονιών (βλ. κριτήριο 6.21), το προσωπικό καθαριότητας ενημερώνεται και εφαρμόζει τις σχετικές διαδικασίες.

Η επιχείρηση παρέχει στο προσωπικό καθαριότητας σαφείς και εύκολα προσβάσιμες οδηγίες σχετικά με τις διαδικασίες επαναχρησιμοποίησης πετσετών και σεντονιών.

Εάν η υπηρεσία housekeeping είναι εξωτερικά ανατεθειμένη, η επιχείρηση διασφαλίζει ότι η εκπαίδευση σχετικά με τις διαδικασίες επαναχρησιμοποίησης πετσετών και σεντονιών περιλαμβάνεται στη σύμβαση με την εξωτερική εταιρεία καθαριότητας.

Αποδεικτικά ελέγχου (Audit evidence)

Κατά την επιτόπια επιθεώρηση, ο επιθεωρητής πραγματοποιεί τουλάχιστον 1 συνέντευξη με μέλος του προσωπικού καθαριότητας για να επαληθεύσει ότι γνωρίζει τις διαδικασίες αλλαγής πετσετών και σεντονιών.

1.23 Ενημερωτικό και εκπαιδευτικό υλικό προβάλλεται σε χώρους προσωπικού για την προώθηση υπεύθυνης συμπεριφοράς. (I)

ΗΗ, CHP, CC, R, A

Συνάφεια (Relevance)

Η ανάρτηση ενημερωτικού και εκπαιδευτικού υλικού σε χώρους προσωπικού ενισχύει την ευαισθητοποίηση και τη συμμετοχή του προσωπικού στις προσπάθειες βιωσιμότητας. Ενθαρρύνει την υιοθέτηση περιβαλλοντικά και κοινωνικά υπεύθυνης συμπεριφοράς και υποστηρίζει την καθημερινή εφαρμογή των πρακτικών βιωσιμότητας της επιχείρησης.

Προσδοκίες εφαρμογής (Expectations for implementation)

Η επιχείρηση αναρτά ενημερωτικό και εκπαιδευτικό υλικό σε χώρους προσωπικού, το οποίο υποστηρίζει την κατανόηση και τη συμμετοχή των εργαζομένων στις προσπάθειες βιωσιμότητας. Το υλικό ενθαρρύνει την ορθολογική χρήση πόρων (π.χ. σβήσιμο φώτων/βρυσών, μειωμένη χρήση χαρτιού κ.λπ.) και υποστηρίζει την αποδοτική χρήση εξοπλισμού και μηχανημάτων (π.χ. πλυντήριο πιάτων, πλυντήρια ρούχων, ηλεκτρικές σκούπες κ.λπ.). Όπου είναι σχετικό, το υλικό καλύπτει επίσης θέματα όπως η προστασία της τοπικής βιοποικιλότητας και η κοινωνική ευθύνη (π.χ. πώς να αναφέρεται η διάκριση).

Το επικοινωνιακό υλικό είναι ενημερωτικό, οπτικά ελκυστικό και διατηρείται ενημερωμένο. Μπορεί να έχει τη μορφή πινάκων ανακοινώσεων προσωπικού, αφισών, αυτοκόλλητων, φυλλαδίων, ενημερωτικών δελτίων, ψηφιακών οθονών ή εφαρμογών και μπορεί να απευθύνεται σε άτομα, ομάδες, τμήματα ή σε όλο το προσωπικό.

Αποδεικτικά ελέγχου (Audit evidence)

Κατά την επιτόπια επιθεώρηση, ο επιθεωρητής επιβεβαιώνει ότι το ενημερωτικό και εκπαιδευτικό υλικό είναι αναρτημένο σε χώρους προσωπικού και συμμορφώνεται με τις παραπάνω απαιτήσεις.

1.24 Η επιχείρηση παρέχει στο προσωπικό της τη δυνατότητα να αξιολογεί ετησίως τις περιβαλλοντικές και κοινωνικές της επιδόσεις και διαθέτει διαδικασία ανταπόκρισης σε αυτή την ανατροφοδότηση. (G)

HH, CHP, CC, R, A

Συνάφεια (Relevance)

Η δυνατότητα του προσωπικού να αξιολογεί τις περιβαλλοντικές και κοινωνικές επιδόσεις της επιχείρησης ενθαρρύνει την ενεργό συμμετοχή και τη συνεχή βελτίωση. Επιπλέον, συμβάλλει στον εντοπισμό δυνατών σημείων, προκλήσεων και ευκαιριών για τη βελτίωση των επιδόσεων βιωσιμότητας σε επίπεδο εγκατάστασης.

Προσδοκίες εφαρμογής (Expectations for implementation)

Η επιχείρηση εφαρμόζει μια ετήσια, δομημένη διαδικασία ανατροφοδότησης μέσω της οποίας το προσωπικό αξιολογεί τις περιβαλλοντικές και κοινωνικές επιδόσεις της επιχείρησης.

Η ανατροφοδότηση συλλέγεται, αναλύεται και χρησιμοποιείται για τον σχεδιασμό δράσεων ή βελτιώσεων. Η διαδικασία δεν περιορίζεται μόνο στη συλλογή προτάσεων, αλλά παρακολουθεί επίσης τις τάσεις στις αντιλήψεις και την ικανοποίηση του προσωπικού σχετικά με τη βιωσιμότητα και τη δέσμευση της διοίκησης. Τα αποτελέσματα κοινοποιούνται στο προσωπικό και οι απαντήσεις στην ανατροφοδότηση διαμορφώνονται και γνωστοποιούνται εντός 2 μηνών.

Η ανατροφοδότηση συλλέγεται μέσω τακτικών ερευνών (surveys), συναντήσεων ανατροφοδότησης ή ψηφιακών/φυσικών κουτιών προτάσεων που διαχειρίζεται ο Εκπρόσωπος Πράσινης Επιχείρησης ή άλλο υπεύθυνο άτομο. Η ανατροφοδότηση μπορεί να είναι ανώνυμη και προσφέρονται πολλαπλές μορφές συμμετοχής ώστε να διασφαλίζεται η συμπερίληψη.

Το Green Key παρέχει τυποποιημένο ερωτηματολόγιο προσωπικού (διαθέσιμο στο Green Key Toolbox), το οποίο μπορεί να χρησιμοποιηθεί ή να ενσωματωθεί στη διαδικασία ανατροφοδότησης.

Για νέους αιτούντες, απαιτείται γραπτό σχέδιο που περιγράφει τον τρόπο με τον οποίο θα εφαρμοστεί η διαδικασία ανατροφοδότησης του προσωπικού και πώς τα αποτελέσματα θα ανασκοπούνται και θα χρησιμοποιούνται για τη βελτίωση της επιχείρησης.

Αποδεικτικά ελέγχου (Audit evidence)

Κατά τον έλεγχο, η επιχείρηση παρουσιάζει:

- αποδεικτικά ότι υπάρχει σύστημα ανατροφοδότησης προσωπικού (δηλαδή πώς συλλέγεται η ανατροφοδότηση)·
- αποδεικτικά τακτικής χρήσης (π.χ. ημερομηνίες, ποσοστά συμμετοχής)·
- τεκμηρίωση που αναλύει τα αποτελέσματα της πιο πρόσφατης φάσης ανατροφοδότησης, με επισήμανση βασικών συμπερασμάτων και σημείων βελτίωσης· και
- σύνοψη των δράσεων που έχουν ληφθεί ως απάντηση στην ανατροφοδότηση του προσωπικού, η οποία μπορεί να συνδέεται με το σχέδιο δράσης βιωσιμότητας της επιχείρησης (βλ. κριτήριο 1.3).

Σε ειδικές περιπτώσεις, για νέους αιτούντες, η επιχείρηση παρουσιάζει γραπτό σχέδιο που περιγράφει τον τρόπο εφαρμογής της διαδικασίας ανατροφοδότησης και τον τρόπο με τον οποίο τα αποτελέσματα θα αξιολογούνται και θα χρησιμοποιούνται για τη βελτίωση.

Κατά την επιτόπια επιθεώρηση, πραγματοποιείται συνέντευξη με τουλάχιστον 1 μέλος του προσωπικού που είναι παρόν, προκειμένου να επιβεβαιωθεί η γνώση του σχετικά με τη διαδικασία ανατροφοδότησης, η ικανοποίησή του από αυτήν και η αντίληψή του σχετικά με τον τρόπο ανταπόκρισης της διοίκησης στα σχόλιά του.

2.ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ ΚΑΙ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΠΕΛΑΤΩΝ

Συμμετοχή Πελατών, Υπεύθυνος Τουρισμός

2.1

Το πιστοποιητικό Green Key και πληροφορίες σχετικά με το πρόγραμμα προβάλλονται σε ιδιαίτερα εμφανές και συχνά προσβάσιμο σημείο. (Υ)

ΗΗ, CHP, SA, CC, R, A

Σημασία

Η προβολή του πιστοποιητικού Green Key και των τυποποιημένων πληροφοριών σε χώρους με υψηλή επισκεψιμότητα συμβάλλει στην ενίσχυση της εμπιστοσύνης των πελατών, ενδυναμώνει τη διαφάνεια και ενισχύει την προβολή του πιστοποιητικού Green Key ως συμβόλου βιωσιμότητας.

Απαιτήσεις εφαρμογής

Η επιχείρηση προβάλλει το πιστοποιητικό Green Key και το τυποποιημένο ενημερωτικό υλικό σχετικά με το πρόγραμμα σε σημείο με υψηλή επισκεψιμότητα και εύκολη πρόσβαση για τους πελάτες, όπως ο χώρος υποδοχής ή η κύρια είσοδος. Επιπλέον αντίγραφα του πιστοποιητικού μπορούν να αναρτώνται

σε εσωτερικούς χώρους προσωπικού, όπως η τραπεζαρία ή ο πίνακας ανακοινώσεων, για την ενίσχυση της εσωτερικής ενημέρωσης.

Οι τυποποιημένες πληροφορίες για το Green Key περιλαμβάνουν τα ίδια βασικά σημεία με το επίσημο πρότυπο που διατίθεται στο Green Key Toolbox, ενώ επιτρέπεται η προσαρμογή του σχεδιασμού ώστε να ευθυγραμμίζεται με τις κατευθυντήριες γραμμές εταιρικής ταυτότητας της επιχείρησης. Το λογότυπο Green Key, στη συμφωνημένη και επίσημα εγκεκριμένη μορφή του, προβάλλεται ως μέρος των πληροφοριών. Εάν περιλαμβάνεται πρόσθετο περιεχόμενο παράλληλα με τις τυποποιημένες πληροφορίες, η επιχείρηση διασφαλίζει ότι όλο το υλικό επικοινωνίας που σχετίζεται με τη βιωσιμότητα (είτε έντυπο, προφορικό ή ψηφιακό) αντικατοπτρίζει με ακρίβεια τις τρέχουσες πρακτικές και δεν υπερβάλλει σε ισχυρισμούς.

Πληροφορίες σχετικά με το Green Key μπορούν επίσης να διατίθενται σε επιπλέον σημεία επαφής με τους πελάτες, συμπεριλαμβανομένων των κοινόχρηστων χώρων (π.χ. χώρος υποδοχής, ανελκυστήρες), δωματίων ή αιθουσών συναντήσεων, τηλεοπτικών οθονών, ψηφιακών οθονών, έντυπων φυλλαδίων και/ή εφαρμογών πελατών.

Εάν το πιστοποιητικό Green Key της επιχείρησης ανασταλεί, αποσυρθεί ή δεν ανανεωθεί, το πιστοποιητικό και οι σχετικές πληροφορίες απομακρύνονται άμεσα από δημόσια προβολή ώστε να αποφευχθεί παραπλανητική επικοινωνία.

Τεκμήρια ελέγχου

Κατά τη διάρκεια του ελέγχου, η επιχείρηση παρουσιάζει το σημείο όπου εκτίθεται το πιστοποιητικό Green Key για την τρέχουσα περίοδο πιστοποίησης καθώς και οι τυποποιημένες πληροφορίες, σε εμφανές, ευδιάκριτο και προσβάσιμο από τους πελάτες σημείο. Ελέγχεται ότι η προβολή είναι επικαιροποιημένη και σε καλή κατάσταση (π.χ. δεν είναι ξεθωριασμένη ή φθαρμένη).

Ο ελεγκτής επιβεβαιώνει ότι οι προβαλλόμενες πληροφορίες αντιστοιχούν στο επίσημο περιεχόμενο που παρέχεται μέσω του Green Key Toolbox, είναι ευδιάκριτες και προσβάσιμες. Σε περίπτωση που η επιχείρηση έχει προσθέσει επιπλέον πληροφορίες, ο ελεγκτής ελέγχει ότι οι ισχυρισμοί είναι αντικειμενικοί και ότι περιλαμβάνονται μόνο όσα εφαρμόζονται επί του παρόντος σε επίπεδο εγκατάστασης.

Σε ειδικές περιπτώσεις, για αιτούντες για πρώτη φορά, η επιχείρηση παρουσιάζει γραπτό προσχέδιο των τυποποιημένων πληροφοριών και υποδεικνύει το προτεινόμενο σημείο μελλοντικής προβολής του πιστοποιητικού και των πληροφοριών.

2.2

Πληροφορίες σχετικά με το Green Key είναι διαθέσιμες στην ιστοσελίδα της επιχείρησης. (Y)

HH, CHP, SA, CC, R, A

Σημασία

Η προβολή πληροφοριών σχετικά με την πιστοποίηση Green Key στην ιστοσελίδα της επιχείρησης ενισχύει τη διαφάνεια, καλλιεργεί την εμπιστοσύνη των πελατών και ενθαρρύνει τη συμμετοχή τους

στις δεσμεύσεις βιωσιμότητας της επιχείρησης. Επίσης ενισχύει την αξιοπιστία του πιστοποιητικού Green Key μέσω αναφοράς σε επίσημες πηγές.

Απαιτήσεις εφαρμογής

Η ιστοσελίδα της επιχείρησης περιλαμβάνει σύντομες πληροφορίες σχετικά με την πιστοποίησή της Green Key. Περιλαμβάνονται σύνδεσμοι προς τη διεθνή ιστοσελίδα του Green Key (www.greenkey.global) και/ή την εθνική ιστοσελίδα Green Key. Το λογότυπο Green Key προβάλλεται στη συμφωνημένη και επίσημα εγκεκριμένη μορφή του.

Οι πληροφορίες μπορούν να παρουσιάζονται σύμφωνα με τις κατευθυντήριες γραμμές εταιρικής ταυτότητας της επιχείρησης και είναι ευδιάκριτες, δηλαδή τοποθετούνται σε σημείο όπου οι πελάτες είναι πιθανό να τις δουν και να αλληλεπιδράσουν με αυτές (π.χ. σελίδα κρατήσεων, αρχική σελίδα).

Συνιστάται, πέρα από την ιστοσελίδα, η επιχείρηση να παρέχει πληροφορίες σχετικά με το Green Key και μέσω των καναλιών κοινωνικής δικτύωσης.

Η επιχείρηση διασφαλίζει ότι κάθε επικοινωνία σχετικά με το Green Key αντικατοπτρίζει με ακρίβεια τις τρέχουσες πρακτικές της, δεν υπερβάλλει σε ισχυρισμούς και χρησιμοποιεί την επίσημη ιστοσελίδα του Green Key ως κύρια πηγή ώστε οι πληροφορίες να παραμένουν ακριβείς και επικαιροποιημένες.

Τεκμήρια ελέγχου

Κατά τη διάρκεια του ελέγχου, η επιχείρηση παρουσιάζει τις πληροφορίες σχετικά με το Green Key στην ιστοσελίδα της. Ο ελεγκτής επιβεβαιώνει ότι η επικοινωνία είναι ακριβής, σχετική, σωστά τοποθετημένη και, όπου απαιτείται, πολυγλωσσική.

Σε ειδικές περιπτώσεις, για αιτούντες για πρώτη φορά, η επιχείρηση παρουσιάζει γραπτό προσχέδιο των πληροφοριών για την ιστοσελίδα και δημοσιεύει τις πληροφορίες εντός 6 μηνών από την απόκτηση της πιστοποίησης.

2.3

Η επιχείρηση ενημερώνει τους πελάτες για τις πρωτοβουλίες βιωσιμότητας και ενθαρρύνει ενεργά τη συμμετοχή τους. (Υ)

ΗΗ, CHP, SA, CC, R, A

Σημασία

Η σαφής και προσβάσιμη επικοινωνία σχετικά με τις προσπάθειες βιωσιμότητας βοηθά τους πελάτες να κατανοήσουν, να υποστηρίξουν και να συμμετάσχουν στο έργο της επιχείρησης για πιο υπεύθυνες λειτουργίες. Ενισχύει την εμπιστοσύνη, προάγει υπεύθυνη συμπεριφορά και ενδυναμώνει τη συνολική επίδραση των πρωτοβουλιών της εγκατάστασης.

Απαιτήσεις εφαρμογής

Η επιχείρηση παρουσιάζει ακριβείς, σαφείς και εύκολα κατανοητές πληροφορίες σχετικά με τις πρωτοβουλίες βιωσιμότητάς της. Οι πληροφορίες αυτές προβάλλονται με συνέπεια σε πολλαπλά

σημεία επαφής προσβάσιμα στους πελάτες, συμπεριλαμβανομένων των κοινόχρηστων χώρων (π.χ. χώρος υποδοχής, ανελκυστήρες), δωματίων ή αιθουσών συναντήσεων, τηλεοπτικών οθονών, κωδικών QR, ψηφιακών οθονών, έντυπων φυλλαδίων και/ή εφαρμογών πελατών. Ως «ορατές» νοούνται οι πληροφορίες που τοποθετούνται εντός της εγκατάστασης, σε σημεία όπου οι πελάτες είναι πιθανό να τις δουν και να αλληλεπιδράσουν με αυτές (π.χ. στους χώρους check-in, σε φακέλους καλωσορίσματος εντός δωματίου ή σε επιβεβαιώσεις κρατήσεων μέσω κινητού).

Πέρα από την περιγραφή των πολιτικών και επιτευγμάτων βιωσιμότητας, το υλικό καλεί σαφώς και ενθαρρύνει τους πελάτες να συμμετέχουν σε συγκεκριμένες δράσεις βιωσιμότητας. Αυτό μπορεί να περιλαμβάνει εξοικονόμηση νερού και ενέργειας, διαλογή και ανακύκλωση αποβλήτων, μείωση σπατάλης τροφίμων, υποστήριξη τοπικών δράσεων βιοποικιλότητας ή συνεισφορά σε κοινωνικές ή περιβαλλοντικές φιλανθρωπικές δράσεις. Η προτροπή για δράση είναι σαφής και παρακινητική, περιγράφοντας απλά βήματα που μπορούν να ακολουθήσουν οι πελάτες και τη θετική επίδραση που μπορούν να έχουν.

Συνιστάται οι πληροφορίες να είναι διαθέσιμες σε περισσότερες από μία γλώσσες, βάσει της σύνθεσης των πελατών, και να παρουσιάζονται σε οπτικά ελκυστική μορφή που προσελκύει την προσοχή και είναι εύκολα κατανοητή. Για περαιτέρω ενίσχυση της συμμετοχής, η επιχείρηση μπορεί να εφαρμόζει σύστημα επιβράβευσης ή πόντων για πελάτες που συμμετέχουν στις υπεύθυνες πρακτικές κατά τη διάρκεια της διαμονής τους, υπό την προϋπόθεση ότι τα κίνητρα είναι τα ίδια βιώσιμα και δεν ενθαρρύνουν την υπερκατανάλωση.

Η επιχείρηση διασφαλίζει ότι όλη η επικοινωνία που σχετίζεται με τη βιωσιμότητα (είτε έντυπη, προφορική ή ψηφιακή) αντικατοπτρίζει με ακρίβεια τις τρέχουσες πρακτικές, δεν υπερβάλλει σε ισχυρισμούς και διατηρείται επικαιροποιημένη.

Τεκμήρια ελέγχου

Κατά τη διάρκεια του ελέγχου, η επιχείρηση παρουσιάζει τις πληροφορίες σχετικά με τις δράσεις βιωσιμότητας που παρέχονται στους πελάτες, συμπεριλαμβανομένων των υλικών που ενθαρρύνουν τη συμμετοχή τους σε σχετικές πρωτοβουλίες.

Σε ειδικές περιπτώσεις, για αιτούντες για πρώτη φορά, η επιχείρηση παρουσιάζει προσχέδιο των πληροφοριών για τους πελάτες.

2.4

Το προσωπικό που έρχεται σε επαφή με τους πελάτες είναι σε θέση να τους ενημερώνει σχετικά με το Green Key και τις τρέχουσες πρωτοβουλίες βιωσιμότητας της επιχείρησης. (Y)

HH, CHP, SA, CC, R, A

Σημασία

Το προσωπικό πρώτης γραμμής διαδραματίζει καθοριστικό ρόλο στην επικοινωνία των αξιών βιωσιμότητας της επιχείρησης. Η διασφάλιση ότι είναι επαρκώς ενημερωμένο σχετικά με το Green Key και τις πρωτοβουλίες της εγκατάστασης ενισχύει την εμπιστοσύνη των πελατών, αυξάνει τη συμμετοχή και διατηρεί την αξιοπιστία της πιστοποίησης.

Απαιτήσεις εφαρμογής

Όλο το προσωπικό που έρχεται σε επαφή με τους πελάτες είναι σε θέση να εξηγήει με σαφήνεια τι είναι το Green Key και να περιγράφει τις βασικές πρωτοβουλίες βιωσιμότητας που εφαρμόζονται στην επιχείρηση.

Το προσωπικό είναι προετοιμασμένο να επικοινωνεί:

- βασική επεξήγηση του Green Key και των σκοπών του·
- κύριες πρωτοβουλίες και πολιτικές βιωσιμότητας που είναι συγκεκριμένες για την εγκατάσταση (π.χ. πολιτική επαναχρησιμοποίησης πετσετών, τοπικές προμήθειες, δράσεις εξοικονόμησης ενέργειας κ.λπ.)· και
- τρόπους με τους οποίους οι πελάτες μπορούν να συμβάλουν κατά τη διάρκεια της διαμονής τους.

Συνιστάται ιδιαίτερα να παρέχεται ένα σύντομο προφορικό ή γραπτό «μήνυμα καλωσορίσματος βιωσιμότητας» κατά το check-in. Αυτό μπορεί να περιλαμβάνει δήλωση όπως:

«Η επιχείρηση αυτή είναι πιστοποιημένη με Green Key για τη δέσμευσή της στη βιωσιμότητα. Μπορείτε να μάθετε περισσότερα για τις δράσεις μας σκανάροντας αυτόν τον QR κωδικό ή να μας ρωτήσετε σχετικά με δραστηριότητες, πολιτικές εξοικονόμησης νερού ή άλλες πρωτοβουλίες.»

Συνιστάται ιδιαίτερα η χρήση των τυποποιημένων και προσαρμοσμένων υλικών επικοινωνίας που παρέχονται από το Green Key μέσω του Green Key Toolbox. Τα υλικά αυτά προσαρμόζονται στο τοπικό πλαίσιο και είναι σχεδιασμένα ώστε να είναι οπτικά σαφή και προσβάσιμα.

Η επιχείρηση διασφαλίζει ότι όλη η επικοινωνία σχετικά με τις δράσεις βιωσιμότητας είναι ακριβής, σαφής και εύκολα κατανοητή. Το προσωπικό δεν υπερβάλλει ούτε παραποιεί την περιβαλλοντική απόδοση της επιχείρησης.

Τεκμήρια ελέγχου

Κατά τη διάρκεια της επιτόπιας επιθεώρησης, ο ελεγκτής πραγματοποιεί συνέντευξη με τουλάχιστον ένα μέλος προσωπικού που έρχεται σε επαφή με πελάτες, ώστε να επιβεβαιώσει ότι μπορεί να παρέχει με ακρίβεια και αυτοπεποίθηση βασικές πληροφορίες σχετικά με το Green Key και τις βασικές δράσεις βιωσιμότητας της επιχείρησης. Οι απαντήσεις είναι ακριβείς, σαφείς και εύκολα κατανοητές.

2.5

Η επιχείρηση ενημερώνει και ενθαρρύνει τους πελάτες να χρησιμοποιούν βιώσιμες εναλλακτικές μετακίνησης. (Υ)

HH, CHP, SA, CC, R, A

Σημασία

Η ενθάρρυνση χρήσης βιώσιμων μέσων μεταφοράς συμβάλλει στη μείωση των εκπομπών άνθρακα, της ατμοσφαιρικής ρύπανσης και της κατανάλωσης πόρων. Η παροχή σαφών και προσβάσιμων πληροφοριών επιτρέπει στους πελάτες να λαμβάνουν ενημερωμένες, φιλικές προς το περιβάλλον επιλογές μετακίνησης.

Απαιτήσεις εφαρμογής

Η επιχείρηση ενημερώνει και ενθαρρύνει τους πελάτες να χρησιμοποιούν, όπου είναι εφικτό και ασφαλές, εναλλακτικές μορφές μετακίνησης αντί για ιδιωτικά αυτοκίνητα ή ταξί. Οι εναλλακτικές περιλαμβάνουν:

- α) τοπικά δημόσια ή ιδιωτικά μέσα μεταφοράς (π.χ. λεωφορείο, τρένο, μετρό, τραμ, πλοίο κ.λπ.)·
- β) συστήματα κοινόχρηστων ταξί ή minibuses·
- γ) ταξί εταιρειών με περιβαλλοντική πολιτική (π.χ. χρήση ηλεκτρικών οχημάτων)·
- δ) λεωφορεία μεταφοράς που παρέχονται από την επιχείρηση· και/ή
- ε) άλλα μέσα, όπως ηλεκτρικά πατίνια, ποδήλατα και ηλεκτρικά ποδήλατα.

Οι πληροφορίες είναι ακριβείς, σαφείς και οπτικά ελκυστικές. Διατίθενται στην ιστοσελίδα της επιχείρησης και/ή σε email καλωσορίσματος, όπου αναφέρονται η διεύθυνση και οι τρόποι πρόσβασης. Μπορούν επίσης να περιλαμβάνονται σε υλικό στη ρεσεψιόν, σε φακέλους δωματίου ή σε ψηφιακές οθόνες/QR codes.

Η εγκυρότητα των πληροφοριών ελέγχεται τουλάχιστον δύο φορές τον χρόνο ώστε να παραμένει επικαιροποιημένη.

Πληροφορίες μπορούν επίσης να παρέχονται προφορικά από το προσωπικό.

Τεκμήρια ελέγχου

Κατά τον έλεγχο, η επιχείρηση παρουσιάζει το υλικό επικοινωνίας που χρησιμοποιείται για την ενημέρωση των πελατών, συμπεριλαμβανομένων παραδειγμάτων έντυπου και/ή ψηφιακού υλικού, σεναρίων check-in ή προτύπων. Ελέγχεται ότι οι πληροφορίες είναι ακριβείς, σαφείς, οπτικά ελκυστικές, εύκολα κατανοητές και επικαιροποιημένες.

2.6

Η επιχείρηση παρέχει στους πελάτες της τη δυνατότητα να αξιολογούν την απόδοσή της ως προς τη βιωσιμότητα. (Σ)

ΗΗ, CHP, CC, R, A

Σημασία

Η ανατροφοδότηση των πελατών είναι ουσιώδης για την κατανόηση και τη βελτίωση της ποιότητας και της βιωσιμότητας των λειτουργιών μιας επιχείρησης. Ενισχύει τη διαφάνεια, οικοδομεί εμπιστοσύνη και υποστηρίζει τη συνεχή βελτίωση των περιβαλλοντικών και κοινωνικών πρακτικών.

Απαιτήσεις εφαρμογής

Η επιχείρηση εφαρμόζει μια δομημένη διαδικασία ανατροφοδότησης μέσω της οποίας οι πελάτες αξιολογούν την απόδοση βιωσιμότητας της επιχείρησης και παρέχουν σχόλια ή προτάσεις για βελτίωση. Η ανατροφοδότηση συλλέγεται ενεργά, αναλύεται και χρησιμοποιείται για την αξιολόγηση και ενίσχυση της απόδοσης βιωσιμότητας της επιχείρησης. Στο πλαίσιο της διαδικασίας, η επιχείρηση εντοπίζει τάσεις στην αντίληψη και την ικανοποίηση των πελατών σε σχέση με την απόδοση βιωσιμότητας και εφαρμόζει τις απαιτούμενες βελτιώσεις. Εάν η ανατροφοδότηση αναδείξει ζητήματα που απαιτούν διορθωτικές ενέργειες, η επιχείρηση τα αντιμετωπίζει άμεσα, όπου είναι εφικτό.

Οι πελάτες προσκαλούνται να συμμετάσχουν στη διαδικασία ανατροφοδότησης κατά τη διάρκεια της διαμονής τους, κατά το check-in ή το check-out, είτε δια ζώσης είτε μέσω ψηφιακών μέσων (π.χ. email, QR code, εφαρμογή).

Το Green Key παρέχει ένα τυποποιημένο ερωτηματολόγιο πελατών (διαθέσιμο στο Green Key Toolbox), το οποίο μπορεί να χρησιμοποιηθεί ή να ενσωματωθεί στη διαδικασία ανατροφοδότησης.

Τεκμήρια ελέγχου

Κατά τη διάρκεια του ελέγχου, η επιχείρηση παρουσιάζει:

- αποδεικτικά στοιχεία που δείχνουν ότι έχει εφαρμοστεί σύστημα ανατροφοδότησης πελατών (δηλαδή πώς συλλέγεται η ανατροφοδότηση)·
- ένα έγγραφο που αναλύει τα αποτελέσματα του πιο πρόσφατου κύκλου ανατροφοδότησης, εντοπίζοντας βασικά συμπεράσματα και τομείς προς βελτίωση· και
- τεκμηρίωση των ενεργειών που υλοποιήθηκαν σε απόκριση της ανατροφοδότησης των πελατών, οι οποίες μπορεί να συνδέονται με το σχέδιο δράσης της επιχείρησης (βλ. κριτήριο 1.3).

Σε ειδικές περιπτώσεις, για αιτούντες για πρώτη φορά, η επιχείρηση παρουσιάζει ένα γραπτό σχέδιο που περιγράφει πώς θα συλλέγεται, θα εξετάζεται και θα αξιοποιείται η ανατροφοδότηση των πελατών.

2.7

Η επιχείρηση επικοινωνεί ενεργά τις πρακτικές βιωσιμότητάς της και συμμετέχει σε δραστηριότητες του Green Key στα ψηφιακά μέσα. (Σ)

HH, CHP, SA, CC, R, A

Σημασία

Η δημόσια κοινοποίηση των προσπαθειών βιωσιμότητας αυξάνει την ενημέρωση των πελατών, ενισχύει την αξιοπιστία και ενθαρρύνει την ευρύτερη υιοθέτηση υπεύθυνων πρακτικών στον τουριστικό τομέα.

Απαιτήσεις εφαρμογής

Η επιχείρηση επικοινωνεί ενεργά τις πρακτικές βιωσιμότητάς της, την πρόοδό της και τη συμμετοχή της στο Green Key μέσω των δικών της ψηφιακών καναλιών. Αυτά μπορεί να περιλαμβάνουν κανάλια κοινωνικής δικτύωσης, την ιστοσελίδα της επιχείρησης, ενημερωτικά δελτία (newsletters) ή άλλα ψηφιακά μέσα που διαχειρίζεται η επιχείρηση.

Η επικοινωνία σχεδιάζεται και υλοποιείται σε βασικές χρονικές στιγμές του κύκλου πιστοποίησης, συμπεριλαμβανομένων:

- της έκδοσης του πιστοποιητικού Green Key· και
- τουλάχιστον μίας ενδιάμεσης ενημέρωσης.

Η επιχείρηση ενθαρρύνεται να αλληλεπιδρά με το Green Key στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης ακολουθώντας τα επίσημα κανάλια (π.χ. LinkedIn, Instagram), αναδημοσιεύοντας σχετικό περιεχόμενο, συμμετέχοντας σε πρωτοβουλίες ευαισθητοποίησης του Green Key και ενισχύοντας τα μηνύματα

βιωσιμότητας. Κατά τη διάρκεια κάθε έτους πιστοποίησης, η επιχείρηση υποβάλλει τουλάχιστον μία επαληθευμένη «Καλή Πρακτική» στο Green Key International ή στον Εθνικό Φορέα του, με σκοπό πιθανή προώθηση και ανταλλαγή γνώσης. Επιπλέον, συνιστάται η χρήση του ημερολογίου ευαισθητοποίησης βιωσιμότητας του Green Key (διαθέσιμο στο Green Key Toolbox) καθώς και των διεθνών υλικών καμπανιών για έμπνευση και ευθυγράμμιση περιεχομένου.

Τεκμήρια ελέγχου

Κατά τη διάρκεια του ελέγχου, η επιχείρηση παρουσιάζει σύνοψη της δραστηριότητας επικοινωνίας της, συμπεριλαμβανομένων συνδέσμων ή στιγμιότυπων οθόνης (screenshots) από αναρτήσεις στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης.

2.8

Πληροφορίες σχετικά με κοντινά πάρκα, παραλίες και άλλες οικολογικά ευαίσθητες φυσικές περιοχές είναι διαθέσιμες στους πελάτες. (Υ/Σ)

ΗΗ, CHP, SA, A (Υ)

CC, R (Σ)

Σημασία

Η παροχή πληροφοριών στους πελάτες σχετικά με κοντινές φυσικές περιοχές ενισχύει την περιβαλλοντική ευαισθητοποίηση, υποστηρίζει υπεύθυνη τουριστική συμπεριφορά και ενδυναμώνει το προφίλ βιωσιμότητας της επιχείρησης. Ενθαρρύνοντας δραστηριότητες στη φύση και περιβαλλοντική εκπαίδευση, η επιχείρηση βοηθά τους πελάτες να συνδεθούν με τα τοπικά οικοσυστήματα, προάγοντας παράλληλα την προστασία και τη μακροπρόθεσμη διατήρησή τους.

Απαιτήσεις εφαρμογής

Η επιχείρηση παρέχει γραπτές πληροφορίες σχετικά με κοντινές φυσικές περιοχές, όπως πάρκα, τοπία, ζώνες προστασίας της φύσης, παραλίες και άλλες οικολογικά ευαίσθητες περιοχές. Οι πληροφορίες αυτές παρέχονται μαζί με το υλικό που απαιτείται βάσει του κριτηρίου 2.9.

Το εν λόγω υλικό επικοινωνίας ενθαρρύνει τους πελάτες να συμμετέχουν σε υπαίθριες ή φυσιολατρικές δραστηριότητες για ενίσχυση της ευαισθητοποίησης και της προσωπικής ευεξίας, όπως περπάτημα, τρέξιμο, ποδηλασία, κολύμβηση, ιστιοπλοΐα, κανό, παρατήρηση πουλιών, πικνίκ ή επίσκεψη σε υπαίθριους χώρους αναψυχής.

Οι πληροφορίες περιλαμβάνουν παρότρυνση για τήρηση διεθνών και εθνικών καλών πρακτικών και τοπικών οδηγιών, ώστε να ελαχιστοποιούνται οι αρνητικές επιπτώσεις και να ενισχύονται τόσο τα τοπικά οφέλη όσο και η εμπειρία των επισκεπτών. Οι δραστηριότητες προωθούνται με τρόπο που αποφεύγει τη βλάβη στη βιοποικιλότητα και, όπου είναι δυνατόν, συμβάλλει θετικά στην προστασία της.

Οι πληροφορίες είναι σαφώς ορατές, σχετικές με την εμπειρία του πελάτη και οπτικά ελκυστικές (ώστε να προσελκύουν την προσοχή) και τοποθετούνται σε σημεία προσβάσιμα στους πελάτες, όπως στη ρεσεψιόν ή στο γραφείο concierge, σε ειδική περιβαλλοντική γωνιά στο lobby, μέσω τηλεοπτικών

οθονών σε κοινόχρηστους ή συνεδριακούς χώρους, σε φακέλους δωματίων ή αιθουσών συνεδριάσεων, μέσω QR codes και/ή εφαρμογών πελατών. Συνιστάται οι πληροφορίες να διατίθενται σε περισσότερες από μία γλώσσες, ανάλογα με το προφίλ των πελατών.

Παρότι οι πληροφορίες απευθύνονται κυρίως στους πελάτες, συνιστάται η επιχείρηση να παρέχει αντίστοιχο υλικό και στο προσωπικό, ώστε να υποστηρίζει τους πελάτες και να ενισχύει την ευαισθητοποίηση.

Σημείωση για εθνική προσαρμογή: Στην Ολλανδία (NL), το κριτήριο αυτό είναι υποχρεωτικό για όλες τις κατηγορίες επιχειρήσεων.

Τεκμήρια ελέγχου

Κατά τη διάρκεια του ελέγχου, η επιχείρηση παρουσιάζει τις πληροφορίες που παρέχονται στους πελάτες σχετικά με κοντινές φυσικές περιοχές. Αυτό περιλαμβάνει ερμηνευτικό περιεχόμενο, οδηγίες επισκεπτών και κώδικες συμπεριφοράς. Ελέγχεται ότι το υλικό είναι ακριβές, σαφώς παρουσιασμένο, πολυγλωσσικό όπου απαιτείται και οπτικά ελκυστικό.

2.9

Παρέχονται στους πελάτες πληροφορίες που προωθούν υπεύθυνη τουριστική συμπεριφορά στον προορισμό. (Υ/Σ)

ΗΗ, CHP, SA, A (Υ)
CC, R (Σ)

Σημασία

Η προώθηση υπεύθυνης συμπεριφοράς των επισκεπτών συμβάλλει στην αποφυγή του υπερτουρισμού, στη μείωση της όχλησης των τοπικών κοινοτήτων και στην ενίσχυση του σεβασμού προς τον τοπικό πολιτισμό και τις παραδόσεις. Ενημερώνοντας τους πελάτες σχετικά με την κατάλληλη συμπεριφορά και τις τοπικές οδηγίες, η επιχείρηση υποστηρίζει κοινωνικά βιώσιμο τουρισμό και θετικές σχέσεις με την τοπική κοινωνία.

Απαιτήσεις εφαρμογής

Η επιχείρηση παρέχει γραπτές πληροφορίες στους πελάτες που προωθούν υπεύθυνη συμπεριφορά στον προορισμό. Οι πληροφορίες περιλαμβάνουν, όπου είναι σχετικό, αναφορά σε εθνικές ή τοπικές οδηγίες τουριστικής συμπεριφοράς, συμπεριλαμβανομένων εκείνων από υπουργεία τουρισμού ή τοπικές τουριστικές αρχές. Συνιστάται η αναφορά σε επίσημες εθνικές, περιφερειακές ή δημοτικές ιστοσελίδες κατά την ανάπτυξη του περιεχομένου.

Παραδείγματα συμπεριφορών που καλύπτονται περιλαμβάνουν:

- α) γενικούς κανόνες που συμβάλλουν στην αποφυγή υπερτουρισμού·
- β) οδηγίες για σεβασμό προς τις τοπικές κοινότητες και το τοπικό περιβάλλον·
- γ) κανόνες περιήγησης/αξιοθέατων·
- δ) συνιστώμενη συμπεριφορά κατά την επίσκεψη σε θρησκευτικούς και ιστορικούς χώρους· και/ή
- ε) οδηγίες για αποφυγή ρύπανσης και προστασία δημόσιων χώρων.

Οι πληροφορίες είναι σαφείς, ακριβείς, οπτικά ελκυστικές, επικαιροποιημένες και εύκολα προσβάσιμες στους πελάτες, σε σημεία όπως η ρεσεψιόν, τα δωμάτια, οι ψηφιακές πλατφόρμες ή τα email επιβεβαίωσης κρατήσεων.

Διατίθενται προσαρμόσιμα πρότυπα επικοινωνίας στο Green Key Toolbox.

Τεκμήρια ελέγχου

Κατά τη διάρκεια του ελέγχου, η επιχείρηση παρουσιάζει το υλικό που παρέχεται στους πελάτες και προωθεί υπεύθυνη τουριστική συμπεριφορά. Επιβεβαιώνεται ότι το υλικό πληροί τις παραπάνω απαιτήσεις και αντικατοπτρίζει το συγκεκριμένο τοπικό πλαίσιο.

2.10

Η επιχείρηση παρέχει και προωθεί ενεργά τουλάχιστον 4 δραστηριότητες ευαισθητοποίησης για τους πελάτες, με επίκεντρο τη βιώσιμη ανάπτυξη, το περιβάλλον και την τοπική κοινότητα. (Σ)

ΗΗ, CHP, SA, CC, R, A

Σημασία

Η παροχή και ενεργή προώθηση δραστηριοτήτων ευαισθητοποίησης αυξάνει την κατανόηση της βιώσιμης ανάπτυξης, ενθαρρύνει υπεύθυνη συμπεριφορά και ενισχύει τη συμμετοχή σε περιβαλλοντικά και κοινωνικά ζητήματα που σχετίζονται με τον προορισμό και την τοπική κοινότητα.

Απαιτήσεις εφαρμογής

Η επιχείρηση υλοποιεί και προωθεί ενεργά τουλάχιστον 4 πρωτοβουλίες ευαισθητοποίησης ανά περίοδο πιστοποίησης (π.χ. 2 δραστηριότητες ανά ημερολογιακό έτος). Αυτές περιλαμβάνουν:

- 1 πρωτοβουλία με έμφαση σε περιβαλλοντικά ζητήματα (π.χ. Ημέρα της Γης, καθαρισμοί, προστασία βιοποικιλότητας)· και
- 1 πρωτοβουλία με έμφαση σε κοινωνικές πτυχές (π.χ. φιλανθρωπικές δράσεις, δημόσιες εκδηλώσεις μνήμης, δράσεις συγκέντρωσης πόρων).

Οι δραστηριότητες ευαισθητοποίησης περιλαμβάνουν συμμετοχή και εμπλοκή των πελατών, όπως:

α) συμμετοχή σε εκδηλώσεις, όπως Earth Hour, Earth Day, Energy Saving Week, Waste Reduction Week, World Food Day, World Vegan Day, World Vegetarian Day, World Environment Day κ.λπ.

β) προώθηση δραστηριοτήτων χωρίς χρήση αυτοκινήτου, οργανωμένες περιηγήσεις στη φύση εντός ή κοντά στην εγκατάσταση, συμμετοχή σε δενδροφυτεύσεις ή άλλες δράσεις για το κλίμα·

γ) δημιουργία χώρων πρασίνου φιλικών προς επικοινωνιστές, δράσεις προστασίας τοπικής χλωρίδας και πανίδας·

δ) δραστηριότητες συγκομιδής και συλλογής τροφίμων· και/ή

ε) καθαρισμοί παραλιών, εκπαιδευτικές δράσεις με σχολεία, φιλανθρωπικές εκδηλώσεις.

Όλες οι δραστηριότητες, συμπεριλαμβανομένων εκείνων της συγκομιδής και συλλογής τροφίμων, υλοποιούνται ως ρυθμιζόμενες δραστηριότητες, είναι βιώσιμες και συμμορφώνονται με την τοπική, εθνική και διεθνή νομοθεσία.

Η συμμετοχή των πελατών διασφαλίζεται ενεργά και τεκμηριώνεται. Δραστηριότητες μόνο για προσωπικό δεν καλύπτουν το κριτήριο. Επαναλαμβανόμενες ημέρες ευαισθητοποίησης (π.χ. Earth Hour) είναι αποδεκτές, εφόσον τεκμηριώνεται η συμμετοχή των πελατών.

Συνιστάται η χρήση του ημερολογίου ευαισθητοποίησης βιωσιμότητας του Green Key (διαθέσιμο στο Green Key Toolbox) καθώς και διεθνών υλικών καμπανιών (π.χ. Good Practices) για έμπνευση και ευθυγράμμιση.

Τεκμήρια ελέγχου

Κατά τη διάρκεια του ελέγχου, η επιχείρηση παρουσιάζει τεκμηρίωση που αποδεικνύει τις δραστηριότητες ευαισθητοποίησης που πραγματοποιήθηκαν κατά το τελευταίο πλήρες ημερολογιακό έτος, καθώς και εκείνες που έχουν προγραμματιστεί για τα επόμενα 2 ημερολογιακά έτη. Αποδεκτά αποδεικτικά στοιχεία περιλαμβάνουν:

- α) χρονολογημένη λίστα δραστηριοτήτων (συμπεριλαμβανομένης της τοποθεσίας και του κατά προσέγγιση αριθμού συμμετεχόντων)·
- β) υλικό επικοινωνίας· και/ή
- γ) φωτογραφίες με χρονική σήμανση και κάθε υλικό που χρησιμοποιήθηκε για την προώθηση της συμμετοχής των πελατών.

2.11

Η επιχείρηση προσφέρει ή διευκολύνει την πρόσβαση σε ενοικίαση μη μηχανοκίνητων μέσων μεταφοράς για τους πελάτες. (Σ)

ΗΗ, CHP, SA, CC, A

Σημασία

Η προώθηση ή παροχή πρόσβασης σε ποδήλατα και/ή άλλες μορφές μη μηχανοκίνητης μετακίνησης (π.χ. κανό, έλκηθρα χωρίς μηχανή, χιονοπέδιλα ή σκι αντοχής) μειώνει τις εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου, υποστηρίζει τη βιώσιμη κινητικότητα και προάγει την υγεία και ευεξία των πελατών. Η παροχή ή διευκόλυνση πρόσβασης σε ποδήλατα επιτρέπει μετακινήσεις χαμηλού περιβαλλοντικού αποτυπώματος εντός του προορισμού και συμβάλλει σε πιο φιλικές προς το περιβάλλον εμπειρίες διαμονής.

Απαιτήσεις εφαρμογής

Η επιχείρηση προσφέρει ή διευκολύνει την πρόσβαση σε μη μηχανοκίνητα μέσα μεταφοράς για τους πελάτες. Αυτό περιλαμβάνει είτε:

- α) την παροχή δυνατότητας δανεισμού ή ενοικίασης ποδηλάτων ή άλλων μορφών μη μηχανοκίνητης μετακίνησης (π.χ. κανό, έλκηθρα χωρίς μηχανή, χιονοπέδιλα, σκι αντοχής) απευθείας από την επιχείρηση· ή
- β) την παραπομπή των πελατών σε αξιόπιστη εξωτερική υπηρεσία ενοικίασης, όταν η άμεση παροχή δεν είναι εφικτή.

Τα ηλεκτρικά ποδήλατα και τα ηλεκτρικά πατίνια δεν πληρούν το παρόν κριτήριο (βλ. κριτήριο 2.5).

Οι πληροφορίες σχετικά με τα διαθέσιμα μη μηχανοκίνητα μέσα μεταφοράς είναι προσβάσιμες στους πελάτες σε σημεία όπως η ρεσεψιόν, το γραφείο concierge, η περιβαλλοντική γωνιά, τηλεοπτικές οθόνες, μέσω εφαρμογών πελατών, QR codes ή σε φακέλους εντός δωματίων/αιθουσών συναντήσεων.

Σημείωση για εθνική προσαρμογή: Στο Βέλγιο (BE), το κριτήριο αυτό είναι υποχρεωτικό.

Τεκμήρια ελέγχου

Κατά τη διάρκεια της επιτόπιας επιθεώρησης, ο ελεγκτής επιβεβαιώνει τουλάχιστον ένα από τα ακόλουθα:

- α) τη διαθεσιμότητα μη μηχανοκίνητων μέσων μεταφοράς και την προώθηση της υπηρεσίας αυτής· ή
- β) την ύπαρξη σαφώς διατυπωμένων πληροφοριών που παραπέμπουν τους πελάτες σε εξωτερικές υπηρεσίες ενοικίασης.

ΝΕΡΟ

Διαχείριση Νερού, Ρύπανση Υδάτων

3.1

Η συνολική κατανάλωση νερού καταγράφεται τουλάχιστον μία φορά τον μήνα. (Υ)

HH, CHP, SA, CC, R, A

Σημασία

Για την αποτελεσματική διαχείριση και μείωση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων και του λειτουργικού κόστους, οι επιχειρήσεις παρακολουθούν, καταγράφουν και κατανοούν τη χρήση νερού τους. Η μηνιαία καταγραφή της κατανάλωσης νερού επιτρέπει την έγκαιρη ανίχνευση αναποτελεσματικότητας ή διαρροών, υποστηρίζει τη λήψη αποφάσεων βάσει δεδομένων και ευθυγραμμίζεται με τις καλές πρακτικές αναφοράς βιωσιμότητας.

Απαιτήσεις εφαρμογής

Η επιχείρηση καταγράφει τη συνολική κατανάλωση νερού της τουλάχιστον μία φορά τον μήνα. Συνιστάται η καταγραφή να γίνεται συχνότερα από μία φορά τον μήνα και/ή να καταγράφεται η ένταση κατανάλωσης νερού (ανά διανυκτέρευση/επιφάνεια/επισκέπτες κ.λπ.), καθώς αυτό επιτρέπει καλύτερη παρακολούθηση της αποδοτικότητας και των τάσεων απόδοσης.

Οι μετρήσεις είναι συστηματικές και αποθηκεύονται σε μορφή που επιτρέπει την ιχνηλασιμότητα. Η μεθοδολογία συλλογής δεδομένων τεκμηριώνεται (π.χ. δεδομένα από λογαριασμούς παρόχων, υπομετρητές, αυτοματοποιημένες διαδικτυακές ή χειροκίνητες μετρήσεις). Αναφέρονται η πηγή και οι χρήσεις του νερού (π.χ. δημοτική παροχή με ή χωρίς μέτρηση, ιδιοπαραγωγή/άντληση κ.λπ.), ώστε να είναι δυνατή η διάκριση μεταξύ αλλαγών στα επίπεδα κατανάλωσης και στην πηγή νερού.

Όταν το νερό δεν παρέχεται μέσω δημόσιου παρόχου, η επιχείρηση διαθέτει τεκμηρίωση που επιβεβαιώνει ότι η υδροδότηση είναι νόμιμα αδειοδοτημένη και συμμορφώνεται με τις τοπικές ή εθνικές απαιτήσεις. Σε περιοχές ή περιόδους όπου υπάρχει επίσημη ανακοίνωση λειψυδρίας, έλλειψης νερού ή περιορισμών άντλησης από τις αρμόδιες αρχές, η επιχείρηση διασφαλίζει επίσης ότι η άντληση ή χρήση νερού είναι εγκεκριμένη από την αρμόδια τοπική αρχή και δεν επηρεάζει αρνητικά το περιβάλλον ή την τοπική παροχή.

Όταν δεν είναι διαθέσιμα μηνιαία δεδομένα (π.χ. λόγω δομικών περιορισμών, περιορισμών παρόχων, απουσίας μετρητών ή κοινόχρηστων εγκαταστάσεων), η επιχείρηση παρέχει την πιο ακριβή δυνατή μηνιαία εκτίμηση. Αποδεκτές μέθοδοι εκτίμησης περιλαμβάνουν:

- α) κατανομή βάσει επιφάνειας, πληρότητας ή συγκρίσιμων δεικτών·
- β) εκτιμήσεις βάσει χωρητικότητας δεξαμενών και συχνότητας πλήρωσης· ή
- γ) αρχεία αντλήσεων ή παραδόσεων.

Σε αυτές τις περιπτώσεις, συνιστάται έντονα η εγκατάσταση ξεχωριστών μετρητών νερού για τη βελτίωση της ακρίβειας των δεδομένων με την πάροδο του χρόνου.

Εάν παρατηρηθούν σημαντικές αλλαγές ή αυξημένη κατανάλωση νερού, η επιχείρηση διερευνά άμεσα τα αίτια και εφαρμόζει διορθωτικές ενέργειες.

Τα δεδομένα παρακολούθησης νερού που συλλέγονται βάσει του παρόντος κριτηρίου μπορούν να χρησιμοποιηθούν ως δεδομένα βάσης για την υποστήριξη των στόχων βιωσιμότητας της επιχείρησης σύμφωνα με τα κριτήρια 1.2 και 1.3.

Τεκμήρια ελέγχου

Κατά τη διάρκεια του ελέγχου, η επιχείρηση παρουσιάζει:

- μηνιαία αρχεία κατανάλωσης νερού για τα τελευταία 2 ημερολογιακά έτη για κάθε χρησιμοποιούμενη πηγή νερού (οι αιτούντες για πρώτη φορά ή νέες επιχειρήσεις υποβάλλουν δεδομένα από το προηγούμενο πλήρες έτος ή τουλάχιστον 3 μήνες δεδομένων όπου δεν υπάρχουν ιστορικά στοιχεία)· και
- υποστηρικτική τεκμηρίωση που περιγράφει τη χρησιμοποιούμενη μεθοδολογία συλλογής δεδομένων (π.χ. λογαριασμοί, χειροκίνητα αρχεία, αυτοματοποιημένες μετρήσεις, φωτογραφίες μετρητών όπου δεν υπάρχουν αρχεία). Ο ελεγκτής πραγματοποιεί δειγματοληπτικό έλεγχο εξετάζοντας δείγμα 3 σχετικών στοιχείων (μεθοδολογία C). Όταν υπάρχουν πολλαπλές πηγές, έτη, εγκαταστάσεις ή συστήματα, το δείγμα επιλέγεται ώστε να τα αντιπροσωπεύει.

Σε ειδικές περιπτώσεις, η επιχείρηση παρουσιάζει:

- τεκμηρίωση νόμιμης αδειοδότησης της υδροδότησης και συμμόρφωσης με τις απαιτήσεις, όπου δεν υπάρχει δημόσιος πάροχος. Επιπλέον, σε περιπτώσεις λειψυδρίας ή περιορισμών, προσκομίζεται άδεια ή δήλωση της αρμόδιας αρχής ότι η χρήση νερού δεν επηρεάζει αρνητικά το περιβάλλον ή την τοπική παροχή· και/ή

- εκτιμώμενα δεδομένα και τη μεθοδολογία εκτίμησης, όπου δεν υπάρχουν διαθέσιμα μηνιαία δεδομένα.
-

3.2

Οι παροχές νερού παρακολουθούνται ενεργά και οι διαρροές επισκευάζονται άμεσα. (Υ)

ΗΗ, CHP, SA, CC, R, A

Σημασία

Οι στάλες και οι διαρροές από παροχές νερού (βρύσες, ντους, τουαλέτες, εσωτερικές και εξωτερικές πισίνες κ.λπ.) σε κοινόχρηστους χώρους, δωμάτια και χώρους προσωπικού αυξάνουν άσκοπα την κατανάλωση νερού και επηρεάζουν αρνητικά το περιβαλλοντικό αποτύπωμα της επιχείρησης.

Απαιτήσεις εφαρμογής

Η επιχείρηση παρακολουθεί ενεργά τις παροχές νερού και επισκευάζει τις διαρροές χωρίς καθυστέρηση. Εφαρμόζεται γραπτή Τυποποιημένη Διαδικασία Λειτουργίας (SOP), η οποία καθορίζει τακτικούς ελέγχους και διαδικασίες επισκευής για εμφανείς διαρροές.

Η SOP καθορίζει τη συχνότητα ελέγχων ανάλογα με τον τύπο και τη χρήση:

- παροχές υψηλής χρήσης ή υψηλού κινδύνου (π.χ. δημόσιες τουαλέτες, δωμάτια, πισίνες, εξωτερικές βρύσες) ελέγχονται τουλάχιστον κάθε φορά που καθαρίζεται ο χώρος·
- παροχές μέσης χρήσης (π.χ. τουαλέτες προσωπικού, κουζίνες) ελέγχονται τουλάχιστον μία φορά την εβδομάδα·
- παροχές χαμηλής χρήσης (π.χ. εποχιακά ντους, νεροχύτες συντήρησης) ελέγχονται τουλάχιστον μία φορά τον μήνα ή πριν τη χρήση.

Όταν εντοπίζονται διαρροές, εφαρμόζονται διορθωτικές ενέργειες και καταγράφονται σε αρχείο συμβάντων ή συντήρησης. Το προσωπικό γνωρίζει τις διαδικασίες.

Συνιστάται η εγκατάσταση συστήματος ανίχνευσης διαρροών και η χρήση ψηφιακής λίστας ελέγχου. Για πισίνες, συνιστάται ξεχωριστός μετρητής ή ανιχνευτής διαρροών.

Τεκμήρια ελέγχου

Κατά τον έλεγχο, παρουσιάζεται η SOP για τους ελέγχους.

Σε περιπτώσεις διαρροών, παρουσιάζονται καταγραφές και διορθωτικές ενέργειες.

Κατά την επιθεώρηση, ο ελεγκτής πραγματοποιεί δειγματοληψία σε τουλάχιστον:

- 1 κοινόχρηστο χώρο,
- 1 χώρο προσωπικού,
- δωμάτια πελατών.

Εάν εντοπιστούν διαρροές, επιβεβαιώνεται η λήψη διορθωτικών μέτρων.

3.3

Η ροή νερού σε τουλάχιστον 80% των ντους δεν υπερβαίνει τα 9 λίτρα ανά λεπτό. (Υ)

HH, CHP, SA

Σημασία

Η μείωση της ροής νερού στα ντους συμβάλλει στη μείωση του περιβαλλοντικού αντίκτυπου μέσω εξοικονόμησης νερού. Η διασφάλιση αποδοτικής χρήσης νερού είναι ιδιαίτερα σημαντική σε εγκαταστάσεις πελατών με υψηλή ημερήσια κατανάλωση.

Απαιτήσεις εφαρμογής

Η ροή νερού σε τουλάχιστον 80% των ντους σε δωμάτια πελατών, κοινόχρηστους χώρους, χώρους προσωπικού και άλλους χώρους, όπως spa ή γυμναστήρια/κέντρα ευεξίας, δεν υπερβαίνει τα 9 λίτρα (ή 2,68 US gallons) ανά λεπτό. Σε πολλές περιπτώσεις, η ροή νερού στα ντους θα μπορούσε να μειωθεί περαιτέρω.

Για να συμμορφωθεί με το παρόν κριτήριο, η επιχείρηση μπορεί είτε να επιλέξει κεφαλές ντους με περιορισμένη ροή νερού είτε να διαθέτει συσκευές περιορισμού ροής στη βάση των σωλήνων. Η μειωμένη ροή νερού επιτυγχάνεται συχνά με ανάμιξη νερού με αέρα μέσω αεριστήρων ντους. Μία βραχυπρόθεσμη λύση μπορεί επίσης να είναι η μείωση της πίεσης του νερού στο σύστημα διανομής. Για ντους τύπου “rain shower”, όπου ο τυπικός περιορισμός ροής είναι τεχνικά δύσκολος, μπορούν να χρησιμοποιηθούν εναλλακτικές λύσεις όπως πιστοποιημένες κεφαλές χαμηλής ροής τύπου rain shower, βαλβίδες ελέγχου ροής πίσω από τον τοίχο, ή ρύθμιση της πίεσης του νερού στην πηγή, ώστε να πληρούται η απαίτηση ρυθμού ροής.

Ορισμένα μοντέλα ντους χαμηλής ροής, ιδιαίτερα σε χώρους υψηλής χρήσης όπως γυμναστήρια ή spa, ενδέχεται να απαιτούν προσαρμογές για τη διατήρηση της άνεσης των χρηστών και της καθαριότητας (π.χ. για την αποφυγή συσσώρευσης ή οσμών στις αποχετεύσεις). Οι επιχειρήσεις ενθαρρύνονται να επιλέγουν ντους εξοικονόμησης νερού με αποδεδειγμένη απόδοση και ανθεκτικότητα, και να λαμβάνουν υπόψη τυχόν ανάγκες συντήρησης ή προσαρμογές εμπειρίας χρήστη κατά τον σχεδιασμό της προμήθειας και εγκατάστασης.

Για την περαιτέρω προώθηση της εξοικονόμησης νερού, συνιστάται η επιχείρηση να εγκαθιστά σήμανση ή να χρησιμοποιεί συμπεριφορικές παρεμβάσεις σε χώρους πελατών και προσωπικού για την ενθάρρυνση υπεύθυνης χρήσης νερού, όπως η λήψη συντομότερων ντους.

Όπου είναι εγκατεστημένα τόσο τηλέφωνα ντους όσο και ντους τύπου rain shower, το κριτήριο εφαρμόζεται και στους δύο τύπους. Οι βρύσες μπανιέρας σε συνδυασμό με ντους δεν περιλαμβάνονται στο παρόν κριτήριο.

Η επιχείρηση διατηρεί τεκμηριωμένη καταγραφή του συνολικού αριθμού ντους. Πριν από τον έλεγχο, η επιχείρηση πραγματοποιεί αυτοελέγχους της ροής νερού των ντους για να αποδείξει τη συμμόρφωση. Για αιτούντες για πρώτη φορά, οι αυτοέλεγχοι πραγματοποιούνται σε τουλάχιστον το 80% του συνολικού αριθμού ντους, αποδεικνύοντας ότι αυτά δεν υπερβαίνουν τα 9 L/min. Για επαναξιολογήσεις, οι αυτοέλεγχοι πραγματοποιούνται σε τουλάχιστον το 50% των ντους που περιλαμβάνονταν στην προηγούμενη ομάδα του 80%, αποδεικνύοντας ότι συνεχίζουν να μην υπερβαίνουν τα 9 L/min. Όλες οι μετρήσεις τεκμηριώνονται σε ιχνηλάσιμη μορφή και επικαιροποιούνται τουλάχιστον μία φορά εντός των τελευταίων 6 μηνών πριν από τον έλεγχο.

Σημείωση για εθνική προσαρμογή: Σε BE, DK, FI, MX, NL, NO, SE, η ροή νερού σε τουλάχιστον 90% των ντους δεν υπερβαίνει τα 9 λίτρα ανά λεπτό.

Τεκμήρια ελέγχου

Κατά τη διάρκεια του ελέγχου, η επιχείρηση παρουσιάζει την καταγραφή των αυτοελέγχων που έχουν πραγματοποιηθεί σύμφωνα με τις ανωτέρω απαιτήσεις.

Κατά τη διάρκεια της επιτόπιας επιθεώρησης, ο ελεγκτής πραγματοποιεί δειγματοληπτικούς ελέγχους σε τουλάχιστον 1 ντους κοινόχρηστου χώρου, 1 ντους χώρου προσωπικού/υποστηρικτικών λειτουργιών και σε δωμάτια πελατών, σύμφωνα με τη μεθοδολογία Α όπως περιγράφεται στο γλωσσάριο, προκειμένου να ελεγχθεί η ροή νερού των ντους σε κάθε μία από τις αναφερόμενες κατηγορίες χώρων (μεθοδολογία Β).

3.4

Η ροή νερού σε τουλάχιστον 80% των βρυσών νιπτήρα δεν υπερβαίνει τα 8 λίτρα ανά λεπτό. (Υ)

HH, CHP, SA, CC, R, A

Σημασία

Η μείωση της ροής νερού στις βρύσες συμβάλλει στη μείωση του περιβαλλοντικού αποτυπώματος μέσω εξοικονόμησης νερού σε χώρους τόσο συχνής όσο και λιγότερο συχνής χρήσης. Τα αποδοτικά συστήματα βρυσών διαδραματίζουν κρίσιμο ρόλο στην καθημερινή εξοικονόμηση νερού σε χώρους πελατών και προσωπικού.

Απαιτήσεις εφαρμογής

Η ροή νερού σε τουλάχιστον 80% των βρυσών νιπτήρα (συμπεριλαμβανομένων των βρυσών με αισθητήρες) σε δωμάτια πελατών, χώρους προσωπικού και άλλους κοινόχρηστους χώρους, όπως δημόσιες τουαλέτες, χώροι spa ή γυμναστήρια/κέντρα ευεξίας, δεν υπερβαίνει τα 8 λίτρα (ή 2,81 US gallons) ανά λεπτό. Σε πολλές περιπτώσεις, η ροή νερού στις βρύσες θα μπορούσε να μειωθεί περαιτέρω.

Για να συμμορφωθεί με το κριτήριο, η επιχείρηση μπορεί είτε να επιλέξει βρύσες κατασκευασμένες με περιορισμένη ροή νερού είτε να εγκαταστήσει συσκευές περιορισμού ροής στη βρύση. Η μειωμένη ροή νερού επιτυγχάνεται συχνά με ανάμιξη νερού με αέρα μέσω αεριστήρων βρύσης. Μία βραχυπρόθεσμη λύση μπορεί επίσης να είναι η μείωση της πίεσης του νερού στο σύστημα διανομής.

Ορισμένα μοντέλα βρυσών εξοικονόμησης νερού ενδέχεται να απαιτούν συχνότερο καθαρισμό ή ρύθμιση για τη διατήρηση της υγιεινής και της χρηστικότητας, ιδιαίτερα σε χώρους υψηλής κυκλοφορίας. Οι επιχειρήσεις ενθαρρύνονται να επιλέγουν βρύσες με αποδεδειγμένη απόδοση και ευκολία συντήρησης, και να λαμβάνουν υπόψη τις ανάγκες καθαρισμού και την άνεση του χρήστη κατά τη λήψη αποφάσεων προμήθειας.

Για την περαιτέρω υποστήριξη συμπεριφορών εξοικονόμησης νερού, συνιστάται η επιχείρηση να τοποθετεί σήμανση ή να χρησιμοποιεί συμπεριφορικές παρεμβάσεις κοντά στις βρύσες σε μπάνια πελατών και χώρους προσωπικού, ενθαρρύνοντας τους χρήστες να κλείνουν τη βρύση όταν ολοκληρώνουν τη χρήση.

Το παρόν κριτήριο εφαρμόζεται μόνο σε βρύσες νιπτήρα και δεν εφαρμόζεται σε βρύσες κουζίνας ή βοηθητικών χώρων.

Η επιχείρηση διατηρεί τεκμηριωμένη καταγραφή του συνολικού αριθμού βρυσών νιπτήρα (συμπεριλαμβάνονται οι βρύσες με αισθητήρες). Πριν από τον έλεγχο, η επιχείρηση πραγματοποιεί αυτοελέγχους της ροής νερού των βρυσών νιπτήρα για να αποδείξει τη συμμόρφωση. Για αιτούντες για πρώτη φορά, οι αυτοέλεγχοι πραγματοποιούνται σε τουλάχιστον το 80% του συνολικού αριθμού βρυσών νιπτήρα, αποδεικνύοντας ότι αυτές οι βρύσες δεν υπερβαίνουν τα 8 L/min. Για επαναξιολογήσεις, οι αυτοέλεγχοι πραγματοποιούνται σε τουλάχιστον το 50% των βρυσών που περιλαμβάνονταν στην προηγούμενη ομάδα του 80%, αποδεικνύοντας ότι συνεχίζουν να μην υπερβαίνουν τα 8 L/min. Όλες οι μετρήσεις τεκμηριώνονται σε ιχνηλάσιμη μορφή και επικαιροποιούνται τουλάχιστον μία φορά εντός των τελευταίων 6 μηνών πριν από τον έλεγχο.

Σημείωση για εθνική προσαρμογή: Σε BE, DK, FI, MX, NL, NO, PT, SE, η ροή νερού σε τουλάχιστον 90% των βρυσών νιπτήρα δεν υπερβαίνει τα 6 λίτρα ανά λεπτό.

Τεκμήρια ελέγχου

Κατά τη διάρκεια του ελέγχου, η επιχείρηση παρουσιάζει την καταγραφή των αυτοελέγχων που έχουν πραγματοποιηθεί σύμφωνα με τις ανωτέρω απαιτήσεις.

Κατά τη διάρκεια της επιτόπιας επιθεώρησης, ο ελεγκτής πραγματοποιεί δειγματοληπτικούς ελέγχους σε τουλάχιστον 1 κοινόχρηστο χώρο (χώρος υποδοχής/τουαλέτα), 1 χώρο προσωπικού/υποστηρικτικών λειτουργιών και σε δωμάτια πελατών, σύμφωνα με τη μεθοδολογία Α όπως περιγράφεται στο γλωσσάριο, προκειμένου να ελεγχθεί η ροή νερού των βρυσών σε κάθε μία από τις αναφερόμενες κατηγορίες χώρων (μεθοδολογία Β).

3.5

Τα ουρητήρια διαθέτουν αισθητήρες, συσκευές εξοικονόμησης νερού ή είναι χωρίς νερό. (Υ)

HH, CHP, SA, CC, R, A

Σημασία

Ουρητήρια χαμηλής ροής, με αισθητήρες ή χωρίς νερό στην επιχείρηση μπορούν να συμβάλουν στη μείωση του περιβαλλοντικού αποτυπώματος μέσω μείωσης της κατανάλωσης νερού. Τα παραδοσιακά ουρητήρια μπορούν να σπαταλούν μεγάλες ποσότητες νερού λόγω μη αποδοτικών μηχανισμών έκπλυσης.

Απαιτήσεις εφαρμογής

Όπου υπάρχουν ουρητήρια, αυτά είτε διαθέτουν ατομικούς αισθητήρες ανίχνευσης, είτε κουμπί «push» (με έκπλυση που δεν υπερβαίνει τα 3 λίτρα ή 0,79 US gallons ανά έκπλυση), είτε λειτουργούν χωρίς νερό.

Όπου χρησιμοποιούνται ουρητήρια χωρίς νερό, το σύστημα συντηρείται σύμφωνα με τις προδιαγραφές του κατασκευαστή.

Ορισμένα μοντέλα ουρητηρίων εξοικονόμησης νερού ή χωρίς νερό ενδέχεται να απαιτούν συχνότερη συντήρηση ή καθαρισμό για τη διασφάλιση της υγιεινής και τον έλεγχο των οσμών, ιδιαίτερα σε δημόσιους χώρους υψηλής χρήσης. Οι επιχειρήσεις ενθαρρύνονται να επιλέγουν ουρητήρια με αποδεδειγμένη απόδοση και ανθεκτικότητα, και να ενσωματώνουν κατάλληλο προγραμματισμό συντήρησης και εκπαίδευση προσωπικού ως μέρος της διαδικασίας προμήθειας και εγκατάστασης.

Το παρόν κριτήριο εφαρμόζεται σε ουρητήρια που βρίσκονται σε κοινόχρηστους χώρους της επιχείρησης (π.χ. χώροι υποδοχής, εστιατόρια, κοινόχρηστες εγκαταστάσεις) και σε χώρους προσωπικού.

Τεκμήρια ελέγχου

Κατά τη διάρκεια της επιτόπιας επιθεώρησης, ο ελεγκτής επιβεβαιώνει ότι τα ουρητήρια είναι εξοπλισμένα με ατομικούς αισθητήρες ανίχνευσης, συστήματα έκπλυσης με κουμπί και περιορισμένη ροή ή ότι είναι χωρίς νερό.

3.6

Οι νεοαγορασμένες τουαλέτες διαθέτουν σύστημα διπλής έκπλυσης με μέγιστο 3/6 λίτρα ανά έκπλυση ή μέγιστο 4,5 λίτρα για συστήματα έκπλυσης με αισθητήρα. (Υ)

HH, CHP, SA, CC, R, A

Σημασία

Για την ελαχιστοποίηση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων και τη μείωση της κατανάλωσης νερού, οι νέες εγκατεστημένες τουαλέτες πρέπει να πληρούν υψηλά πρότυπα αποδοτικότητας νερού. Τα αποδοτικά είδη υγιεινής διαδραματίζουν κρίσιμο ρόλο στη διατήρηση των υδατικών πόρων και στην υποστήριξη υπεύθυνης διαχείρισης εγκαταστάσεων.

Απαιτήσεις εφαρμογής

Τουαλέτες που έχουν αγοραστεί εντός των τελευταίων 24 μηνών (για επαναξιολογήσεις) και εντός των τελευταίων 6 μηνών (για αιτούντες για πρώτη φορά) για δωμάτια πελατών, κοινόχρηστους χώρους και χώρους προσωπικού είναι είτε:

α) τουαλέτες διπλής έκπλυσης με μέγιστο 3/6 λίτρα ανά έκπλυση (0,79/1,59 US gallons)· ή
β) τουαλέτες με συστήματα έκπλυσης μέσω αισθητήρα που επιτρέπουν μέγιστο 4,5 λίτρα ανά έκπλυση (1,19 US gallons).

Η απαιτούμενη αποδοτικότητα νερού επιτυγχάνεται μέσω μόνιμης τεχνικής προδιαγραφής ή ενσωματωμένου περιορισμού και όχι μέσω προσωρινής ρύθμισης που μπορεί να τροποποιηθεί από τον χρήστη.

Άλλα αποδοτικά μοντέλα που επιτυγχάνουν ισοδύναμη ή καλύτερη απόδοση είναι αποδεκτά (π.χ. τουαλέτες υψηλής αποδοτικότητας, μοντέλα με υποβοηθούμενη υποπίεση), υπό την προϋπόθεση ότι οι τεχνικές προδιαγραφές αποδεικνύουν ότι η μέση κατανάλωση νερού ανά κύκλο έκπλυσης είναι ίση ή μικρότερη από 3/6 λίτρα για διπλή έκπλυση ή 4,5 λίτρα για μοντέλα με αισθητήρα.

Για την περαιτέρω υποστήριξη πρακτικών εξοικονόμησης νερού σε παλαιότερα μοντέλα, συνιστάται η εγκατάσταση φυσικών συσκευών που μειώνουν τον όγκο έκπλυσης όπου είναι εφικτό, καθώς και η χρήση σήμανσης ή συμπεριφορικών παρεμβάσεων που ενθαρρύνουν τη χρήση της χαμηλής έκπλυσης.

Ορισμένα μοντέλα χαμηλής έκπλυσης ενδέχεται να απαιτούν συχνότερο καθαρισμό για τη διατήρηση των προτύπων υγιεινής, ιδιαίτερα σε δημόσιους χώρους υψηλής χρήσης. Οι επιχειρήσεις ενθαρρύνονται να επιλέγουν τουαλέτες με αποδεδειγμένη απόδοση έκπλυσης και να ενσωματώνουν τον προγραμματισμό συντήρησης ως μέρος της απόφασης προμήθειας.

Σημείωση για εθνική προσαρμογή: Σε FR και PT, οι νεοαγορασμένες τουαλέτες είναι εξοπλισμένες με σύστημα διπλής έκπλυσης με μέγιστο 3/6 λίτρα ανά έκπλυση ή μέγιστο 4,5 λίτρα για συστήματα με αισθητήρα. Επιπλέον, το 50% όλων των υφιστάμενων τουαλετών έχει μέγιστο 6 λίτρα ανά έκπλυση.

Τεκμήρια ελέγχου

Κατά τη διάρκεια του ελέγχου, η επιχείρηση παρουσιάζει τιμολόγια για τουαλέτες που αγοράστηκαν εντός των τελευταίων 24 μηνών (για επαναξιολογήσεις) ή 6 μηνών (για αιτούντες για πρώτη φορά), στα οποία αναγράφονται η ημερομηνία αγοράς και ο όγκος έκπλυσης κάθε μονάδας.

3.7

Νεοαγορασμένα πλυντήρια πιάτων και ρούχων είναι αποδοτικά σε νερό. (Υ)

HH, CHP, SA, CC, R, A

Σημασία

Τα πλυντήρια πιάτων και ρούχων αποτελούν σημαντική πηγή κατανάλωσης νερού στις δραστηριότητες φιλοξενίας. Η διασφάλιση ότι όλα τα νεοαγορασμένα μοντέλα είναι αποδοτικά μειώνει τις περιβαλλοντικές επιπτώσεις και τα λειτουργικά κόστη, ενώ υποστηρίζει τη βιώσιμη προμήθεια.

Απαιτήσεις εφαρμογής

Τα πλυντήρια πιάτων και ρούχων που έχουν αγοραστεί εντός των τελευταίων 24 μηνών (για επαναξιολογήσεις) ή εντός των τελευταίων 6 μηνών (για αιτούντες για πρώτη φορά) πληρούν τις απαιτήσεις χαμηλής κατανάλωσης νερού όπως αναφέρονται παρακάτω, ανάλογα με τον τύπο της συσκευής:

Για πλυντήρια πιάτων:

- Επαγγελματικά καλυμμένα ή τούνελ πλυντήρια δεν υπερβαίνουν τα 3,5 λίτρα (ή 0,92 US gallons) ανά καλάθι. Όπου διατίθενται μόνο δεδομένα κατανάλωσης ανά πρόγραμμα, η επιχείρηση αποδεικνύει ότι η μέση κατανάλωση δεν υπερβαίνει τα 3,5 λίτρα ανά καλάθι ισοδύναμα.
- Οικιακά ή μικρότερα πλυντήρια αποδεικνύουν χαμηλή κατανάλωση νερού ανά κύκλο, υποστηριζόμενη από αναγνωρισμένα διεθνή ή εθνικά πρότυπα (π.χ. ανήκουν σε μία από τις δύο υψηλότερες κλάσεις/βαθμολογίες απόδοσης στην αγορά, με αντίστοιχα διεθνή πρότυπα αποδεκτά όπως η κλάση αποδοτικότητας νερού της ΕΕ, τα όρια αποδοτικότητας νερού Energy Star ή άλλες εθνικές/περιφερειακές ετικέτες αποδοτικότητας).

Για πλυντήρια ρούχων:

- Επαγγελματικά ή εμπορικά μηχανήματα δεν υπερβαίνουν τα 7 l/kg ρούχων. Όπου τα μοντέλα που πληρούν αυτό το όριο δεν είναι εύκολα διαθέσιμα στην αγορά, χρησιμοποιείται το πιο αυστηρό τοπικό όριο αποδοτικότητας.
- Οικιακά ή μικρότερα πλυντήρια αποδεικνύουν χαμηλή κατανάλωση νερού ανά κύκλο, υποστηριζόμενη από αναγνωρισμένα εθνικά ή διεθνή πρότυπα (π.χ. ανήκουν σε μία από τις δύο υψηλότερες κλάσεις/βαθμολογίες στην αγορά, με αντίστοιχα διεθνή πρότυπα όπως η κατανάλωση νερού ανά κύκλο της ΕΕ για το πρόγραμμα Eco 40–60, τα όρια αποδοτικότητας νερού Energy Star ή άλλες εθνικές/περιφερειακές ετικέτες). Όπου διατίθενται δεδομένα λίτρα-ανά-κιλό, η επιχείρηση αποδεικνύει ότι η απόδοση είναι ισοδύναμη με αυτά τα μοντέλα υψηλής αποδοτικότητας ή τις ετικέτες.

Η επιχείρηση διασφαλίζει ότι ο τύπος και η χωρητικότητα της συσκευής ταιριάζουν με την κλίμακα λειτουργίας της επιχείρησης. Για παράδειγμα, οι επαγγελματικές κουζίνες χρησιμοποιούν επαγγελματικά πλυντήρια, ενώ μικρότερες κουζίνες, διαμερίσματα ή καταστάσεις χαμηλής χρήσης (π.χ. μπαρ με ελάχιστο πλύσιμο πιάτων ή μόνο στολές) μπορούν να χρησιμοποιούν οικιακές συσκευές εφόσον πληρούν τα όρια αποδοτικότητας νερού.

Η σωστή χρήση και συντήρηση του εξοπλισμού (σύμφωνα με τις οδηγίες του κατασκευαστή) διασφαλίζεται για τη διατήρηση της προβλεπόμενης αποδοτικότητας νερού και της μακροζωίας του εξοπλισμού.

Το κριτήριο αυτό εφαρμόζεται σε όλους τους σχετικούς χώρους της επιχείρησης, συμπεριλαμβανομένων των κοινών κουζινών/πλυντηρίων και διαμερισμάτων.

Τεκμήρια ελέγχου

Κατά τον έλεγχο, η επιχείρηση παρουσιάζει:

- Λίστα συσκευών που αγοράστηκαν εντός των τελευταίων 24 μηνών (για επαναξιολογήσεις) ή 6 μηνών (για αιτούντες για πρώτη φορά).
- Αντίστοιχες προδιαγραφές κατανάλωσης νερού (π.χ. τεχνικές προδιαγραφές, βαθμολογίες/ετικέτες αποδοτικότητας ή δεδομένα προμηθευτή που δείχνουν λίτρα ανά κύκλο ή ανά κιλό ρούχων).

3.8

Εγκαθίστανται ξεχωριστοί υδρομετρητές σε χώρους υψηλής κατανάλωσης νερού. (Γ)

HH, CHP, SA, CC, R, A

Σημασία

Για την καλύτερη παρακολούθηση της κατανάλωσης νερού στα διάφορα τμήματα της επιχείρησης και την υποστήριξη ουσιαστικών στόχων μείωσης νερού, απαιτείται πιο λεπτομερής παρακολούθηση, ιδιαίτερα σε χώρους υψηλής ζήτησης νερού. Η υπομέτρηση παρέχει κρίσιμα δεδομένα για την ανίχνευση αναποτελεσματικότητας, την εντόπιση διαρροών και την προτεραιοποίηση δράσεων.

Απαιτήσεις εφαρμογής

Η επιχείρηση εγκαθιστά τουλάχιστον 2 επιπλέον ξεχωριστούς υδρομετρητές (ή συσκευές με παρόμοια λειτουργία σε ουσιαστική κλίμακα, π.χ. έξυπνες κεφαλές ντους που καταγράφουν κατανάλωση), σε χώρους υψηλής κατανάλωσης νερού ή όπου η υπομέτρηση υποστηρίζει ουσιαστικούς στόχους μείωσης νερού. Σε μεγάλη επιχείρηση με πολλούς χώρους πελατών και συνεδρίων, μπορούν να εγκατασταθούν ξεχωριστοί υδρομετρητές για διαφορετικά τμήματα ή ακόμα και ανά δωμάτιο.

Με περισσότερους υδρομετρητές, η κατανάλωση κάθε μετρητή καταγράφεται συστηματικά. Ιδανικά, η κατανάλωση από τους διάφορους μετρητές καταγράφεται συχνότερα από μία φορά το μήνα, ώστε να παρέχονται πιο λεπτομερείς πληροφορίες.

Τα δεδομένα υπομέτρησης εντάσσονται στο συνολικό σύστημα παρακολούθησης νερού (κριτήριο 3.1) για υποστήριξη ολοκληρωμένης ανάλυσης. Η παροχή ακριβέστερων πληροφοριών για τη χρήση νερού μέσω επιπλέον ξεχωριστών υδρομετρητών επιτρέπει στην επιχείρηση να θέτει καλύτερους στόχους μείωσης κατανάλωσης νερού. Τα δεδομένα παρακολούθησης νερού που συλλέγονται σε αυτό το κριτήριο μπορούν επίσης να χρησιμοποιηθούν ως βασικά δεδομένα για την υποστήριξη των στόχων βιωσιμότητας της επιχείρησης στο πλαίσιο των κριτηρίων 1.2.

Τεκμήρια ελέγχου

Κατά την επιτόπια επιθεώρηση, ο ελεγκτής επιβεβαιώνει την παρουσία υπομέτρησης και τη μεθοδολογία παρακολούθησης της κατανάλωσης.

3.9

Έχει πραγματοποιηθεί αξιολόγηση κινδύνου νερού κατάλληλη για το τοπικό πλαίσιο και την κλίμακα λειτουργίας εντός των τελευταίων 6 ετών. (Γ)

ΗΗ, CHP, CC, A

Σημασία

Η βιώσιμη διαχείριση νερού απαιτεί κατανόηση των τοπικών κινδύνων που σχετίζονται με το νερό για την εξασφάλιση μακροπρόθεσμης πρόσβασης, ανθεκτικότητας της κοινότητας σε κοινούς πόρους και προστασία του περιβάλλοντος. Μια ολοκληρωμένη αξιολόγηση κινδύνου

νερού επιτρέπει στην επιχείρηση να προβλέπει προκλήσεις (όπως έλλειψη, ρύπανση ή πλημμύρες) και να λαμβάνει προληπτικά, τεκμηριωμένα μέτρα.

Απαιτήσεις εφαρμογής

Η επιχείρηση πραγματοποιεί αξιολόγηση κινδύνου νερού κατάλληλη για το τοπικό πλαίσιο και την κλίμακα λειτουργίας της. Η αξιολόγηση εντοπίζει πιθανούς κινδύνους σχετικούς με το νερό στον χώρο, οι οποίοι μπορεί να περιλαμβάνουν, αλλά δεν περιορίζονται σε: έλλειψη ή πίεση νερού (ιδιαίτερα σε αστικές ή ξηρές περιοχές), ξηρασίες, πλημμύρες, ευπάθεια υποδομών και θέματα ποιότητας νερού όπως ρύπανση ή αλατότητα, κινδύνους από πάγο/χιονόπτωση, καθώς και κινδύνους που επιδεινώνονται από την κλιματική αλλαγή, όπως αυξημένη συχνότητα ακραίων καιρικών φαινομένων ή μεταβολές στις βροχοπτώσεις.

Η αξιολόγηση περιλαμβάνει ανάλυση των τρεχουσών και προβλεπόμενων τοπικών συνθηκών νερού, λαμβάνοντας υπόψη εποχικές διακυμάνσεις, περιφερειακή διακυβέρνηση νερού και ζήτηση από τις γύρω κοινότητες ή βιομηχανίες, περιοχές κινδύνου πλημμύρας, καθώς και πιθανές πηγές ρύπανσης. Αποτέλεσμα της είναι μια έκθεση που περιγράφει τους εντοπισμένους κινδύνους, το επίπεδο έκθεσης και ευπάθειας και τις προτεινόμενες ενέργειες μετριασμού ή προσαρμογής.

Όπου εντοπίζονται κίνδυνοι, η επιχείρηση αναπτύσσει ή προσαρμόζει σχέδιο δράσης λαμβάνοντας υπόψη τις προτεινόμενες ενέργειες, σε συνεργασία με άλλους σχετικούς φορείς (π.χ. τοπικές αρχές, εταιρείες ύδρευσης, κοινοτικές ομάδες). Τα ευρήματα επηρεάζουν αποφάσεις για προμήθεια νερού, επενδύσεις υποδομών, ετοιμότητα έκτακτης ανάγκης και προσπάθειες εξοικονόμησης νερού.

Η αξιολόγηση πραγματοποιείται από αρμόδια και κατάλληλη αρχή ή εξωτερική εταιρεία (π.χ. πιστοποιημένη συμβουλευτική ή τοπική αρχή νερού), ή εσωτερικά από την επιχείρηση αν διαθέτει κατάλληλη τεχνογνωσία και τεκμηριωμένη μεθοδολογία (π.χ. εκτελείται από τον εκπρόσωπο Green Key, μηχανικό ή αντίστοιχο εκπαιδευμένο προσωπικό, χρησιμοποιώντας WWF Water Risk Filter, WRI Aqueduct Water Risk Atlas, CEO Water Mandate, ISO 14046:2014 και/ή εθνικές/περιφερειακές αξιολογήσεις).

Όπου εφαρμόζεται, η αξιολόγηση μπορεί να αναφέρεται σε υπάρχοντα εθνικά ή περιφερειακά πλαίσια (π.χ. αξιολογήσεις κινδύνου πόσιμου νερού που απαιτούνται από ισχύουσες ρυθμίσεις). Σε αστικές περιοχές όπου οι κίνδυνοι παροχής και ποιότητας νερού διαχειρίζονται από δημόσιους φορείς, επίσημα δεδομένα ή εκθέσεις τοπικής αρχής νερού μπορούν να χρησιμοποιηθούν ως βάση για την αξιολόγηση.

Η αξιολόγηση αναθεωρείται και επικαιροποιείται τουλάχιστον κάθε 6 έτη ή νωρίτερα αν υπάρξουν σημαντικές αλλαγές στο τοπικό πλαίσιο, την διαθεσιμότητα νερού ή τις λειτουργίες του χώρου.

Τα δεδομένα που συλλέγονται σε αυτό το κριτήριο μπορούν να χρησιμοποιηθούν ως βασικά δεδομένα για την υποστήριξη των στόχων βιωσιμότητας της επιχείρησης στα κριτήρια 1.2 και 1.3.

Τεκμήρια ελέγχου

Κατά τον έλεγχο, η επιχείρηση παρουσιάζει την τελευταία αξιολόγηση κινδύνου νερού.

Σε ειδικές περιπτώσεις, όπου έχουν εντοπιστεί κίνδυνοι, η επιχείρηση παρουσιάζει τεκμηρίωση που δείχνει πώς αντιμετωπίστηκαν τα ευρήματα (π.χ. σχέδιο δράσης που αναπτύχθηκε λόγω εντοπισμένων κινδύνων).

3.10

Το νερό της βροχής και/ή το συμπύκνωμα του κλιματισμού συλλέγεται και χρησιμοποιείται για κατάλληλους σκοπούς. (Γ)

HH, CHP, SA, CC, R, A

Σημασία

Η συλλογή και επαναχρησιμοποίηση του νερού της βροχής και/ή του συμπυκνώματος του κλιματισμού μειώνει την ανάγκη για πόσιμο νερό και υποστηρίζει τη μακροπρόθεσμη εξοικονόμηση νερού. Η πρακτική αυτή είναι ιδιαίτερα σημαντική και έντονα συνιστώμενη σε περιοχές που πλήττονται από έλλειψη νερού ή υψηλή ζήτηση ψύξης, όπου η μείωση της εξάρτησης από τους πόρους γλυκού νερού είναι κρίσιμη για τη μακροχρόνια ανθεκτικότητα.

Απαιτήσεις εφαρμογής

Το νερό της βροχής και/ή το συμπύκνωμα του κλιματισμού συλλέγεται με δεξαμενές, cisterns ή ανοικτά συστήματα όπως λιμνούλες ή δεξαμενές. Το συλλεγμένο νερό χρησιμοποιείται για σκοπούς όπως:

- a) ποτίσματα κήπων και πράσινων χώρων·
- b) καζανάκια τουαλετών·
- c) καθαρισμός οχημάτων, εξωτερικών χώρων ή επιφανειών·
- d) συστήματα ψύξης·
- e) πλυντήρια ρούχων (όπου επιτρέπεται από εθνικές ή περιφερειακές ρυθμίσεις)· και/ή
- f) ανθρώπινη κατανάλωση μετά από κατάλληλη επεξεργασία (όπου επιτρέπεται από εθνικές ή περιφερειακές ρυθμίσεις).

Η συλλογή και χρήση του νερού της βροχής και/ή του συμπυκνώματος γίνεται με ασφάλεια, με σωστή συντήρηση και σύμφωνα με τον προβλεπόμενο σκοπό, διασφαλίζοντας ότι δεν επηρεάζονται αρνητικά οι επισκέπτες και το προσωπικό της επιχείρησης, ο τοπικός πληθυσμός και το περιβάλλον.

Συνιστάται, όπου είναι εφικτό, η επιχείρηση να εγκαθιστά υδρομετρητή για να παρακολουθεί την ποσότητα νερού που συλλέγεται και χρησιμοποιείται και να τεκμηριώνει τους σκοπούς για τους οποίους χρησιμοποιείται.

Τεκμήρια ελέγχου

Κατά την επιτόπια επιθεώρηση, ο ελεγκτής επιβεβαιώνει την ύπαρξη εγκαταστάσεων για συλλογή νερού της βροχής και/ή συμπυκνώματος κλιματισμού.

Σε ειδικές περιπτώσεις, όπου το συλλεγμένο νερό χρησιμοποιείται για ανθρώπινη κατανάλωση, η επιχείρηση παρουσιάζει έγγραφα από την αρμόδια αρχή που επιβεβαιώνουν ότι το νερό πληροί τα ισχύοντα πρότυπα υγείας και ασφάλειας.

3.11

Η ροή νερού σε όλες τις βρύσες πλυσίματος χεριών δεν υπερβαίνει τα 5 λίτρα ανά λεπτό. (Γ)

HH, CHP, SA, CC, R, A

Σημασία

Η μείωση της ροής νερού στις βρύσες συμβάλλει στη μείωση του περιβαλλοντικού αποτυπώματος, εξοικονομώντας νερό σε χώρους συχνής ή λιγότερο συχνής χρήσης. Αποδοτικά συστήματα βρυσών παίζουν κρίσιμο ρόλο στην καθημερινή εξοικονόμηση νερού σε χώρους επισκεπτών και προσωπικού.

Απαιτήσεις εφαρμογής

Η ροή νερού σε όλες τις βρύσες πλυσίματος χεριών (συμπεριλαμβανομένων των βρυσών με αισθητήρα) σε δωμάτια επισκεπτών, δημόσιους χώρους και χώρους προσωπικού δεν υπερβαίνει τα 5 λίτρα (ή 1,65 US gallons) ανά λεπτό. Σε ορισμένες περιπτώσεις, η ροή νερού μπορεί να μειωθεί περαιτέρω.

Για να τηρηθεί το κριτήριο, η επιχείρηση μπορεί είτε να επιλέξει βρύσες με περιορισμένη ροή είτε να εγκαταστήσει συσκευές περιορισμού ροής στη βρύση. Η μειωμένη ροή επιτυγχάνεται συχνά με ανάμειξη νερού και αέρα σε αεροθάλαμους βρυσών. Μια βραχυπρόθεσμη λύση μπορεί επίσης να είναι η μείωση της πίεσης του νερού στο δίκτυο.

Ορισμένα μοντέλα βρυσών χαμηλής ροής, ιδιαίτερα αυτά με πολύ χαμηλή ροή ή αισθητήρες, μπορεί να απαιτούν πιο συχνό καθάρισμα ή ρύθμιση για τη διατήρηση υγιεινής και λειτουργικότητας, ιδιαίτερα σε περιοχές με υψηλή χρήση. Η επιλογή βρυσών με αποδεδειγμένη απόδοση και ευκολία συντήρησης ενθαρρύνεται, λαμβάνοντας υπόψη την καθαριότητα και την άνεση των χρηστών.

Συνιστάται επίσης η χρήση σήμανσης ή «συμπεριφορικών ερεθισμάτων» κοντά στις βρύσες για την ενθάρρυνση των χρηστών να κλείνουν τη βρύση μετά τη χρήση.

Το κριτήριο αφορά μόνο βρύσες πλυσίματος χεριών και δεν εφαρμόζεται σε κουζινικές ή βοηθητικές βρύσες.

Η επιχείρηση τηρεί τεκμηριωμένη επισκόπηση του συνολικού αριθμού βρυσών πλυσίματος χεριών (συμπεριλαμβανομένων αυτών με αισθητήρες). Πριν τον έλεγχο, πραγματοποιούνται αυτοελέγχοι για τη ροή νερού:

- Για αιτούντες πρώτη φορά: σε τουλάχιστον 80% των βρυσών, αποδεικνύοντας ότι δεν υπερβαίνουν τα 5 L/min.
- Για επαναξιολογήσεις: σε τουλάχιστον 50% των βρυσών της προηγούμενης ομάδας 80%, αποδεικνύοντας ότι συνεχίζουν να μην υπερβαίνουν τα 5 L/min.

Όλες οι μετρήσεις τεκμηριώνονται σε ιχνηλάσιμη μορφή και επικαιροποιούνται τουλάχιστον μία φορά εντός των τελευταίων 6 μηνών πριν τον έλεγχο.

Σημείωση για εθνικές προσαρμογές: Στα BE, DK, MX, NL, NO, PT, SE η μέγιστη ροή είναι 4 λίτρα ανά λεπτό σε όλες τις βρύσες πλυσίματος χεριών.

Τεκμήρια ελέγχου

Κατά τον έλεγχο, η επιχείρηση παρουσιάζει την επισκόπηση αυτοελέγχων. Ο ελεγκτής πραγματοποιεί δειγματοληψία σε τουλάχιστον:

- 1 δημόσιο χώρο (λόμπι/τουαλέτα)
- 1 χώρο προσωπικού/γραφείο
- δωμάτια επισκεπτών σύμφωνα με τη Μεθοδολογία Α και Β (όπως ορίζεται στο γλωσσάρι).

3.12

Όλες οι δημόσιες βρύσες πλυσίματος χεριών διαθέτουν αυτόματα συστήματα διακοπής νερού. (Γ)

HH, CHP, CC, R, A

Σημασία

Οι δημόσιες τουαλέτες αποτελούν συχνές πηγές σπατάλης νερού, ιδιαίτερα όταν οι βρύσες αφήνονται κατά λάθος ανοικτές. Η εγκατάσταση βρυσών με αυτόματη διακοπή ροής μειώνει σημαντικά την κατανάλωση νερού και υποστηρίζει τη δημόσια υγιεινή με χρονομετρημένη ή αφής λειτουργία. Αυτό είναι ιδιαίτερα σημαντικό σε μεγάλες εγκαταστάσεις.

Απαιτήσεις εφαρμογής

Όλες οι δημόσιες βρύσες πλυσίματος χεριών είναι εξοπλισμένες με αυτόματα συστήματα διακοπής νερού, όπως βρύσες ενεργοποιούμενες με αισθητήρα ή με πλήκτρο, παρέχοντας μόνο την απαιτούμενη ποσότητα νερού ανά κύκλο πλυσίματος.

Οι βρύσες ρυθμίζονται με κατάλληλα προκαθορισμένα χρονικά διαστήματα ροής (π.χ. 5–10 δευτερόλεπτα ανά ενεργοποίηση) για εξασφάλιση αποδοτικότητας νερού χωρίς να επηρεάζεται η λειτουργικότητα. Η επιχείρηση είναι υπεύθυνη για τακτική συντήρηση, συμπεριλαμβανομένης της αντικατάστασης μπαταριών και της βαθμονόμησης αισθητήρων.

Το κριτήριο δεν εφαρμόζεται σε ιδιωτικά δωμάτια επισκεπτών, νεροχύτες κουζίνας ή ντους/μπιντέ.

Τεκμήρια ελέγχου

Κατά την επιτόπια επιθεώρηση, ο ελεγκτής επιβεβαιώνει την ύπαρξη και λειτουργικότητα των αυτόματων συστημάτων διακοπής νερού στις επιλέξιμες δημόσιες βρύσες.

3.13

Δεν υπάρχουν μπανιέρες, jacuzzi/spa ή ιδιωτικές πισίνες σε κανένα από τα δωμάτια και σουίτες των επισκεπτών. (Γ)

HH, SA, CHP

Σημασία

Οι μπανιέρες, τα jacuzzi, οι spa μπανιέρες και οι ιδιωτικές πισίνες στα δωμάτια επισκεπτών καταναλώνουν συνήθως μεγάλους όγκους νερού ανά χρήση. Μια μόνο μπανιέρα μπορεί να απαιτεί 150–250 λίτρα, ενώ τα jacuzzi/spa ή οι ιδιωτικές πισίνες μπορεί να χρησιμοποιούν σημαντικά μεγαλύτερη ποσότητα. Οι αποδοτικές ντουζιέρες χρησιμοποιούν λιγότερο από το μισό αυτής της ποσότητας. Σε τουριστικές εγκαταστάσεις, η αντικατάσταση των μπανιερών, spa και πισινών με ντουζιέρες χαμηλής ροής κατά τη διάρκεια ανακαινίσεων αποτελεί ένα από τα πιο αποτελεσματικά μέτρα για μείωση της κατανάλωσης νερού ανά επισκέπτη.

Απαιτήσεις εφαρμογής

Η επιχείρηση δεν παρέχει μπανιέρες, jacuzzi/spa ή ιδιωτικές πισίνες σε κανένα από τα δωμάτια ή τις σουίτες των επισκεπτών.

Θεωρείται αποδεκτό να καταστήσει τον υπάρχοντα εξοπλισμό μη λειτουργικό (π.χ. αφαιρώντας τα πώματα ή κλείνοντας την παροχή νερού).

Τεκμήρια ελέγχου

Κατά την επιτόπια επιθεώρηση, ο ελεγκτής επιβεβαιώνει ότι δεν υπάρχουν λειτουργικές μπανιέρες, jacuzzi/sra ή ιδιωτικές πισίνες σε κανένα δωμάτιο ή σουίτα, ή επαληθεύει ότι δεν είναι δυνατή η κράτηση δωματίου που διαθέτει μπανιέρα, jacuzzi/sra ή ιδιωτική πισίνα.

3.14

Τα κύρια υπαίθρια συστήματα χρήσης νερού διαθέτουν μέτρα για τη μείωση της κατανάλωσης νερού. (Γ)

HH, CHP, SA, A

Σημασία

Η απώλεια νερού μέσω εξάτμισης αποτελεί σημαντική και συχνά παραβλεπόμενη πηγή σπατάλης σε εκτεθειμένα συστήματα νερού. Η μείωση της εξάτμισης βελτιώνει την αποδοτικότητα νερού και είναι ιδιαίτερα κρίσιμη σε περιοχές με ξηρασία, υψηλές θερμοκρασίες, άνεμο ή υδατική πίεση. Ο αποτελεσματικός έλεγχος εξάτμισης δείχνει υπεύθυνη διαχείριση νερού και συμβάλλει στις προσπάθειες προσαρμογής στο κλίμα.

Απαιτήσεις εφαρμογής

Η επιχείρηση διαθέτει μέτρα για τη μείωση της εξάτμισης σε κύρια υπαίθρια συστήματα χρήσης νερού. Τα συστήματα περιλαμβάνουν, για παράδειγμα, πισίνες, θερμαινόμενες μπανιέρες, sra μπανιέρες, δεξαμενές συλλογής βρόχινου νερού, λιμνούλες, σιντριβάνια ή καταρράκτες.

Για κάθε υπάρχον τύπο συστήματος, εφαρμόζεται τουλάχιστον ένα μέτρο μείωσης εξάτμισης, όπως:

- a) καλομονωμένο φυσικό κάλυμμα (χειροκίνητο ή αυτόματο) εκτός ωρών λειτουργίας·
- b) εναλλακτικό σύστημα μείωσης εξάτμισης, όπως υγρό ή ζελατινώδες φράγμα·
- c) ανεμοφράκτες, μόνωση ή σκίαση για εκτεθειμένες υδάτινες επιφάνειες· και/ή
- d) σφραγισμένα ή κλειστά συστήματα αποθήκευσης νερού.

Τα επιλεγμένα μέτρα προσαρμόζονται στο τοπικό περιβάλλον, συμπεριλαμβανομένου του κλίματος, του τύπου του συστήματος και της έκθεσης στον ήλιο, άνεμο ή θερμότητα.

Σημείωση για εθνική προσαρμογή: Στα BE και NL, αυτό το κριτήριο είναι υποχρεωτικό.

Τεκμήρια ελέγχου

Κατά την επιτόπια επιθεώρηση, ο ελεγκτής επιβεβαιώνει την ύπαρξη τουλάχιστον ενός μέτρου ελέγχου εξάτμισης για κάθε τύπο υπάρχοντος συστήματος.

3.15 Όλα τα απόβλητα ύδατα υποβάλλονται σε επεξεργασία (I)

HH, CHP, SA, CC, R, A

Σημασία:

Η σωστή επεξεργασία και ασφαλής εκροή των λυμάτων είναι κρίσιμη για τη μείωση του περιβαλλοντικού αποτυπώματος της επιχείρησης, την προστασία των υδάτινων σωμάτων και την ασφάλεια των κοινοτήτων. Αυτό εξασφαλίζει επίσης τη συμμόρφωση με νομικά και ηθικά πρότυπα διαχείρισης αποχέτευσης και περιβάλλοντος.

Απαιτήσεις εφαρμογής:

Η επιχείρηση είναι είτε συνδεδεμένη με ένα υπάρχον δημόσιο αποχετευτικό σύστημα είτε διαθέτει σύστημα επεξεργασίας λυμάτων στον χώρο της. Τα συστήματα επεξεργασίας στον χώρο περιλαμβάνουν βόθρους, βιο-αναλυτές, τεχνητές υγρολίμνες ή άλλα βιολογικά συστήματα επεξεργασίας.

Το κριτήριο αυτό περιλαμβάνει τα λύματα που παράγονται από δωμάτια επισκεπτών, κουζίνες, μπάνια, πλυντήρια, πισίνες, αίθουσες συνεδριάσεων, θερμικά λουτρά, spa ή wellness εγκαταστάσεις και άλλες επιχειρησιακές περιοχές.

Όλα τα λύματα υποβάλλονται σε επεξεργασία σύμφωνα με την εθνική και/ή πιθανή τοπική νομοθεσία. Εάν δεν υπάρχει νομοθεσία, τα λύματα υποβάλλονται σε επεξεργασία με την πιο προηγμένη τεχνολογία που είναι τεχνικά και οικονομικά εφικτή για το πλαίσιο της επιχείρησης, εξασφαλίζοντας την αφαίρεση βασικών ρύπων (π.χ. BOD, παθογόνα, αιωρούμενα στερεά) σε επίπεδα που επιτρέπουν ασφαλή επαναχρησιμοποίηση ή απόρριψη, χωρίς αρνητικές επιπτώσεις στον τοπικό πληθυσμό και στο περιβάλλον.

Εάν η επιχείρηση είναι συνδεδεμένη με δίκτυο αποχέτευσης, προσκομίζει άδεια, γραπτή επιβεβαίωση από την αρμόδια αρχή ή άλλο αποδεικτικό σύνδεσης (π.χ. τιμολόγια, συμβάσεις υπηρεσιών, τρίτο μέρος επαλήθευσης). Εάν ο ελεγκτής υποψιαστεί ανωμαλίες ή απαιτείται από τη νομοθεσία, η επιχείρηση παρουσιάζει επίσης συμμόρφωση με τις απαιτήσεις εκροής λυμάτων.

Εάν η επιχείρηση χρησιμοποιεί σύστημα στον χώρο της, παρέχει σχετικά αποδεικτικά νομιμότητας και αποτελεσματικής λειτουργίας, όπως άδεια εγκατάστασης/λειτουργίας, άδεια ή γραπτή επιβεβαίωση από την αρμόδια αρχή και αρχεία συντήρησης. Εάν τέτοια άδεια δεν εκδίδεται από καμία αρχή, η επιχείρηση υποβάλλει πρόσφατα αποτελέσματα δοκιμών νερού (π.χ. BOD, pH, θολότητα) που αποδεικνύουν ότι το σύστημα επεξεργάζεται αποτελεσματικά τα λύματα και σύμφωνα με εθνικά ή διεθνή πρότυπα απόρριψης ή επαναχρησιμοποίησης.

Το κριτήριο αφορά γκρίζα και μαύρα νερά. Τα όμβρια ύδατα εξαιρούνται εκτός αν συλλέγονται και απορρίπτονται μέσω του ίδιου συστήματος λυμάτων. Μετά την επεξεργασία, τα επεξεργασμένα λύματα επαναχρησιμοποιούνται, όπου είναι δυνατόν (βλέπε κριτήριο 3.17).

Τεκμήρια ελέγχου:

Κατά τη διάρκεια του ελέγχου, η επιχείρηση παρουσιάζει την άδεια, άλλα κατάλληλα έγγραφα και/ή σχετικά αποδεικτικά όπως περιγράφονται παραπάνω, που δείχνουν συμμόρφωση με τις

απαιτήσεις επεξεργασίας λυμάτων, εκροής και/ή μεταφοράς στο αποχετευτικό σύστημα. Όπου είναι δυνατόν, πραγματοποιείται οπτική επιβεβαίωση συμμόρφωσης με τις απαιτήσεις.

3.16 Τουλάχιστον 1 λίφτρο λίπους είναι εγκατεστημένο σε επαγγελματικές ή εμπορικές κουζίνες (I)

HH, CHP, SA, CC, R, A

Σημασία:

Τα καλά λειτουργούντα λίφτρα λίπους (γνωστά και ως interceptors) συμβάλλουν στη μείωση του περιβαλλοντικού αποτυπώματος, εξοικονομούν νερό και χημικά και αποτρέπουν το φράξιμο των αποχετεύσεων από λίπη, έλαια και γράσα (FOG).

Απαιτήσεις εφαρμογής:

Η επιχείρηση διαθέτει τουλάχιστον ένα λίφτρο λίπους που εξυπηρετεί όλα τα σχετικά σημεία αποχέτευσης όπου είναι πιθανή η εκροή FOG, όπως νεροχύτες, πλυντήρια πιάτων ή δαπέδων στις περιοχές παρασκευής τροφίμων. Αυτό ισχύει μόνο για επιχειρήσεις με επαγγελματική ή εμπορική κουζίνα.

Τα λίφτρα λίπους αδειάζονται και συντηρούνται σύμφωνα με τις προδιαγραφές του κατασκευαστή και την ισχύουσα εθνική ή τοπική νομοθεσία. Καθαρίζονται σε τακτικά διαστήματα για να εξασφαλίζεται η λειτουργικότητα και να αποτρέπονται οσμές ή υπερχειλίση, όπως απαιτείται από τα εθνικά πρότυπα ή με βάση τον όγκο χρήσης. Όπου είναι κατάλληλο, μπορούν να εγκατασταθούν συστήματα ειδοποίησης ή αισθητήρες.

Τα συλλεγόμενα απόβλητα FOG διαχειρίζονται σύμφωνα με τις απαιτήσεις του κριτηρίου 5.4.

Τεκμήρια ελέγχου:

Κατά τον έλεγχο, η επιχείρηση παρουσιάζει αρχεία ή τιμολόγια καθαρισμού του λίφτρου λίπους για τα δύο τελευταία πλήρη ημερολογιακά έτη (οι πρώτες αιτήσεις παρουσιάζουν αρχεία από το τελευταίο πλήρες ημερολογιακό έτος). Όπου είναι δυνατόν, πραγματοποιείται οπτική επιβεβαίωση της παρουσίας σωστά λειτουργούντων λιφτρών λίπους στους αποχετευτικούς σωλήνες της κουζίνας. Επιβεβαιώνεται ότι τα συστήματα είναι επαρκώς διαστασιολογημένα, συντηρούνται τακτικά και λειτουργούν αποτελεσματικά. Η επιθεώρηση μπορεί να περιλαμβάνει τον έλεγχο εξαρτημάτων όπως σφραγίδες, καλύμματα, σωλήνες εισόδου/εξόδου και την ύπαρξη σκουριάς ή υπερβολικών οργανικών αποβλήτων.

3.17 Η επιχείρηση επαναχρησιμοποιεί επεξεργασμένα λύματα από συστήματα στον χώρο ή εξωτερικά εξουσιοδοτημένα και μπορεί να παρέχει τα επεξεργασμένα λύματα σε τρίτους (G)

HH, CHP, SA, CC, R, A

Σημασία:

Η επαναχρησιμοποίηση επεξεργασμένων λυμάτων συμβάλλει στη μείωση της ζήτησης για

πόσιμο νερό και στη μείωση του περιβαλλοντικού αποτυπώματος της επιχείρησης. Όταν γίνεται με ασφάλεια, αυτή η πρακτική υποστηρίζει τη διατήρηση των υδάτινων πόρων και την ανθεκτικότητα στο κλίμα, ιδιαίτερα σε περιοχές με έλλειψη νερού.

Απαιτήσεις εφαρμογής:

Η επιχείρηση επεξεργάζεται και επαναχρησιμοποιεί τα λύματα στον χώρο της ή χρησιμοποιεί επεξεργασμένα λύματα από εξουσιοδοτημένο εξωτερικό φορέα. Αντίστροφα, οι επιχειρήσεις με εγκαταστάσεις επεξεργασίας στον χώρο μπορούν να δωρίσουν ή να παρέχουν τα επεξεργασμένα λύματα σε δημοτικό ή εξουσιοδοτημένο τρίτο σύστημα επαναχρησιμοποίησης.

Τα επαναχρησιμοποιούμενα λύματα υποβάλλονται σε επεξεργασία και χρησιμοποιούνται σύμφωνα με την εθνική ή περιφερειακή νομοθεσία και τα ισχύοντα πρότυπα δημόσιας υγείας και περιβαλλοντικής ασφάλειας (π.χ. εθνικά πρότυπα επαναχρησιμοποίησης λυμάτων, οδηγίες WHO ή Κανονισμός ΕΕ για την Επαναχρησιμοποίηση Νερού). Χρησιμοποιούνται μόνο για ασφαλείς, μη πόσιμες χρήσεις, όπως άρδευση χώρων πρασίνου, καζανάκια ή συστήματα ψύξης, και ποτέ για ανθρώπινη κατανάλωση ή άμεση επαφή, συμπεριλαμβανομένης της άρδευσης καλλιεργειών τροφίμων ή βρώσιμων φυτών. Τα μαύρα νερά μπορούν να επαναχρησιμοποιηθούν μόνο εάν η επιχείρηση διαθέτει την απαιτούμενη άδεια και ακολουθεί τις σχετικές προδιαγραφές επεξεργασίας και παρακολούθησης για τη συγκεκριμένη μη πόσιμη χρήση.

Τα συστήματα σχεδιάζονται και συντηρούνται έτσι ώστε να αποφεύγεται η μόλυνση των δικτύων πόσιμου νερού, η έκθεση σε αερολύματα ή άλλες οδούς μετάδοσης παθογόνων. Τα επαναχρησιμοποιούμενα λύματα χειρίζονται με ασφάλεια, χωρίς αρνητικές επιπτώσεις στον τοπικό πληθυσμό ή το περιβάλλον. Ιδανικά, υπάρχει σαφής σήμανση και διαδικασίες ασφαλείας όπου χρησιμοποιούνται τα επεξεργασμένα λύματα.

Συνιστάται η παρακολούθηση και καταγραφή του όγκου των επαναχρησιμοποιούμενων λυμάτων (π.χ. σε κυβικά μέτρα ανά μήνα, με τη βοήθεια μετρητή νερού).

Τεκμήρια ελέγχου:

Κατά τον έλεγχο, η επιχείρηση παρουσιάζει τεχνική τεκμηρίωση και/ή γραπτό πρωτόκολλο που περιγράφει πώς επεξεργάζονται, επαναχρησιμοποιούνται και/ή παρέχονται σε τρίτο σύστημα τα λύματα. Σε συγκεκριμένες περιπτώσεις, όπου απαιτείται νομικά ή είναι διαθέσιμη, η επιχείρηση παρουσιάζει άδεια ή πιστοποίηση από την αρμόδια αρχή που επιβεβαιώνει ότι η επαναχρησιμοποίηση είναι νόμιμη. Αυτή η τεκμηρίωση είναι υποχρεωτική για οποιαδήποτε επαναχρησιμοποίηση μαύρων νερών. Όπου είναι δυνατόν, πραγματοποιείται οπτική επιβεβαίωση ότι το σύστημα επεξεργασμένων λυμάτων χρησιμοποιείται και λειτουργεί με ασφάλεια.

1. ΕΝΕΡΓΕΙΑ ΚΑΙ ΑΝΘΡΑΚΙΚΟ ΑΠΟΤΥΠΩΜΑ

Διαχείριση Ενέργειας, HVAC, Εξοπλισμός και Φωτισμός, Αέρια Θερμοκηπίου (GHG)

Διαχείριση Ενέργειας

4.1 Η κατανάλωση ενέργειας ανά πηγή καταγράφεται τουλάχιστον μία φορά τον μήνα. (I)

HH, CHP, SA, CC, R, A

Συνάφεια (Relevance)

Η παρακολούθηση της κατανάλωσης ενέργειας ανά πηγή συμβάλλει στη διαχείριση και μείωση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων και του ενεργειακού κόστους, ενώ επιτρέπει τον έγκαιρο εντοπισμό αναποτελεσματικότητων, υποστηρίζει τη λήψη αποφάσεων βάσει δεδομένων και ευθυγραμμίζεται με καλές πρακτικές αναφοράς βιωσιμότητας.

Προσδοκίες εφαρμογής (Expectations for implementation)

Η επιχείρηση παρακολουθεί, καταγράφει και κατανοεί τη χρήση ενέργειάς της. Η κατανάλωση ενέργειας καταγράφεται τουλάχιστον μία φορά τον μήνα ανά πηγή ενέργειας (π.χ. ηλεκτρική ενέργεια, φυσικό αέριο, τηλεθέρμανση, καύσιμα, ανανεώσιμες πηγές ενέργειας). Οι μετρήσεις πραγματοποιούνται συστηματικά και αποθηκεύονται σε ιχνηλάσιμη μορφή. Οι φωτογραφίες ή στιγμιότυπα οθόνης δεν αποτελούν αποδεκτή μορφή τεκμηρίωσης, και το Διεθνές/Εθνικό Γραφείο Green Key μπορεί να απαιτήσει συγκεκριμένη μορφή για την παροχή δεδομένων, όπως αναφέρεται στην εισαγωγή του παρόντος εγγράφου. Η μεθοδολογία συλλογής δεδομένων τεκμηριώνεται (π.χ. δεδομένα από λογαριασμούς κοινής ωφέλειας, συστήματα διαχείρισης κτιρίων, υπομετρητές ή χειροκίνητες καταγραφές).

Όπου τα μηνιαία δεδομένα δεν είναι άμεσα διαθέσιμα (π.χ. λόγω δομικών περιορισμών, περιορισμών παρόχων κοινής ωφέλειας, εγκαταστάσεων χωρίς υποδομή μέτρησης ή κτιρίων κοινής χρήσης), η επιχείρηση παρέχει την ακριβέστερη δυνατή εκτίμηση της μηνιαίας κατανάλωσης ενέργειας. Αποδεκτές μεθοδολογίες περιλαμβάνουν κατανομή βάσει επιφάνειας, πληρότητας ή καθορισμένων δεικτών αναφοράς. Σε τέτοιες περιπτώσεις, συνιστάται έντονα η εγκατάσταση ξεχωριστών ενεργειακών μετρητών για τη βελτίωση της ακρίβειας των δεδομένων με την πάροδο του χρόνου.

Τα δεδομένα παρακολούθησης ενέργειας που συλλέγονται στο πλαίσιο του παρόντος κριτηρίου μπορούν να χρησιμοποιηθούν ως βασικά δεδομένα αναφοράς για τη στήριξη των στόχων βιωσιμότητας της επιχείρησης στο πλαίσιο των κριτηρίων 1.2 και 1.3.

Σε περίπτωση σημαντικών αλλαγών ή αυξημένης κατανάλωσης ενέργειας, η επιχείρηση διερευνά άμεσα την αιτία και εφαρμόζει διορθωτικά μέτρα.

Όπου έχουν εγκατασταθεί ξεχωριστοί μετρητές ενέργειας σε διαφορετικές περιοχές του κτιρίου, συνιστάται η ανάλυση των μετρήσεων για την ολοκληρωμένη κατανόηση των σχετικών δράσεων και στόχων που πρέπει να τεθούν στο πλαίσιο των κριτηρίων 1.2 και 1.3.

Αποδεικτικά ελέγχου (Audit evidence)

Κατά τον έλεγχο, η επιχείρηση παρουσιάζει:

- τις μηνιαίες καταγραφές κατανάλωσης ενέργειας για τα τελευταία 2 πλήρη ημερολογιακά έτη για κάθε χρησιμοποιούμενη πηγή ενέργειας (οι νέοι αιτούντες και οι πρόσφατα ιδρυθείσες επιχειρήσεις)

υποβάλλουν δεδομένα του τελευταίου πλήρους έτους ή τουλάχιστον 3 μηνών εάν δεν υπάρχουν ιστορικά δεδομένα)· και

- τεκμηρίωση που υποστηρίζει τη μεθοδολογία συλλογής δεδομένων (π.χ. αποσπάσματα λογαριασμών κοινής ωφέλειας, έξοδοι BMS, χειρόγραφες καταγραφές). Εάν δεν υπάρχει αρχείο δεδομένων, υποβάλλονται φωτογραφίες των μετρητών που δείχνουν την κατανάλωση.

Σε ειδικές περιπτώσεις, η επιχείρηση παρουσιάζει εκτιμώμενα δεδομένα και τη μεθοδολογία εκτίμησης, όπου τα μηνιαία δεδομένα δεν είναι διαθέσιμα.

Κατά την επιτόπια επιθεώρηση, ο επιθεωρητής πραγματοποιεί δειγματοληπτικό έλεγχο της τεκμηρίωσης εξετάζοντας δείγμα 3 στοιχείων (π.χ. δεδομένα από λογαριασμούς κοινής ωφέλειας, έξοδοι Συστήματος Διαχείρισης Κτιρίου, ενδείξεις υπομετρητών ή χειροκίνητες καταγραφές) από 3 διαφορετικούς μήνες εντός της περιόδου αναφοράς (μεθοδολογία C). Εάν περιλαμβάνονται πολλαπλές πηγές ενέργειας, έτη, τοποθεσίες ή συστήματα, το δείγμα επιλέγεται ώστε να αντικατοπτρίζει αυτή τη διαφοροποίηση.

4.2 Η επιχείρηση ορίζει τυπική θερμοκρασία για ψύξη και θέρμανση. (I)

HH, CHP, SA, CC, R, A

Συνάφεια (Relevance)

Για τη μείωση του περιβαλλοντικού αποτυπώματος, την ευθυγράμμιση με καλές πρακτικές ενεργειακής αποδοτικότητας και τη βελτίωση της ενεργειακής διαχείρισης, η διατήρηση κατάλληλων σημείων ρύθμισης θερμοκρασίας για ψύξη και θέρμανση είναι απαραίτητη. Ο καθορισμός τυπικών θερμοκρασιακών ορίων συμβάλλει στη βελτιστοποίηση της άνεσης, μειώνοντας ταυτόχρονα την περιττή κατανάλωση ενέργειας και τις εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου.

Προσδοκίες εφαρμογής (Expectations for implementation)

Η επιχείρηση ορίζει τυπική θερμοκρασία για ψύξη και θέρμανση στα δωμάτια, με έμφαση στους χώρους επισκεπτών και στις αίθουσες συναντήσεων. Για Εστιατόρια/Καφέ (R), Αξιοθέατα (A) και Συνεδριακά Κέντρα (CC), αυτό εφαρμόζεται σε ολόκληρο τον χώρο.

Ως γενικό πρότυπο: εάν η εξωτερική θερμοκρασία είναι υψηλότερη από 22°C, η θερμοκρασία ψύξης στο χώρο δεν πρέπει να είναι χαμηλότερη από 22°C. Εάν η εξωτερική θερμοκρασία είναι χαμηλότερη από 22°C, η θερμοκρασία θέρμανσης δεν πρέπει να υπερβαίνει τους 22°C. Όπου εφαρμόζεται, εθνικοί ενεργειακοί κανονισμοί ή οδηγίες κλιματικής ζώνης μπορεί να απαιτούν προσαρμοσμένα όρια. Οι ρυθμίσεις θερμοκρασίας παραμένουν εντός αποδεκτών ορίων άνεσης (π.χ. ISO 7730, ASHRAE 55), ενώ ενθαρρύνεται η προσέγγιση εύρους θερμοκρασίας.

Η τυπική θερμοκρασία (setpoint) ορίζεται είτε αυτόματα από κεντρικό σύστημα είτε χειροκίνητα σε κάθε δωμάτιο.

Οι επισκέπτες μπορούν να προσαρμόζουν τη θερμοκρασία στους χώρους τους ή να απευθύνονται στη ρεσεψιόν· ωστόσο, συνιστάται οι προσαρμογές να περιορίζονται σε μέγιστη απόκλιση 3°C από την προκαθορισμένη τιμή.

Ενθαρρύνεται η χρήση δυναμικών συστημάτων ελέγχου όπως προγραμματιζόμενοι θερμοστάτες, αισθητήρες παρουσίας ή Συστήματα Διαχείρισης Ενέργειας Κτιρίων (BEMS), ώστε να βελτιώνεται η ενεργειακή απόδοση και η άνεση των επισκεπτών. Συνιστάται η αναφορά σε εθνικούς κώδικες ενεργειακής απόδοσης κτιρίων όπου αυτοί υπάρχουν.

Αποδεικτικά ελέγχου (Audit evidence)

Κατά τον έλεγχο, η επιχείρηση παρουσιάζει γραπτή Τυποποιημένη Διαδικασία Λειτουργίας (SOP) για τη ρύθμιση και διαχείριση της θερμοκρασίας (π.χ. μέσω θερμοστατών, κεντρικών συστημάτων ή διεπαφής επισκεπτών).

Σε ειδικές περιπτώσεις όπου εφαρμόζονται τοπικά πρότυπα ή κλιματικές προσαρμογές, αυτά τεκμηριώνονται και αιτιολογούνται.

Κατά την επιτόπια επιθεώρηση:

- για ΗΗ, CHP και SA, ο επιθεωρητής πραγματοποιεί δειγματοληψία σε τουλάχιστον 1 αίθουσα συναντήσεων και σε δωμάτια επισκεπτών σύμφωνα με τη μεθοδολογία Α του γλωσσαρίου, για επιβεβαίωση της τυπικής θερμοκρασίας και ότι οι αποκλίσεις ελέγχου παραμένουν εντός των επιτρεπόμενων ορίων· και
- για R, A και CC, ο επιθεωρητής πραγματοποιεί δειγματοληψία σε τουλάχιστον 1 αντίστοιχο δημόσιο χώρο της εγκατάστασης, για επιβεβαίωση της τυπικής θερμοκρασίας και των επιτρεπόμενων αποκλίσεων, σύμφωνα με τη μεθοδολογία Α του γλωσσαρίου.

4.3 Η επιχείρηση διαθέτει αυτόματη ή χειροκίνητη διαδικασία απενεργοποίησης των φώτων και των ηλεκτρικών συσκευών όταν τα δωμάτια επισκεπτών, τα ενοικιαζόμενα καταλύματα και οι αίθουσες συναντήσεων δεν χρησιμοποιούνται. (I)

ΗΗ, CHP, CC

Συνάφεια (Relevance)

Προκειμένου να διασφαλιστεί ότι δεν σπαταλάται ενέργεια για θέρμανση, ψύξη ή λειτουργία εξοπλισμού σε μη χρησιμοποιούμενους χώρους, η επιχείρηση εφαρμόζει διαδικασίες απενεργοποίησης του φωτισμού και των ηλεκτρικών συσκευών σε δωμάτια και αίθουσες που δεν χρησιμοποιούνται. Η πρακτική αυτή βελτιώνει την ενεργειακή απόδοση, μειώνει τα λειτουργικά κόστη και περιορίζει τις εκπομπές άνθρακα που σχετίζονται με την κατανάλωση ηλεκτρικής ενέργειας, συμβάλλοντας στους ευρύτερους στόχους βιωσιμότητας και κλιματικής δράσης.

Προσδοκίες εφαρμογής (Expectations for implementation)

Η επιχείρηση διαθέτει αυτόματη ή χειροκίνητη διαδικασία απενεργοποίησης περιττών ηλεκτρικών συσκευών και φωτισμού όταν τα δωμάτια επισκεπτών, τα ενοικιαζόμενα καταλύματα και οι αίθουσες συναντήσεων δεν χρησιμοποιούνται.

Όπου η διαδικασία είναι χειροκίνητη, η επιχείρηση διαθέτει γραπτή Τυποποιημένη Διαδικασία Λειτουργίας (SOP), η οποία περιγράφει τη διαδικασία διαχείρισης της κατανάλωσης ενέργειας σε μη χρησιμοποιούμενους χώρους. Οι διαδικασίες περιλαμβάνουν:

- μέτρα για βραχυπρόθεσμη μη χρήση δωματίων (π.χ. έως 2 διανυκτερεύσεις/ημέρες), που περιγράφουν ενέργειες εξοικονόμησης ενέργειας σε προσωρινά αχρησιμοποίητα δωμάτια και αίθουσες

συναντήσεων. Αυτά περιλαμβάνουν, για παράδειγμα: απενεργοποίηση όλων των φώτων, των μονάδων κλιματισμού (ηλεκτρικών συσκευών) και των τηλεοράσεων (συμπεριλαμβανομένης της απενεργοποίησης της λειτουργίας αναμονής όπου είναι εφικτό)· και

- μέτρα μείωσης κατανάλωσης ενέργειας σε περιόδους χαμηλής πληρότητας (π.χ. κάτω του 75%), που καθορίζουν πρόσθετες ενέργειες εξοικονόμησης. Αυτά περιλαμβάνουν κατά προτίμηση μέτρα όπως η συγκέντρωση επισκεπτών σε συγκεκριμένες περιοχές του καταλύματος και το κλείσιμο ολόκληρων πτερύγων ή ορόφων για ελαχιστοποίηση της κατανάλωσης ενέργειας, και εφαρμόζονται τόσο σε δωμάτια επισκεπτών όσο και σε αίθουσες συναντήσεων.

Η SOP είναι πρακτική, προσανατολισμένη στο προσωπικό και αναθεωρείται σύμφωνα με τις λειτουργικές ανάγκες και τις τεχνολογικές ενημερώσεις των συστημάτων.

Όπου χρησιμοποιούνται αυτοματοποιημένα συστήματα, αποδεκτές λύσεις περιλαμβάνουν:

- a) αισθητήρες παρουσίας·
- b) ανιχνευτές κίνησης/σωματικής θερμότητας·
- c) συστήματα διαχείρισης δωματίων επισκεπτών (GRMS) ή Συστήματα Διαχείρισης Ενέργειας Κτιρίων (BEMS)· και/ή
- d) συστήματα πρόσβασης μέσω κινητού τηλεφώνου ενσωματωμένα με IoT (Internet of Things) και πλατφόρμες έξυπνης αυτοματοποίησης.

Ενώ τα παραδοσιακά συστήματα με κάρτα-κλειδί εξακολουθούν να απαντώνται σε ορισμένες επιχειρήσεις και είναι αποδεκτά για τον σκοπό του παρόντος κριτηρίου, ενθαρρύνονται έντονα οι σύγχρονες και πιο αποδοτικές λύσεις λόγω της ανώτερης απόδοσης, ευελιξίας και θετικής εμπειρίας επισκέπτη.

Όπου εφαρμόζεται, το επιλεγμένο σύστημα συμμορφώνεται με εθνικές/τοπικές απαιτήσεις ενεργειακής απόδοσης ή έξυπνων κτιρίων (π.χ. Οδηγία Ενεργειακής Απόδοσης της ΕΕ, τοπικοί κανονισμοί έξυπνων κτιρίων).

Αποδεικτικά ελέγχου (Audit evidence)

Κατά τον έλεγχο, όταν χρησιμοποιούνται χειροκίνητα συστήματα, η επιχείρηση παρουσιάζει αντίγραφο της SOP για τη διαχείριση ενέργειας σε δωμάτια και αίθουσες συναντήσεων που παραμένουν κενά για σύντομα χρονικά διαστήματα (έως 2 ημέρες/διανυκτερεύσεις) και κατά τη διάρκεια χαμηλής πληρότητας (π.χ. <75%), συμπεριλαμβανομένων διαδικασιών μερικού κλεισίματος ή βελτιστοποίησης συστημάτων.

Σε αυτή την περίπτωση, ο οπτικός έλεγχος επιβεβαιώνει τις πρακτικές εξοικονόμησης ενέργειας σε μη χρησιμοποιούμενους χώρους.

Κατά την επιτόπια επιθεώρηση, όταν χρησιμοποιούνται αυτοματοποιημένα συστήματα, ο επιθεωρητής πραγματοποιεί δειγματοληψία σε τουλάχιστον 1 ενοικιαζόμενο κατάλυμα, 1 αίθουσα συναντήσεων και δωμάτια επισκεπτών σύμφωνα με τη μεθοδολογία Α του γλωσσαρίου, για επιβεβαίωση της ύπαρξης αυτόματου συστήματος απενεργοποίησης φωτισμού και ηλεκτρικών συσκευών.

4.4 Η επιχείρηση παράγει ή προμηθεύεται το 50% της ενέργειας που χρησιμοποιείται για θέρμανση και ψύξη από ανανεώσιμες πηγές. (G)

HH, CHP, SA, CC, R, A

Συνάφεια (Relevance)

Για τη μείωση του περιβαλλοντικού αποτυπώματος της επιχείρησης και των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου, η ενέργεια που χρησιμοποιείται για θέρμανση, ψύξη, παραγωγή ζεστού νερού και μαγείρεμα θα πρέπει σταδιακά να προέρχεται από ανανεώσιμες πηγές. Η μετάβαση από συστήματα που βασίζονται σε ορυκτά καύσιμα σε ανανεώσιμη ενέργεια υποστηρίζει τους κλιματικούς στόχους, ενισχύει την ενεργειακή ανεξαρτησία και προάγει τη μακροπρόθεσμη λειτουργική βιωσιμότητα.

Προσδοκίες εφαρμογής (Expectations for implementation)

Τουλάχιστον 50% της ενέργειας που χρησιμοποιείται για θέρμανση και ψύξη στην επιχείρηση προέρχεται από ανανεώσιμες πηγές για ελάχιστη συνεχόμενη περίοδο 3 μηνών. Το κριτήριο αυτό εφαρμόζεται επίσης στην ενέργεια για παραγωγή ζεστού νερού και διαδικασίες μαγειρέματος.

Η ανανεώσιμη ηλεκτρική ενέργεια μπορεί να παράγεται επιτόπου ή να προμηθεύεται εξωτερικά, κατά προτίμηση από κοντινό πάροχο.

Αποδεκτές εναλλακτικές έναντι συστημάτων βασισμένων σε ορυκτά καύσιμα και πυρηνική ενέργεια περιλαμβάνουν:

- a) ηλιακά θερμικά συστήματα·
- b) γεωθερμικά συστήματα και αντλίες θερμότητας αέρα/εδάφους·
- c) βιοαέριο και βιομάζα βιοδιασπώμενου κλάσματος (π.χ. ξύλα, γεωργικά απόβλητα)·
- d) αιολική ενέργεια·
- e) υδροηλεκτρική ενέργεια (όπου εφαρμόζεται και διαχειρίζεται βιώσιμα)·
- f) φωτοβολταϊκή ενέργεια για ηλεκτρική θέρμανση/ψύξη όταν η ηλεκτρική ενέργεια προέρχεται από πιστοποιημένες ανανεώσιμες πηγές·
- g) αντλίες θερμότητας αέρα ή εδάφους που λειτουργούν με ανανεώσιμη ηλεκτρική ενέργεια·
- h) πιστοποιημένη ανανεώσιμη ηλεκτρική ενέργεια από ηλιακή, αιολική, υδροηλεκτρική ή άλλες επαληθευμένες πηγές·
- i) δίκτυα τηλεθέρμανσης/τηλεψύξης όπου η κύρια πηγή είναι γεωθερμία, βιώσιμη βιομάζα ή ανακτημένη βιομηχανική θερμότητα·
- j) πιστοποιημένα βιώσιμα βιοκαύσιμα (π.χ. βιοντίζελ) σύμφωνα με τις οδηγίες EE RED II / RED III ή διεθνή συστήματα πιστοποίησης (π.χ. RSB, ISCC)·
- k) αποδοτικά συστήματα βιομάζας όπως σύγχρονοι λέβητες πέλλετ που πληρούν το πρότυπο EN 303-5 (κλάση 5) ή ισοδύναμα·
- l) πιστοποιημένα καύσιμα βιομάζας (π.χ. πέλλετ, ροκανίδια, μπρικότες) με πιστοποίηση FSC, PEFC ή ισοδύναμη.

Η τύρφη δεν θεωρείται ανανεώσιμη πηγή ενέργειας και δεν συνυπολογίζεται στο απαιτούμενο 50%.

Όταν χρησιμοποιούνται υβριδικά συστήματα, το ποσοστό ανανεώσιμης ενέργειας υπολογίζεται ως ποσοστό της συνολικής ετήσιας ενεργειακής ζήτησης για θέρμανση και ψύξη, βάσει αξιόπιστων δεδομένων (π.χ. λογαριασμοί, έξυπνοι μετρητές ή ανεξάρτητες αξιολογήσεις).

Αποδεικτικά ελέγχου (Audit evidence)

Κατά τον έλεγχο, η επιχείρηση παρουσιάζει την πιο πρόσφατη τεκμηρίωση που αποδεικνύει ότι παράγει ή προμηθεύεται τουλάχιστον 50% της ενέργειας για θέρμανση και ψύξη από ανανεώσιμες πηγές και ότι δεν χρησιμοποιείται άνω του 50% ενέργεια από ορυκτά καύσιμα για τους ίδιους σκοπούς, περιλαμβάνοντας:

- τεχνικές προδιαγραφές, τιμολόγια ή πιστοποιητικά εγκατάστασης για εξοπλισμό θέρμανσης, ψύξης, ζεστού νερού και μαγειρέματος·
- συμβάσεις προμήθειας ενέργειας, τιμολόγια καυσίμων ή πιστοποιητικά προέλευσης ανανεώσιμης ενέργειας·
- πιστοποιήσεις βιωσιμότητας για συστήματα βιομάζας ή βιοκαυσίμων·
- τεχνικά δεδομένα συστημάτων και στοιχεία παραγωγής ενέργειας (π.χ. από μετρητές ή dashboards)· και
- υπολογισμούς που αποδεικνύουν ότι τουλάχιστον 50% της ζήτησης καλύπτεται από ανανεώσιμες πηγές (όταν η ενέργεια παράγεται επιτόπου).

Όπου η ενέργεια παράγεται επιτόπου, ο οπτικός έλεγχος επιβεβαιώνει την ύπαρξη και λειτουργία των συστημάτων.

4.5 Η επιχείρηση παράγει ή προμηθεύεται το σύνολο της ενέργειας που χρησιμοποιείται για θέρμανση και ψύξη από ανανεώσιμες πηγές. (G)

HH, CHP, SA, CC, R, A

Συνάφεια (Relevance)

Για τη μείωση του περιβαλλοντικού αποτυπώματος της επιχείρησης και των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου, η ενέργεια που χρησιμοποιείται για θέρμανση, ψύξη, παραγωγή ζεστού νερού και μαγείρεμα θα πρέπει ολοένα και περισσότερο να προέρχεται από ανανεώσιμες πηγές. Η μετάβαση από συστήματα που βασίζονται σε ορυκτά καύσιμα σε ανανεώσιμες πηγές ενέργειας υποστηρίζει τους κλιματικούς στόχους, ενισχύει την ενεργειακή ανεξαρτησία και προάγει τη μακροπρόθεσμη λειτουργική βιωσιμότητα.

Προσδοκίες εφαρμογής (Expectations for implementation)

Όλη η ενέργεια που χρησιμοποιείται για θέρμανση και ψύξη στην επιχείρηση προέρχεται από ανανεώσιμες πηγές. Το κριτήριο αυτό εφαρμόζεται επίσης στην ενέργεια για παραγωγή ζεστού νερού και διαδικασίες μαγειρέματος.

Η ανανεώσιμη ηλεκτρική ενέργεια μπορεί να παράγεται επιτόπου ή να προμηθεύεται εξωτερικά, κατά προτίμηση από κοντινό πάροχο.

Αποδεκτές εναλλακτικές έναντι συστημάτων βασισμένων σε ορυκτά καύσιμα και πυρηνική ενέργεια περιλαμβάνουν:

- a) ηλιακά θερμικά συστήματα (π.χ. ηλιακοί συλλέκτες για ζεστό νερό ή θέρμανση χώρων)·
- b) γεωθερμικά συστήματα και αντλίες θερμότητας αέρα ή εδάφους·
- c) βιοαέριο και το βιοδιασπώμενο κλάσμα βιομάζας (π.χ. ξύλα, γεωργικά απόβλητα)·

- d) αιολική ενέργεια·
- e) υδροηλεκτρική ενέργεια (όπου εφαρμόζεται και διαχειρίζεται βιώσιμα)·
- f) φωτοβολταϊκά συστήματα για ηλεκτρική θέρμανση/ψύξη όταν η ηλεκτρική ενέργεια προέρχεται από πιστοποιημένες ανανεώσιμες πηγές·
- g) αντλίες θερμότητας αέρα ή εδάφους που τροφοδοτούνται από ανανεώσιμη ηλεκτρική ενέργεια·
- h) πιστοποιημένη ανανεώσιμη ηλεκτρική ενέργεια από ηλιακή, αιολική, υδροηλεκτρική ή άλλες επαληθευμένες πηγές·
- i) δίκτυα τηλεθέρμανσης ή τηλεψύξης όπου η κύρια πηγή ενέργειας είναι γεωθερμία, βιώσιμη βιομάζα ή ανάκτηση βιομηχανικής θερμότητας στο πλαίσιο ανανεώσιμης ενέργειας·
- j) πιστοποιημένα βιώσιμα βιοκαύσιμα (π.χ. βιοντίζελ) σύμφωνα με την Οδηγία Ανανεώσιμης Ενέργειας της ΕΕ (RED II / RED III) ή διεθνή συστήματα πιστοποίησης (π.χ. RSB, ISCC)·
- k) αποδοτικά συστήματα βιομάζας, όπως σύγχρονοι λέβητες ή σόμπες πέλλετ που πληρούν το πρότυπο EN 303-5 (κλάση 5) ή ισοδύναμα·
- l) πιστοποιημένα καύσιμα βιομάζας (π.χ. πέλλετ, ροκανίδια, μπρικότες) με πιστοποίηση FSC, PEFC ή ισοδύναμη.

Η τύρφη δεν θεωρείται ανανεώσιμη πηγή ενέργειας και δεν συνυπολογίζεται στο απαιτούμενο 100%.

Όταν χρησιμοποιούνται υβριδικά συστήματα, το ποσοστό ανανεώσιμης ενέργειας υπολογίζεται ως ποσοστό της συνολικής ετήσιας ενεργειακής ζήτησης για θέρμανση και ψύξη, βάσει αξιόπιστων δεδομένων (π.χ. λογαριασμοί κοινής ωφέλειας, έξυπνοι μετρητές ή αξιολογήσεις τρίτων).

Αποδεικτικά ελέγχου (Audit evidence)

Κατά τον έλεγχο, η επιχείρηση παρουσιάζει την πιο πρόσφατη τεκμηρίωση που αποδεικνύει ότι παράγει ή προμηθεύεται το σύνολο της ενέργειας για θέρμανση και ψύξη από ανανεώσιμες πηγές και ότι δεν χρησιμοποιούνται ορυκτά καύσιμα για τους ίδιους σκοπούς, συμπεριλαμβανομένων:

- προδιαγραφών συστημάτων, τιμολογίων ή πιστοποιητικών εγκατάστασης για όλο τον εξοπλισμό θέρμανσης, ψύξης, ζεστού νερού και μαγειρέματος·
- εγγράφων γνωστοποίησης πηγής ενέργειας, όπως συμβάσεις παρόχων, τιμολόγια καυσίμων ή πιστοποιητικά προέλευσης ανανεώσιμης ενέργειας·
- πιστοποιήσεων βιωσιμότητας ή τεχνικών προτύπων για συστήματα βιομάζας ή βιοκαυσίμων·
- τεχνικής τεκμηρίωσης και δεδομένων παραγωγής ενέργειας (π.χ. από μετρητές ή συστήματα παρακολούθησης)· και
- υπολογισμών που αποδεικνύουν ότι το 100% της ζήτησης για θέρμανση/ψύξη καλύπτεται από ανανεώσιμες πηγές (όταν η ενέργεια παράγεται επιτόπου).

Όπου η ενέργεια παράγεται επιτόπου, ο επιτόπιος έλεγχος επιβεβαιώνει την ύπαρξη και τη λειτουργία των συστημάτων.

4.6 Η επιχείρηση παράγει ή προμηθεύεται τουλάχιστον 50% ανανεώσιμη και/ή οικολογικά πιστοποιημένη ηλεκτρική ενέργεια. (G)

HH, CHP, SA, CC, R, A

Συνάφεια (Relevance)

Το κριτήριο αυτό προωθεί τη μετάβαση σε καθαρότερα ενεργειακά συστήματα και αποδεικνύει τη δέσμευση της επιχείρησης για μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου, καθώς η ανανεώσιμη και οικολογικά πιστοποιημένη ηλεκτρική ενέργεια μειώνει σημαντικά τις εκπομπές που σχετίζονται με την κατανάλωση ενέργειας.

Προσδοκίες εφαρμογής (Expectations for implementation)

Η επιχείρηση χρησιμοποιεί ηλεκτρική ενέργεια από ανανεώσιμες πηγές (π.χ. φωτοβολταϊκά, αιολική ενέργεια, βιομάζα, βιοαέριο από οργανικά απόβλητα, υδροηλεκτρική ή γεωθερμική ενέργεια) για τουλάχιστον 50% της συνολικής κατανάλωσης ηλεκτρικής ενέργειας.

Η ανανεώσιμη ηλεκτρική ενέργεια μπορεί να παράγεται επιτόπου ή να προμηθεύεται εξωτερικά, κατά προτίμηση από κοντινό πάροχο.

Αποδεκτές εναλλακτικές περιλαμβάνουν:

- a) φωτοβολταϊκά συστήματα·
- b) αιολική ενέργεια·
- c) υδροηλεκτρική ενέργεια, όπου εφαρμόζεται και διαχειρίζεται βιώσιμα·
- d) γεωθερμική ενέργεια·
- e) ηλεκτρική ενέργεια από βιοαέριο ή βιοδιασπώμενο κλάσμα βιομάζας·
- f) ηλεκτρική ενέργεια από πιστοποιημένη βιώσιμη βιομάζα·
- g) ηλεκτρική ενέργεια μέσω πιστοποιημένων συμβάσεων ανανεώσιμης ενέργειας (π.χ. ηλιακή, αιολική, υδροηλεκτρική).

Η επιχείρηση ενθαρρύνεται έντονα να καλύπτει το σύνολο της κατανάλωσης ηλεκτρικής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές, ωστόσο για τη συμμόρφωση με το κριτήριο απαιτείται τουλάχιστον 50%.

Όπου είναι διαθέσιμο, η επιχείρηση ενθαρρύνεται επίσης να προμηθεύεται ηλεκτρική ενέργεια με ανεξάρτητη πιστοποίηση (π.χ. οικολογική σήμανση), που ενσωματώνει κριτήρια βιωσιμότητας όπως βιοποικιλότητα, κοινωνική επίδραση ή επένδυση σε ανανεώσιμες υποδομές. Οι πηγές αυτές έχουν σημαντικά χαμηλότερες εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου και ευθυγραμμίζονται με την Οδηγία Ανανεώσιμης Ενέργειας της ΕΕ (RED II / RED III) και αντίστοιχα διεθνή πλαίσια.

Αποδεικτικά ελέγχου (Audit evidence)

Κατά τον έλεγχο, η επιχείρηση παρουσιάζει:

- συμβάσεις, πιστοποιητικά ή εξωτερικά έγγραφα που αποδεικνύουν τον πάροχο ηλεκτρικής ενέργειας και το ποσοστό ανανεώσιμης ή οικολογικά πιστοποιημένης ενέργειας·
- τον πιο πρόσφατο λογαριασμό ηλεκτρικής ενέργειας· και
- εγγυήσεις προέλευσης (Guarantees of Origin – GOs) ή ισοδύναμα συστήματα παρακολούθησης (π.χ. RECs, I-RECs) που τεκμηριώνουν το ποσοστό ανανεώσιμης ενέργειας.

4.7 Η επιχείρηση παράγει ή προμηθεύεται αποκλειστικά ανανεώσιμη και/ή οικολογικά πιστοποιημένη ηλεκτρική ενέργεια. (G)

HH, CHP, SA, CC, R, A

Συνάφεια (Relevance)

Το κριτήριο αυτό προωθεί τη μετάβαση σε καθαρότερα ενεργειακά συστήματα και αποδεικνύει τη δέσμευση της επιχείρησης για μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου, καθώς η ανανεώσιμη και οικολογικά πιστοποιημένη ηλεκτρική ενέργεια μειώνει σημαντικά τις εκπομπές που σχετίζονται με την κατανάλωση ενέργειας.

Προσδοκίες εφαρμογής (Expectations for implementation)

Η επιχείρηση χρησιμοποιεί ηλεκτρική ενέργεια από ανανεώσιμες πηγές (π.χ. φωτοβολταϊκά, αιολική ενέργεια, βιομάζα, βιοαέριο από οργανικά απόβλητα, υδροηλεκτρική ή γεωθερμική ενέργεια κ.λπ.) για το 100% της συνολικής κατανάλωσης ηλεκτρικής ενέργειας.

Η ανανεώσιμη ηλεκτρική ενέργεια μπορεί να παράγεται επιτόπου ή να προμηθεύεται εξωτερικά, κατά προτίμηση από κοντινό πάροχο.

Αποδεκτές εναλλακτικές έναντι συστημάτων βασισμένων σε ορυκτά καύσιμα και πυρηνική ενέργεια περιλαμβάνουν:

- a) φωτοβολταϊκά συστήματα·
- b) αιολική ενέργεια·
- c) υδροηλεκτρική ενέργεια, όπου εφαρμόζεται και διαχειρίζεται βιώσιμα·
- d) γεωθερμική ενέργεια·
- e) ηλεκτρική ενέργεια από βιοαέριο ή από το βιοδιασπώμενο κλάσμα βιομάζας·
- f) ηλεκτρική ενέργεια από πιστοποιημένα βιώσιμη βιομάζα· και/ή
- g) ηλεκτρική ενέργεια μέσω πιστοποιημένων συμβάσεων ανανεώσιμης ενέργειας (π.χ. ηλιακή, αιολική, υδροηλεκτρική ή άλλες επαληθευμένες πηγές).

Όπου είναι διαθέσιμο, η επιχείρηση ενθαρρύνεται επίσης να προμηθεύεται ηλεκτρική ενέργεια από τρίτους φορείς με ανεξάρτητη πιστοποίηση βιωσιμότητας (π.χ. βιοποικιλότητα, συμβολή σε υποδομές ανανεώσιμων πηγών ή κοινωνικός αντίκτυπος), όπως διεθνής ή εθνικά οικολογικά πιστοποιημένη ηλεκτρική ενέργεια. Οι πηγές αυτές έχουν σημαντικά χαμηλότερες εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου σε σύγκριση με τα ορυκτά καύσιμα και είναι συμβατές με τους ορισμούς της Οδηγίας Ανανεώσιμης Ενέργειας της ΕΕ (RED II / RED III) και αντίστοιχα διεθνή πλαίσια.

Σημείωση εθνικής προσαρμογής

Στη Σουηδία (SE) το κριτήριο αυτό είναι υποχρεωτικό για όλες τις κατηγορίες.

Στη Νορβηγία (NO), το κριτήριο είναι υποχρεωτικό για ξενοδοχεία και ξενώνες (H&H).

Αποδεικτικά ελέγχου (Audit evidence)

Κατά τον έλεγχο, η επιχείρηση παρουσιάζει:

- συμβάσεις, πιστοποιητικά ή εξωτερικά έγγραφα που αποδεικνύουν τον πάροχο ηλεκτρικής ενέργειας και το ποσοστό ανανεώσιμης ή τρίτου μέρους πιστοποιημένης (π.χ. οικολογικά σήματα) ηλεκτρικής ενέργειας·

- τον πιο πρόσφατο λογαριασμό ηλεκτρικής ενέργειας· και
- εγγυήσεις προέλευσης (Guarantees of Origin – GOs) ή ισοδύναμα συστήματα παρακολούθησης (π.χ. RECs, I-RECs) που τεκμηριώνουν το ποσοστό ανανεώσιμης ενέργειας.

4.8 Το 75% των παραθύρων είναι ενεργειακά αποδοτικά και υπερβαίνουν το εθνικό/τοπικό κανονιστικό πρότυπο. (G)

HH, CHP, SA, CC, R, A

Συνάφεια (Relevance)

Τα παράθυρα μπορούν να αποτελέσουν σημαντική πηγή ενεργειακών απωλειών στην επιχείρηση λόγω απώλειας θερμότητας τον χειμώνα και εισροής θερμότητας το καλοκαίρι, αυξάνοντας την ανάγκη για θέρμανση ή ψύξη. Κακή μόνωση ή μονά τζάμια είναι ιδιαίτερα αναποτελεσματικά, οδηγώντας σε αυξημένη κατανάλωση ενέργειας για τη διατήρηση της θερμικής άνεσης.

Προσδοκίες εφαρμογής (Expectations for implementation)

Η επιχείρηση διαθέτει παράθυρα σχεδιασμένα ή αναβαθμισμένα ώστε να μειώνουν την απώλεια ή την εισροή θερμότητας, ανάλογα με το τοπικό κλιματικό πλαίσιο. Οι επιχειρήσεις σε ψυχρά κλίματα διασφαλίζουν υψηλό επίπεδο θερμικής μόνωσης (π.χ. τριπλά τζάμια), ενώ σε θερμά κλίματα εφαρμόζονται άλλες ενεργειακά αποδοτικές λύσεις (π.χ. ανακλαστικά υλικά, σκίαστρα ή άλλα μέσα σκίασης). Σε πολύ θερμά ή πολύ ψυχρά κλίματα μπορεί επίσης να εφαρμόζονται περιορισμοί στο άνοιγμα παραθύρων.

Για τη συμμόρφωση με το κριτήριο, τουλάχιστον το 75% των παραθύρων διαθέτει κατάλληλη θερμική μόνωση ή ενεργειακά αποδοτικές λύσεις που υπερβαίνουν τα εθνικά/τοπικά κανονιστικά πρότυπα. Όπου δεν είναι εφικτή η πλήρης αντικατάσταση παραθύρων, συνιστάται η τοποθέτηση βοηθητικών μονώσεων όπως κουρτίνες θερμικής προστασίας ή μονωτικές μεμβράνες.

Σημείωση εθνικής προσαρμογής

Στη Γαλλία (FR), το 75% των παραθύρων πρέπει να διαθέτει διπλή υάλωση ή ανώτερη ενεργειακή απόδοση και το κριτήριο είναι υποχρεωτικό.

Αποδεικτικά ελέγχου (Audit evidence)

Κατά τον έλεγχο, η επιχείρηση παρουσιάζει συνοπτικό έγγραφο που περιλαμβάνει:

- περιγραφή των χαρακτηριστικών θερμομόνωσης ή ενεργειακής απόδοσης όλων των παραθύρων (π.χ. τύπος υάλωσης, ανακλαστική μεμβράνη, σκίαση ή μονωτικά μέσα για παλαιότερα παράθυρα)· και
- δήλωση (κατά προτίμηση από εξωτερικό ειδικό π.χ. αρχιτέκτονα, μηχανικό ή σύμβουλο) που επιβεβαιώνει ότι τουλάχιστον το 75% των παραθύρων υπερβαίνει τα εθνικά/τοπικά πρότυπα ή ότι έχουν ληφθεί κατάλληλα αντισταθμιστικά μέτρα.

Κατά την επιτόπια επιθεώρηση, ο επιθεωρητής πραγματοποιεί δειγματοληψία σε τουλάχιστον 1 λόμπι, 1 εστιατόριο, 1 συνεδριακό χώρο, 1 διάδρομο, 1 χώρο προσωπικού και σε δωμάτια επισκεπτών, σύμφωνα με τη μεθοδολογία A του γλωσσαρίου, για επιβεβαίωση των τύπων παραθύρων (μεθοδολογία B).

4.9 Διενεργείται εξωτερικός ενεργειακός έλεγχος τουλάχιστον μία φορά κάθε 6 έτη. (G)

HH, CHP, SA, CC, R, A

Συνάφεια (Relevance)

Η τακτική διενέργεια εξωτερικών ενεργειακών ελέγχων παρέχει ολοκληρωμένη κατανόηση του τρόπου με τον οποίο καταναλώνεται η ενέργεια στην επιχείρηση, υποστηρίζοντας τεκμηριωμένη λήψη αποφάσεων για μέτρα εξοικονόμησης ενέργειας.

Προσδοκίες εφαρμογής (Expectations for implementation)

Η επιχείρηση πραγματοποιεί εξωτερικό ενεργειακό έλεγχο τουλάχιστον μία φορά κάθε 6 έτη. Ο ενεργειακός έλεγχος αποσκοπεί στη μείωση της συνολικής κατανάλωσης ενέργειας και στην αύξηση του ποσοστού ανανεώσιμων πηγών ενέργειας που χρησιμοποιούνται.

Ο έλεγχος πραγματοποιείται από εξωτερικό εξειδικευμένο επαγγελματία, όπως ανεξάρτητο ενεργειακό σύμβουλο ή αρμόδιο φορέα δημόσιας διοίκησης. Η απλή ενεργειακή πιστοποίηση δεν καλύπτει τις απαιτήσεις του κριτηρίου.

Η έκθεση ενεργειακού ελέγχου εντοπίζει περιοχές υψηλής κατανάλωσης και περιλαμβάνει προτάσεις και σχέδιο δράσης με εκτιμώμενες μειώσεις κατανάλωσης, οικονομικό κόστος και χρόνο απόσβεσης. Συνιστάται επίσης η συμπερίληψη θερμογραφικής ανάλυσης για τον εντοπισμό θερμικών απωλειών σε κτίρια και συστήματα (π.χ. τοίχοι, παράθυρα, πόρτες, στέγες ή συστήματα HVAC).

Αποδεικτικά ελέγχου (Audit evidence)

Κατά τον έλεγχο, η επιχείρηση παρουσιάζει την έκθεση του ενεργειακού ελέγχου που έχει πραγματοποιηθεί εντός των τελευταίων 6 ετών.

Σε ειδικές περιπτώσεις όπου η επιχείρηση βρίσκεται εντός μεγαλύτερου κτιρίου και έχει περιορισμένη επιρροή σε κοινές υποδομές, ο έλεγχος μπορεί να περιορίζεται στις ενεργειακές καταναλώσεις και συστήματα που εμπίπτουν στην επιχειρησιακή της ευθύνη.

4.10 Εφαρμόζεται τουλάχιστον 1 βιώσιμο μέτρο μόνωσης. (G)

HH, CHP, SA, CC, R, A

Συνάφεια (Relevance)

Η βελτίωση της θερμικής μόνωσης μειώνει τις απώλειες θερμότητας και την ανεπιθύμητη εισροή θερμότητας, ενισχύοντας σημαντικά την ενεργειακή απόδοση και τη θερμική άνεση του κτιρίου. Η αποτελεσματική μόνωση μειώνει την κατανάλωση ενέργειας για θέρμανση και ψύξη, περιορίζει το λειτουργικό κόστος και συμβάλλει στη μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου.

Προσδοκίες εφαρμογής (Expectations for implementation)

Η επιχείρηση εφαρμόζει τουλάχιστον 1 μέτρο μόνωσης για τη βελτίωση της θερμικής απόδοσης του κτιρίου. Αυτό μπορεί να περιλαμβάνει:

α) μόνωση σωληνώσεων ζεστού νερού ή αεραγωγών προσαγωγής/απαγωγής·

- b) θερμική μόνωση σε τουλάχιστον 1 περιοχή, όπως σοφίτες, τοίχους, δάπεδα ή οροφές και/ή
- c) εγκατάσταση ανακλαστικών θερμικών πάνελ πίσω από καλοριφέρ.

Πριν την επιλογή ή εγκατάσταση μόνωσης, η επιχείρηση πραγματοποιεί επαγγελματική αξιολόγηση ή ακολουθεί τεκμηριωμένη εξειδικευμένη καθοδήγηση (π.χ. στο πλαίσιο εξωτερικού ενεργειακού ελέγχου), ώστε να διασφαλιστεί ότι επιλέγονται τα πιο αποδοτικά μέτρα, ανάλογα με τη θέση και τα χαρακτηριστικά του κτιρίου.

Χρησιμοποιούνται αποκλειστικά βιώσιμα υλικά μόνωσης, όπως ξυλόμαλλο, φελλός, κάνναβη, κυτταρίνη ή άλλα υλικά χαμηλών εκπομπών, ανανεώσιμα ή ανακυκλωμένα με επαληθευμένο περιβαλλοντικό προφίλ.

Αποδεικτικά ελέγχου (Audit evidence)

Κατά τον έλεγχο, η επιχείρηση παρουσιάζει αποδεικτικά των εργασιών μόνωσης και των υλικών που χρησιμοποιήθηκαν. Αποδεκτή τεκμηρίωση περιλαμβάνει τιμολόγια, εκθέσεις εγκατάστασης, τεχνικές προδιαγραφές προϊόντων ή φωτογραφίες. Παρέχεται επίσης τεκμηρίωση επαγγελματικής αξιολόγησης ή συμβουλευτικής.

4.11 Εγκαθίστανται ξεχωριστοί μετρητές σε στρατηγικά σημαντικά σημεία για την παρακολούθηση της ενέργειας. (G)

HH, CHP, CC, R, A

Συνάφεια (Relevance)

Η παροχή πιο ακριβών πληροφοριών μέσω πρόσθετων ή ξεχωριστών μετρητών για τα διαφορετικά επίπεδα κατανάλωσης ενέργειας στην επιχείρηση επιτρέπει τον καλύτερο σχεδιασμό στρατηγικών μείωσης της ενεργειακής κατανάλωσης.

Προσδοκίες εφαρμογής (Expectations for implementation)

Η επιχείρηση εγκαθιστά πρόσθετους ή ξεχωριστούς μετρητές για ηλεκτρική ενέργεια, φυσικό αέριο ή άλλες τοπικά σχετικές πηγές ενέργειας (π.χ. τηλεθέρμανση), ιδίως σε περιοχές με υψηλή ενεργειακή κατανάλωση (π.χ. κουζίνες, θερμαινόμενες πισίνες, γυμναστήρια και spa, εξωτερικά διαχειριζόμενες επιχειρήσεις κ.λπ.).

Αναγνωρίζεται ότι ορισμένες πηγές ενέργειας, όπως το φυσικό αέριο, ενδέχεται να μην είναι σχετικές ή ευρέως χρησιμοποιούμενες σε όλες τις χώρες· συνεπώς η έμφαση δίνεται στις τοπικά εφαρμόσιμες πηγές ενέργειας βάσει του πλαισίου της επιχείρησης.

Όπου εγκαθίστανται πρόσθετοι μετρητές, απαιτείται η συλλογή και καταγραφή των δεδομένων κατανάλωσης από κάθε μετρητή. Εάν οι μετρήσεις μπορούν να συλλέγονται συχνότερα από μία φορά τον μήνα, παρέχουν πιο λεπτομερή εικόνα της κατανάλωσης.

Αποδεικτικά ελέγχου (Audit evidence)

Κατά την επιτόπια επιθεώρηση, ο επιθεωρητής επιβεβαιώνει την ύπαρξη υπομετρητών και τη μεθοδολογία παρακολούθησης της κατανάλωσης.

HVAC, Εξοπλισμός και Φωτισμός

4.12 Υπάρχουν συστήματα ελέγχου για τον εξαερισμό, τη θέρμανση άνεσης και την ψύξη άνεσης. (I)

HH, CHP, SA, CC, R, A

Συνάφεια (Relevance)

Τα συστήματα θέρμανσης, ψύξης και εξαερισμού είναι από τους μεγαλύτερους καταναλωτές ενέργειας στα κτίρια φιλοξενίας. Ο αποδοτικός έλεγχός τους μειώνει την κατανάλωση ενέργειας και τις εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου. Η έξυπνη ζωνοποίηση και οι συστήματα προσαρμοζόμενου ελέγχου εξασφαλίζουν άνεση χωρίς περιττή ενεργειακή σπατάλη.

Προσδοκίες εφαρμογής (Expectations for implementation)

Η επιχείρηση διαθέτει σύστημα ελέγχου για τον εξαερισμό, τη θέρμανση άνεσης και την ψύξη άνεσης, με στόχο τη βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης.

Μπορεί να χρησιμοποιείται κεντρικό ή αποκεντρωμένο, μερικώς ή πλήρως αυτοματοποιημένο σύστημα (σύστημα διαχείρισης κτιρίου – BMS), για τη ρύθμιση ή απενεργοποίηση των συστημάτων εξαερισμού, θέρμανσης και ψύξης. Τα μέτρα ελέγχου μπορεί να περιλαμβάνουν, ενδεικτικά, εξαερισμό βάσει παρουσίας ή CO₂, μειωμένο ωράριο λειτουργίας ή ρύθμιση θερμοκρασίας θέρμανσης/ψύξης. Όπου χρησιμοποιείται μερικώς μηχανογραφημένο σύστημα, οι διαδικασίες διαχείρισης πρέπει να είναι τεκμηριωμένες.

Όταν το σύστημα ελέγχου είναι χειροκίνητο, η επιχείρηση εφαρμόζει γραπτές διαδικασίες που περιγράφουν τον τρόπο ρύθμισης εξαερισμού, θέρμανσης και ψύξης (π.χ. ρύθμιση θερμοστατών σε δωμάτια ή ρύθμιση χρονοδιακοπών εξαερισμού σε αίθουσες συναντήσεων) για το σχετικό προσωπικό. Μπορούν επίσης να εφαρμόζονται υποστηρικτικά μέτρα όπως το κλείσιμο κουρτινών ή σκιάστρων για μείωση θερμικών απωλειών ή κερδών.

Όπου εφαρμόζεται, η επιχείρηση διαχωρίζει τις εγκαταστάσεις σε ζώνες (π.χ. δωμάτια επισκεπτών, αίθουσες συναντήσεων, spa), ώστε ο εξαερισμός, η θέρμανση και η ψύξη να ρυθμίζονται ανεξάρτητα ανά περιοχή.

Το σύστημα ελέγχου λαμβάνει υπόψη εποχιακές μεταβολές και πρότυπα χρήσης ή μη χρήσης διαφορετικών χώρων της επιχείρησης, σύμφωνα με τα όρια θερμοκρασίας του κριτηρίου 4.2.

Αποδεικτικά ελέγχου (Audit evidence)

Κατά τον έλεγχο, όταν χρησιμοποιούνται χειροκίνητα συστήματα, η επιχείρηση παρουσιάζει τις γραπτές διαδικασίες ελέγχου εξαερισμού, θέρμανσης και ψύξης που έχουν κοινοποιηθεί στο προσωπικό.

Κατά την επιτόπια επιθεώρηση, ο επιθεωρητής επιβεβαιώνει την ύπαρξη αυτοματοποιημένου ή χειροκίνητου συστήματος διαχείρισης κτιρίου.

4.13 Τα συστήματα εξαερισμού, θέρμανσης άνεσης και ψύξης άνεσης ελέγχονται τουλάχιστον μία φορά ετησίως και συντηρούνται επαρκώς. (I)

HH, CHP, SA, CC, R, A

Συνάφεια (Relevance)

Τα συστήματα εξαερισμού, θέρμανσης και ψύξης αποτελούν από τους μεγαλύτερους καταναλωτές ενέργειας σε κτίρια φιλοξενίας και παροχής υπηρεσιών. Η σωστή και τακτική συντήρησή τους μειώνει την κατανάλωση ενέργειας, περιορίζει τις εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου, αποτρέπει λειτουργικές απώλειες και διασφαλίζει την ποιότητα εσωτερικού αέρα και τη θερμική άνεση των χρηστών. Παράλληλα, συμβάλλει στην παράταση της διάρκειας ζωής του εξοπλισμού και στην έγκαιρη ανίχνευση δυσλειτουργιών όπως διαρροές ψυκτικών υγρών ή μειωμένη απόδοση.

Προσδοκίες εφαρμογής (Expectations for implementation)

Η επιχείρηση οφείλει να πραγματοποιεί έλεγχο και συντήρηση των συστημάτων εξαερισμού, θέρμανσης και ψύξης τουλάχιστον μία φορά ετησίως. Οι έλεγχοι αυτοί εκτελούνται κατά προτίμηση από εξωτερικό πιστοποιημένο τεχνικό ή εξειδικευμένο επαγγελματία. Εναλλακτικά, επιτρέπονται εσωτερικοί έλεγχοι μόνο εφόσον το προσωπικό διαθέτει την απαιτούμενη τεχνική επάρκεια και η διαδικασία συμμορφώνεται με την ισχύουσα εθνική νομοθεσία.

Έλεγχος συστήματος εξαερισμού (τουλάχιστον περιλαμβάνει):

- αντικατάσταση ή καθαρισμό φίλτρων αέρα·
- καθαρισμό αεραγωγών, στομιών προσαγωγής/απαγωγής και διαχυτών·
- επιθεώρηση και καθαρισμό εναλλακτών θερμότητας και μονάδων προσαγωγής/απαγωγής αέρα·
- έλεγχο στεγανότητας φίλτρων και ορθής κατανομής ροής αέρα (όπου εφαρμόζεται).

Έλεγχος συστημάτων θέρμανσης και ψύξης (π.χ. λέβητες, αντλίες θερμότητας, ψύκτες, κλιματιστικά):

- επιθεώρηση βασικών τεχνικών στοιχείων (πίεση λειτουργίας, βαλβίδες, στάθμες υγρών, κραδασμοί)·
- καθαρισμός ή αντικατάσταση φίλτρων·
- καθαρισμός εναλλακτών θερμότητας.

Ακόμη και όταν υπάρχουν αυτοματοποιημένα συστήματα παρακολούθησης ή συναγερμού, οι φυσικοί (χειροκίνητοι) έλεγχοι παραμένουν υποχρεωτικοί.

Τυχόν τεχνικά προβλήματα (π.χ. διαρροές, δυσλειτουργικοί θερμοστάτες, φραγμένοι αεραγωγοί) πρέπει να διορθώνονται εντός μέγιστου χρονικού διαστήματος 2 μηνών.

Αποδεικτικά ελέγχου (Audit evidence)

Κατά τον έλεγχο, η επιχείρηση παρουσιάζει:

- γραπτή διαδικασία λειτουργίας (SOP) ή πρωτόκολλο συντήρησης που περιγράφει συστήματα, συχνότητα ελέγχων, υπεύθυνο προσωπικό και χρόνο αποκατάστασης βλαβών·

- εκθέσεις συντήρησης ή λίστες ελέγχου (checklists) των τελευταίων 12 μηνών, είτε εσωτερικές είτε εξωτερικές.
-

4.14 Τουλάχιστον 80% των λαμπτήρων είναι LED ή ισοδύναμης/ανώτερης ενεργειακής απόδοσης. (I)

HH, CHP, SA, CC, R, A

Συνάφεια (Relevance)

Η χρήση ενεργειακά αποδοτικών τεχνολογιών φωτισμού μειώνει σημαντικά την κατανάλωση ηλεκτρικής ενέργειας, τις εκπομπές CO₂ και το λειτουργικό κόστος. Η μετάβαση σε LED ή ισοδύναμες τεχνολογίες βελτιώνει τη συνολική ενεργειακή απόδοση των κτιρίων και υποστηρίζει τη βιώσιμη διαχείριση ενέργειας.

Προσδοκίες εφαρμογής (Expectations for implementation)

Η επιχείρηση διασφαλίζει ότι τουλάχιστον το 80% του συνόλου των λαμπτήρων που χρησιμοποιούνται σε:

- δωμάτια επισκεπτών,
- κοινόχρηστους χώρους (λόμπι, εστιατόρια, αίθουσες συνεδριάσεων, διάδρομοι),
- χώρους προσωπικού,

είναι τεχνολογίας LED ή άλλης τεχνολογίας με ισοδύναμη ή ανώτερη ενεργειακή απόδοση, φωτεινή απόδοση (lumens ανά Watt) και διάρκεια ζωής.

Συστήνεται έντονα η προμήθεια των πιο ενεργειακά αποδοτικών διαθέσιμων λαμπτήρων της αγοράς κατά τις νέες αγορές.

Λαμπτήρες πυρακτώσεως, αλογόνου ή CFL δεν συμμορφώνονται με το κριτήριο και πρέπει να έχουν αντικατασταθεί σταδιακά.

Σημείωση εθνικής προσαρμογής

- Δανία (DK), Ολλανδία (NL), Πορτογαλία (PT): απαιτείται $\geq 90\%$
- Γαλλία (FR): απαιτείται $\geq 80\%$ και οι λαμπτήρες πρέπει να είναι ταξινομημένοι ως ενεργειακά αποδοτικοί από εθνικές αρχές

Αποδεικτικά ελέγχου (Audit evidence)

Η επιχείρηση παρουσιάζει:

- λίστα απογραφής λαμπτήρων ή τιμολόγια αγοράς με ένδειξη τύπου (LED, CFL κ.λπ.)·
 - κατά την επιθεώρηση, ο ελεγκτής πραγματοποιεί δειγματοληψία σε: λόμπι, εστιατόριο, συνεδριακό χώρο, διάδρομο, χώρο προσωπικού και δωμάτια επισκεπτών, για επιβεβαίωση τύπων φωτισμού.
-

4.15 Ο εξωτερικός φωτισμός ελαχιστοποιείται και/ή διαθέτει αυτόματους αισθητήρες απενεργοποίησης. (I)

HH, CHP, SA, CC, R, A

Συνάφεια (Relevance)

Η ορθή διαχείριση εξωτερικού φωτισμού μειώνει την ενεργειακή κατανάλωση, περιορίζει το λειτουργικό κόστος και συμβάλλει στη μείωση της φωτορύπανσης. Η φωτορύπανση έχει αρνητικές επιπτώσεις στη βιοποικιλότητα, ιδιαίτερα σε νυχτερινά οικοσυστήματα. Η υπεύθυνη χρήση φωτισμού διατηρεί την ασφάλεια χωρίς περιττή ενεργειακή σπατάλη.

Προσδοκίες εφαρμογής (Expectations for implementation)

Η επιχείρηση εφαρμόζει σύστημα περιορισμού κατανάλωσης ενέργειας για τον εξωτερικό φωτισμό, μέσω:

- απενεργοποίησης φωτισμού σε καθορισμένες νυχτερινές ώρες, και/ή
- εγκατάστασης αισθητήρων κίνησης που ενεργοποιούν τον φωτισμό μόνο όταν απαιτείται.

Ο φωτισμός προσαρμόζεται στις λειτουργικές και ασφαλιστικές ανάγκες κάθε εξωτερικού χώρου, ενώ αποφεύγεται η περιττή χρήση.

Συνιστάται ευθυγράμμιση με διεθνή πρότυπα ενεργειακής απόδοσης κτιρίων, όπου συστήματα έξυπνου φωτισμού μπορούν να μειώσουν την κατανάλωση έως 40%.

Ιδιαίτερη μέριμνα δίνεται στον περιορισμό φωτορύπανσης μέσω:

- a) φωτιστικών με κατεύθυνση προς τα κάτω (shielded luminaires)·
- b) χαμηλής έντασης θερμού φωτός (<3000K)·
- c) αποφυγής φωτισμού κοντά σε φυσικούς βιότοπους·
- d) αισθητήρων για οδικό φωτισμό·
- e) λοιπών τεχνικών προσαρμόσιων βιοποικιλότητας.

Σημείωση εθνικής προσαρμογής

Στη Γαλλία (FR):

- ο εξωτερικός φωτισμός απενεργοποιείται την ημέρα όπου είναι ασφαλές και νόμιμο,
- ο διακοσμητικός φωτισμός απενεργοποιείται σε ώρες χαμηλής ζήτησης,
- ο φωτισμός μονοπατιών ρυθμίζεται με αισθητήρες ή χρονοδιακόπτες.

Αποδεικτικά ελέγχου (Audit evidence)

Κατά την επιθεώρηση, ο ελεγκτής ελέγχει:

- τα συστήματα φωτισμού,
- τον τύπο ελέγχου (αισθητήρες, χρονοδιακόπτες),
- την τοποθέτηση και εφαρμογή τους σε εξωτερικούς χώρους.

4.16 Οι νέες ηλεκτρονικές συσκευές είναι ενεργειακά αποδοτικές σύμφωνα με αναγνωρισμένο ενεργειακό σήμα. (I/G)

HH, CHP, SA (I)

CC, A, R (G)

Συνάφεια (Relevance)

Οι ηλεκτρονικές συσκευές (π.χ. τηλεοράσεις, βραστήρες, κλιματιστικά, ανεμιστήρες) αποτελούν σημαντική πηγή ενεργειακής κατανάλωσης. Η επιλογή ενεργειακά αποδοτικών μοντέλων μειώνει το περιβαλλοντικό αποτύπωμα και τα λειτουργικά κόστη των εγκαταστάσεων.

Προσδοκίες εφαρμογής (Expectations for implementation)

Για συσκευές που έχουν αγοραστεί εντός:

- 24 μηνών (επαναπιστοποίηση) ή
- 6 μηνών (πρώτη πιστοποίηση),

απαιτείται να είναι ενεργειακά αποδοτικές σύμφωνα με αναγνωρισμένο εθνικό ή περιφερειακό σύστημα ενεργειακής σήμανσης (π.χ. EU Energy Label, Energy Star κ.λπ.).

Όπου δεν υπάρχει ενεργειακή σήμανση για συγκεκριμένο τύπο συσκευής, η επιχείρηση πρέπει να επιλέγει μία από τις 3 πιο ενεργειακά αποδοτικές επιλογές της αγοράς βάσει συγκριτικής αξιολόγησης.

Σημείωση εθνικής προσαρμογής

Στην Ολλανδία (NL) το κριτήριο είναι υποχρεωτικό για όλες τις κατηγορίες.

Αποδεικτικά ελέγχου (Audit evidence)

Η επιχείρηση παρουσιάζει:

- λίστα ή τιμολόγια αγορών συσκευών με ημερομηνία, μοντέλο και τοποθεσία εγκατάστασης·
- τεχνικά δελτία ή ενεργειακές ετικέτες που δείχνουν κατανάλωση (kWh/ημέρα) ή ενεργειακή κατηγορία.

Σε περίπτωση απουσίας ενεργειακής σήμανσης, απαιτείται τεκμηριωμένη σύγκριση τουλάχιστον 3 προϊόντων που αποδεικνύει ότι η επιλεγμένη συσκευή έχει ίση ή χαμηλότερη κατανάλωση.

4.21 Η εγκατάσταση διαθέτει σχέδιο μείωσης εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου. (G)

HH, CHP, SA, CC, R, A

Συνάφεια (Relevance)

Η ύπαρξη σχεδίου μείωσης εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου αποτελεί βασικό εργαλείο για τη συστηματική αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής. Επιτρέπει στις επιχειρήσεις να κατανοήσουν, να ποσοτικοποιήσουν και να μειώσουν τις εκπομπές τους, ενισχύοντας τη βιώσιμη λειτουργία και τη συμμόρφωση με διεθνείς περιβαλλοντικούς στόχους.

Προσδοκίες εφαρμογής

Η εγκατάσταση διαθέτει τεκμηριωμένο σχέδιο μείωσης εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου, το οποίο:

- καθορίζει σαφείς στόχους μείωσης εκπομπών,
- περιγράφει συγκεκριμένα μέτρα και δράσεις,
- περιλαμβάνει χρονοδιάγραμμα υλοποίησης,
- βασίζεται σε δεδομένα κατανάλωσης ενέργειας και λειτουργίας.

Το σχέδιο συνδέεται με τους στόχους βιωσιμότητας της εγκατάστασης (βλ. κριτήριο 1.3) και μπορεί να περιλαμβάνει δράσεις όπως ενεργειακή αποδοτικότητα, χρήση ανανεώσιμων πηγών ενέργειας και μείωση κατανάλωσης καυσίμων.

Αποδεικτικά ελέγχου

Κατά τον έλεγχο παρουσιάζεται:

- επίσημο έγγραφο στρατηγικής μείωσης εκπομπών,
- καταγεγραμμένοι στόχοι και δείκτες παρακολούθησης (KPIs),
- στοιχεία υλοποιημένων και προγραμματισμένων δράσεων.

4.22 Οι εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου παρακολουθούνται τουλάχιστον μία φορά ετησίως. (G)

ΗΗ, CHP, SA, CC, R, A

Συάφεια

Η ετήσια παρακολούθηση εκπομπών επιτρέπει την αξιολόγηση της περιβαλλοντικής επίδοσης και την αποτελεσματική λήψη διορθωτικών μέτρων. Ενισχύει τη διαφάνεια και τη λογοδοσία σε σχέση με τις κλιματικές επιπτώσεις της εγκατάστασης.

Προσδοκίες εφαρμογής

Η εγκατάσταση υπολογίζει και καταγράφει τις ετήσιες εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου, τουλάχιστον μία φορά ανά ημερολογιακό έτος.

Ο υπολογισμός περιλαμβάνει:

- κατανάλωση ηλεκτρικής ενέργειας,
- κατανάλωση καυσίμων,
- εκπομπές από ψυκτικά συστήματα,
- άλλες σχετικές πηγές εκπομπών.

Η μεθοδολογία πρέπει να είναι τεκμηριωμένη και αναπαραγώγιμη.

Αποδεικτικά

- έκθεση υπολογισμού εκπομπών CO₂e,
 - στοιχεία κατανάλωσης ενέργειας,
 - μεθοδολογία υπολογισμού και συντελεστές εκπομπών.
-

4.23 Η εγκατάσταση λαμβάνει μέτρα αντιστάθμισης των εκπομπών άνθρακα για τουλάχιστον το 10% των συνολικών εκπομπών της. (G)

HH, CHP, SA, CC, R, A

Συνάφεια

Η αντιστάθμιση εκπομπών συμβάλλει στη μείωση του συνολικού κλιματικού αποτυπώματος μέσω επενδύσεων σε έργα περιβαλλοντικής προστασίας, ανανεώσιμης ενέργειας ή απορρόφησης άνθρακα.

Προσδοκίες εφαρμογής

Η εγκατάσταση αντισταθμίζει τουλάχιστον το 10% των ετήσιων εκπομπών της μέσω:

- πιστοποιημένων έργων απορρόφησης άνθρακα,
- επενδύσεων σε ανανεώσιμες πηγές ενέργειας,
- προγραμμάτων μείωσης εκπομπών.

Τα έργα αντιστάθμισης πρέπει να είναι αξιόπιστα, επαληθεύσιμα και κατά προτίμηση πιστοποιημένα από διεθνείς φορείς.

Αποδεικτικά

- πιστοποιητικά αντιστάθμισης εκπομπών,
 - συμβάσεις ή αποδεικτικά συμμετοχής σε προγράμματα offset,
 - υπολογισμός εκπομπών που καλύπτονται.
-

4.24 Η εγκατάσταση προωθεί τη μείωση εκπομπών και την ενεργειακή αποδοτικότητα μέσω ενημέρωσης επισκεπτών. (I)

HH, CHP, SA, CC, R, A

Συνάφεια

Η ενημέρωση των επισκεπτών συμβάλλει στη μείωση κατανάλωσης ενέργειας και πόρων, ενισχύοντας τη συμμετοχή τους σε βιώσιμες πρακτικές.

Προσδοκίες εφαρμογής

Η εγκατάσταση παρέχει ενημερωτικό υλικό προς τους επισκέπτες σχετικά με:

- εξοικονόμηση ενέργειας,
- υπεύθυνη χρήση νερού και ηλεκτρικής ενέργειας,
- περιβαλλοντικές πολιτικές της επιχείρησης.

Η ενημέρωση μπορεί να γίνεται μέσω:

- έντυπου υλικού στα δωμάτια,
- ψηφιακών μέσων,
- πινακίδων στους κοινόχρηστους χώρους.

Αποδεικτικά

- δείγματα ενημερωτικού υλικού,
- φωτογραφική τεκμηρίωση,
- ψηφιακές παρουσιάσεις ή οδηγίες.

4.25 Η εγκατάσταση ενθαρρύνει τη χρήση χαμηλών εκπομπών μεταφορών από επισκέπτες και προσωπικό. (I)

HH, CHP, SA, CC, R, A

Συνάφεια

Οι μεταφορές αποτελούν σημαντική πηγή εκπομπών CO₂. Η προώθηση βιώσιμων επιλογών μειώνει το περιβαλλοντικό αποτύπωμα της λειτουργίας.

Προσδοκίες εφαρμογής

Η εγκατάσταση παρέχει πληροφορίες και διευκολύνει τη χρήση:

- δημόσιων συγκοινωνιών,
- ποδηλάτων,
- ηλεκτρικών οχημάτων,
- κοινόχρηστων μέσων μεταφοράς.

Αποδεικτικά

- ενημερωτικό υλικό,
- συνεργασίες με παρόχους μεταφοράς,
- υποδομές (π.χ. σταθμοί φόρτισης EV).

4.26 Η εγκατάσταση υπολογίζει το ανθρακικό της αποτύπωμα χρησιμοποιώντας αναγνωρισμένη μεθοδολογία. (G)

HH, CHP, SA, CC, R, A

Συμπέρασμα

Η ακριβής αποτίμηση του ανθρακικού αποτυπώματος είναι απαραίτητη για τη χάραξη στρατηγικής μείωσης εκπομπών.

Προσδοκίες εφαρμογής

Η εγκατάσταση υπολογίζει το ανθρακικό της αποτύπωμα χρησιμοποιώντας:

- αναγνωρισμένα διεθνή πρότυπα (π.χ. GHG Protocol ή ISO 14064),
- αξιόπιστα δεδομένα κατανάλωσης ενέργειας και λειτουργίας.

Ο υπολογισμός πρέπει να είναι επαναλήψιμος και τεκμηριωμένος.

Αποδεικτικά

- έκθεση carbon footprint,
- περιγραφή μεθοδολογίας,
- πηγές δεδομένων.

4.27 Τα αποτελέσματα του υπολογισμού εκπομπών ενσωματώνονται στη στρατηγική βιωσιμότητας της εγκατάστασης. (G)

HH, CHP, SA, CC, R, A

Συμπέρασμα

Η ενσωμάτωση των αποτελεσμάτων στον στρατηγικό σχεδιασμό εξασφαλίζει συνεχή βελτίωση και στοχευμένη μείωση εκπομπών.

Προσδοκίες εφαρμογής

Η εγκατάσταση:

- αναλύει τα αποτελέσματα του ανθρακικού αποτυπώματος,
- τα χρησιμοποιεί για τον καθορισμό στόχων μείωσης,
- ενσωματώνει τα δεδομένα στο σχέδιο βιωσιμότητας και δράσεων.

Αποδεικτικά

- ενημερωμένη στρατηγική βιωσιμότητας,

- σχέδιο δράσης με βάση εκπομπές,
- αναφορές προόδου.

4.28 Η εγκατάσταση υπολογίζει και αναφέρει τις εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου Scope 3 μέσω συστήματος υπολογισμού άνθρακα σύμφωνα με το διεθνώς αναγνωρισμένο GHG Protocol. (G)

ΗΗ, CHP, CC, A

Συνάφεια (Relevance)

Για την πλήρη κλιματική λογοδοσία και την κατανόηση των έμμεσων εκπομπών σε όλη την αλυσίδα αξίας, η εγκατάσταση οφείλει να αξιολογεί και να αναφέρει τις σημαντικές εκπομπές Scope 3. Οι εκπομπές αυτές αποτελούν το μεγαλύτερο μέρος του συνολικού ανθρακικού αποτυπώματος σε πολλούς οργανισμούς και σχετίζονται με δραστηριότητες εκτός άμεσου ελέγχου της επιχείρησης.

Προσδοκίες εφαρμογής

Η εγκατάσταση αξιολογεί και καταγράφει τις σημαντικές εκπομπές Scope 3 σύμφωνα με το πρότυπο:

GHG Protocol Corporate Value Chain (Scope 3) Accounting and Reporting Standard.

Η αξιολόγηση Scope 3:

- περιλαμβάνει όλες τις σχετικές κατηγορίες που ορίζει το GHG Protocol, όπως:
 - αγορές αγαθών και υπηρεσιών,
 - μετακινήσεις προσωπικού (commuting),
 - διαχείριση αποβλήτων,
 - χρήση προϊόντων που πωλούνται από την επιχείρηση,
 - λοιπές σχετικές έμμεσες εκπομπές.
- βασίζεται σε ανάλυση σημαντικότητας (materiality assessment) της ίδιας της εγκατάστασης, ώστε να προσδιορίζονται οι ουσιώδεις κατηγορίες εκπομπών.
- περιλαμβάνει περιγραφή της μεθοδολογίας υπολογισμού, όπως:
 - spend-based (βάσει δαπάνης),
 - activity-based (βάσει δραστηριότητας),
 - supplier-specific (δεδομένα προμηθευτών).
- χρησιμοποιεί τους συντελεστές εκπομπών και την τεχνική καθοδήγηση του GHG Protocol ως αναφορά για υπολογισμούς και εκτιμήσεις.

Επιπλέον ενθαρρύνσεις

Η εγκατάσταση ενθαρρύνεται ιδιαίτερα να:

- θέτει στόχους μείωσης για σημαντικές εκπομπές Scope 3 (βλ. κριτήριο 1.2)·
- συνεργάζεται με προμηθευτές για βελτίωση διαφάνειας και μείωσης εκπομπών στην εφοδιαστική αλυσίδα·
- ενσωματώνει τα δεδομένα Scope 3 στα σχέδια δράσης για το κλίμα και στις εκθέσεις βιωσιμότητας.

Αποδεικτικά ελέγχου (Audit evidence)

Κατά τον έλεγχο, η εγκατάσταση παρουσιάζει:

- πλήρη υπολογισμό ανθρακικού αποτυπώματος για το τελευταίο πλήρες έτος αναφοράς και, εφόσον υπάρχει, για το προηγούμενο έτος·
- όλα τα δεδομένα εισόδου (input data) που χρησιμοποιήθηκαν·
- τη μεθοδολογία ή το εργαλείο υπολογισμού·
- αρχεία κατανάλωσης, τιμολόγια και εκτιμητικές μεθόδους που επιτρέπουν την επαλήθευση της ακρίβειας των δεδομένων και της ποιότητας των υπολογισμών.

4.29 Η εγκατάσταση θέτει και αναθεωρεί ετησίως συγκεκριμένο στόχο μείωσης του ανθρακικού της αποτυπώματος και καθορίζει δράσεις για την επίτευξή του. (G)

HH, CHP, SA, CC, R, A

Συνάφεια (Relevance)

Το κριτήριο αυτό ενθαρρύνει την ενεργητική και συστηματική μείωση των εκπομπών μέσω σαφών, μετρήσιμων στόχων που βασίζονται σε πραγματικά δεδομένα ανθρακικού αποτυπώματος. Η τακτική αναθεώρηση διασφαλίζει συνεχή βελτίωση και λογοδοσία.

Προσδοκίες εφαρμογής

Η εγκατάσταση χρησιμοποιεί το υπολογισμένο ανθρακικό αποτύπωμα ως βάση για τον καθορισμό στόχου μείωσης εκπομπών.

Ο στόχος πρέπει να περιλαμβάνει:

- σαφές ποσοστό μείωσης εκπομπών·
- καθορισμένο έτος βάσης (base year)·
- καθορισμένο έτος στόχου (target year)·
- προσδιορισμό του πεδίου εφαρμογής (Scopes 1, 2, 3)·

- μονάδα μέτρησης (π.χ. tCO₂e).

Ο στόχος αναθεωρείται ετησίως και πρέπει να δίνει προτεραιότητα στη μείωση:

1. πρώτα στις άμεσες εκπομπές (Score 1),
2. έπειτα στις έμμεσες ενεργειακές εκπομπές (Score 2),
3. και στη συνέχεια στις λοιπές έμμεσες εκπομπές (Score 3).

Η εγκατάσταση προσδιορίζει συγκεκριμένες δράσεις για την επίτευξη του στόχου, όπως:

- μείωση κατανάλωσης ενέργειας,
- βελτίωση ενεργειακής απόδοσης,
- εγκατάσταση συστημάτων ανανεώσιμης ενέργειας,
- επιχειρησιακές αλλαγές για μείωση εκπομπών.

Δράσεις σε επίπεδο αλυσίδας ή ομίλου μπορούν να γίνουν αποδεκτές μόνο εφόσον αποδεικνύεται ότι εφαρμόζονται πρακτικά σε επίπεδο εγκατάστασης και είναι προσαρμοσμένες στο τοπικό λειτουργικό, γεωγραφικό και πολιτισμικό πλαίσιο.

Σημαντική διευκρίνιση

Οι **αφαιρέσεις εκπομπών (removals)** ή οι **αποφευγόμενες εκπομπές (avoided emissions)** δεν προσμετρώνται ως μειώσεις στο ακαθάριστο ανθρακικό αποτύπωμα.

Αποδεικτικά ελέγχου (Audit evidence)

Κατά τον έλεγχο, η εγκατάσταση παρουσιάζει:

- τον ετήσιο στόχο μείωσης εκπομπών CO₂e.
- τη μεθοδολογία υπολογισμού του στόχου.
- τις συγκεκριμένες δράσεις που έχουν καθοριστεί για την επίτευξή του.
- ένταξη του στόχου, όπου είναι δυνατόν, στο ετήσιο σχέδιο δράσης βιωσιμότητας (βλ. κριτήριο 1.3).

ΑΠΟΒΛΗΤΑ

Διαχείριση Αποβλήτων, Μείωση Αποβλήτων

Διαχείριση Αποβλήτων

A. Κριτήριο 5.1

Το κατάλυμα διαχωρίζει τα απόβλητα όπως απαιτείται από την εθνική νομοθεσία και, σε κάθε περίπτωση, σε τουλάχιστον 3 ανακυκλώσιμες κατηγορίες· το προσωπικό λαμβάνει σαφείς οδηγίες σχετικά με τον χειρισμό των αποβλήτων. (I)

HH, CHP, SA, CC, R, A

① Σχετικότητα

Ο αποτελεσματικός διαχωρισμός των αποβλήτων προάγει την ανακύκλωση, την επαναχρησιμοποίηση και την υπεύθυνη διαχείριση των υλικών, μειώνοντας το περιβαλλοντικό αποτύπωμα της επεξεργασίας των αποβλήτων. Επίσης, υποστηρίζει τις αρχές της κυκλικής οικονομίας και βοηθά τα καταλύματα να συμμορφώνονται με τις εθνικές και τοπικές κανονιστικές απαιτήσεις περί αποβλήτων, ενώ παράλληλα καλλιεργεί μια κουλτούρα βιωσιμότητας μεταξύ του προσωπικού και των επισκεπτών.

Απαιτήσεις εφαρμογής

Το κατάλυμα διαχωρίζει τα απόβλητα σύμφωνα με την εθνική (συμπεριλαμβανομένης της τοπικής) νομοθεσία και, σε κάθε περίπτωση, σε τουλάχιστον 3 ανακυκλώσιμες κατηγορίες. Οι κατηγορίες διαχωρισμού αποβλήτων μπορούν να περιλαμβάνουν χαρτί, χαρτόνι, μέταλλο, κουτιά, γυαλί, πλαστικό, φιάλες με επιστροφή, οργανικά απόβλητα, κηπευτικά απόβλητα, χρησιμοποιημένα έλαια μαγειρέματος, ξύλο, υφάσματα, ηλεκτρονικά απόβλητα κ.λπ. Τα γενικά απόβλητα, άλλα απόβλητα και τα επικίνδυνα απόβλητα δεν θεωρούνται κατηγορία (τα επικίνδυνα απόβλητα καλύπτονται στο κριτήριο 5.4). Όπου η εθνική νομοθεσία απαιτεί τη συλλογή πολλαπλών τύπων αποβλήτων σε έναν ενιαίο κάδο και τον διαχωρισμό τους εκτός εγκατάστασης, η συλλογή αυτή υπολογίζεται ως 1 ανακυκλώσιμη κατηγορία μόνο.

Όλα τα απόβλητα αποθηκεύονται με ασφάλεια σύμφωνα με την ισχύουσα εθνική και τοπική νομοθεσία, και η τάξη και καθαριότητα στον χώρο αποβλήτων είναι υποχρεωτικές. Οι σταθμοί διαλογής είναι εύκολα προσβάσιμοι από το προσωπικό και σαφώς σηματοδοτημένοι με οδηγίες και σήμανση που υποδεικνύει τον σωστό τρόπο διαχωρισμού των αποβλήτων. Αυτές περιλαμβάνουν τόσο γραπτές επεξηγήσεις όσο και εικονίδια ή απεικονίσεις για τη διευκόλυνση της κατανόησης. Συνιστάται οι επεξηγήσεις να παρέχονται και σε γραφή Braille. Πριν από τον έλεγχο (audit), υποβάλλονται φωτογραφίες των σημείων διαλογής αποβλήτων που αποδεικνύουν σαφώς ότι, όπως απαιτείται από την εθνική νομοθεσία και σε κάθε περίπτωση, γίνεται διαχωρισμός σε τουλάχιστον 3 ανακυκλώσιμες κατηγορίες, με τις αντίστοιχες ετικέτες, σημάνσεις και οδηγίες, αποτυπώνοντας το σύστημα στην πραγματική του λειτουργία.

Επιπλέον των κύριων σταθμών διαλογής, το προσωπικό είναι σε θέση να διαχωρίζει απόβλητα σε τουλάχιστον 3 από τις ίδιες κατηγορίες σε έναν επιπλέον βοηθητικό (back-office) χώρο. Συνιστάται οι σταθμοί διαλογής να εγκαθίστανται σε όλους τους χώρους με υψηλή παραγωγή αποβλήτων. Για καταλύματα με κουζίνες, η προτεινόμενη τοποθεσία για αυτόν τον πρόσθετο σταθμό είναι εντός ή κοντά στην κουζίνα. Επιπλέον, εάν οι επισκέπτες μπορούν να διαχωρίζουν τα απόβλητα στα δωμάτια, το προσωπικό καθαριότητας είναι επίσης σε θέση να διαχωρίζει τα απόβλητα που παράγονται στα δωμάτια (π.χ. μέσω ειδικών διαμερισμάτων ή δοχείων στα καροτσάκια καθαρισμού).

Όπου οι τοπικές υποδομές περιορίζουν τη δυνατότητα διαχωρισμού όλων των ροών αποβλήτων, το κατάλυμα αναλύει ποιοι τύποι αποβλήτων είναι περιβαλλοντικά και συγκειμενικά πιο σημαντικοί προς διαχωρισμό (λαμβάνοντας υπόψη παράγοντες όπως η περιβαλλοντική επίπτωση του υλικού, η τοπική έλλειψη πόρων ή η απόσταση μεταφοράς αντικαταστάσεων) και χρησιμοποιεί αυτή την ανάλυση για να ιεραρχήσει τις προσπάθειες διαχωρισμού και να ενημερώσει το προσωπικό και τους επισκέπτες. Όπου είναι δυνατόν, το κατάλυμα δίνει προτεραιότητα στην επαναχρησιμοποίηση έναντι της ανακύκλωσης, εντοπίζοντας ευκαιρίες ώστε υλικά όπως χαρτόνι, γυαλί ή δοχεία να συλλέγονται από τρίτους για άμεση επαναχρησιμοποίηση, μεταπώληση ή συστήματα επιστροφής. Το παρόν κριτήριο καλύπτει κυρίως τον διαχωρισμό αποβλήτων εντός της εγκατάστασης, ενώ ο χειρισμός και η μεταφορά των αποβλήτων μετά τον διαχωρισμό καλύπτονται στο κριτήριο 5.2.

Εάν, λόγω εθνικής ή τοπικής νομοθεσίας, ορισμένοι τύποι αποβλήτων συλλέγονται σε έναν κάδο και στη συνέχεια διαχωρίζονται από τις εγκαταστάσεις διαχείρισης αποβλήτων, ο επιτόπιος διαχωρισμός αυτών των κατηγοριών δεν είναι υποχρεωτικός. Ωστόσο, το προσωπικό πρέπει να λαμβάνει εκπαίδευση σχετικά με τις πρακτικές διαχείρισης αποβλήτων.

① Σημείωση για εθνική προσαρμογή

Στη Δανία (DK), το κατάλυμα διαχωρίζει τα απόβλητα όπως απαιτείται από την εθνική νομοθεσία και, σε κάθε περίπτωση, σε τουλάχιστον 10 ανακυκλώσιμες κατηγορίες. Στη Γαλλία (FR), το κατάλυμα διαχωρίζει τα απόβλητα όπως απαιτείται από την εθνική νομοθεσία και, σε κάθε περίπτωση, σε τουλάχιστον 6 ανακυκλώσιμες κατηγορίες.

Αποδεικτικά ελέγχου (Audit evidence)

Κατά την οπτική επιθεώρηση των εγκαταστάσεων διαλογής αποβλήτων, ο ελεγκτής επιβεβαιώνει ότι:

- τα απόβλητα διαχωρίζονται σωστά σύμφωνα με την εθνική (συμπεριλαμβανομένης της τοπικής) νομοθεσία και, σε κάθε περίπτωση, σε τουλάχιστον 3 ανακυκλώσιμες κατηγορίες, σύμφωνα με τις υποβληθείσες φωτογραφίες των σημείων διαλογής·
- το προσωπικό είναι σε θέση να διαχωρίζει απόβλητα σε τουλάχιστον 3 (ή 6 στη Γαλλία) από τις ίδιες κατηγορίες σε έναν επιπλέον βοηθητικό χώρο back-office, επιπλέον του κύριου σταθμού διαλογής·
- υπάρχουν σαφείς και εύκολα κατανοητές οδηγίες ή σημάνσεις· και
- τα απόβλητα διαχωρίζονται σωστά σύμφωνα με αυτές τις οδηγίες (επαληθεύεται με άνοιγμα των κάδων). Εάν διαπιστωθεί λανθασμένος διαχωρισμός, απαιτείται επιπλέον εκπαίδευση προσωπικού σχετικά με τις αρχές διαχείρισης αποβλήτων. Για τον σκοπό αυτό, αρχεία διορθωτικών ενεργειών, έγγραφα εκπαίδευσης προσωπικού ή παρόμοια στοιχεία μπορούν να χρησιμοποιηθούν ως υποστηρικτικά τεκμήρια.

Σε ειδικές περιπτώσεις, όπου ορισμένοι τύποι αποβλήτων συλλέγονται σε έναν κάδο και στη συνέχεια διαχωρίζονται από τις εγκαταστάσεις διαχείρισης αποβλήτων λόγω εθνικής ή τοπικής νομοθεσίας, το κατάλυμα παρουσιάζει γραπτή επιβεβαίωση (π.χ. επιστολή από την αρμόδια αρχή) που αποδεικνύει τη συμμόρφωση με τη σχετική νομοθεσία.

Κριτήριο 5.2

Όλες οι διαχωρισμένες κατηγορίες αποβλήτων διαχειρίζονται μεμονωμένα από τις τοπικές ή εθνικές εγκαταστάσεις διαχείρισης αποβλήτων, από ιδιωτικό φορέα ή από τις ίδιες τις εγκαταστάσεις του καταλύματος. (I)

HH, CHP, SA, CC, R, A

Σχετικότητα

Η σωστή διαχείριση των διαχωρισμένων αποβλήτων (όπως η διατήρηση της καθαρότητας των υλικών και η αποφυγή επιμόλυνσης), ως μέρος του κριτηρίου 5.1, είναι απαραίτητη για υψηλής ποιότητας ανακύκλωση και υποστηρίζει τις αρχές της κυκλικής οικονομίας.

Απαιτήσεις εφαρμογής

Το κατάλυμα διασφαλίζει ότι όλες οι κατηγορίες αποβλήτων που διαχωρίζονται εντός της εγκατάστασης διαχειρίζονται μεμονωμένα και κατάλληλα μετά τη συλλογή. Η μεταγενέστερη διαχείριση αποβλήτων περιλαμβάνει, όπου ενδείκνυται, περαιτέρω διαλογή/διαχωρισμό, ανακύκλωση και διάθεση και πραγματοποιείται κατάλληλα για την αντίστοιχη κατηγορία αποβλήτων.

Για τη συλλογή και μεταγενέστερη διαχείριση των διαχωρισμένων αποβλήτων, το κατάλυμα μπορεί να συνάπτει συμφωνία με δημόσιες εθνικές/τοπικές αρχές διαχείρισης αποβλήτων ή/και ιδιωτικές εταιρείες. Το κατάλυμα μπορεί επίσης να διαθέτει δικές του εγκαταστάσεις για την επεξεργασία ορισμένων τύπων διαχωρισμένων αποβλήτων (π.χ. κομποστοποίηση οργανικών ή κηπευτικών αποβλήτων, βλέπε κριτήριο 5.7) ή να χρησιμοποιεί εξοπλισμό για τη μείωση του όγκου των αποβλήτων πριν τη συλλογή, όπως συμπιεστές χαρτονιού.

Εάν τα απόβλητα διαχειρίζονται από δημόσιο φορέα, παρέχονται τιμολόγια ή συμβάσεις που αποδεικνύουν ότι οι κατηγορίες αποβλήτων συλλέγονται και μεταφέρονται ξεχωριστά από τον φορέα αυτό. Εάν τα απόβλητα διαχειρίζονται από ιδιωτική εταιρεία, παρέχονται τιμολόγια μαζί με ένα από τα ακόλουθα έγγραφα:

- a) σύμβαση που επιβεβαιώνει ότι οι κατηγορίες αποβλήτων συλλέγονται και μεταφέρονται ξεχωριστά για περαιτέρω διαχείριση, ή
- b) γραπτή επιβεβαίωση από τον ιδιωτικό φορέα διαχείρισης αποβλήτων ότι τα απόβλητα συλλέγονται και διαχειρίζονται σύμφωνα με περιβαλλοντικά και υγειονομικά πρότυπα.

Εάν το κατάλυμα επεξεργάζεται τα απόβλητα επιτόπου, πρέπει να συμμορφώνεται με την ισχύουσα νομοθεσία. Όπου συγκεκριμένες απαιτήσεις δεν καλύπτονται από τη νομοθεσία, το κατάλυμα διασφαλίζει ότι:

- έχει πραγματοποιηθεί εκτίμηση κινδύνου ώστε να επιβεβαιωθεί ότι δεν υπάρχουν αρνητικές περιβαλλοντικές ή υγειονομικές επιπτώσεις· και
- τα απόβλητα πράγματι ανακυκλώνονται ή επεξεργάζονται κατάλληλα.

Η ευθύνη για τη διασφάλιση ότι τα απόβλητα συλλέγονται και μεταφέρονται ξεχωριστά ισχύει επίσης για απόβλητα που αποστέλλονται στο εξωτερικό, είτε απευθείας από το κατάλυμα είτε μέσω εγκατάστασης διαχείρισης αποβλήτων.

Σε περιπτώσεις όπου οι επιλογές διαχείρισης αποβλήτων είναι περιορισμένες (λόγω της τοποθεσίας του καταλύματος ή έλλειψης τοπικών υποδομών) και εφόσον δεν απαγορεύεται από τη νομοθεσία, συνιστάται το κατάλυμα να διερευνά εναλλακτικές λύσεις, όπως επιτόπια επεξεργασία, συνεργασία με ιδιώτες για συλλογή ή συνεργασίες με άλλους οργανισμούς για την ανάπτυξη κοινών συστημάτων διαχείρισης αποβλήτων. Για συνεργασίες με ιδιώτες ή άλλους οργανισμούς, το κατάλυμα δημιουργεί συμφωνία που κατοχυρώνει τα δικαιώματα των εμπλεκόμενων μερών και περιλαμβάνει οικονομικές ρυθμίσεις/αποζημιώσεις, τεκμηρίωση για τη χρήση των συλλεγόμενων αποβλήτων και άλλες δομικές ρυθμίσεις της συνεργασίας.

Αποδεικτικά ελέγχου (Audit evidence)

Κατά τον έλεγχο, το κατάλυμα παρουσιάζει στοιχεία που επιβεβαιώνουν ότι όλες οι κατηγορίες αποβλήτων συλλέγονται και μεταφέρονται ξεχωριστά και, όπου εφαρμόζεται, υφίστανται κατάλληλη επεξεργασία. Ανάλογα με το είδος της διαχείρισης αποβλήτων, ο ελεγκτής επαληθεύει τα ακόλουθα:

a) Για απόβλητα που συλλέγονται από δημόσιο φορέα: τιμολόγια ή συμβάσεις των τελευταίων 24 μηνών (για επαναλαμβανόμενους αιτούντες) ή 6 μηνών (για νέους αιτούντες), που αποδεικνύουν ότι οι κατηγορίες αποβλήτων συλλέγονται και μεταφέρονται ξεχωριστά·

b) Για απόβλητα που συλλέγονται από ιδιωτικό φορέα: τιμολόγιο και είτε σύμβαση που επιβεβαιώνει ξεχωριστή συλλογή και μεταφορά για περαιτέρω επεξεργασία είτε γραπτή επιβεβαίωση από τον ιδιωτικό φορέα ότι τα απόβλητα διαχειρίζονται σύμφωνα με περιβαλλοντικά και υγειονομικά πρότυπα, από τους τελευταίους 24 μήνες ή 6 μήνες αντίστοιχα· ή

c) Για απόβλητα που επεξεργάζονται επιτόπου: εκτίμηση κινδύνου που επιβεβαιώνει ότι δεν υπάρχουν αρνητικές περιβαλλοντικές ή υγειονομικές επιπτώσεις και τεκμηρίωση που αποδεικνύει ότι τα απόβλητα ανακυκλώνονται ή επεξεργάζονται κατάλληλα (π.χ. διαδικασίες λειτουργίας – SOP, διαδικασίες κομποστοποίησης). Οι εγκαταστάσεις επιπλέον επιθεωρούνται οπτικά κατά τον έλεγχο.

Η οπτική επιθεώρηση των κάδων επιβεβαιώνει ότι η συχνότητα συλλογής και ο αριθμός των δοχείων επαρκούν για την πλήρη διαχείριση του διαχωρισμένου όγκου αποβλήτων (π.χ. εάν παρατηρηθούν υπερχειλισμένοι κάδοι, η συχνότητα συλλογής ή ο αριθμός των δοχείων πρέπει να προσαρμοστεί).

5.3

Το κατάλυμα προσφέρει στους επισκέπτες πρακτικά μέσα για τον διαχωρισμό των αποβλήτων τους σε τουλάχιστον 3 κατηγορίες. (I)

HH, CHP, SA, CC, A

① Σχετικότητα

Για τη δημιουργία ευαισθητοποίησης μεταξύ των επισκεπτών σχετικά με τον διαχωρισμό αποβλήτων και την ανακύκλωση, οι ορατές και εύκολα προσβάσιμες δυνατότητες διαλογής συμβάλλουν στην ενθάρρυνση υπεύθυνης συμπεριφοράς και συμμετοχής στις περιβαλλοντικές προσπάθειες του καταλύματος. Η συμμετοχή των επισκεπτών στον ορθό διαχωρισμό αποβλήτων υποστηρίζει το

συνολικό σύστημα διαχείρισης αποβλήτων, βελτιώνει την ποιότητα της ανακύκλωσης και μειώνει τα απόβλητα που οδηγούνται σε χώρους ταφής.

Απαιτήσεις εφαρμογής

Το κατάλυμα προσφέρει στους επισκέπτες μια σαφή και πρακτική δυνατότητα διαχωρισμού των αποβλήτων τους. Τα απόβλητα που διαχωρίζονται από τους επισκέπτες συλλέγονται σωστά και τελικά τοποθετούνται στους αντίστοιχους κάδους αποβλήτων στους σταθμούς διαχείρισης αποβλήτων. Είναι ουσιώδες το σύστημα που απευθύνεται στους επισκέπτες να ευθυγραμμίζεται με το συνολικό σύστημα διαχείρισης αποβλήτων του καταλύματος (κριτήριο 5.1).

Η δυνατότητα διαχωρισμού αποβλήτων παρέχεται σε τουλάχιστον 1 στρατηγικό κύριο κοινόχρηστο χώρο, όπως το λόμπι, αίθουσα/χώρος συνεδρίων, διάδρομοι, εστιατόρια. Κατ' ελάχιστον, διατίθενται 3 κατηγορίες αποβλήτων προς διαχωρισμό, και τα γενικά απόβλητα απαιτείται να αποτελούν 1 από αυτές τις κατηγορίες. Ο διαχωρισμός μπορεί να πραγματοποιείται μέσω ξεχωριστών κάδων για διαφορετικούς τύπους αποβλήτων ή μέσω ενός κάδου με εσωτερικές υποδιαιρέσεις για διαφορετικούς τύπους αποβλήτων. Απαιτείται οι κάδοι να φέρουν σαφή σήμανση με κείμενο και εικονίδια ή απεικονίσεις, που να υποδεικνύουν τους διαφορετικούς κάδους/διαμερίσματα για τους διαφορετικούς τύπους αποβλήτων.

Συνιστάται επίσης η παροχή δυνατοτήτων διαλογής αποβλήτων στα δωμάτια των επισκεπτών, καθώς και σε πρόσθετους κοινόχρηστους χώρους, όπως δημόσιες τουαλέτες ή χώροι στάθμευσης. Εναλλακτικά, είναι δυνατό να εφαρμόζεται σύστημα όπου οι επισκέπτες τοποθετούν διαχωρισμένα απόβλητα σε διαφορετικά σημεία (π.χ. χαρτί και εφημερίδες στο τραπέζι, μπουκάλια και κουτάκια δίπλα στον κάδο και λοιπά απόβλητα εντός του κάδου) εντός των δωματίων. Ωστόσο, σε τέτοια συστήματα πρέπει να είναι σαφές στον επισκέπτη ποιο απόβλητο τοποθετείται πού και (εφόσον επιτρέπεται από τη νομοθεσία), το προσωπικό να ελέγχει επιπλέον εάν ο διαχωρισμός έχει γίνει σωστά, πριν τη μεταφορά στα κύρια σημεία συλλογής. Σε περιπτώσεις υψηλότερης παραγωγής αποβλήτων από επισκέπτες (π.χ. σε μονάδες αυτοεξυπηρέτησης όπως εξοχικές κατοικίες ή διαμερίσματα με κουζίνες), παρέχεται διαχωρισμός εντός δωματίου.

Οι πληροφορίες προς τους επισκέπτες σχετικά με τις δυνατότητες διαλογής αποβλήτων περιλαμβάνονται στις γενικές περιβαλλοντικές πρακτικές του καταλύματος (μέσω φακέλων δωματίων, οθονών TV στα δωμάτια ή κοινόχρηστους χώρους, πληροφοριών σε κοινόχρηστους χώρους ή αίθουσες συνεδρίων κ.λπ.) (βλέπε κριτήριο 2.3). Το κατάλυμα διασφαλίζει ότι τα ενημερωτικά υλικά είναι ακριβή, σαφή και εύκολα κατανοητά.

① Σημείωση για εθνική προσαρμογή

Στη Δανία (DK) και τη Γαλλία (FR), δεδομένου ότι η νομοθεσία απαιτεί από τα καταλύματα να διαχωρίζουν περισσότερες από τρεις (3) κατηγορίες αποβλήτων, στους επισκέπτες παρέχονται οι ίδιες επιλογές διαχωρισμού.

Αποδεικτικά ελέγχου (Audit evidence)

Κατά την οπτική επιθεώρηση, ο ελεγκτής επιβεβαιώνει ότι:

- υπάρχει σύστημα διαχωρισμού αποβλήτων προσβάσιμο στους επισκέπτες σε τουλάχιστον 1 κοινόχρηστο χώρο·
 - είναι δυνατός ο διαχωρισμός από τους επισκέπτες σε τουλάχιστον 3 κατηγορίες (συμπεριλαμβανομένων των γενικών αποβλήτων)·
 - οι κάδοι είναι σωστά επισημασμένοι και η ενημερωτική σήμανση είναι σαφής και κατανοητή (κείμενο και εικονίδια)·
 - υπάρχει σύστημα διαχωρισμού εντός δωματίου σε εξοχικές κατοικίες ή διαμερίσματα με κουζίνες· και
 - το σύστημα διαλογής που προσφέρεται στους επισκέπτες είναι συνεπές με το συνολικό σύστημα διαχείρισης αποβλήτων του καταλύματος.
-

5.4

Τα επικίνδυνα χημικά και απόβλητα διαχειρίζονται, αποθηκεύονται και μεταφέρονται με ασφάλεια σε εγκεκριμένη εγκατάσταση παραλαβής. (I)

HH, CHP, SA, CC, R, A

① Σχετικότητα

Οι επικίνδυνες ουσίες και απόβλητα (είτε υγρά είτε στερεά) ενέχουν σημαντικούς κινδύνους για την ανθρώπινη υγεία και το περιβάλλον εάν δεν αποθηκεύονται, διαχειρίζονται και απορρίπτονται σωστά. Σε τουριστικά περιβάλλοντα, η ακατάλληλη διαχείριση μπορεί να οδηγήσει σε έκθεση προσωπικού, διαρροές, μόλυνση εδάφους και υδάτων και μακροχρόνιες περιβαλλοντικές επιπτώσεις. Η υπεύθυνη διαχείριση και απόρριψη προστατεύει τους ανθρώπους, μειώνει τους κινδύνους και διασφαλίζει τη συμμόρφωση με τη νομοθεσία.

Απαιτήσεις εφαρμογής

Το κατάλυμα διαθέτει κατάλογο των τύπων επικίνδυνων αποβλήτων που συνήθως παράγει και διασφαλίζει ότι:

- όλα τα επικίνδυνα χημικά και απόβλητα χειρίζονται με ιδιαίτερη προσοχή και σύμφωνα με την εθνική/τοπική νομοθεσία και τις συστάσεις ασφαλείας των Δελτίων Δεδομένων Ασφαλείας (MSDS)·
- τα επικίνδυνα απόβλητα αποθηκεύονται σε σφραγισμένα, σαφώς επισημασμένα δοχεία ή κάδους, από συμβατά υλικά, διαχωρισμένα ανά τύπο ώστε να αποφεύγονται αντιδράσεις, και τοποθετημένα σε δίσκους συλλογής διαρροών ή δευτερογενείς δεξαμενές συγκράτησης, όπου απαιτείται. Ανάλογα με το χημικό και τους τοπικούς κανονισμούς, αυτά μπορούν να βρίσκονται σε εσωτερικούς ή εξωτερικούς χώρους, υπό την προϋπόθεση ότι αποτρέπουν την περιβαλλοντική ρύπανση·
- οι περιέκτες και οι χώροι αποθήκευσης επιθεωρούνται τακτικά (σύμφωνα με εσωτερικό καθορισμό) για διαρροές ή φθορές, με διορθωτικές ενέργειες όταν απαιτείται. Οι επιθεωρήσεις αυτές μπορούν να τεκμηριώνονται στο γενικό Πρότυπο Λειτουργικών Διαδικασιών (SOP) του καταλύματος·
- συνιστάται ιδιαίτερα τα επικίνδυνα χημικά και απόβλητα να αποθηκεύονται σε κλειδωμένο,

κατάλληλα αεριζόμενο χώρο, απομονωμένο από άλλα υλικά/απόβλητα, ώστε να αποφεύγονται κίνδυνοι για το προσωπικό. Η εγκατάσταση διαχωριστών υδρογονανθράκων σε ακάλυπτους χώρους στάθμευσης συνιστάται για την αποτροπή ρύπανσης απορροών· και

- τα επικίνδυνα χημικά και απόβλητα μεταφέρονται με ασφάλεια σε εγκεκριμένη εγκατάσταση παραλαβής σύμφωνα με την εθνική/τοπική νομοθεσία. Δημόσιες αρχές ή ιδιωτικές εταιρείες εγκεκριμένες για μεταφορά επικίνδυνων αποβλήτων αναλαμβάνουν κατά προτίμηση τη μεταφορά. Εναλλακτικά, το κατάλυμα μπορεί να αναλάβει τη μεταφορά εφόσον αυτό γίνεται με ασφάλεια και συμμορφώνεται με τη νομοθεσία.

Στον τομέα της φιλοξενίας, παραδείγματα επικίνδυνων χημικών περιλαμβάνουν καθαριστικά όπως απορρυπαντικά, απολυμαντικά ή καθαριστικά φούρνων που περιέχουν αμμωνία ή χλωρίνη· χημικά πλυσίνας όπως χλώριο· φυτοφάρμακα· γυαλιστικά και αρωματικά χώρου με πτητικές οργανικές ενώσεις· χρώματα και διαλύτες· υγρά καύσιμα και λιπαντικά· καθώς και οποιεσδήποτε ουσίες με σήμανση κινδύνου.

Παραδείγματα στερεών επικίνδυνων αποβλήτων περιλαμβάνουν μπαταρίες, λαμπτήρες φθορισμού, τόνερ και μελάνια εκτυπωτών, στερεά λίπη και έλαια, ηλεκτρονικά απόβλητα, φαρμακευτικά απόβλητα, υπολείμματα βερνικιών και συγκολλητικών, σπρέι και εμποτισμένο ξύλο.

Οι παραπάνω λίστες δεν είναι εξαντλητικές και πρέπει να αξιολογούνται σύμφωνα με την εθνική/τοπική νομοθεσία και τις λειτουργίες του καταλύματος.

Σε περιπτώσεις όπου λόγω τοπικών περιορισμών ορισμένα επικίνδυνα απόβλητα δεν διαχωρίζονται μετά τη συλλογή, το κατάλυμα παρέχει αποδεικτικά των περιορισμών αυτών και τεκμηριώνει ότι έχουν διερευνηθεί άλλες διαθέσιμες επιλογές. Επιπλέον, διασφαλίζεται ασφαλής αποθήκευση πριν την απόρριψη και το κατάλυμα παραμένει ενημερωμένο για νέες εξελίξεις. Συνιστάται συνεργασία με άλλα καταλύματα για κοινή μεταφορά αποβλήτων, εφόσον γίνεται με ασφάλεια.

Συνιστάται η διερεύνηση πιο βιώσιμων λύσεων, όπως οικολογικά προϊόντα και η τακτική αξιολόγηση των ποσοτήτων επικίνδυνων χημικών με στόχο τη μείωση ή αντικατάστασή τους.

Αποδεικτικά ελέγχου (Audit evidence)

Το κατάλυμα παρουσιάζει κατάλογο επικίνδυνων αποβλήτων και ένα από τα ακόλουθα:

- a) συμβάσεις ή επιβεβαιώσεις από αδειοδοτημένους συλλέκτες·
- b) SOP που αποδεικνύει ασφαλή μεταφορά και περιβαλλοντικά μέτρα· ή
- c) έγγραφα για ίδια μεταφορά σε εγκεκριμένα σημεία συλλογής.

Η οπτική επιθεώρηση επιβεβαιώνει την καταλληλότητα και αντοχή των δοχείων και την απουσία διαρροών. Σε περίπτωση διαρροής, ζητούνται διαδικασίες και αρχεία ελέγχου.

5.5

Ένας κάδος απορριμμάτων είναι διαθέσιμος κοντά σε κάθε τουαλέτα. (I)
HH, CHP, SA, CC, R, A

① Σχετικότητα

Η απόρριψη προϊόντων υγιεινής μέσω του καζανακιού μπορεί να προκαλέσει φραγές στο αποχετευτικό σύστημα, να βλάψει τις υποδομές επεξεργασίας λυμάτων και να οδηγήσει σε ρύπανση φυσικών υδάτινων σωμάτων. Τα προϊόντα αυτά μπορεί να περιέχουν πλαστικό ή άλλα συνθετικά υλικά που δεν είναι βιοδιασπώμενα και είναι επιβλαβή για το περιβάλλον.

Απαιτήσεις εφαρμογής

Για τη διασφάλιση της ασφαλούς και ιδιωτικής απόρριψης ειδών υγιεινής και σχετικών με την υγεία αντικειμένων, ένας κάδος απορριμμάτων είναι διαθέσιμος σε απόσταση ενός χεριού (όχι περισσότερο από 1 μέτρο) από κάθε τουαλέτα. Αυτό ισχύει για τουαλέτες που βρίσκονται στο μπάνιο ή σε ξεχωριστό χώρο τουαλέτας στα δωμάτια των επισκεπτών, στις τουαλέτες προσωπικού και στις δημόσιες τουαλέτες.

Συνιστάται ιδιαίτερα να τοποθετείται σήμανση κοντά στην τουαλέτα ή να παρέχονται σαφείς πληροφορίες στον χώρο του δωματίου ή της τουαλέτας, που να ενημερώνουν τους χρήστες να μην απορρίπτουν είδη υγιεινής ή άλλα μη κατάλληλα για έκπλυση αντικείμενα στη λεκάνη. Αντί αυτού, τα απόβλητα αυτά πρέπει να τοποθετούνται στον κοντινό κάδο.

Αποδεικτικά ελέγχου (Audit evidence)

Κατά την οπτική επιθεώρηση, ο ελεγκτής πραγματοποιεί δειγματοληπτικούς ελέγχους σε τουλάχιστον 1 δημόσια τουαλέτα, 1 τουαλέτα προσωπικού και σε δωμάτια επισκεπτών, σύμφωνα με τη μεθοδολογία Α όπως περιγράφεται στο γλωσσάριο, ώστε να επιβεβαιωθεί η ύπαρξη κάδου απορριμμάτων σε απόσταση ενός χεριού (όχι περισσότερο από 1 μέτρο) από κάθε τουαλέτα (μεθοδολογία Β).

5.6

Το κατάλυμα καταγράφει τη συνολική ποσότητα αποβλήτων, τα υπολειμματικά/μεικτά απόβλητα και τα απόβλητα τροφίμων. (I/G)

HH, CHP, CC, R, A (I)

SA (G)

① Σχετικότητα

Η παρακολούθηση της παραγωγής αποβλήτων ανά ρεύμα συμβάλλει στη διαχείριση και μείωση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων, επιτρέπει την έγκαιρη ανίχνευση ανωμαλιών, βελτιώνει την ποιότητα της ανακύκλωσης, υποστηρίζει τη λήψη αποφάσεων βάσει δεδομένων και ευθυγραμμίζεται με καλές πρακτικές στη βιώσιμη αναφορά. Τα δεδομένα παρακολούθησης αποβλήτων που συλλέγονται βάσει αυτού του κριτηρίου μπορούν επίσης να χρησιμεύσουν ως βασικά δεδομένα για την υποστήριξη των στόχων και δράσεων βιωσιμότητας του καταλύματος σύμφωνα με τα κριτήρια 1.2 και 1.3.

Απαιτήσεις εφαρμογής

Το κατάλυμα τηρεί μηνιαία και ετήσια καταγραφή της ποσότητας των συνολικών αποβλήτων (όλα τα παρακολουθούμενα ρεύματα μαζί), των υπολειμματικών/μεικτών αποβλήτων (μη ανακυκλώσιμα) και των αποβλήτων τροφίμων. Επιπλέον συνιστάται η καταγραφή μηνιαίων και ετήσιων δεδομένων για όλους τους άλλους τύπους αποβλήτων για τους οποίους εφαρμόζεται διαχωρισμός και συλλογή (βάσει του κριτηρίου 5.1) και/ή απαιτείται από τη νομοθεσία (π.χ. γυαλί, χαρτί, χαρτόνι, μέταλλο, πλαστικά). Η τιμή των «συνολικών αποβλήτων» πρέπει να αναφέρει σαφώς ποια ρεύματα αποβλήτων έχουν συμπεριληφθεί στον υπολογισμό. Η παρακολούθηση επικίνδυνων αποβλήτων δεν είναι υποχρεωτική, αλλά συνιστάται ιδιαίτερα.

Τα δεδομένα αποβλήτων καταγράφονται με συνεπή μονάδα μέτρησης για κάθε ρεύμα, είτε κατά βάρος (π.χ. κιλά ή τόνοι) είτε κατά όγκο (π.χ. λίτρα ή κυβικά μέτρα). Τουλάχιστον, παρέχονται μηνιαίες και ετήσιες καταγραφές για τα δεδομένα αποβλήτων των τελευταίων 2 πλήρων ημερολογιακών ετών για τη συνολική ποσότητα αποβλήτων, τα υπολειμματικά/μεικτά απόβλητα και τα απόβλητα τροφίμων (οι νέοι αιτούντες υποβάλλουν δεδομένα του τελευταίου πλήρους ημερολογιακού έτους ή τουλάχιστον 3 μηνών, εάν δεν υπάρχουν ιστορικά δεδομένα).

Σε περιπτώσεις όπου οι εργολάβοι αποβλήτων παρέχουν μηνιαία ή τριμηνιαία δεδομένα, αυτά πρέπει να χρησιμοποιούνται. Όπου μηνιαία δεδομένα δεν είναι διαθέσιμα (π.χ. λόγω δομικών περιορισμών, περιορισμών εργολάβων ή κοινών σημείων συλλογής), το κατάλυμα παρέχει την πιο ακριβή δυνατή εκτίμηση με βάση τα διαθέσιμα δεδομένα. Αποδεκτές μεθοδολογίες περιλαμβάνουν:

- a) τριμηνιαία δεδομένα εργολάβου διαιρούμενα σε 3 μήνες·
- b) εκτίμηση βάσει «εβδομάδων παρακολούθησης» (1 εβδομάδα ανά τρίμηνο), όπου μετρώνται πραγματικές ποσότητες αποβλήτων και γίνεται αναγωγή. Αυτό σημαίνει ότι υπάρχουν τουλάχιστον 4 τεκμηριωμένες εβδομάδες παρακολούθησης ανά έτος, μία ανά τρίμηνο· ή
- c) παρακολούθηση βάσει αριθμού συλλογών ανά ρεύμα αποβλήτων.

Εάν καμία από αυτές τις επιλογές δεν είναι εφικτή και εφόσον υπάρχει έγγραφο από τον εργολάβο που επιβεβαιώνει ότι μηνιαία ή τριμηνιαία δεδομένα δεν είναι διαθέσιμα, μπορούν να υποβληθούν ετήσια δεδομένα. Η χρήση απλών εκτιμήσεων, όπως η διαίρεση ενός ετήσιου συνόλου δια 12 για παραγωγή μηνιαίων τιμών, δεν θεωρείται επαρκής.

Σε περιπτώσεις όπου οι επισκέπτες μεταφέρουν οι ίδιοι τα απόβλητα σε κοινά σημεία συλλογής με άλλες επιχειρήσεις ή κατοικίες (π.χ. κάμπινγκ ή τουριστικά πάρκα), το κατάλυμα εξακολουθεί να είναι υπεύθυνο για την παρακολούθηση των λειτουργικών αποβλήτων που παράγονται στις δικές του εγκαταστάσεις. Αυτό περιλαμβάνει, για παράδειγμα, απόβλητα κουζίνας, προσωπικού, συντήρησης και καθαρισμού.

Συνιστάται ιδιαίτερα η παρακολούθηση χρήσης σε επίπεδο προϊόντος για προϊόντα υψηλής κατανάλωσης (όπως σακούλες απορριμμάτων, μεμβράνες, δοχεία καθαριστικών, παντόφλες μίας χρήσης ή πλαστικά μπουκάλια νερού). Η παρακολούθηση ανά μονάδες αγοράς ετησίως, με αντίστοιχο βάρος και κόστος, επιτρέπει τον εντοπισμό των κύριων πηγών κατανάλωσης και την ιεράρχηση παρεμβάσεων.

Στη Γαλλία (FR), Πορτογαλία (PT), Φινλανδία (FI) και Δανία (DK), το κατάλυμα καταγράφει τη συνολική ποσότητα αποβλήτων, τα υπολειμματικά/μεικτά απόβλητα, τα απόβλητα τροφίμων και τα ανακυκλώσιμα απόβλητα. Στη Δανία (DK) και στη Φινλανδία (FI), το κατάλυμα επιπλέον αναλύει κάθε επιμέρους ρεύμα ανακυκλώσιμων αποβλήτων.

Αποδεικτικά ελέγχου (Audit evidence)

Κατά τον έλεγχο, το κατάλυμα παρουσιάζει μηνιαία και ετήσια δεδομένα αποβλήτων για τα συνολικά απόβλητα, τα υπολειμματικά/μεικτά απόβλητα και τα απόβλητα τροφίμων, με σαφή τεκμηρίωση του τρόπου υπολογισμού των συνολικών αποβλήτων.

Σε ειδικές περιπτώσεις, το κατάλυμα παρουσιάζει:

- γραπτή επιβεβαίωση από τον εργολάβο αποβλήτων σχετικά με τη διαθεσιμότητα δεδομένων (μόνο ετήσια ή μόνο τριμηνιαία), όταν μηνιαία ή τριμηνιαία δεδομένα δεν είναι διαθέσιμα·
- τεκμηρίωση της μεθοδολογίας που χρησιμοποιήθηκε (κατανομή τριμήνων ή εβδομάδες παρακολούθησης), συμπεριλαμβανομένων των σχετικών αρχείων· ή
- τουλάχιστον 3 μήνες δεδομένων για νέες επιχειρήσεις ή νέους αιτούντες με περιορισμένο ιστορικό δεδομένων.

Όπου είναι εφικτό, η οπτική επιθεώρηση επιβεβαιώνει τις πρακτικές συλλογής και μέτρησης αποβλήτων στις εγκαταστάσεις.

5.7

Τα οργανικά απόβλητα κομποστοποιούνται ή χρησιμοποιούνται για άλλους σκοπούς. (G)
HH, CHP, SA, CC, R, A

① Σχετικότητα

Τα οργανικά απόβλητα αποτελούν σημαντικό ποσοστό του συνολικού όγκου αποβλήτων στις τουριστικές και ξενοδοχειακές δραστηριότητες. Όταν διαχειρίζονται σωστά, μπορούν να μετατραπούν σε πολύτιμο πόρο, υποστηρίζοντας την υγεία του εδάφους, μειώνοντας τις εκπομπές μεθανίου από χώρους υγειονομικής ταφής και συμβάλλοντας σε λύσεις κυκλικής οικονομίας, όπως κομπόστ, ζωοτροφές ή βιοαέριο. Ο διαχωρισμός και η επαναχρησιμοποίηση των οργανικών αποβλήτων μειώνει το περιβαλλοντικό αποτύπωμα ενός καταλύματος και ενισχύει τη λειτουργική βιωσιμότητα.

Απαιτήσεις εφαρμογής

Το κατάλυμα διαθέτει σύστημα διαχωρισμού και επαναχρησιμοποίησης οργανικών αποβλήτων. Τα οργανικά απόβλητα περιλαμβάνουν υπολείμματα τροφίμων και κηπευτικά απόβλητα, καθώς και άλλα βιοδιασπώμενα υλικά όπως κατακάθια καφέ, φλούδες φρούτων και λαχανικών, φύλλα τσαγιού και, όπου εφαρμόζεται, κομποστοποιήσιμες συσκευασίες. Για να διασφαλιστεί ότι τα απόβλητα τροφίμων και τα κηπευτικά απόβλητα παραμένουν μη μολυσμένα και κατάλληλα για τις αντίστοιχες μεθόδους επεξεργασίας, το κατάλυμα διατηρεί σαφή διαχωρισμό μεταξύ των πηγών οργανικών αποβλήτων πριν

την επιλογή οποιασδήποτε μεθόδου επεξεργασίας (π.χ. κομποστοποίηση, βιοαέριο, εξωτερική συλλογή).

Το κατάλυμα υιοθετεί τουλάχιστον μία από τις ακόλουθες προσεγγίσεις για τη διαχείριση οργανικών αποβλήτων:

a) Τα οργανικά απόβλητα κομποστοποιούνται εντός του χώρου: η επιτόπια κομποστοποίηση ενθαρρύνεται και περιλαμβάνει όλα τα κατάλληλα για κομποστοποίηση απόβλητα τροφίμων και κηπευτικά απόβλητα. Σε αυτή την περίπτωση, το κατάλυμα ορίζει υπεύθυνο άτομο για τη διαδικασία κομποστοποίησης. Το άτομο αυτό έχει λάβει κατάλληλη εκπαίδευση ή καθοδήγηση σχετικά με τις διαδικασίες κομποστοποίησης και την ασφάλεια, και η εκπαίδευση αυτή πρέπει να τεκμηριώνεται. Το κατάλυμα εξηγεί πώς χρησιμοποιείται το παραγόμενο κομπόστ, όπως σε διαμόρφωση τοπίου, κηπουρική ή τοπική γεωργία. Η χρήση του κομπόστ ως λίπασμα για πράσινους χώρους ή λαχανόκηπους εντός του καταλύματος συνιστάται ιδιαίτερα·

b) Τα οργανικά απόβλητα συλλέγονται από εξωτερικό πάροχο για κομποστοποίηση, παραγωγή βιοαερίου ή άλλες μορφές περιβαλλοντικά ορθής επεξεργασίας. Αυτό μπορεί να περιλαμβάνει εγκαταστάσεις κομποστοποίησης, αναερόβιους χωνευτές ή βιομηχανικές μονάδες επεξεργασίας που παράγουν ενέργεια ή λιπάσματα από οργανική ύλη. Εάν επιλεγεί αυτή η μέθοδος, το κατάλυμα παρέχει τεκμηρίωση που επιβεβαιώνει την ονομασία του παρόχου υπηρεσιών, τον τύπο οργανικών αποβλήτων που δέχεται (π.χ. υπολείμματα τροφίμων, κηπευτικά, βιοδιασπώμενες συσκευασίες) και την τελική χρήση ή μέθοδο επεξεργασίας (π.χ. κομποστοποίηση, βιοαέριο, γεωργική χρήση)· και/ή

c) Υπολείμματα τροφίμων και άλλα κατάλληλα οργανικά απόβλητα συλλέγονται και διανέμονται σε τοπικές φάρμες για χρήση ως ζωοτροφή. Η πρακτική αυτή επιτρέπεται μόνο εάν η εθνική ή τοπική νομοθεσία επιτρέπει τη χρήση αποβλήτων τροφίμων για ζωική κατανάλωση. Σε αυτή την περίπτωση, το κατάλυμα συμμορφώνεται με όλες τις ισχύουσες υγειονομικές απαιτήσεις, κανόνες αποθήκευσης και μεταφοράς και παρέχει τεκμηρίωση συμμόρφωσης. Εάν η πρακτική αυτή απαγορεύεται από τη νομοθεσία, το κατάλυμα ακολουθεί τις νομικές απαιτήσεις.

Για επιτόπια κομποστοποίηση ισχύουν οι ακόλουθες πρακτικές (σύμφωνα με τοπική και εθνική νομοθεσία):

- διατήρηση ισορροπίας μεταξύ υλικών πλούσιων σε άζωτο («πράσινα») και υλικών πλούσιων σε άνθρακα («καφέ») για αποτελεσματική αποσύνθεση·
- τακτικός αερισμός του κομπόστ (σύμφωνα με εσωτερικά καθορισμένο πρόγραμμα) για τη διατήρηση επιπέδων οξυγόνου·
- παρακολούθηση της υγρασίας ώστε να αποφεύγονται αναερόβιες συνθήκες ή υπερβολική ξήρανση·
- προστασία του κομπόστ από παράσιτα και έντονες βροχοπτώσεις με κατάλληλα καλύμματα ή συστήματα περιορισμού· και
- το κομπόστ τοποθετείται και διαχειρίζεται με τρόπο που αποτρέπει δυσάρεστες οσμές και δεν επηρεάζει χώρους επισκεπτών ή προσωπικού.

① Σημείωση για εθνική προσαρμογή

Στη Γαλλία (FR), το παρόν κριτήριο είναι υποχρεωτικό.

Αποδεικτικά ελέγχου (Audit evidence)

Κατά τον έλεγχο, το κατάλυμα παρουσιάζει τα ακόλουθα, ανάλογα με την επιλεγμένη μέθοδο:

- a) Για επιτόπια κομποστοποίηση: το σύστημα κομποστοποίησης (σωρός, κάδος ή εγκατάσταση) κατά την οπτική επιθεώρηση· το όνομα και το εκπαιδευτικό υπόβαθρο του υπεύθυνου ατόμου· σαφή περιγραφή της χρήσης του κομπόστ·
- b) Για εξωτερική επεξεργασία: σύμβαση ή συμφωνία με τον εξωτερικό πάροχο· τεκμηρίωση του τύπου αποβλήτων που συλλέγονται και του τρόπου επεξεργασίας (π.χ. παραγωγή βιοαερίου ή κομπόστ)· ή
- c) Για διάθεση ως ζωοτροφή: τεκμηρίωση που επιβεβαιώνει ότι η πρακτική επιτρέπεται από την εθνική/τοπική νομοθεσία και αρχεία της διαδικασίας και συνεργασιών με τοπικές φάρμες.

Σε όλες τις περιπτώσεις, κατά την οπτική επιθεώρηση, ο ελεγκτής επιβεβαιώνει την ύπαρξη συστήματος διαχωρισμού οργανικών αποβλήτων και αξιολογεί εάν η πρακτική είναι σύμφωνη με την επιλεγμένη προσέγγιση.

5.8

Δεν χρησιμοποιούνται είδη μίας χρήσης για υπηρεσίες τροφίμων και ποτών εντός του καταλύματος. (I)
HH, CHP, SA, CC, R, A

① Σχετικότητα

Τα είδη μίας χρήσης για υπηρεσίες τροφίμων και ποτών απαιτούν σημαντικούς πόρους, συμβάλλουν σημαντικά στην παραγωγή αποβλήτων σε τουριστικές και ξενοδοχειακές εγκαταστάσεις και σπάνια ανακυκλώνονται αποτελεσματικά. Η κατάργησή τους μειώνει τις περιβαλλοντικές επιπτώσεις και προωθεί τη μετάβαση προς πιο βιώσιμα και κυκλικά πρότυπα κατανάλωσης. Η προτεραιότητα στην επαναχρησιμοποίηση αντί της απόρριψης ευθυγραμμίζεται επίσης με ευρύτερες στρατηγικές μείωσης αποβλήτων και δράσης για το κλίμα.

Απαιτήσεις εφαρμογής

Το κατάλυμα δεν χρησιμοποιεί είδη μίας χρήσης για υπηρεσίες τροφίμων και ποτών (αναφερόμενα σε όλα τα αναλώσιμα είδη που χρησιμοποιούνται για εσωτερικές υπηρεσίες F&B), όπως ποτήρια, πιάτα, μαχαιροπίρουνα, καλαμάκια, αναδευτήρες καφέ κ.λπ. Αυτό περιλαμβάνει, μεταξύ άλλων, οποιαδήποτε είδη μίας χρήσης σε εστιατόρια, μπαρ, χώρους συνεδρίων, snack bars, υπηρεσία δωματίου, σημεία νερού, δωμάτια επισκεπτών, μπάνια, σταθμούς τσαγιού/καφέ ή άλλους χώρους όπου μπορούν να παρέχονται τέτοια είδη.

Είδη μίας χρήσης επιτρέπεται να παρέχονται μόνο για υπηρεσίες take-away, για καφέ/τσάι/φαγητό προς μεταφορά, για breakfast bags, για standing μπουφές με περισσότερους από 100 επισκέπτες και

σε εξαιρετικές περιπτώσεις όπου απαιτούνται για λόγους ασφάλειας ή τοπικών κανονισμών (π.χ. χώροι πισίνας, περιβάλλοντα υψηλών υγειονομικών απαιτήσεων). Τα είδη αυτά δεν πρέπει να είναι από συμβατικό πλαστικό. Αντίθετα, χρησιμοποιούνται πιστοποιημένα βιοδιασπώμενα ή κομποστοποιήσιμα πλαστικά υποκατάστατα (επαληθευμένα από ανεξάρτητο φορέα πιστοποίησης) ή μη πλαστικά υλικά όπως χαρτί (κατά προτίμηση χωρίς πλαστική επικάλυψη), χαρτόνι, ξύλο, άμυλο καλαμποκιού ή άλλα φυτικής προέλευσης υλικά. Συνιστάται όλα τα εναλλακτικά υλικά να είναι επίσης πιστοποιημένα ως βιοδιασπώμενα ή κομποστοποιήσιμα.

Τα είδη take-away δεν πρέπει να αποτελούν την προεπιλεγμένη ή μοναδική επιλογή· το κατάλυμα οφείλει να περιορίζει ενεργά τη χρήση τους, για παράδειγμα αποφεύγοντας την ανοιχτή προβολή ποτηριών ή καπακιών μίας χρήσης.

Επιπλέον συστάσεις

Για τα είδη take-away ή σε περιπτώσεις όπου η χρήση μίας χρήσης είναι αναπόφευκτη για λόγους ασφάλειας, συνιστάται η εφαρμογή συστημάτων ποσοτικής παρακολούθησης, όπως:

- ετήσια μείωση του αριθμού μονάδων ειδών μίας χρήσης·
- σταδιακή κατάργηση όλων των ειδών μίας χρήσης, ακόμη και κομποστοποιήσιμων, ως μακροπρόθεσμος στόχος·
- παρακολούθηση εξαιρέσεων (π.χ. καταγραφή χρήσης σε χώρους πισίνας).

① Σημείωση για εθνική προσαρμογή

Στη Σουηδία (SE) και στη Γαλλία (FR), δεν χρησιμοποιούνται πιστοποιημένα βιοδιασπώμενα ή κομποστοποιήσιμα πλαστικά υποκατάστατα (ακόμη και αν είναι πιστοποιημένα από τρίτο φορέα). Τα είδη take-away κατασκευάζονται αποκλειστικά από μη πλαστικά υλικά όπως χαρτί (κατά προτίμηση χωρίς πλαστική επικάλυψη), χαρτόνι, ξύλο, άμυλο καλαμποκιού ή άλλα φυτικής προέλευσης, βιοδιασπώμενα υλικά.

Αποδεικτικά ελέγχου (Audit evidence)

Κατά την οπτική επιθεώρηση, ο ελεγκτής επιβεβαιώνει ότι δεν χρησιμοποιούνται είδη μίας χρήσης σε όλους τους χώρους επισκεπτών (π.χ. δωμάτια, εστιατόρια, μπαρ, αίθουσες συνεδρίων). Ο ελεγκτής πραγματοποιεί δειγματοληψίες σε τουλάχιστον 1 χώρο αποθήκευσης σύμφωνα με τη μεθοδολογία Α του γλωσσαρίου.

Σε ειδικές περιπτώσεις (take-away, μπουφέςδες άνω των 100 ατόμων ή λόγοι ασφάλειας), ο ελεγκτής επαληθεύει ότι:

- δεν χρησιμοποιούνται πλαστικά είδη μίας χρήσης· και
- τυχόν είδη μίας χρήσης είναι από πιστοποιημένα βιοδιασπώμενα ή κομποστοποιήσιμα υλικά ή από μη πλαστικά υλικά όπως χαρτί, χαρτόνι, ξύλο, άμυλο καλαμποκιού ή άλλα φυτικά υλικά.

Όπου απαιτείται, ο ελεγκτής μπορεί να ζητήσει πιστοποιητικά προϊόντων ή Δελτία Δεδομένων Ασφαλείας (SDS) για την επιβεβαίωση της κομποστοποιησιμότητας ή βιοδιασπασιμότητας και των σχετικών προϋποθέσεων.

5.9

Δεν χρησιμοποιούνται περισσότερα από 5 είδη προϊόντων τροφίμων και ποτών (F&B) ανά προσφερόμενο catering σε ατομικές συσκευασίες μίας χρήσης. (I)
HH, CHP, SA, CC, R, A

① Σχετικότητα

Τα μεμονωμένα συσκευασμένα προϊόντα τροφίμων και ποτών μίας χρήσης συμβάλλουν σημαντικά στην παραγωγή απορριμμάτων συσκευασίας και υπονομεύουν τις προσπάθειες για προώθηση της βιωσιμότητας. Ο περιορισμός της χρήσης τους υποστηρίζει την πρόληψη αποβλήτων, μειώνει το περιβαλλοντικό αποτύπωμα των υπηρεσιών εστίασης και ενθαρρύνει τη μετάβαση προς επαναχρησιμοποιούμενες και πιο αποδοτικές ως προς τους πόρους εναλλακτικές λύσεις.

Απαιτήσεις εφαρμογής

Το κατάλυμα περιορίζει τη χρήση μεμονωμένα συσκευασμένων προϊόντων τροφίμων και ποτών μίας χρήσης στους κύριους χώρους εξυπηρέτησης. Δεν επιτρέπεται να προσφέρονται περισσότερα από 5 είδη προϊόντων F&B ανά προσφερόμενη υπηρεσία catering σε ατομικές συσκευασίες μίας χρήσης.

Το κριτήριο αυτό εφαρμόζεται σε όλους τους χώρους, όπως εστιατόρια, καφέ, μπαρ, καντίνες προσωπικού και υπηρεσία δωματίου (συμπεριλαμβανομένων των σταθμών καφέ στα δωμάτια). Δεν εφαρμόζεται σε υπηρεσίες take-away, περίπτερα (kiosks) ή mini bars, αν και συνιστάται η ελαχιστοποίηση της χρήσης προϊόντων μίας χρήσης και σε αυτούς τους χώρους.

Τα προϊόντα F&B περιλαμβάνουν γάλα/κρέμα, ζάχαρη, βούτυρο, μέλι, μαρμελάδα, γιαούρτι, τυριά, αλάτι/πιπέρι, τσάι, σάλτσες όπως κέτσαπ, μαγιονέζα κ.λπ. Τα ακόλουθα προϊόντα της ίδιας λειτουργικής κατηγορίας μπορούν να υπολογίζονται ως 1 είδος: καφές (όλοι οι τύποι), μαρμελάδα (όλοι οι τύποι), τσάι (όλοι οι τύποι), αλάτι/πιπέρι (όλοι οι τύποι), ζάχαρες (όλοι οι τύποι).

Εξαιρούνται από το κριτήριο και συνεπώς δεν υπολογίζονται στο όριο των 5 ειδών:

- εμπορικά εμφιαλωμένα ποτά στις αρχικές σφραγισμένες συσκευασίες τους (π.χ. αναψυκτικά, μπίρες, κρασί)·
- προϊόντα για αλλεργίες ή δυσανεξίες (π.χ. χωρίς γλουτένη ή λακτόζη)·
- έτοιμα γεύματα από catering·
- έτοιμα σνακ (π.χ. παγωτά, παιδικά επιδόρπια).

Επιπλέον, μεμονωμένες συσκευασίες για υπηρεσία δωματίου επιτρέπονται εάν δεν υπάρχει 24ωρη λειτουργία κουζίνας ή όταν η κουζίνα είναι κλειστή. Όλα τα προϊόντα που προσφέρονται στους επισκέπτες χωρίς περαιτέρω επεξεργασία περιλαμβάνονται στο κριτήριο αυτό. Δεν επιτρέπεται προϊόντα να παραλαμβάνονται σε ατομικές συσκευασίες και στη συνέχεια να μεταφέρονται σε επαναχρησιμοποιούμενα δοχεία για χρήση από τους επισκέπτες.

Συνιστάται έντονα η αντικατάσταση όλων των ατομικά συσκευασμένων προϊόντων. Αντί αυτών, το κατάλυμα μπορεί να παρέχει ατομικές μερίδες σε επαναχρησιμοποιούμενα δοχεία (π.χ. μικρά ποτήρια). Η χρήση πλαστικών μίας χρήσης (SUPs) αποθαρρύνεται, εκτός εάν απαιτείται για λόγους υγείας και ασφάλειας, οπότε πρέπει να προσκομίζεται τεκμηρίωση της κανονιστικής απαίτησης.

Για όλα τα ατομικά συσκευασμένα προϊόντα συνιστάται η διασφάλιση ανακύκλωσης των συσκευασιών.

Επιπλέον, συνιστάται:

- σταδιακή κατάργηση όλων των προϊόντων F&B μίας χρήσης·
- εφαρμογή ποσοτικής παρακολούθησης για μείωση των μονάδων χρήσης ετησίως και πρόοδο προς την πλήρη κατάργηση.

① Σημείωση για εθνική προσαρμογή

Στην Ολλανδία (NL), επιπλέον των παραπάνω, δεν επιτρέπεται η προσφορά των εξής 5 προϊόντων σε ατομικές συσκευασίες μίας χρήσης: μούσλι, cornflakes, τυρί, προϊόντα κρέατος (π.χ. ζαμπόν), γάλα καφέ (coffee-milk), γάλα και γιαούρτι.

Αποδεικτικά ελέγχου (Audit evidence)

Κατά την οπτική επιθεώρηση, ο ελεγκτής επιβεβαιώνει ότι δεν προσφέρονται περισσότερα από 5 είδη προϊόντων F&B σε ατομικές συσκευασίες μίας χρήσης ανά υπηρεσία catering στο κατάλυμα.

5.10

Το σαπούνι, το σαμπουάν, το conditioner και το αφρόλουτρο παρέχονται σε δοσομετρητές (dispenser).

(I)

HH, CHP, SA, CC, R, A

① Σχετικότητα

Το ατομικά συσκευασμένο σαπούνι, σαμπουάν, conditioner και αφρόλουτρο παράγουν σημαντικά πλαστικά και απορρίμματα προϊόντων, αυξάνοντας το περιβαλλοντικό αποτύπωμα των παροχών για τους επισκέπτες. Οι επαναγεμιζόμενοι δοσομετρητές μειώνουν δραστικά τις συσκευασίες μίας χρήσης και προωθούν την υπεύθυνη χρήση πόρων, διατηρώντας παράλληλα τα πρότυπα υγιεινής.

Απαιτήσεις εφαρμογής

Το κατάλυμα παρέχει σαπούνι, σαμπουάν, conditioner και αφρόλουτρο σε επαναγεμιζόμενους δοσομετρητές αντί για ατομικές συσκευασίες ταξιδιωτικού μεγέθους. Αυτό ισχύει για μπάνια δωματίων, δημόσιες τουαλέτες και εγκαταστάσεις προσωπικού.

Δεν επιτρέπεται η παροχή πρόσθετων ατομικά συσκευασμένων προϊόντων του ίδιου τύπου στα δωμάτια.

Οι επαναγεμιζόμενοι δοσομετρητές είναι μόνιμες ή μη μόνιμες συσκευές που μπορούν να ξαναγεμιστούν πολλές φορές από το κατάλυμα ή τον προμηθευτή. Όπου είναι δυνατόν, συνιστάται συνεργασία με προμηθευτές για συλλογή, καθαρισμό, επαναχρησιμοποίηση και επαναγέμιση.

Μεγάλες συσκευασίες μίας χρήσης ή ημικουβανικές συσκευασίες που απορρίπτονται μετά την κατανάλωση επιτρέπονται μόνο εάν:

- ανακυκλώνονται από το κατάλυμα·
- το SOP καθαριότητας ορίζει ότι οι φιάλες απορρίπτονται μόνο όταν είναι εντελώς άδειες·
- υπάρχει τεκμηρίωση επαναχρησιμοποίησης/επαναγέμισης από τον προμηθευτή.

Το στερεό σαπούνι επιτρέπεται μόνο εάν είναι συσκευασμένο σε χαρτόνι ή χαρτί και υπάρχει σύστημα ή σχέδιο ανακύκλωσης υπολειμμάτων σαπουνιού (όπου επιτρέπεται από τη νομοθεσία).

Αποδεικτικά ελέγχου (Audit evidence)

Κατά την οπτική επιθεώρηση, ο ελεγκτής επιβεβαιώνει την ύπαρξη δοσομετρητών και ελέγχει ότι:

- χρησιμοποιούνται επαναγεμιζόμενοι δοσομετρητές ή μεγάλες ημικουβανικές συσκευασίες·
 - εάν χρησιμοποιούνται οι δεύτερες, υπάρχει τεκμηρίωση ανακύκλωσης και το SOP ορίζει πλήρη άδειασμα πριν από την απόρριψη·
 - υπάρχει συμμόρφωση με εθνική νομοθεσία·
 - δεν παρέχονται πρόσθετα ατομικά προϊόντα μίας χρήσης (έλεγχος σε αποθήκες και δωμάτια με δειγματοληψία).
-

5.11

Τα vanity kits και άλλα είδη μίας χρήσης για επισκέπτες διατίθενται μόνο σε έως 50% των δωματίων. (I) HH, CHP, SA

① Σχετικότητα

Η παροχή vanity kits και άλλων ειδών μίας χρήσης μόνο κατόπιν αιτήματος μειώνει σημαντικά την περιττή κατανάλωση και τα απορρίμματα συσκευασίας. Η προσέγγιση αυτή ευθυγραμμίζεται με βιώσιμες πρακτικές φιλοξενίας και ενισχύει την εκπαίδευση των επισκεπτών στη συνειδητή χρήση πόρων.

Απαιτήσεις εφαρμογής

Το κατάλυμα δεν παρέχει vanity kits και άλλα είδη μίας χρήσης σε τουλάχιστον 50% των δωματίων, ενώ η πλήρης συμμόρφωση σε όλο το κατάλυμα είναι ιδιαίτερα ενθαρρυνόμενη. Τα είδη αυτά διατίθενται μόνο κατόπιν αιτήματος από τη ρεσεψιόν ή άλλο κεντρικό σημείο εξυπηρέτησης.

Το γραπτό SOP καθορίζει σαφώς ποια δωμάτια διαθέτουν τέτοια είδη και ποια όχι.

Τα είδη περιλαμβάνουν ενδεικτικά: σκουφάκια μπάνιου, χτένες, ξυραφάκια, οδοντόβουρτσες, οδοντόκρεμες, μπατονέτες, δίσκους ντεμακιγιάζ, λίμες νυχιών, οδοντικό νήμα, σετ ραπτικής, σετ ξυρίσματος, σετ οδοντικής φροντίδας, γυναικεία kits κ.λπ.

Για την έγκριση του κριτηρίου δεν επιτρέπεται μερική συμμόρφωση (π.χ. μόνο ορισμένα είδη κατόπιν αιτήματος ενώ άλλα παραμένουν στο δωμάτιο).

Συστάσεις

Συνιστάται:

- χρήση υλικών χωρίς πλαστικό (ανακυκλωμένα, ξύλο, χαρτί, οικολογικά πιστοποιημένα υλικά)·
- καταγραφή αιτημάτων επισκεπτών·
- ενημέρωση επισκεπτών για τη συνετή χρήση πόρων·
- χρήση επαναχρησιμοποιούμενων αντικειμένων όπου είναι δυνατόν (π.χ. πλενόμενες παντόφλες).

Ενθαρρύνεται η πλήρης κατάργηση των προϊόντων αυτών στο μέλλον. Καταλύματα που δεν προσφέρουν καθόλου τέτοια είδη συμμορφώνονται αυτόματα.

① Σημείωση για εθνική προσαρμογή

Στο Βέλγιο (BE), τα vanity kits και άλλα είδη μίας χρήσης δεν διατίθενται σε κανένα δωμάτιο.

Αποδεικτικά ελέγχου (Audit evidence)

Κατά τον έλεγχο, το κατάλυμα παρουσιάζει το SOP που καθορίζει τη διαθεσιμότητα των ειδών.

Κατά την επιθεώρηση, ο ελεγκτής επιβεβαιώνει ότι δεν υπάρχουν vanity kits ή άλλα είδη μίας χρήσης σε τουλάχιστον 50% των δωματίων (ή 100% στο Βέλγιο) και ότι παρέχονται μόνο κατόπιν αιτήματος.

Γίνεται δειγματοληψία δωματίων σύμφωνα με τη μεθοδολογία A.

Σε ειδικές περιπτώσεις, όπου η κατηγοριοποίηση του καταλύματος απαιτεί την παροχή τέτοιων ειδών σε όλα τα δωμάτια, προσκομίζεται τεκμηρίωση ταξινόμησης και έγκρισης.

5.12

Για υπηρεσίες take-away τροφίμων και ποτών, το κατάλυμα προσφέρει τη δυνατότητα στους επισκέπτες να φέρνουν τα δικά τους δοχεία ή να χρησιμοποιούν επιστρεφόμενα δοχεία. (G)
HH, CHP, SA, CC, R, A

① Σχετικότητα

Οι υπηρεσίες take-away τροφίμων και ποτών αποτελούν σημαντική πηγή αποβλήτων συσκευασίας μίας χρήσης, μεγάλο μέρος των οποίων καταλήγει μη ανακυκλωμένο ή απορρίπτεται ακατάλληλα μόλις εξέλθει από τις εγκαταστάσεις. Η προσφορά επαναχρησιμοποιούμενων ή επιστρεφόμενων δοχείων

μειώνει σημαντικά τα απόβλητα, ενθαρρύνει κυκλικές πρακτικές και εμπλέκει τους επισκέπτες σε πιο βιώσιμες συμπεριφορές.

Απαιτήσεις εφαρμογής

Εκτός εάν απαγορεύεται από τη νομοθεσία, το κατάλυμα προσφέρει μία από τις ακόλουθες επιλογές επαναχρησιμοποιούμενων ή επιστρεφόμενων δοχείων για take-away τρόφιμα και ποτά εντός και εκτός των εγκαταστάσεων:

a) επιτρέπεται στους επισκέπτες να φέρνουν και να χρησιμοποιούν τα δικά τους επαναχρησιμοποιούμενα δοχεία take-away· ή

b) παρέχεται σύστημα επαναχρησιμοποιούμενων δοχείων που λειτουργεί με βάση επιστρεφόμενη εγγύηση (deposit system), π.χ. γυάλινα βάζα, ανοξείδωτα κουτιά ή άλλα ανθεκτικά υλικά.

Το κατάλυμα διασφαλίζει ότι η δυνατότητα αυτή προβάλλεται εμφανώς μέσω κατάλληλων καναλιών, όπως αφίσες, μενού ή ψηφιακές πλατφόρμες.

Παρότι το κριτήριο αυτό είναι ιδιαίτερα σχετικό για ξενοδοχεία all-inclusive, κάμπινγκ και πάρκα διακοπών με kiosks ή χώρους εστίασης όπου τα take-away γεύματα είναι συχνά και ο όγκος απορριμμάτων συσκευασίας υψηλός, εφαρμόζεται γενικά σε όλα τα καταλύματα που προσφέρουν υπηρεσίες take-away εντός ή εκτός εγκαταστάσεων.

Για την ενθάρρυνση της συμμετοχής των επισκεπτών, συνιστάται το κατάλυμα να εφαρμόζει συστήματα εγγύησης, συνεργασίες με δίκτυα επαναχρησιμοποιούμενων δοχείων ή να προσφέρει εκπτώσεις σε επισκέπτες που φέρνουν τα δικά τους δοχεία.

① Σημείωση για εθνική προσαρμογή

Στη Γαλλία (FR) και στην Ολλανδία (NL), το παρόν κριτήριο είναι υποχρεωτικό.

Αποδεικτικά ελέγχου (Audit evidence)

Κατά τον έλεγχο, το κατάλυμα παρουσιάζει το σύστημα που εφαρμόζει για επαναχρησιμοποιούμενα ή επιστρεφόμενα δοχεία. Ο ελεγκτής εξετάζει τα υλικά επικοινωνίας (π.χ. σήμανση, αναφορές σε μενού, σημειώσεις ιστοσελίδας) και μπορεί να επαληθεύσει τη διαθεσιμότητα επιστρεφόμενων δοχείων επί τόπου.

5.13

Τα σεντόνια και τα είδη λινών μπάνιου δεν είναι μίας χρήσης και δεν παραδίδονται σε πλαστική συσκευασία. (G)

HH, CHP, SA

① Σχετικότητα

Τα προϊόντα μίας χρήσης και τα υλικά μιας χρήσης από πλαστικό συμβάλλουν σημαντικά στην παγκόσμια παραγωγή αποβλήτων, στην εξάντληση πόρων και στη ρύπανση σε όλα τα περιβάλλοντα. Με την κατάργηση των πλαστικών συσκευασιών μίας χρήσης και των λινών μίας χρήσης, τα κατάλυμα υποστηρίζουν ενεργά τη μετάβαση προς μια κυκλική και βιώσιμη οικονομία.

Απαιτήσεις εφαρμογής

Εκτός εάν συγκεκριμένοι τοπικοί υγειονομικοί κανονισμοί καθιστούν το κριτήριο μη εφαρμόσιμο, το κατάλυμα δεν χρησιμοποιεί ούτε προσφέρει λευκά είδη κλινοσκεπασμάτων ή λινών μπάνιου μίας χρήσης. Αυτό περιλαμβάνει σεντόνια, μαξιλαροθήκες και προστατευτικά υποστρώματα, καλύμματα στρωμάτων, παπλωματοθήκες, πετσέτες (εκτός από πετσέτες χεριών) και πατάκια μπάνιου.

Επιπλέον, όταν τα λευκά είδη παρέχονται από εξωτερικό συνεργάτη (π.χ. ενοικιαζόμενα λινά), δεν παραδίδονται τυλιγμένα σε πλαστικό μίας χρήσης. Αντί αυτού χρησιμοποιούνται επαναχρησιμοποιούμενες λύσεις, όπως καλυμμένα καρότσια μεταφοράς ή επαναχρησιμοποιούμενες υφασμάτινες σακούλες.

Αποδεικτικά ελέγχου (Audit evidence)

Κατά την οπτική επιθεώρηση των αποθηκευτικών χώρων, ο ελεγκτής επιβεβαιώνει ότι δεν χρησιμοποιούνται λευκά είδη μίας χρήσης. Επίσης ελέγχει τη διαδικασία παράδοσης ώστε να διασφαλίσει ότι τα εξωτερικά παρεχόμενα λινά δεν είναι συσκευασμένα σε πλαστικό μίας χρήσης.

Επιπλέον, εάν ο ελεγκτής διαπιστώσει ασυνέπειες ή υποψίες μη συμμόρφωσης, πραγματοποιεί δειγματοληψίες σε δωμάτια σύμφωνα με τη μεθοδολογία Α του γλωσσαρίου, ώστε να επιβεβαιωθεί η συμμόρφωση.

Σε ειδικές περιπτώσεις όπου δεν είναι δυνατή η οπτική παρατήρηση της διαδικασίας παράδοσης λινών κατά τον έλεγχο, το κατάλυμα προσκομίζει επιβεβαίωση από προμηθευτές (π.χ. φωτογραφίες) ή συμβάσεις υπηρεσιών που αποδεικνύουν ότι οι παραδόσεις είναι χωρίς πλαστικό.

Σε περίπτωση που το κατάλυμα ισχυρίζεται ότι οι τοπικοί υγειονομικοί κανονισμοί καθιστούν το κριτήριο μη εφαρμόσιμο, προσκομίζεται τεκμηρίωση που υποστηρίζει τον ισχυρισμό αυτό και ο ελεγκτής επαληθεύει τη συμμόρφωση εξετάζοντας την εφαρμοσιμότητα των σχετικών κανονισμών υγείας.

6. PROCUREMENT

6.1

Το κατάλυμα εφαρμόζει και ακολουθεί Πολιτική Βιώσιμων Προμηθειών που καθοδηγεί την επιλογή αγαθών, υπηρεσιών και προμηθευτών με βάση περιβαλλοντικά, κοινωνικά και πολιτιστικά κριτήρια βιωσιμότητας. (I)

ΗΗ, CHP, SA, CC, R, A

① Σχετικότητα

Οι βιώσιμες προμήθειες διαδραματίζουν κρίσιμο ρόλο στη μείωση των περιβαλλοντικών και κοινωνικών επιπτώσεων που συνδέονται με τις τουριστικές δραστηριότητες και επηρεάζουν ευρύτερα την εφοδιαστική αλυσίδα προς υπεύθυνες πρακτικές. Με την ευθυγράμμιση των αγοραστικών αποφάσεων με τις αρχές της βιωσιμότητας, τα καταλύματα μπορούν να συμβάλουν στη μείωση της κατανάλωσης πόρων, της ρύπανσης και των αποβλήτων συσκευασίας· να υποστηρίξουν δίκαιες συνθήκες εργασίας· να προωθήσουν την καλή μεταχείριση των ζώων· και να προστατεύσουν την πολιτιστική κληρονομιά.

Απαιτήσεις εφαρμογής

Το κατάλυμα αναπτύσσει και εφαρμόζει Πολιτική Βιώσιμων Προμηθειών που παρέχει σαφείς κατευθύνσεις σχετικά με το πώς ενσωματώνονται περιβαλλοντικές, κοινωνικές, πολιτιστικές και οικονομικές παράμετροι βιωσιμότητας σε όλες τις αγοραστικές αποφάσεις.

Η πολιτική εφαρμόζεται στις προμήθειες των ακόλουθων κατηγοριών:

- κεφαλαιουχικά αγαθά·
- προϊόντα Τροφίμων & Ποτών (F&B)·
- διαρκή αγαθά, συμπεριλαμβανομένων επίπλων, χαλιών, επιτραπέζιων σκευών κ.λπ. (π.χ. αγορά μεταχειρισμένων επίπλων και εξοπλισμού)·
- δομικά υλικά και υπηρεσίες κατασκευής/ανακαίνισης·
- όλους τους τρίτους παρόχους υπηρεσιών και προμηθευτές που εμπλέκονται στη λειτουργία, ανακαίνιση ή κατασκευή του καταλύματος·
- άλλα προϊόντα που σχετίζονται με τις υπηρεσίες του καταλύματος, όπως προϊόντα καθαρισμού· και
- υπηρεσίες όπως η πλυντηριακή φροντίδα (laundry).

Η Πολιτική Βιώσιμων Προμηθειών περιλαμβάνει:

- συγκεκριμένες δεσμεύσεις για μείωση της παραγωγής αποβλήτων, π.χ. επιλογή προϊόντων και προμηθευτών που μειώνουν την περιττή συσκευασία και τα πλαστικά μίας χρήσης·
- αναφορά σε πρότυπα ευζωίας των ζώων όπου εφαρμόζεται (π.χ. προμήθειες τροφίμων, προμήθεια υλικών)·
- σαφείς απαιτήσεις συμμόρφωσης με εθνική και διεθνή εργατική νομοθεσία, ειδικά κατά τη διάρκεια κατασκευών ή ανακαινίσεων·
- σαφείς απαιτήσεις προς τους προμηθευτές, για παράδειγμα σχετικά με πρακτικές ανθρωπίνων

δικαιωμάτων· και

- οδηγίες που απαιτούν κατάλληλους χώρους ανάπαυσης και εργασίας για τους εργαζόμενους και ενθαρρύνουν την απασχόληση τοπικού εργατικού δυναμικού όπου είναι δυνατόν.

Επιπλέον, οι απαιτήσεις προς τους προμηθευτές που διατυπώνονται στην Πολιτική Βιώσιμων Προμηθειών κοινοποιούνται σε όλους τους προμηθευτές τουλάχιστον μία φορά κάθε 2 έτη (π.χ. μέσω φόρμας επικοινωνίας προμηθευτών, συμβατικών ρητρών ή γραπτών απαιτήσεων).

Η πολιτική τεκμηριώνεται επίσημα, κοινοποιείται σε όλο το σχετικό προσωπικό και τη διοίκηση, επανεξετάζεται τουλάχιστον κάθε 4 έτη και αναθεωρείται όταν απαιτείται ώστε να αντικατοπτρίζει εξελισσόμενους στόχους βιωσιμότητας ή αλλαγές στο πλαίσιο προμηθειών.

Εάν το κατάλυμα αποτελεί μέρος αλυσίδας, μπορεί να χρησιμοποιείται πολιτική προμηθειών σε επίπεδο ομίλου, υπό την προϋπόθεση ότι προσαρμόζεται στο τοπικό πλαίσιο και εφαρμόζεται στο συγκεκριμένο κατάλυμα.

Αποδεικτικά ελέγχου (Audit evidence)

Κατά τον έλεγχο, το κατάλυμα παρουσιάζει:

- χρονολογημένη Πολιτική Βιώσιμων Προμηθειών που έχει εγκριθεί επίσημα από τη διοίκηση. Προσάρτημα ή συμπλήρωμα της πολιτικής γίνεται αποδεκτό ως ισοδύναμο αποδεικτικό· και
- τεκμηρίωση που αποδεικνύει ότι όλοι οι προμηθευτές έλαβαν τις απαιτήσεις προς αυτούς, για παράδειγμα σχετικά με τις πρακτικές ανθρωπίνων δικαιωμάτων (π.χ. υπογεγραμμένες φόρμες προμηθευτών, emails ή συμβατικές ρήτρες) τουλάχιστον μία φορά κάθε 2 έτη.

6.2

Το κατάλυμα ενημερώνει όλα τα καταστήματα και επιχειρήσεις τρίτων που λειτουργούν εντός των εγκαταστάσεών του σχετικά με τις πρωτοβουλίες βιωσιμότητας και το Green Key και τα ενθαρρύνει να διαχειρίζονται τις δραστηριότητές τους στο ίδιο πνεύμα. (I)

HH, CHP, SA, CC, R, A

① Σχετικότητα

Για να διασφαλιστεί μια συνεκτική προσέγγιση βιωσιμότητας σε όλο το κατάλυμα, όλα τα καταστήματα και επιχειρήσεις τρίτων που λειτουργούν εντός των εγκαταστάσεων εντάσσονται στις προσπάθειες του Green Key. Οι επιχειρήσεις αυτές επηρεάζουν σημαντικά την εμπειρία των επισκεπτών και το περιβαλλοντικό αποτύπωμα του καταλύματος.

Απαιτήσεις εφαρμογής

Όλα τα καταστήματα και επιχειρήσεις τρίτων ενημερώνονται τακτικά σχετικά με τις περιβαλλοντικές και κοινωνικές πρωτοβουλίες βιωσιμότητας του καταλύματος, συμπεριλαμβανομένων πληροφοριών για το Green Key.

Ως επιχειρήσεις τρίτων νοούνται, ενδεικτικά, κομμωτήρια, καφέ, παμπ, εστιατόρια, γυμναστήρια, εγκαταστάσεις spa, ταξιδιωτικά και τουριστικά γραφεία, καταστήματα αναμνηστικών, καταστήματα ρούχων, περίπτερα, εταιρείες ενοικίασης ποδηλάτων κ.λπ.

Το κατάλυμα διασφαλίζει ότι η ενημέρωση αυτή πραγματοποιείται τουλάχιστον μία φορά κάθε 2 έτη, μέσω γραπτής επικοινωνίας, κοινών συναντήσεων ή άλλων κατάλληλων μέσων.

Όλες οι επιχειρήσεις τρίτων ενθαρρύνονται να ακολουθούν τις ίδιες αρχές βιωσιμότητας με το Green Key, με σαφή παραδείγματα όπως:

- μείωση αποβλήτων (π.χ. περιορισμός πλαστικών μίας χρήσης)·
- ενεργειακή αποδοτικότητα (π.χ. χρήση φωτισμού LED, εξοπλισμού εξοικονόμησης ενέργειας)·
- εξοικονόμηση νερού (π.χ. υδραυλικά εξαρτήματα χαμηλής κατανάλωσης)·
- βιώσιμες προμήθειες (π.χ. αποφυγή επιβλαβών υλικών, προσφορά οικολογικά πιστοποιημένων προϊόντων) κ.λπ.

Όπου είναι δυνατόν, το προσωπικό των επιχειρήσεων τρίτων λαμβάνει εκπαίδευση με τον ίδιο τρόπο όπως το προσωπικό του καταλύματος.

Για υπηρεσίες ή εγκαταστάσεις που ανήκουν και διαχειρίζονται από το ίδιο νομικό πρόσωπο με το κατάλυμα ή λειτουργούν βάσει σύμβασης όπου η διοίκηση του καταλύματος διατηρεί έλεγχο, η μίσθωση ή συμφωνία περιλαμβάνει ρήτρα που απαιτεί συμμόρφωση με τα σχετικά κριτήρια Green Key. Η ρήτρα αυτή μπορεί να προστεθεί σε υπάρχουσα σύμβαση.

Αποδεικτικά ελέγχου (Audit evidence)

Κατά τον έλεγχο, το κατάλυμα παρουσιάζει:

- πληροφορίες σχετικά με τις επιχειρήσεις τρίτων εντός των εγκαταστάσεων· και
- τεκμηρίωση (π.χ. πρακτικά συναντήσεων, email επικοινωνίας, συμφωνίες) που αποδεικνύει ότι οι επιχειρήσεις τρίτων ενημερώνονται τακτικά (τουλάχιστον κάθε 2 έτη) για τις περιβαλλοντικές και βιώσιμες πρωτοβουλίες και ενθαρρύνονται να λειτουργούν σύμφωνα με τις αρχές του Green Key.

Σε ειδικές περιπτώσεις, για εγκαταστάσεις που ανήκουν ή ελέγχονται από το ίδιο νομικό πρόσωπο ή λειτουργούν βάσει σύμβασης με έλεγχο από τη διοίκηση του καταλύματος, προσκομίζονται συμβάσεις μίσθωσης που περιλαμβάνουν δέσμευση συμμόρφωσης με τα πρότυπα Green Key. Προσάρτημα ή συμπλήρωμα της σύμβασης γίνεται αποδεκτό ως ισοδύναμο αποδεικτικό.

6.3

Τουλάχιστον το 75% του νέου χαρτιού εκτύπωσης, των φακέλων και των εκτυπωμένων υλικών με βάση το χαρτί που παράγονται ή παραγγέλλονται από την επιχείρηση φέρουν οικολογική σήμανση. (I)
HH, CHP, SA, CC, R, A

① Συνάφεια

Το χαρτί με οικολογική σήμανση και το ανακυκλωμένο χαρτί μειώνουν την αποψίλωση των δασών, τη χρήση νερού, τη χημική ρύπανση και τις εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου που σχετίζονται με την παραγωγή χαρτιού, ενώ προάγουν την υπεύθυνη δασοκομία και τη βιώσιμη κατανάλωση.

Απαιτήσεις εφαρμογής

Η επιχείρηση δίνει προτεραιότητα στην αγορά και χρήση διεθνώς και εθνικά αναγνωρισμένου χαρτιού εκτύπωσης, φακέλων και εκτυπωμένων υλικών με βάση το χαρτί που φέρουν οικολογική σήμανση. Τουλάχιστον το 75% του χαρτιού εκτύπωσης, των φακέλων και των εκτυπωμένων υλικών με βάση το χαρτί (π.χ. μενού, θήκες καρτών-κλειδιών, φυλλάδια και συσκευασίες επώνυμων ή προσωποποιημένων παροχών) που αγοράστηκαν ή παραγγέλθηκαν εντός των τελευταίων 24 μηνών (για επαναλαμβανόμενες αιτήσεις) ή 6 μηνών (για πρώτη αίτηση) φέρουν οικολογική σήμανση.

Το κριτήριο περιλαμβάνει και χαρτί γραφείου (π.χ. χαρτί φωτοαντιγραφής, επιστολόχαρτα, τυπωμένα τιμολόγια πελατών, διοικητικά έγγραφα και έντυπα που χρησιμοποιούνται στη ρεσεψιόν ή σε back-of-house χώρους).

Η συμμόρφωση με το κριτήριο αποδεικνύεται με βάση τις ποσότητες (δηλαδή τον αριθμό μονάδων, όπως τεμάχια, κουτιά, συσκευασίες κ.λπ.) του χαρτιού εκτύπωσης, των φακέλων και των εκτυπωμένων υλικών που παράχθηκαν ή παραγγέλθηκαν κατά τους τελευταίους 24 ή 6 μήνες (ανάλογα με το έτος πιστοποίησης), χρησιμοποιώντας ως βάση τους καταγεγραμμένους αγοραστικούς λογαριασμούς.

① **Σημείωση για εθνική προσαρμογή:** Στη Δανία (DK) και στις Κάτω Χώρες (NL), τουλάχιστον το 90% του νέου χαρτιού εκτύπωσης, των φακέλων και των εκτυπωμένων υλικών με βάση το χαρτί που παράγονται ή παραγγέλλονται από την επιχείρηση φέρουν οικολογική σήμανση.

Αποδεικτικά ελέγχου (audit evidence)

Κατά τον έλεγχο, η επιχείρηση παρουσιάζει τεκμηρίωση (λίστα ή τιμολόγια), η οποία δείχνει:

- το συνολικό αριθμό μονάδων χαρτιού εκτύπωσης, φακέλων και εκτυπωμένων υλικών με βάση το χαρτί που παράχθηκαν ή παραγγέλθηκαν κατά τους τελευταίους 24 ή 6 μήνες (ανάλογα με το έτος πιστοποίησης)· και
- το υλικό που φέρει διεθνώς ή εθνικά αναγνωρισμένη οικολογική σήμανση (και ποια), ώστε να αποδεικνύεται η συμμόρφωση με το όριο του 75%.

Κατά την επιτόπια επιθεώρηση, ο επιθεωρητής επιλέγει τυχαίο δείγμα 3 καταγεγραμμένων ειδών χαρτιού εκτύπωσης, φακέλων ή εκτυπωμένων υλικών και επιβεβαιώνει ότι οι αντίστοιχες οικολογικές σημάνσεις υπάρχουν στα επιλεγμένα υλικά (μεθοδολογία C).

6.4

Η επιχείρηση εφαρμόζει τουλάχιστον 2 πρωτοβουλίες για τη μείωση της χρήσης χαρτιού στη ρεσεψιόν, στα γραφεία και/ή στα δωμάτια επισκεπτών/αίθουσες συσκέψεων. (I)
HH, CHP, SA, CC, A

① Συνάφεια

Η μείωση της χρήσης χαρτιού μειώνει τη ζήτηση ενέργειας, την εξόρυξη πρώτων υλών και την παραγωγή αποβλήτων που σχετίζονται με την παραγωγή και απόρριψη χαρτιού. Με τον περιορισμό της άσκοπης κατανάλωσης χαρτιού, οι επιχειρήσεις μειώνουν το κόστος τους, το περιβαλλοντικό τους αποτύπωμα και προάγουν πιο βιώσιμες λειτουργικές πρακτικές.

Απαιτήσεις εφαρμογής

Η επιχείρηση αναπτύσσει ένα σχέδιο δράσης που προσδιορίζει ευκαιρίες μείωσης και περιγράφει τις

πρωτοβουλίες που θα εφαρμοστούν. Στο σχέδιο δράσης, η επιχείρηση εφαρμόζει τουλάχιστον 2 πρωτοβουλίες για τη μείωση της χρήσης χαρτιού στη ρεσεψιόν, στα γραφεία, στα δωμάτια επισκεπτών και/ή στις αίθουσες συσκέψεων:

a) παραδείγματα μέτρων σε δωμάτια επισκεπτών και αίθουσες συσκέψεων:
ο περιορισμός της διαθεσιμότητας χαρτιού (π.χ. μικρότερο μέγεθος όπως A5, λιγότερα φύλλα ή διαθέσιμο μόνο κατόπιν αιτήματος)·
ο παροχή χαρτιού μόνο σε κεντρικό τραπέζι στις αίθουσες συσκέψεων· και/ή
ο παροχή στυλό και χαρτιού μόνο κατόπιν αιτήματος.

b) παραδείγματα μέτρων στη ρεσεψιόν:
ο έκδοση τιμολογίων και αποδείξεων μόνο κατόπιν αιτήματος· και/ή
ο αποφυγή χρήσης φακέλων για εκτυπωμένο υλικό.

c) παραδείγματα μέτρων σε γραφεία και back-of-house χώρους:
ο ενθάρρυνση εκτύπωσης διπλής όψης·
ο ρύθμιση εκτυπωτών σε προεπιλεγμένες οικολογικές ρυθμίσεις·
ο επαναχρησιμοποίηση χαρτιού για σημειώσεις· και/ή
ο περιορισμός άσκοπων εκτυπώσεων μέσω ψηφιακής διανομής εγγράφων.

Ως πρώτο βήμα, συνιστάται η επιχείρηση να πραγματοποιήσει απογραφή του πού και πώς χρησιμοποιείται το χαρτί (π.χ. στη ρεσεψιόν, στα δωμάτια επισκεπτών, για διοικητικές εργασίες back-office ή σε αίθουσες συσκέψεων), ώστε να εντοπίσει τις πιο σημαντικές ευκαιρίες μείωσης. Η απογραφή αυτή μπορεί να βασίζεται στην ίδια λίστα ή μορφή που χρησιμοποιείται στο κριτήριο 6.3.

Η επιχείρηση ενθαρρύνεται επίσης να θέσει προαιρετικό στόχο μείωσης. Για παράδειγμα, μείωση κατά 10–15% των αγοραζόμενων ποσοτήτων σε περίοδο 24 μηνών σε σχέση με την προηγούμενη περίοδο πιστοποίησης (για επαναλαμβανόμενες αιτήσεις).

Το προσωπικό όλων των σχετικών τμημάτων ενημερώνεται και συμμετέχει στην εφαρμογή του σχεδίου και των μέτρων μείωσης χαρτιού.

① **Σημείωση για εθνική προσαρμογή:** Στις Κάτω Χώρες (NL), η επιχείρηση εφαρμόζει τουλάχιστον 6 πρωτοβουλίες για τη μείωση της χρήσης χαρτιού στη ρεσεψιόν, στα γραφεία και/ή στα δωμάτια επισκεπτών/αίθουσες συσκέψεων.

Αποδεικτικά ελέγχου (audit evidence)

Κατά τον έλεγχο, η επιχείρηση παρουσιάζει σχέδιο δράσης που περιγράφει τις επιλεγμένες πρωτοβουλίες μείωσης χαρτιού.

Σε συγκεκριμένες περιπτώσεις, για επαναλαμβανόμενες αιτήσεις, η επιτόπια επιθεώρηση επιβεβαιώνει ότι εφαρμόζονται τουλάχιστον 2 μέτρα για τη μείωση της χρήσης χαρτιού στη ρεσεψιόν, στα γραφεία και/ή στα δωμάτια επισκεπτών ή αίθουσες συσκέψεων.

6.5

Τουλάχιστον 1 κατηγορία προϊόντων πρόσφατα αγορασμένων ή ενοικιαζόμενων υφασμάτων ειδών είναι κοινωνικά ή περιβαλλοντικά πιστοποιημένη. (I/G)

ΗΗ (Ι)
CHP, SA, CC, R (G)

Συνάφεια

Τα υφάσματα αποτελούν μία από τις πιο έντασης πόρων κατηγορίες προϊόντων στον τομέα της φιλοξενίας, με σημαντικές επιπτώσεις από την καλλιέργεια ινών, τη χρήση χημικών, την κατανάλωση νερού και ενέργειας και τις εργασιακές πρακτικές στις εφοδιαστικές αλυσίδες. Με την προμήθεια υφασμάτων που φέρουν αναγνωρισμένες περιβαλλοντικές ή κοινωνικές πιστοποιήσεις, οι επιχειρήσεις μειώνουν το περιβαλλοντικό τους αποτύπωμα, προάγουν δίκαιες συνθήκες εργασίας και διασφαλίζουν πιο υπεύθυνη παραγωγή και χρήση.

Απαιτήσεις εφαρμογής

Η επιχείρηση διασφαλίζει ότι τουλάχιστον 1 κατηγορία υφασμάτων προϊόντων (π.χ. πετσέτες, σεντόνια, μαξιλαροθήκες, παπλωματοθήκες, τραπεζομάντιλα, υφασμάτινες χαρτοπετσέτες, στολές καθαριότητας, στολές κουζίνας/Τροφίμων & Ποτών (F&B), στολές front-of-house, κουρτίνες, άλλα υφασμάτινα προϊόντα) που αγοράστηκαν ή ενοικιάστηκαν κατά τους τελευταίους 24 μήνες (για επαναλαμβανόμενες αιτήσεις) ή 6 μήνες (για πρώτη αίτηση) φέρουν διεθνώς ή εθνικά αναγνωρισμένη πιστοποίηση προϊόντος που αφορά περιβαλλοντικές ή κοινωνικές πτυχές βιωσιμότητας.

Οι πιστοποιήσεις εφαρμόζονται στα ίδια τα υφασμάτινα προϊόντα (όχι μόνο στο εργοστάσιο ή την εγκατάσταση παραγωγής) και καλύπτουν ένα ή περισσότερα από τα ακόλουθα:

- a) πρώτη ύλη (π.χ. βιολογική, ανακυκλωμένη, δίκαιο εμπόριο)·
- b) διαδικασία παραγωγής (π.χ. μειωμένη χρήση ενέργειας ή χημικών)· και/ή
- c) συνθήκες εργασίας (π.χ. ηθικά εργασιακά πρότυπα).

Στο πλαίσιο της υπεύθυνης διαχείρισης υφασμάτων, η επιχείρηση λαμβάνει υπόψη τον πλήρη κύκλο ζωής των υφασμάτων: προμήθεια (π.χ. υψηλή ποιότητα και μεγάλη διάρκεια ζωής), φάση χρήσης (π.χ. αντοχή στο πλύσιμο, αποβολή ινών) και τέλος ζωής (π.χ. δυνατότητα ανακύκλωσης όπου υπάρχουν τοπικές επιλογές). Η επιχείρηση αποφεύγει επίσης υφάσματα που έχουν υποστεί επιβλαβείς χημικές επεξεργασίες (π.χ. επιβραδυντικά φλόγας), εκτός εάν αυτό απαιτείται από τη νομοθεσία. Όπου απαιτείται τέτοια επεξεργασία, προτιμώνται ίνες εγγενώς ανθεκτικές στη φωτιά ή πιστοποιημένες επεξεργασίες χαμηλού περιβαλλοντικού αντίκτυπου.

Τα μεταχειρισμένα, ανακαινισμένα ή επαναχρησιμοποιημένα υφάσματα γίνονται επίσης αποδεκτά για την απαίτηση αυτή, υπό την προϋπόθεση ότι είναι ασφαλή, κατάλληλα για χρήση και δεν αυξάνουν τις μακροπρόθεσμες περιβαλλοντικές επιπτώσεις.

Αποδεικτικά ελέγχου (audit evidence)

Κατά τον έλεγχο, η επιχείρηση παρουσιάζει αρχεία αγοράς ή ενοικίασης των τελευταίων 24 ή 6 μηνών (ανάλογα με το έτος πιστοποίησης), που αποδεικνύουν ότι τουλάχιστον 1 κατηγορία υφασμάτων προϊόντων φέρει αποδεκτή πιστοποίηση.

Κατά την επιτόπια επιθεώρηση, ο επιθεωρητής επιλέγει τυχαίο δείγμα 3 υφασμάτων αντικειμένων από τη σχετική κατηγορία και επιβεβαιώνει ότι οι αντίστοιχες πιστοποιήσεις υπάρχουν στα επιλεγμένα αντικείμενα (μεθοδολογία C).

6.6

Τουλάχιστον το 50% των προμηθευτών της επιχείρησης είναι οικολογικά πιστοποιημένοι. (G)
HH, CHP, SA, CC, R, A

① **Συνάφεια**

Καθώς η επιχείρηση συνεργάζεται στενά με προμηθευτές αγαθών και υπηρεσιών, έχει τη δυνατότητα και την ευθύνη να προάγει υψηλότερα περιβαλλοντικά και κοινωνικά πρότυπα σε όλη την εφοδιαστική της αλυσίδα. Το κριτήριο αυτό ενθαρρύνει τις επιχειρήσεις να συνεργάζονται κυρίως με προμηθευτές που διαθέτουν επίσημη πιστοποίηση βιωσιμότητας.

Απαιτήσεις εφαρμογής

Τουλάχιστον το 50% των προμηθευτών της επιχείρησης διαθέτουν αναγνωρισμένη πιστοποίηση από τρίτο ανεξάρτητο φορέα σε επίπεδο προμηθευτή ή εταιρείας (όχι μόνο για μεμονωμένα προϊόντα). Αυτό ισχύει για όλους τους προμηθευτές με τους οποίους συνεργάζεται η επιχείρηση κατά την περίοδο πιστοποίησης.

Οι πιστοποιήσεις προμηθευτών σχετίζονται με επαληθεύσιμα πρότυπα βιωσιμότητας. Αποδεκτές κατηγορίες πιστοποιήσεων περιλαμβάνουν, μεταξύ άλλων: συστήματα περιβαλλοντικής διαχείρισης, δίκαιες εργασιακές πρακτικές και ανθρώπινα δικαιώματα, πρότυπα καλής μεταχείρισης ζώων, πιστοποιήσεις βιώσιμης επιχειρηματικότητας κ.λπ. Οι πιστοποιήσεις μεμονωμένων προϊόντων (π.χ. πιστοποιημένο βιολογικό προϊόν) δεν πληρούν το κριτήριο, εκτός εάν η ίδια η οντότητα του προμηθευτή είναι πιστοποιημένη.

① **Σημείωση για εθνική προσαρμογή:** Στη Νορβηγία (NO), τουλάχιστον το 75% των προμηθευτών της επιχείρησης είναι οικολογικά πιστοποιημένοι.

Αποδεικτικά ελέγχου (audit evidence)

Κατά τον έλεγχο, η επιχείρηση παρουσιάζει τεκμηρίωση (π.χ. λίστα), η οποία δείχνει:

- όλους τους προμηθευτές που χρησιμοποιήθηκαν κατά την περίοδο πιστοποίησης· και
- τους προμηθευτές που διαθέτουν έγκυρες οικολογικές πιστοποιήσεις, ώστε να αποδεικνύεται ότι οι πιστοποιημένοι προμηθευτές αντιπροσωπεύουν τουλάχιστον το 50% του συνολικού αριθμού προμηθευτών.

Η τεκμηρίωση συνοδεύεται από αποδεικτικά στοιχεία, π.χ. αντίγραφα πιστοποιητικών που επιβεβαιώνουν ότι οι αναφερόμενοι προμηθευτές διαθέτουν ισχύουσα αναγνωρισμένη οικολογική πιστοποίηση.

Κατά την επιτόπια επιθεώρηση, ο επιθεωρητής ελέγχει δείγμα της τεκμηρίωσης εξετάζοντας 3 έγκυρα αντίγραφα πιστοποιητικών από τους αναφερόμενους προμηθευτές (μεθοδολογία C).

6.7

Εάν η υπηρεσία πλυντηρίου είναι εξωτερική, ο πάροχος βρίσκεται είτε εντός 100 km από την επιχείρηση είτε είναι οικολογικά πιστοποιημένος. (G)
HH, CHP, SA, CC, R, A

① **Συνάφεια**

Για την υποστήριξη της τοπικής οικονομίας και τη μείωση του ανθρακικού αποτυπώματος που σχετίζεται με τη μεταφορά ιματισμού, καθώς και των περιβαλλοντικών επιπτώσεων των υπηρεσιών πλυντηρίου μέσω της χρήσης χημικών, της κατανάλωσης νερού και ενέργειας και της απόρριψης λυμάτων, η επιχείρηση αναθέτει υπηρεσίες πλυντηρίου μόνο σε εταιρείες που βρίσκονται εντός 100 km από την επιχείρηση ή διαθέτουν έγκυρη περιβαλλοντική πιστοποίηση από τρίτο φορέα.

Απαιτήσεις εφαρμογής

Η επιχείρηση αναθέτει υπηρεσίες πλυντηρίου μόνο σε εξωτερικό πάροχο που βρίσκεται είτε εντός 100 km από την επιχείρηση είτε είναι οικολογικά πιστοποιημένος.

Όταν ο πάροχος επιλέγεται βάσει επαληθευμένης περιβαλλοντικής απόδοσης και όχι απόστασης, ο πάροχος διαθέτει έγκυρη πιστοποίηση τρίτου ανεξάρτητου φορέα, η οποία αποδεικνύει συμμόρφωση με αναγνωρισμένα περιβαλλοντικά πρότυπα διαχείρισης σε όλες τις δραστηριότητές του. Η πιστοποίηση είναι σε ισχύ και έχει εκδοθεί από ανεξάρτητο διαπιστευμένο φορέα.

Σε σπάνιες περιπτώσεις όπου, λόγω της τοποθεσίας της επιχείρησης, δεν είναι δυνατή η εύρεση παρόχου εντός 100 km, χρησιμοποιείται ο πλησιέστερος διαθέσιμος πάροχος. Σε αυτές τις περιπτώσεις παρέχονται αποδεικτικά ότι πρόκειται για τον πλησιέστερο εφικτό πάροχο και αιτιολόγηση της επιλογής (π.χ. ορεινό ανάγλυφο, νησιωτικές περιοχές, εθνικοί περιορισμοί οδικού δικτύου, μη διαθεσιμότητα υπηρεσιών). Για επιχειρήσεις που βρίσκονται σε χώρες με έκταση άνω του 1 εκατομμυρίου km², η γενικά αποδεκτή μέγιστη απόσταση είναι 500 km.

Παρότι οι υπηρεσίες πλυντηρίου παρέχονται εξωτερικά, η επιχείρηση παραμένει υπεύθυνη για τη διασφάλιση ότι οι περιβαλλοντικές επιπτώσεις τους ελαχιστοποιούνται, συμπεριλαμβανομένης της συνεχούς παρακολούθησης και επαναξιολόγησης των πρακτικών του παρόχου. Εάν η επιχείρηση διαχειρίζεται το πλυντήριο εσωτερικά, το κριτήριο δεν εφαρμόζεται (N/A).

① **Σημείωση για εθνική προσαρμογή:** Στο Βέλγιο (BE) και την Πορτογαλία (PT), εάν η υπηρεσία πλυντηρίου είναι εξωτερική, βρίσκεται εντός 50 km από την επιχείρηση.

Αποδεικτικά ελέγχου (audit evidence)

Κατά τον έλεγχο, η επιχείρηση παρουσιάζει τεκμηρίωση που περιλαμβάνει το όνομα, τη διεύθυνση και τη σύμβαση ή τιμολόγιο με τον εξωτερικό πάροχο υπηρεσιών πλυντηρίου. Επιπλέον, προσκομίζεται ένα από τα ακόλουθα:

- a) απόδειξη ότι ο πάροχος βρίσκεται εντός 100 km·
- b) αιτιολόγηση ότι επελέγη πάροχος πέραν των 100 km, συμπεριλαμβανομένων αποδεικτικών ότι δεν υπάρχει πλησιέστερη επιλογή και ότι ο επιλεγμένος πάροχος είναι η πλησιέστερη εναλλακτική (π.χ. χάρτης, αλληλογραφία με τοπικούς παρόχους ή περιορισμοί μεταφοράς)· ή
- c) αντίγραφο της περιβαλλοντικής πιστοποίησης του παρόχου πλυντηρίου.

6.8

Τουλάχιστον το 75% των οχημάτων και των μέσων μεταφοράς που ανήκουν ή ενοικιάζονται από την επιχείρηση είναι ηλεκτρικά ή ποδήλατα μεταφοράς (cargo-bikes). (G)

HH, CHP, SA, CC, R, A

Συνάφεια

Οι μηχανοκίνητες μεταφορές συμβάλλουν σημαντικά στις εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου, στην ατμοσφαιρική ρύπανση και στην κατανάλωση ενέργειας. Με τη μετάβαση σε ηλεκτρικά οχήματα ή ποδήλατα μεταφοράς, οι επιχειρήσεις μειώνουν το ανθρακικό τους αποτύπωμα, περιορίζουν τον θόρυβο και την ατμοσφαιρική ρύπανση και επιδεικνύουν ηγετικό ρόλο στη βιώσιμη κινητικότητα.

Απαιτήσεις εφαρμογής

Τουλάχιστον το 75% των οχημάτων και των μέσων μεταφοράς που ανήκουν, ενοικιάζονται ή μισθώνονται από την επιχείρηση είναι ηλεκτρικά οχήματα ή ποδήλατα μεταφοράς (cargo-bikes), συμπεριλαμβανομένων ηλεκτρικών και μη μηχανοκίνητων ποδηλάτων μεταφοράς.

Το κριτήριο εφαρμόζεται σε όλα τα οχήματα που ανήκουν, ενοικιάζονται, μισθώνονται ή βρίσκονται υπό τον επιχειρησιακό έλεγχο της επιχείρησης, όπως αυτοκίνητα, σκούτερ, οχήματα τύπου golf cart και άλλα μέσα που χρησιμοποιούνται για εσωτερικές μετακινήσεις, μεταφορά επισκεπτών ή προσωπικού και παραδόσεις Τροφίμων & Ποτών (F&B).

Το κριτήριο δεν εφαρμόζεται σε υπηρεσίες ταξί τρίτων, εξωτερικούς παρόχους shuttle ή δημόσιες συγκοινωνίες, εκτός εάν η υπηρεσία έχει ανατεθεί αποκλειστικά από την επιχείρηση μέσω επαναλαμβανόμενης σύμβασης. Σε αυτές τις περιπτώσεις, η επιχείρηση ενθαρρύνεται να προτιμά παρόχους με στόλους χαμηλών ή μηδενικών εκπομπών, όπου αυτό είναι εφικτό.

Αποδεικτικά ελέγχου (audit evidence)

Κατά τον έλεγχο, η επιχείρηση παρουσιάζει γραπτή επισκόπηση όλων των οχημάτων και μέσων μεταφοράς που χρησιμοποιούνται (ιδιόκτητα, ενοικιαζόμενα ή μισθωμένα), με ένδειξη για:

- τύπο οχήματος,
- πηγή ενέργειας,
- και χρήση.

Κατά την επιτόπια επιθεώρηση, ο επιθεωρητής πραγματοποιεί δειγματοληψία 3 οχημάτων ή μέσων μεταφοράς από τη λίστα. Το δείγμα περιλαμβάνει, όπου είναι δυνατό, διαφορετικούς τύπους οχημάτων, διαφορετικές πηγές ενέργειας και διαφορετικές χρήσεις (μεθοδολογία C).

6.9

Η επιχείρηση προωθεί ενεργά και υποστηρίζει βιώσιμες και προσανατολισμένες στην υγεία επιλογές μετακίνησης για το προσωπικό. (G)

HH, CHP, SA, CC, R, A

Συνάφεια

Οι μετακινήσεις του προσωπικού μπορούν να συμβάλλουν σημαντικά στην τοπική ατμοσφαιρική ρύπανση και στις εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου. Με την ενθάρρυνση χαμηλών εκπομπών και ενεργών μέσων μετακίνησης, οι επιχειρήσεις μειώνουν το περιβαλλοντικό τους αποτύπωμα και υποστηρίζουν την υγεία, την ασφάλεια και τη συνολική ευημερία των εργαζομένων.

Απαιτήσεις εφαρμογής

Η επιχείρηση ενθαρρύνει ενεργά όλο το προσωπικό να μετακινείται με τρόπους χαμηλών εκπομπών και φιλικούς προς την υγεία.

Η επιχείρηση διαδραματίζει ενεργό ρόλο στην προώθηση αυτών των επιλογών μέσω ενημερωτικών καμπανιών, αναβαθμίσεων υποδομών ή/και προγραμμάτων κινήτρων.

Ενδεικτικά μέτρα (χωρίς περιορισμό):

a) γραπτή επικοινωνία (συμπεριλαμβανομένων ψηφιακών καναλιών όπως email ή πλατφόρμες προσωπικού) τουλάχιστον μία φορά κάθε 6 μήνες·

b) προσαρμόσιμα και οπτικά ελκυστικά posters, infographics ή ψηφιακό υλικό (κατά προτίμηση με χρήση προτύπων από το Green Key Toolbox)·

c) φυσικό υλικό σε εμφανή σημεία για το προσωπικό (είσοδοι, χώροι διαλείμματος, αποδυτήρια)·

d) παροχή υποδομών (π.χ. ασφαλείς και στεγασμένοι χώροι στάθμευσης ποδηλάτων, σταθμοί φόρτισης ηλεκτρικών οχημάτων)·

e) οικονομικά ή οργανωτικά κίνητρα (π.χ. επιδότηση εισιτηρίων δημόσιων μεταφορών, δωρεάν στάθμευση/φόρτιση ηλεκτρικών οχημάτων, υπηρεσίες shuttle, ή υποστήριξη συστημάτων car-pooling).

Όλες οι επικοινωνίες τονίζουν τα διπλά οφέλη της βιώσιμης μετακίνησης:

- μείωση περιβαλλοντικού αποτυπώματος και
- βελτίωση προσωπικής και κοινοτικής υγείας.

Οι βιώσιμες επιλογές μετακίνησης περιλαμβάνουν:

- ενεργή μετακίνηση (περπάτημα, ποδήλατο),
- δημόσιες συγκοινωνίες (λεωφορείο, τρένο, τραμ, μετρό, πλοίο),
- ηλεκτρικά και υβριδικά οχήματα,
- car-pooling και ride-sharing,
- και shuttle buses της επιχείρησης.

Σημείωση για εθνική προσαρμογή

Στο Βέλγιο (BE), το κριτήριο αυτό είναι υποχρεωτικό.

Αποδεικτικά ελέγχου (audit evidence)

Κατά τον έλεγχο, η επιχείρηση παρουσιάζει αποδεικτικά εσωτερικής επικοινωνίας που προωθούν τη βιώσιμη μετακίνηση (π.χ. emails, posters, intranet αναρτήσεις), με απόδειξη ότι πραγματοποιούνται τουλάχιστον μία φορά κάθε 6 μήνες.

Σε ειδικές περιπτώσεις, εάν έχουν εφαρμοστεί τα μέτρα d) ή/και e), η επιχείρηση παρουσιάζει τεκμηρίωση των σχετικών προγραμμάτων ή υποδομών (π.χ. εσωτερικές πολιτικές, αποδεικτικά αγοράς ή εγκατάστασης, προγράμματα κινήτρων).

Η οπτική ή φωτογραφική τεκμηρίωση πρέπει να δείχνει ότι το υλικό είναι σαφές, ενημερωτικό και εύκολα προσβάσιμο σε όλο το προσωπικό.

6.10

Η επιχείρηση λαμβάνει πρωτοβουλίες για τη μείωση του περιβαλλοντικού αντίκτυπου των συστημάτων πληροφορικής (IT). (G)

HH, CHP, SA, CC, R, A

Συνάφεια

Τα ψηφιακά συστήματα (εξοπλισμός IT, διαδικτυακές υπηρεσίες και υποδομές δεδομένων) έχουν σημαντικές περιβαλλοντικές επιπτώσεις καθ' όλο τον κύκλο ζωής τους. Αυτές περιλαμβάνουν κατανάλωση ενέργειας, εξόρυξη πρώτων υλών και εκπομπές που σχετίζονται με τα δεδομένα (γνωστές ως ψηφιακή ρύπανση).

Η υπεύθυνη διαχείριση των IT συστημάτων μπορεί να μειώσει τόσο το φυσικό όσο και το ψηφιακό περιβαλλοντικό αποτύπωμα της επιχείρησης.

Απαιτήσεις εφαρμογής

Η επιχείρηση εφαρμόζει μέτρα για την υπεύθυνη διαχείριση των ψηφιακών πρακτικών και του εξοπλισμού IT, με στόχο:

- τη μείωση κατανάλωσης ενέργειας,
- την παράταση της διάρκειας ζωής του εξοπλισμού,
- και τη μείωση άσκοπης μετάδοσης και αποθήκευσης δεδομένων.

Η επιχείρηση εφαρμόζει ελάχιστο αριθμό μέτρων ανάλογα με το μέγεθός της:

- < 50 εργαζόμενοι: τουλάχιστον 1 μέτρο
- ≥ 50 εργαζόμενοι: τουλάχιστον 3 μέτρα

Παραδείγματα μέτρων:

a) βελτιστοποίηση ψηφιακής επικοινωνίας (μείωση μαζικών emails, απεγγραφή από υπηρεσίες, απενεργοποίηση auto-play και cloud sync)

b) επιλογή ψηφιακών υποδομών χαμηλού αντίκτυπου (πάροχοι hosting με χαμηλές εκπομπές ή ανανεώσιμη ενέργεια)

c) προμήθεια εξοπλισμού χαμηλού αντίκτυπου:

- ενεργειακά αποδοτικός εξοπλισμός (Energy Star, EPEAT),
- ανακατασκευασμένος ή μεταχειρισμένος εξοπλισμός,
- εξοπλισμός με μεγάλη διάρκεια ζωής και δυνατότητα επισκευής

d) υπεύθυνη χρήση από το προσωπικό:

- απενεργοποίηση συσκευών σε αδράνεια,
- μείωση streaming ή ανάλυσης βίντεο,
- διαγραφή παλιών αρχείων και emails,
- χρήση λειτουργιών εξοικονόμησης ενέργειας,
- υπεύθυνη χρήση εργαλείων AI

e) περιορισμός ψηφιακών εκπομπών για επισκέπτες:

- αποφυγή υπηρεσιών υψηλής κατανάλωσης (π.χ. streaming),
- χρήση eco modes σε συσκευές

f) εκπαίδευση και ενημέρωση προσωπικού σχετικά με υπεύθυνη ψηφιακή χρήση και περιβαλλοντικές επιπτώσεις των IT συστημάτων (πιθανή συμμετοχή και επισκεπτών μέσω signage ή e-learning)

g) μείωση αποτυπώματος ψηφιακής παρουσίας:

- βελτιστοποίηση ιστοσελίδας,
- ελαφρύς σχεδιασμός,
- μείωση μεγέθους media,
- χρήση hosting με ανανεώσιμη ενέργεια (όταν είναι εφικτό)

Αποδεικτικά ελέγχου (audit evidence)

Κατά τον έλεγχο, η επιχείρηση παρουσιάζει:

- σύντομη περιγραφή ή εσωτερική πολιτική των επιλεγμένων μέτρων (τουλάχιστον 1 ή 3 ανάλογα με τον αριθμό εργαζομένων), και
- τεκμηρίωση προμηθειών, απογραφές εξοπλισμού, εκπαιδευτικό υλικό ή άλλα σχετικά στοιχεία.

Κατά την επιτόπια επιθεώρηση, ο επιθεωρητής μπορεί να επαληθεύσει εφαρμογή μέσω παρατήρησης (ρυθμίσεις οθόνης, εξοπλισμός, σήμανση) ή συνεντεύξεων με το προσωπικό.

6.13

Η επιχείρηση δεν προμηθεύεται ψάρια, θαλασσινά και κρέας από απειλούμενα ή προστατευόμενα είδη. (I)

HH, CHP, SA, CC, R, A

Συνάφεια

Η κατανάλωση ψαριών, θαλασσινών και κρέατος από απειλούμενα ή προστατευόμενα είδη συμβάλλει άμεσα στην απώλεια βιοποικιλότητας και στην υποβάθμιση των οικοσυστημάτων. Αποφεύγοντας αυτά τα προϊόντα, οι επιχειρήσεις προστατεύουν ευάλωτα είδη, υποστηρίζουν βιώσιμες πρακτικές προμήθειας και ευθυγραμμίζονται με διεθνείς προσπάθειες διατήρησης της φύσης.

Απαιτήσεις εφαρμογής

Ως μέρος της πολιτικής προμηθειών, η επιχείρηση δεν αγοράζει προϊόντα ψαριών, θαλασσινών και κρέατος που προέρχονται από απειλούμενα είδη ή από είδη των οποίων το εμπόριο απαγορεύεται ή περιορίζεται σύμφωνα με διεθνείς ή εθνικούς κανόνες προστασίας.

Για τον έλεγχο της κατάστασης των ειδών, συνιστάται η χρήση της λίστας IUCN Red List of Threatened Species ή των παραρτημάτων της CITES (Convention on International Trade in Endangered Species). Η επιχείρηση δεν προμηθεύεται είδη που χαρακτηρίζονται ως Ευάλωτα (Vulnerable), Κινδυνεύοντα (Endangered) ή Κρισίμως Κινδυνεύοντα (Critically Endangered), καθώς και είδη των οποίων το εμπορικό εμπόριο απαγορεύεται ή περιορίζεται.

Για τον έλεγχο της κατάστασης ψαριών και θαλασσινών, συνιστάται η χρήση τοπικών οδηγιών βιώσιμης αλιείας και θαλασσινών (π.χ. Good Fish Guide, Mr. Good Fish, Seafood Watch ή αντίστοιχοι

αναγνωρισμένοι οδηγοί). Γενικά, αποφεύγονται είδη με αξιολόγηση «κόκκινο/αποφυγή». Όπου είναι κατάλληλο, μπορούν να χρησιμοποιούνται και διεθνείς οδηγοί όπως οι WWF Seafood Guides.

Επιπλέον, αναγνωρισμένες οικολογικές πιστοποιήσεις για ιχθυοκαλλιέργειες μπορούν να βοηθήσουν στην αναγνώριση προϊόντων που δεν προέρχονται από ή δεν περιέχουν απειλούμενα είδη.

Προϊόντα που προέρχονται από πρακτικές που είναι εγγενώς επιβλαβείς για τη βιοποικιλότητα, λόγω άμεσης καταστροφής οικοτόπων, υψηλών ποσοστών παρεμπόμπουσας αλίευσης (bycatch), συμβολής στη μείωση πληθυσμών ειδών ή μεγάλης κλίμακας μετατροπής οικοσυστημάτων (π.χ. αλιεία με βυθοσκόπηση, χρήση κυανίου) αποκλείονται αυστηρά.

Το προσωπικό που εμπλέκεται στις προμήθειες, στον σχεδιασμό μενού και στην προετοιμασία τροφίμων (π.χ. υπεύθυνοι προμηθειών, σεφ/διεύθυνση κουζίνας, υπεύθυνοι Τροφίμων & Ποτών) είναι ενημερωμένο για τη δέσμευση της επιχείρησης να μην προμηθεύεται απειλούμενα ή προστατευόμενα είδη. Έχει πρόσβαση και γνωρίζει πώς να χρησιμοποιεί ενημερωμένους οδηγούς ή λίστες αναφοράς για τον έλεγχο των ειδών πριν από παραγγελίες ή παραλαβές.

Αποδεικτικά ελέγχου (audit evidence)

Κατά τον έλεγχο, η επιχείρηση παρουσιάζει:

- το πιο πρόσφατα ενημερωμένο μενού· και
- σχετική λίστα που αναφέρει τα είδη ψαριών, θαλασσινών και κρέατος που χρησιμοποιούνται στα πιάτα, καθώς και όπου είναι διαθέσιμα τιμολόγια/αρχεία προμηθειών (με αναγραφή ονομασίας είδους και πιστοποιήσεων, εφόσον υπάρχουν) από τους τελευταίους 24 μήνες (για επαναλαμβανόμενες αιτήσεις) ή 6 μήνες (για νέες αιτήσεις).

Η επιτόπια επιθεώρηση των ψυγείων, καταψυκτών και αποθηκευτικών χώρων επιβεβαιώνει τη συμμόρφωση.

6.14

Τουλάχιστον 1 χορτοφαγικό ορεκτικό, 1 χορτοφαγικό κυρίως πιάτο και είτε 1 vegan ορεκτικό είτε 1 vegan κυρίως πιάτο προσφέρονται, και οι επιλογές αυτές αναγράφονται σαφώς στο μενού/μπουφέ. (I) HH, CHP, SA, CC, R, A

Συνάφεια

Η παροχή χορτοφαγικών και vegan επιλογών είναι απαραίτητη για τη μείωση του περιβαλλοντικού αποτυπώματος των υπηρεσιών τροφίμων. Η βιομηχανική κτηνοτροφία αποτελεί σημαντική αιτία κλιματικής αλλαγής, αποψίλωσης δασών, απώλειας βιοποικιλότητας, ρύπανσης υδάτων και υποβάθμισης εδαφών. Αντίθετα, τα φυτικά γεύματα απαιτούν λιγότερους φυσικούς πόρους, παράγουν λιγότερες εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου και υποστηρίζουν πιο βιώσιμα διατροφικά συστήματα.

Απαιτήσεις εφαρμογής

Τουλάχιστον 1 χορτοφαγικό ορεκτικό, 1 χορτοφαγικό κυρίως πιάτο και είτε 1 vegan ορεκτικό είτε 1 vegan κυρίως πιάτο προσφέρονται σε όλες τις μορφές παροχής τροφίμων (π.χ. πρωινό, μεσημεριανό,

δείπνο) και σε όλα τα εσωτερικά διαχειριζόμενα εστιατόρια, κυλικεία, snack bars, και οι επιλογές αυτές επισημαίνονται σαφώς στο μενού ή στον μπουφέ μέσω εικονιδίων ή άλλων κατανοητών μέσων.

Χορτοφαγικά και vegan πιάτα διατίθενται επίσης κατόπιν αιτήματος στο εστιατόριο προσωπικού.

Για εστιατόρια με εβδομαδιαία μενού, προσφέρονται καθημερινές επιλογές χορτοφαγικών/vegan πιάτων και αυτές διαφοροποιούνται εβδομαδιαίως. Για εστιατόρια με σταθερό μενού (π.χ. πολυ-course μενού), διατίθενται και παρουσιάζονται χορτοφαγικές επιλογές.

Ενθαρρύνονται εναλλακτικά συστήματα μενού, όπως:

- προεπιλεγμένα χορτοφαγικά μενού με επιλογή προσθήκης κρέατος/ψαριού, ή
- πιάτα διαθέσιμα σε χορτοφαγική και μη χορτοφαγική εκδοχή.

Συνιστάται η προσθήκη σύντομης δήλωσης στο μενού σχετικά με τα περιβαλλοντικά και υγειονομικά οφέλη της φυτικής διατροφής.

Συνιστάται επίσης τα φυτικά πιάτα να ακολουθούν ισορροπημένες διατροφικές αρχές:

- 1/3 όσπρια ή πηγές πρωτεΐνης (π.χ. τόφου,τέμπε, φασόλια, φακές, φύκια),
- 1/3 δημητριακά ολικής άλεσης,
- 1/3 λαχανικά ή φρούτα.

Ενθαρρύνεται η χρήση ολόκληρων και ελάχιστα επεξεργασμένων τροφίμων.

Αποδεικτικά ελέγχου (audit evidence)

Κατά την επιτόπια επιθεώρηση, ο επιθεωρητής επιβεβαιώνει ότι:

- τα απαιτούμενα πιάτα είναι διαθέσιμα και σαφώς σημειωμένα σε όλα τα μενού/μπουφέδες και εστιατόρια, και
- τα μενού εναλλάσσουν τις vegan/vegetarian επιλογές ώστε να αποφεύγεται η επανάληψη.

6.15

Η επιχείρηση λαμβάνει πρωτοβουλίες για τη μείωση της σπατάλης τροφίμων. (I)
HH, CHP, SA, CC, R, A

Συνάφεια

Για τη μείωση του περιβαλλοντικού αποτυπώματος των υπηρεσιών τροφίμων και τον περιορισμό περιττών κόστους, η επιχείρηση εφαρμόζει προληπτικά μέτρα για τη μείωση της παραγόμενης σπατάλης τροφίμων. Προτεραιότητα δίνεται στην πρόληψη (upstream), ακολουθεί η επαναχρησιμοποίηση ή αναδιανομή (downstream) και τέλος η ανακύκλωση ή κομποστοποίηση.

Απαιτήσεις εφαρμογής

Η επιχείρηση εφαρμόζει τουλάχιστον 2 δράσεις για τη μείωση της σπατάλης τροφίμων.

Επιπλέον, για Hotels & Hostels, Campsites and Holiday Parks, Conference Centres, Restaurants/cafés και Attractions, καταρτίζεται και εφαρμόζεται σχέδιο μείωσης σπατάλης τροφίμων, το οποίο:

- εντοπίζει τις κύριες πηγές σπατάλης, και
- περιγράφει συγκεκριμένες δράσεις μείωσης σε όλα τα στάδια παραγωγής και σερβιρίσματος.

Το σχέδιο περιλαμβάνει τόσο προληπτικά όσο και μεταγενέστερα μέτρα.

Για Small Accommodation, συνιστάται αλλά δεν είναι υποχρεωτική η ύπαρξη σχεδίου.

Το σχέδιο εξετάζει ζητήματα όπως:

- a) προσαρμογή ποσοτήτων και ειδών τροφίμων,
- b) μικρότερα πιάτα ή μισές μερίδες σε χαμηλότερη τιμή,
- c) καλύτερη αποθήκευση και σερβίρισμα,
- d) αλλαγή από μπουφέ σε μερίδες,
- e) επαναχρησιμοποίηση ή δωρεά υπολοίπων τροφίμων.

Συνιστάται σύστημα παρακολούθησης που καταγράφει ποσότητα, είδος και κόστος σπατάλης τροφίμων.

Η επιχείρηση μπορεί να εφαρμόσει τουλάχιστον 2 από τα ακόλουθα μέτρα:

- a) έλεγχος μερίδων (μικρότερα πιάτα, μισές μερίδες),
- b) πρόβλεψη ζήτησης με βάση πληρότητα και κρατήσεις,
- c) βελτιωμένος προγραμματισμός μενού,
- d) σύστημα FIFO για αποθέματα,
- e) εκπαίδευση προσωπικού σε αποθήκευση και μείωση σπατάλης.

Ενθαρρύνεται εκπαίδευση zero-waste κουζίνας.

Παραδείγματα downstream δράσεων:

- a) επαναχρησιμοποίηση υπολειμμάτων σε άλλα πιάτα,
- b) δωρεά τροφίμων (σύμφωνα με νομοθεσία),
- c) anti-waste πιάτα,
- d) εκπτώσεις στο τέλος υπηρεσίας,
- e) παροχή περισσευμάτων στο προσωπικό,
- f) δυνατότητα take-away υπολοίπων τροφίμων (σύμφωνα με υγειονομικούς κανόνες).

Συνιστάται ενημέρωση και συμμετοχή των επισκεπτών (σήμανση σε μπουφέ, επιλογές μερίδων, μηνύματα βιωσιμότητας).

Σημείωση εθνικής προσαρμογής

Σε Σουηδία (SE), Φινλανδία (FI) και Ολλανδία (NL), απαιτούνται τουλάχιστον 5 δράσεις μείωσης σπατάλης τροφίμων.

Αποδεικτικά ελέγχου (audit evidence)

Κατά τον έλεγχο παρουσιάζονται:

- αποδεικτικά εφαρμογής δράσεων (εκπαίδευση, φωτογραφίες, αρχεία δωρεών κ.λπ.), και
- όπου απαιτείται, το σχέδιο μείωσης σπατάλης τροφίμων.

Η επιτόπια επιθεώρηση μπορεί να επιβεβαιώσει τις εφαρμοζόμενες δράσεις.

6.16

Όπου η ποιότητα του νερού είναι επαρκούς προτύπου, προσφέρεται νερό βρύσης στους επισκέπτες. (I)
HH, CHP, SA, CC, R, A

Συνάφεια

Για τη μείωση του περιβαλλοντικού αποτυπώματος που σχετίζεται με το εμφιαλωμένο νερό (συμπεριλαμβανομένων των εκπομπών από τη μεταφορά και την παραγωγή και διάθεση υλικών συσκευασίας όπως πλαστικό, αλουμίνιο και γυαλί), η επιχείρηση προσφέρει νερό βρύσης στους επισκέπτες όπου η τοπική ποιότητα νερού το επιτρέπει.

Απαιτήσεις εφαρμογής

Το νερό βρύσης προσφέρεται, τουλάχιστον, σε εστιατόρια, αίθουσες συσκέψεων και χώρους προσωπικού, αλλά μπορεί επίσης να προσφέρεται στη ρεσεψιόν, στο γυμναστήριο κ.λπ.

Στα δωμάτια επισκεπτών, η επιχείρηση είτε προσφέρει νερό βρύσης σε δοχεία που επαναγεμίζονται απευθείας στην επιχείρηση, είτε παρέχει ποτήρια στα δωμάτια, είτε ενημερώνει για την πόση του νερού βρύσης μέσω εκπαιδευτικής σήμανσης, πληροφοριών δωματίου ή ψηφιακού ενημερωτικού υλικού.

Η αγορά και σερβίρισμα οποιουδήποτε τύπου εμφιαλωμένου νερού μιας χρήσης (συμπεριλαμβανομένων επαναχρησιμοποιούμενων γυάλινων φιαλών) δεν πληροί το κριτήριο.

Η δυνατότητα παροχής νερού βρύσης εξαρτάται από την ποιότητα και την παροχή νερού στην εγκατάσταση. Εάν η ποιότητα του νερού το επιτρέπει, μπορεί να προσφέρεται ως έχει ή να φιλτράρεται πριν σερβιριστεί. Το εμφιαλωμένο νερό δεν μπορεί να προσφέρεται ως βασική επιλογή στους επισκέπτες, αλλά μπορεί να είναι διαθέσιμο προς αγορά κατόπιν αιτήματος.

Εάν η ποιότητα του νερού βρύσης δεν συμμορφώνεται με τα εθνικά πρότυπα πόσιμου νερού (π.χ. λόγω επιπέδων φυτοφαρμάκων, βαρέων μετάλλων κ.λπ.), το κριτήριο δεν εφαρμόζεται (N/A). Σε αυτές τις περιπτώσεις, η επιχείρηση παρουσιάζει τεκμηριωμένα αποδεικτικά, όπως πρόσφατη ανάλυση ποιότητας νερού ή έκθεση αρμόδιας αρχής ή πιστοποιημένου παρόχου νερού.

Εάν οι εθνικές αρχές ορίζουν ότι οι υγειονομικοί κανονισμοί έρχονται σε αντίθεση με το κριτήριο, εφαρμόζονται οι επίσημοι εθνικοί κανονισμοί. Σε περιοχές όπου το νερό είναι επίσημα πόσιμο αλλά ενδέχεται να μην είναι εύπεπτο από τουρίστες λόγω διαφορετικών μικροβιακών προφίλ, η επιχείρηση παρέχει πιστοποιημένη ανάλυση νερού για να καθοριστεί αν απαιτείται πρόσθετη φίλτρανση.

Εάν το νερό κρίνεται ακατάλληλο για πόση:

- η επιχείρηση ενθαρρύνεται να εγκαταστήσει κατάλληλα συστήματα φίλτρανσης (π.χ. φίλτρα ενεργού άνθρακα, αντίστροφη ώσμωση)·
- η επιχείρηση πραγματοποιεί αξιολόγηση για τον πιο βιώσιμο εναλλακτικό τρόπο παροχής νερού (π.χ. επαναχρησιμοποιούμενοι μεγάλοι διανομείς νερού, συστήματα επιστροφής φιαλών)·
- αποφεύγεται η χρήση μικρών εμφιαλωμένων μονάδων όπου είναι δυνατόν· προτιμώνται μεγάλοι επαναχρησιμοποιούμενοι περιέκτες (π.χ. δοχεία 10–20L ή σταθμοί νερού).

Εάν η επιχείρηση αποδείξει ότι η κατηγορία της απαιτεί την παροχή επιπλέον δωρεάν νερού στα δωμάτια, το νερό βρύσης εξακολουθεί να προσφέρεται ως πρώτη επιλογή. Σε αυτή την περίπτωση,

παρέχεται επίσης σταθμός αναπλήρωσης ή πρόσβαση σε ασφαλές νερό για επαναγέμιση και ενθαρρύνεται η χρήση επαναχρησιμοποιούμενων μπουκαλιών (π.χ. μέσω πώλησης ή παροχής τους).

Αποδεικτικά ελέγχου (audit evidence)

Κατά την επιτόπια επιθεώρηση, ο επιθεωρητής επιβεβαιώνει ότι το νερό βρύσης είναι διαθέσιμο σε όλους τους απαιτούμενους χώρους για επισκέπτες και προσωπικό.

Σε ειδικές περιπτώσεις, η επιχείρηση παρουσιάζει:

- αποδεικτικά τεκμηρίωσης όταν ισχυρίζεται ότι το κριτήριο δεν εφαρμόζεται (π.χ. νομική εξαίρεση ή ανάλυση νερού), και/ή
- αποδεικτικά ότι η κατηγορία της επιχείρησης απαιτεί επιπλέον δωρεάν νερό στα δωμάτια (π.χ. απόσπασμα από κριτήρια κατάταξης και έγκριση), όπου σε αυτή την περίπτωση η επιθεώρηση επιβεβαιώνει την ύπαρξη σημείου αναπλήρωσης και ενημέρωσης των επισκεπτών.

6.17

Τουλάχιστον το 10% όλων των προϊόντων Τροφίμων & Ποτών (F&B) που χρησιμοποιούνται στην επιχείρηση είναι είτε βιολογικά, είτε οικολογικά πιστοποιημένα, είτε δίκαιου εμπορίου, είτε τοπικής παραγωγής. (G)

HH, CHP, SA, CC, R, A

Συνάφεια

Το κριτήριο αυτό προωθεί βιώσιμα διατροφικά συστήματα μέσω μείωσης εκπομπών CO₂, βελτίωσης της ευζωίας των ζώων και στήριξης των τοπικών οικονομιών. Η προτεραιότητα σε πιστοποιημένα ή τοπικά προϊόντα Τροφίμων & Ποτών μειώνει τις εκπομπές μεταφοράς, ενισχύει τις τοπικές αλυσίδες παραγωγής και υποστηρίζει ηθικές και περιβαλλοντικά υπεύθυνες γεωργικές πρακτικές.

Απαιτήσεις εφαρμογής

Τουλάχιστον το 10% όλων των προϊόντων Τροφίμων & Ποτών που χρησιμοποιούνται στους κύριους χώρους εξυπηρέτησης, συμπεριλαμβανομένων πρωινού, μεσημεριανού, δείπνου, μπαρ/καφέ και room service (εφόσον διαχειρίζεται εσωτερικά), είναι είτε βιολογικά, είτε οικολογικά πιστοποιημένα, είτε δίκαιου εμπορίου, είτε τοπικής παραγωγής. Τα προϊόντα αυτά πρέπει κατά προτίμηση να χρησιμοποιούνται σε σημαντικές ποσότητες ή σε καθημερινή βάση.

Εάν το room service είναι εξωτερικά ανατεθειμένο, το κριτήριο δεν εφαρμόζεται σε αυτό.

Το όριο 10% υπολογίζεται με βάση το συνολικό βάρος, όγκο ή/και οικονομική αξία των προϊόντων F&B που αγοράστηκαν εντός των τελευταίων 24 μηνών (για επαναλαμβανόμενες αιτήσεις) ή 6 μηνών (για νέες αιτήσεις).

Για τη συμμόρφωση, η επιχείρηση παρουσιάζει τεκμηρίωση του συνολικού βάρους/όγκου/αξίας των προϊόντων και λίστα ή τιμολόγια που δείχνουν ποια από αυτά είναι βιολογικά, οικολογικά, δίκαιου εμπορίου ή τοπικής παραγωγής.

Τα βιολογικά, οικολογικά και δίκαιου εμπορίου προϊόντα πρέπει να αναγνωρίζονται από εθνικούς ή διεθνείς φορείς.

Τα τοπικά προϊόντα ορίζονται ως προϊόντα που παράγονται εντός 100 km από την επιχείρηση. Περιλαμβάνεται παραγωγή εντός εγκατάστασης, καθώς και άγρια συλλογή ή αλιεία εντός της ίδιας ακτίνας. Οι τοπικοί παραγωγοί πρέπει να είναι μικρομεσαίες επιχειρήσεις (SMEs) σύμφωνα με τον εθνικό ορισμό.

Σε σπάνιες περιπτώσεις όπου δεν υπάρχουν παραγωγοί εντός 100 km, χρησιμοποιείται ο πλησιέστερος διαθέσιμος παραγωγός και παρέχεται γραπτή αιτιολόγηση (π.χ. ειδική αποστολή βιωσιμότητας). Για χώρες άνω του 1.000.000 km², το μέγιστο αποδεκτό όριο είναι 500 km.

Συνιστάται προτίμηση σε παραγωγούς με αποδεδειγμένες βιώσιμες πρακτικές, πρότυπα καλής μεταχείρισης ζώων και πιστοποιήσεις, χωρίς αυτό να επαρκεί από μόνο του για την πλήρωση του κριτηρίου.

Η επιλογή προϊόντων πρέπει να λαμβάνει υπόψη εποχικότητα και τοπικούς κύκλους παραγωγής.

Συνιστάται η σταδιακή αύξηση του ποσοστού τέτοιων προϊόντων με την πάροδο του χρόνου.

Σημείωση εθνικής προσαρμογής

Στη Σουηδία (SE), το κριτήριο είναι υποχρεωτικό. Στη Δανία (DK), τουλάχιστον το 15% πρέπει να είναι βιολογικά προϊόντα και δεν γίνονται δεκτά άλλα είδη για κάλυψη του κριτηρίου.

Αποδεικτικά ελέγχου (audit evidence)

Κατά τον έλεγχο, η επιχείρηση παρουσιάζει:

- συνολικά δεδομένα βάρους/όγκου/αξίας F&B προϊόντων, και
- λίστα ή τιμολόγια που αποδεικνύουν τα προϊόντα που είναι βιολογικά, οικολογικά, δίκαιου εμπορίου ή τοπικά.

Όπου εφαρμόζεται, παρέχεται αιτιολόγηση για προμηθευτές εκτός 100 km.

Κατά την επιτόπια επιθεώρηση, ο επιθεωρητής πραγματοποιεί δειγματοληψία σε τουλάχιστον 1 αποθηκευτικό χώρο ή 1 εστιατόριο για επιβεβαίωση (μεθοδολογία A).

6.18

Τουλάχιστον 25% όλων των προϊόντων Τροφίμων & Ποτών (F&B) που χρησιμοποιούνται στην επιχείρηση είναι είτε βιολογικά και/ή οικολογικά πιστοποιημένα και/ή δίκαιου εμπορίου και/ή τοπικής παραγωγής. (G)

HH, CHP, SA, CC, R, A

Συνάφεια

Το κριτήριο αυτό προωθεί βιώσιμα διατροφικά συστήματα μέσω της μείωσης εκπομπών CO₂, της βελτίωσης της ευζωίας των ζώων και της στήριξης των τοπικών οικονομιών και των μικρών παραγωγών. Η προτεραιότητα σε πιστοποιημένα ή τοπικά προϊόντα Τροφίμων & Ποτών συμβάλλει στη μείωση των

εκπομπών από μεταφορές, ενισχύει τις περιφερειακές διατροφικές υποδομές και υποστηρίζει ηθικές και περιβαλλοντικά υπεύθυνες γεωργικές πρακτικές.

Απαιτήσεις εφαρμογής

Για τη συμμόρφωση με το κριτήριο, η επιχείρηση διασφαλίζει ότι τουλάχιστον 25% όλων των προϊόντων Τροφίμων & Ποτών που χρησιμοποιούνται στους κύριους χώρους εξυπηρέτησης, συμπεριλαμβανομένων του πρωινού, του μεσημεριανού, του δείπνου, του μπαρ/καφέ και του room service (εφόσον αυτό διαχειρίζεται εσωτερικά), είναι είτε βιολογικά και/ή οικολογικά πιστοποιημένα και/ή δίκαιου εμπορίου και/ή τοπικής παραγωγής.

Τα προϊόντα αυτά πρέπει, κατά προτίμηση, να χρησιμοποιούνται σε σημαντικές ποσότητες ή και σε καθημερινή βάση. Εάν το room service είναι εξωτερικά ανατεθειμένο, το κριτήριο δεν εφαρμόζεται σε αυτό.

Το ποσοστό 25% υπολογίζεται με βάση το συνολικό βάρος, όγκο και/ή οικονομική αξία των προϊόντων Τροφίμων & Ποτών που αγοράστηκαν εντός των τελευταίων 24 μηνών (για επαναπιστοποιήσεις) ή 6 μηνών (για νέες αιτήσεις).

Για τη συμμόρφωση, η επιχείρηση οφείλει να παρουσιάσει τεκμηρίωση που αποδεικνύει το συνολικό βάρος, όγκο και/ή οικονομική αξία όλων των προϊόντων F&B που αγοράστηκαν κατά την αντίστοιχη περίοδο, καθώς και τιμολόγια ή λίστες που δείχνει ποια από αυτά είναι βιολογικά, οικολογικά, δίκαιου εμπορίου ή τοπικά.

Τα προϊόντα βιολογικής, οικολογικής ή δίκαιου εμπορίου πιστοποίησης πρέπει να αναγνωρίζονται από εθνικές ή διεθνείς αρχές ή φορείς.

Τα τοπικά προϊόντα ορίζονται ως προϊόντα που παράγονται εντός ακτίνας 100 km από την επιχείρηση. Αυτό περιλαμβάνει προϊόντα που καλλιεργούνται στις εγκαταστάσεις, καθώς και προϊόντα άγριας συλλογής ή αλιείας εντός της ίδιας ακτίνας.

Οι τοπικοί παραγωγοί πρέπει να είναι μικρομεσαίες επιχειρήσεις (SMEs) σύμφωνα με τον εθνικό ορισμό.

Σε σπάνιες περιπτώσεις όπου δεν υπάρχει διαθέσιμος παραγωγός εντός 100 km, χρησιμοποιείται ο πλησιέστερος διαθέσιμος παραγωγός. Σε αυτές τις περιπτώσεις, η επιχείρηση παρέχει γραπτή και υπογεγραμμένη αιτιολόγηση για την επιλογή του συγκεκριμένου παραγωγού (π.χ. λόγω ιδιαίτερης περιβαλλοντικής αποστολής του παραγωγού).

Για χώρες με έκταση άνω του 1.000.000 km², το μέγιστο αποδεκτό όριο απόστασης είναι 500 km.

Προτιμώνται παραγωγοί με αποδεδειγμένες βιώσιμες πρακτικές, πρότυπα καλής μεταχείρισης ζώων ή πιστοποιήσεις. Ωστόσο, η εστίαση μόνο σε βιώσιμες πρακτικές ή ευζωία ζώων δεν επαρκεί για την πλήρωση του κριτηρίου.

Όπου εφαρμόζεται, η επιλογή προϊόντων πρέπει να λαμβάνει υπόψη:

- μεταχείριση ζώων,
- συνθήκες εκτροφής,

- συνθήκες διαβίωσης,
- διαδικασίες σφαγής.

Η επιχείρηση ενθαρρύνεται να σχεδιάζει τις προμήθειες με βάση την εποχικότητα και τους τοπικούς κύκλους παραγωγής.

Συνιστάται έντονα η σταδιακή επέκταση του αριθμού και της ποικιλίας τέτοιων προϊόντων με την πάροδο του χρόνου, ώστε να καλύπτεται μεγαλύτερο μέρος της συνολικής προσφοράς F&B.

Αν και το κριτήριο αφορά κυρίως προϊόντα για επισκέπτες, συνιστάται επίσης η εφαρμογή του και στην καντίνα προσωπικού.

Σημείωση εθνικής προσαρμογής

Στη Δανία (DK), τουλάχιστον 25% όλων των προϊόντων πρέπει να είναι βιολογικά, πράγμα που σημαίνει ότι οικολογικά, δίκαιου εμπορίου ή τοπικά προϊόντα δεν γίνονται αποδεκτά για την κάλυψη του κριτηρίου.

Αποδεικτικά ελέγχου (Audit evidence)

Κατά τον έλεγχο, η επιχείρηση παρουσιάζει:

- τεκμηρίωση (λίστα ή τιμολόγια) που δείχνει το συνολικό βάρος, όγκο και/ή οικονομική αξία των προϊόντων F&B που αγοράστηκαν εντός της περιόδου των 24 μηνών (ή 6 μηνών για νέες αιτήσεις), και
- τα προϊόντα που είναι βιολογικά, οικολογικά, δίκαιου εμπορίου ή τοπικής παραγωγής, ώστε να αποδειχθεί η συμμόρφωση με το όριο 25%.

Όπου εφαρμόζεται, παρουσιάζεται αιτιολόγηση για προμηθευτές εκτός της ακτίνας των 100 km.

Κατά την επιτόπια επιθεώρηση, ο επιθεωρητής πραγματοποιεί δειγματοληψία σε τουλάχιστον έναν χώρο αποθήκευσης ή ένα εστιατόριο για την επαλήθευση των καταγεγραμμένων προϊόντων, σύμφωνα με τη μεθοδολογία A του γλωσσarium.

6.19

Τουλάχιστον το 30% όλων των προσφερόμενων ορεκτικών και κυρίως πιάτων στην επιχείρηση είναι χορτοφαγικά ή εναλλακτικά, τουλάχιστον 1 ημέρα την εβδομάδα προσφέρονται αποκλειστικά χορτοφαγικά ή vegan γεύματα σε επισκέπτες και προσωπικό. (G)

HH, CHP, SA, CC, R, A

Συνάφεια

Η μείωση της κατανάλωσης κρέατος και η αύξηση των φυτικών επιλογών αποτελεί βασική στρατηγική για τη μείωση εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου, τη μείωση της πίεσης σε γη και υδάτινους πόρους και τη βελτίωση της δημόσιας υγείας μέσω πιο ισορροπημένων διατροφών.

Απαιτήσεις εφαρμογής

Η επιχείρηση διασφαλίζει είτε:

a)

Ότι τουλάχιστον το 30% όλων των προσφερόμενων ορεκτικών και κυρίως πιάτων είναι χορτοφαγικά.

Αυτό ισχύει για όλα τα εσωτερικά εστιατόρια, για μπουφέςδες (όπου το 30% της προσφοράς πρέπει να είναι χορτοφαγικό) και για τις καντίνες προσωπικού.

ή εναλλακτικά b)

Τουλάχιστον 1 ημέρα την εβδομάδα προσφέρονται αποκλειστικά χορτοφαγικές και/ή vegan επιλογές σε όλα τα γεύματα (πρωινό, μεσημεριανό και δείπνο) και σε όλα τα εσωτερικά εστιατόρια και τις καντίνες προσωπικού.

Εάν υπηρεσίες F&B αποτελούν μέρος της βασικής παροχής διαμονής (π.χ. πρωινό, ημιδιατροφή, συνδέτρια), η συμμόρφωση με την ημέρα χορτοφαγίας είναι υποχρεωτική, ακόμη και όταν αυτές οι υπηρεσίες είναι εξωτερικά διαχειριζόμενες.

Για όλα τα εξωτερικά διαχειριζόμενα εστιατόρια εντός της εγκατάστασης, η επιχείρηση τα ενημερώνει επίσημα και τα ενθαρρύνει να συμμετέχουν εγγράφως.

Η χορτοφαγική προσφορά ή η ημέρα χορτοφαγίας πρέπει να αποτυπώνεται ξεκάθαρα σε όλα τα μενού και να επικοινωνείται θετικά και ενημερωτικά προς επισκέπτες και προσωπικό (π.χ. μέσω πινακίδων, μενού ή ψηφιακών μέσων).

Η επιχείρηση υποχρεούται να υποβάλει φωτογραφία μενού ή προωθητικού υλικού της ημέρας χορτοφαγίας ως αποδεικτικό συμμόρφωσης.

Αποδεικτικά ελέγχου (Audit evidence)

Κατά τον έλεγχο γίνεται αποδεκτό ένα από τα εξής:

a)

Επιτόπια επιθεώρηση που επιβεβαιώνει ότι τουλάχιστον το 30% των ορεκτικών και κυρίως πιάτων είναι χορτοφαγικά σε όλα τα εστιατόρια, μπουφέςδες και την καντίνα προσωπικού.

ή b)

Παρουσίαση εβδομαδιαίου μενού που δείχνει ότι τουλάχιστον 1 ημέρα την εβδομάδα προσφέρονται αποκλειστικά vegan/vegetarian γεύματα σε όλα τα γεύματα.

Επιπλέον απαιτείται τεκμηρίωση για το φαγητό προσωπικού και γραπτή ενημέρωση προς εξωτερικά εστιατόρια.

Ο επιθεωρητής μπορεί επίσης να ζητήσει φωτογραφίες ή ψηφιακά στιγμιότυπα μενού ή σήμανσης.

6.20

Η επιχείρηση προσφέρει τουλάχιστον 1 vegan ορεκτικό, 1 vegan κυρίως πιάτο και 1 vegan επιδόρπιο.
(G)

HH, CHP, SA, CC, R, A

Συνάφεια

Τα vegan τρόφιμα έχουν μικρότερο περιβαλλοντικό αποτύπωμα από τα προϊόντα κρέατος και γαλακτοκομικών. Το κριτήριο ανταποκρίνεται επίσης στην αυξανόμενη ζήτηση των επισκεπτών για εναλλακτικές επιλογές πέρα από τις παραδοσιακές ζωικές τροφές.

Απαιτήσεις εφαρμογής

Η επιχείρηση προσφέρει τουλάχιστον:

- 1 vegan ορεκτικό,
- 1 vegan κυρίως πιάτο,
- 1 vegan επιδόρπιο.

Αυτό ισχύει για όλα τα εσωτερικά εστιατόρια και μπουφές.

Συνιστάται η εφαρμογή και στις καντίνες προσωπικού.

Οι vegan επιλογές πρέπει να επισημαίνονται σαφώς στο μενού ή στον μπουφέ με εικονίδια ή άλλες κατανοητές σημάνσεις.

Η επιχείρηση υποχρεούται να υποβάλει φωτογραφία μενού ως αποδεικτικό συμμόρφωσης.

Συνιστάται η παροχή επιπλέον vegan επιλογών στο πρωινό μπουφέ.

Σημείωση εθνικής προσαρμογής

Στην Ολλανδία (NL), απαιτούνται τουλάχιστον:

- 2 vegan ορεκτικά,
 - 2 vegan κυρίως πιάτα,
 - 2 vegan επιδόρπια.
-

Αποδεικτικά ελέγχου (Audit evidence)

Κατά την επιτόπια επιθεώρηση, ο επιθεωρητής επιβεβαιώνει ότι η επιχείρηση προσφέρει τουλάχιστον 1 vegan ορεκτικό, 1 vegan κυρίως πιάτο και 1 vegan επιδόρπιο και ότι αυτά είναι σαφώς σημειωμένα σε όλα τα μενού και μπουφέδες των εσωτερικά διαχειριζόμενων εστιατορίων.

Πλύσιμο και Καθαρισμός

6.21

Τα σεντόνια και οι πετσέτες δεν αλλάζονται καθημερινά ως προεπιλογή και οι πληροφορίες σχετικά με τις διαδικασίες αλλαγής εμφανίζονται με σαφήνεια στα δωμάτια των επισκεπτών. (I)

HH, CHP, SA

Σχετικότητα (Relevance)

Οι συχνές αλλαγές σεντονιών και πετσετών καθώς και ο καθαρισμός οδηγούν σε υπερβολική κατανάλωση νερού, ενέργειας και απορρυπαντικών, συμβάλλοντας στην περιβαλλοντική υποβάθμιση. Ενημερώνοντας τους επισκέπτες, τα καταλύματα μπορούν να μειώσουν το περιττό πλύσιμο, σεβόμενα ταυτόχρονα τις προτιμήσεις των επισκεπτών.

Απαιτήσεις εφαρμογής (Expectations for implementation)

Υπάρχει πινακίδα στο μπάνιο σχετικά με την αλλαγή πετσετών κατόπιν αιτήματος και στο υπνοδωμάτιο σχετικά με την αλλαγή σεντονιών κατόπιν αιτήματος. Οι πινακίδες ενημερώνουν τους επισκέπτες ότι τα σεντόνια και οι πετσέτες δεν αλλάζονται καθημερινά ως προεπιλογή, αλλά ακολουθούν ένα πρόγραμμα μειωμένων αλλαγών (π.χ. κάθε τρίτη νύχτα) ή αλλάζονται μόνο κατόπιν αιτήματος του επισκέπτη.

Οι επισκέπτες ενημερώνονται ότι μπορούν να ζητήσουν πιο συχνή ή λιγότερο συχνή αλλαγή από το καθορισμένο πρότυπο, επικοινωνώντας με τη ρεσεψιόν ή μέσω της διαθέσιμης μεθόδου επικοινωνίας. Η πληροφορία μπορεί εναλλακτικά να παρουσιάζεται και με άλλους τρόπους στα δωμάτια, όπως στην τηλεόραση, σε φάκελο πληροφοριών επισκέπτη ή μέσω QR code κ.λπ.

Οι νέοι αιτούντες (first-time applicants) καλούνται επιπλέον να παρουσιάσουν το προσχέδιο αυτού του κειμένου κατά τη διαδικασία αίτησης.

Για να διασφαλιστεί ότι οι επισκέπτες ενημερώνονται με σαφήνεια και εγκαίρως, το κατάλυμα ενθαρρύνεται να παρέχει αυτές τις πληροφορίες και κατά την κράτηση, κατά το check-in ή/και μέσω επικοινωνίας πριν την άφιξη. Το κατάλυμα μπορεί επίσης να ρωτά ενεργά τους επισκέπτες κατά το check-in σχετικά με τις προτιμήσεις τους για την αλλαγή σεντονιών και πετσετών.

Επιπλέον, συνιστάται ιδιαίτερα τα κρεβάτια να προετοιμάζονται και οι πετσέτες να παρέχονται μόνο για τον αριθμό των επισκεπτών της κράτησης (π.χ. ένα μονό δωμάτιο να προετοιμάζεται για 1 άτομο).

Αποδεικτικά ελέγχου (Audit evidence)

Κατά την οπτική επιθεώρηση, ο ελεγκτής εξετάζει τις πινακίδες/πληροφορίες σχετικά με την αλλαγή σεντονιών και πετσετών στα δωμάτια των επισκεπτών.

6.22

Το κατάλυμα προσφέρει στους επισκέπτες τη δυνατότητα να παραιτηθούν από την υπηρεσία καθαριότητας/καθαρισμού των δωματίων ή να επιλέξουν μερικές υπηρεσίες καθαρισμού. (I) HH, SA

Σχετικότητα (Relevance)

Ο καθημερινός πλήρης καθαρισμός δωματίου καταναλώνει μεγάλες ποσότητες νερού, ενέργειας και χημικών προϊόντων. Προσφέροντας στους επισκέπτες τη δυνατότητα να παραιτηθούν από την υπηρεσία καθαριότητας ή να επιλέξουν μερικό καθαρισμό, τα καταλύματα μπορούν να μειώσουν σημαντικά το περιβαλλοντικό τους αποτύπωμα.

Απαιτήσεις εφαρμογής (Expectations for implementation)

Το κατάλυμα προσφέρει στους επισκέπτες τη δυνατότητα να παραιτηθούν από την υπηρεσία καθαριότητας (καθαρισμός δωματίου, στρώσιμο κρεβατιού, αλλαγή πετσετών κ.λπ.) ή προσφέρει υπηρεσίες μερικού καθαρισμού, οι οποίες μπορεί να περιλαμβάνουν ενέργειες όπως μόνο στρώσιμο κρεβατιού, χωρίς αλλαγή σεντονιών.

Η επιλογή μπορεί να προσφέρεται σε διαφορετικά σημεία επαφής με τον επισκέπτη, συμπεριλαμβανομένης της διαδικασίας κράτησης ή check-in (δια ζώσης ή μέσω email επιβεβαίωσης), μέσω οπτικά ελκυστικών κρεμαστών σημειωμάτων πόρτας (door hangers), QR codes, πινακίδων μέσα στο δωμάτιο ή άλλου σαφούς και ευδιάκριτου ενημερωτικού υλικού.

Όλα τα υλικά επικοινωνίας πρέπει να είναι σαφή, ενημερωμένα, οπτικά ελκυστικά και εύκολα κατανοητά. Οι νέοι αιτούντες καλούνται επίσης να παρουσιάσουν το προσχέδιο του κειμένου κατά τη διαδικασία αίτησης.

Για την ενίσχυση της συμμετοχής, το κατάλυμα ενθαρρύνεται ιδιαίτερα να προσφέρει κίνητρα, π.χ. με τη μορφή κουπονιού ή συνεισφοράς σε πρωτοβουλίες βιωσιμότητας.

Σε περίπτωση που οι εθνικές αρχές επιβάλλουν κανονισμούς υγιεινής αυστηρότερους ή σε αντίθεση με αυτό το κριτήριο, το κατάλυμα ακολουθεί τους επίσημους εθνικούς κανονισμούς.

Αποδεικτικά ελέγχου (Audit evidence)

Κατά τον έλεγχο, το κατάλυμα παρουσιάζει αποδεικτικά στοιχεία επικοινωνίας με τους επισκέπτες σχετικά με τη δυνατότητα παραίτησης από την υπηρεσία καθαριότητας ή/και επιλογής μερικού καθαρισμού (π.χ. κρεμαστά σημειώματα πόρτας, QR codes, πινακίδες, μηνύματα κράτησης ή check-in, κίνητρα κ.λπ.).

Σε ειδικές περιπτώσεις, για νέους αιτούντες, το κατάλυμα παρουσιάζει το προσχέδιο του κειμένου ήδη κατά τη διαδικασία αίτησης.

6.23

Τουλάχιστον το 75% των χημικών προϊόντων καθαρισμού που χρησιμοποιούνται για τον τακτικό καθαρισμό διαθέτουν αναγνωρισμένο οικολογικό σήμα (eco-label). (I)
HH, CHP, SA, CC, R, A

Σχετικότητα (Relevance)

Για τη μείωση του περιβαλλοντικού αποτυπώματος και τον περιορισμό της χρήσης επιβλαβών ουσιών, το κατάλυμα δίνει προτεραιότητα στη χρήση προϊόντων καθαρισμού που είναι ταυτόχρονα αποτελεσματικά και περιβαλλοντικά υπεύθυνα. Αυτό περιλαμβάνει τη μείωση της συνολικής εξάρτησης από χημικά και τη διασφάλιση ότι τα προϊόντα που χρησιμοποιούνται είναι όσο το δυνατόν πιο ασφαλή για τον άνθρωπο και το περιβάλλον.

Απαιτήσεις εφαρμογής (Expectations for implementation)

Τουλάχιστον το 75% των χημικών προϊόντων καθαρισμού που χρησιμοποιούνται για τον τακτικό καθαρισμό (π.χ. καθημερινά, κάθε 2 ημέρες, μετά την αναχώρηση επισκεπτών κ.λπ.) σε όλους τους χώρους του καταλύματος διαθέτουν διεθνώς ή εθνικά αναγνωρισμένο οικολογικό σήμα.

Αυτό περιλαμβάνει προϊόντα που χρησιμοποιούνται για τον τακτικό καθαρισμό:

- των δωματίων επισκεπτών
- των συνεδριακών χώρων
- των εστιατορίων
- των κοινόχρηστων χώρων (εξαιρουμένων των πισινών)
- των χώρων προσωπικού (εξαιρουμένων κουζίνας και πλυντηρίων)

Συνιστάται επίσης, όπου είναι δυνατό, να αγοράζονται οικολογικά πιστοποιημένες εκδοχές προϊόντων που χρησιμοποιούνται λιγότερο συχνά (π.χ. εβδομαδιαία ή μηνιαία), ώστε να διασφαλίζεται συνέπεια στις πρακτικές βιώσιμης προμήθειας.

Η συμμόρφωση αποδεικνύεται βάσει των ποσοτήτων (σε όγκο ή βάρος) προϊόντων τακτικού καθαρισμού που αγοράστηκαν κατά την περίοδο αναφοράς, χρησιμοποιώντας αρχεία αγορών ως βάση υπολογισμού. Η περίοδος αναφοράς αντιστοιχεί στους τελευταίους 24 μήνες πριν τον έλεγχο (ή στους τελευταίους 6 μήνες για νέους αιτούντες).

Σημείωση εθνικής προσαρμογής

Στη Γαλλία (FR) και την Ολλανδία (NL), το 100% των χημικών προϊόντων τακτικού καθαρισμού πρέπει να διαθέτει οικολογικό σήμα.

Στη Δανία (DK), Φινλανδία (FI), Σουηδία (SE) και Νορβηγία (NO), το ποσοστό είναι 90% για όλα τα μέρη του καταλύματος.

Στη Γαλλία, το κριτήριο ισχύει επίσης για:

- 100% των προϊόντων πλυντηρίων
- 75% των προϊόντων κουζίνας

Αποδεικτικά ελέγχου (Audit evidence)

Κατά τον έλεγχο, το κατάλυμα παρουσιάζει τεκμηρίωση (λίστες ή τιμολόγια) που δείχνει:

- τη συνολική ποσότητα (όγκος ή βάρος) των χημικών προϊόντων καθαρισμού που χρησιμοποιήθηκαν κατά τους τελευταίους 24 ή 6 μήνες
- τα προϊόντα που διαθέτουν διεθνές ή εθνικό οικολογικό σήμα (και ποιο), ώστε να αποδεικνύεται η συμμόρφωση με το όριο του 75%

Κατά την οπτική επιθεώρηση, ο ελεγκτής επιλέγει τυχαίο δείγμα 3 προϊόντων καθαρισμού και επιβεβαιώνει επιτόπου ότι φέρουν τα αντίστοιχα οικολογικά σήματα.

6.24

Η χρήση απολυμαντικών ουσιών περιορίζεται σε περιπτώσεις σαφούς υγειονομικού ή κρίσιμου κινδύνου. (I)

HH, CHP, SA, CC, R, A

Σχετικότητα (Relevance)

Οι απολυμαντικές ουσίες μπορεί να έχουν σοβαρές επιπτώσεις στο περιβάλλον και στην υγεία εάν χρησιμοποιούνται υπερβολικά ή λανθασμένα. Η χρήση τους πρέπει να περιορίζεται σε περιπτώσεις πραγματικής ανάγκης, ώστε να αποφεύγεται η χημική ρύπανση, η μικροβιακή αντοχή και η περιττή έκθεση εργαζομένων. Η προτεραιότητα σε ασφαλέστερες εναλλακτικές και η χρήση απολύμανσης μόνο όταν δικαιολογείται υποστηρίζει την περιβαλλοντική υπευθυνότητα και την ανθρώπινη υγεία.

Απαιτήσεις εφαρμογής (Expectations for implementation)

Ο τακτικός καθαρισμός δωματίων, κοινόχρηστων χώρων ή γενικών επιφανειών που δεν παρουσιάζουν κρίσιμους υγειονομικούς κινδύνους δεν περιλαμβάνει χρήση απολυμαντικών.

Η χρήση απολυμαντικών επιτρέπεται μόνο σε τεκμηριωμένες περιπτώσεις σαφούς υγειονομικού ή κρίσιμου κινδύνου, όπως παρουσία εντόμων, μυκήτων, βακτηρίων ή ιών που αποτελούν κίνδυνο ασφάλειας και όπου η απολύμανση δεν μπορεί να αντικατασταθεί από άλλες μεθόδους.

Τα απολυμαντικά πρέπει να συμμορφώνονται με την εθνική νομοθεσία και να χρησιμοποιούνται μόνο στις προβλεπόμενες συγκεντρώσεις και χρόνους επαφής όπως αναφέρονται στα Δελτία Δεδομένων Ασφαλείας (MSDS) ή/και σε άλλα τεχνικά δελτία.

Η εφαρμογή απολύμανσης γίνεται μόνο από εκπαιδευμένο προσωπικό ή εξωτερικούς συνεργάτες με σχετική άδεια. Η σωστή αποθήκευση, χειρισμός και απόρριψη διασφαλίζεται από το κατάλυμα.

Η απολύμανση χεριών δεν περιλαμβάνεται σε αυτό το κριτήριο.

Σημείωση εθνικής προσαρμογής

Στη Γαλλία, όπου επιτρέπεται η χρήση απολυμαντικών, χρησιμοποιούνται μόνο οικολογικά πιστοποιημένα προϊόντα ή μη χημικές εναλλακτικές.

Αποδεικτικά ελέγχου

Το κατάλυμα παρουσιάζει γραπτή Τυπική Διαδικασία Λειτουργίας (SOP) ή ενσωματωμένες διαδικασίες καθαρισμού/υγιεινής που περιγράφουν:

- ποια απολυμαντικά χρησιμοποιούνται
 - πού χρησιμοποιούνται
 - και για ποιο σκοπό
-

6.25

Όλα τα προϊόντα χαρτιού (tissue paper) διαθέτουν οικολογικό σήμα. (I)
HH, CHP, SA, CC, R, A

Σχετικότητα (Relevance)

Τα προϊόντα χαρτιού χρησιμοποιούνται ευρέως στον κλάδο φιλοξενίας και συμβάλλουν σε υψηλό περιβαλλοντικό αποτύπωμα λόγω κατανάλωσης πρώτων υλών, νερού και χημικής επεξεργασίας. Τα οικολογικά πιστοποιημένα προϊόντα διασφαλίζουν πιο βιώσιμη παραγωγή και προμήθεια, μειώνοντας το συνολικό περιβαλλοντικό αποτύπωμα του καταλύματος.

Απαιτήσεις εφαρμογής

Όλα τα προϊόντα χαρτιού (π.χ. χαρτί υγείας, χαρτοπετσέτες, χαρτομάντηλα, χαρτί σάουνας, χαρτί κουζίνας κ.λπ.) πρέπει να είναι διεθνώς ή εθνικά πιστοποιημένα με οικολογικό σήμα.

Όπου τέτοια προϊόντα δεν είναι διαθέσιμα στην αγορά, γίνεται αποδεκτό μη λευκασμένο με χλώριο χαρτί, εφόσον τεκμηριώνεται η μη διαθεσιμότητα.

Η συμμόρφωση αποδεικνύεται βάσει των ποσοτήτων προϊόντων χαρτιού που αγοράστηκαν κατά την περίοδο αναφοράς (24 μήνες ή 6 μήνες για νέους αιτούντες).

Αποδεικτικά ελέγχου

Κατά την επιθεώρηση, ο ελεγκτής επιλέγει τυχαίο δείγμα 3 προϊόντων χαρτιού και επιβεβαιώνει την ύπαρξη οικολογικών σημάτων.

Σε περίπτωση μη λευκασμένου χαρτιού, παρουσιάζεται τεκμηρίωση έλλειψης στην αγορά (π.χ. δηλώσεις προμηθευτών, κατάλογοι, αποδείξεις προμηθειών χωρίς eco-label επιλογές κ.λπ.).

6.26

Όλα τα απορρυπαντικά πλυντηρίου πιάτων και τα βοηθητικά ξεβγάλματος διαθέτουν αναγνωρισμένο οικολογικό σήμα. (G)
HH, CHP, SA, CC, R, A

Σχετικότητα (Relevance)

Τα απορρυπαντικά πλυντηρίου πιάτων και τα βοηθητικά ξεβγάλματος μπορούν να συμβάλουν στη ρύπανση των υδάτων και στην εξάντληση πόρων εάν χρησιμοποιούνται υπερβολικά ή χωρίς περιβαλλοντικά κριτήρια. Η σωστή δοσολογία και η χρήση οικολογικά πιστοποιημένων προϊόντων μειώνουν τη χημική ρύπανση και το περιβαλλοντικό αποτύπωμα.

Απαιτήσεις εφαρμογής

Η χρήση των απορρυπαντικών και των βοηθητικών ξεβγάλματος περιορίζεται στο ελάχιστο (σωστή δοσολογία) και όλα τα προϊόντα διαθέτουν διεθνώς ή εθνικά αναγνωρισμένο οικολογικό σήμα.

Αυτό ισχύει για:

- πλύσιμο στο χέρι
- πλυντήρια πιάτων

και εξαιρεί:

- βοηθητικά εμβάπτισης
- βοηθητικά στεγνώματος
- αποσκληρυντικά

Η συμμόρφωση αποδεικνύεται βάσει ποσοτήτων αγορών (όγκος ή βάρος) κατά την περίοδο αναφοράς (24 μήνες ή 6 μήνες για νέους αιτούντες).

Σημείωση εθνικής προσαρμογής

Στη Γαλλία το κριτήριο είναι υποχρεωτικό.

Στη Δανία, Φινλανδία, Νορβηγία και Σουηδία απαιτείται το 90% των προϊόντων να είναι οικολογικά πιστοποιημένα.

Αποδεικτικά ελέγχου

Κατά την επιθεώρηση, ο ελεγκτής επιλέγει τυχαίο δείγμα 3 προϊόντων και επιβεβαιώνει επιτόπου την ύπαρξη οικολογικών σημάτων.

6.27

Όλα τα απορρυπαντικά πλυντηρίου φέρουν αναγνωρισμένη οικολογική σήμανση (eco-label). (G)

HH, CHP, SA, CC, R, A

① Σχετικότητα (Relevance)

Τα απορρυπαντικά πλυντηρίου συμβάλλουν στη ρύπανση των υδάτων και στην εκπομπή χημικών ουσιών στο περιβάλλον, εφόσον δεν χρησιμοποιούνται με υπεύθυνο τρόπο. Η βελτιστοποίηση της δοσολογίας και η επιλογή προϊόντων με οικολογική σήμανση υποστηρίζουν ασφαλέστερες και πιο βιώσιμες λειτουργίες πλυντηρίου, μειώνοντας τον περιβαλλοντικό αντίκτυπο ενώ διατηρούν την αποτελεσματικότητα καθαρισμού.

Απαιτήσεις εφαρμογής (Expectations for implementation)

Η χρήση των απορρυπαντικών πλυντηρίου διατηρείται στο ελάχιστο δυνατό επίπεδο (μέσω της ορθής δοσολογίας) και όλα τα προϊόντα αυτά φέρουν διεθνώς ή εθνικά αναγνωρισμένη οικολογική σήμανση (eco-label). Εξαιρούνται ειδικά ή βοηθητικά προϊόντα, όπως ενισχυτικά απορρυπαντικών (detergent boosters), απορρυπαντικά για πλύσιμο σφουγγαρίστρας (mor wash detergents), απορρυπαντικά καθαρισμού χαλιών, μαλακτικά υφασμάτων και αφαιρετικά λεκέδων (stain removers).

Το κριτήριο αυτό εφαρμόζεται αποκλειστικά στο πλυντήριο εντός της εγκατάστασης. Εάν το πλυντήριο έχει ανατεθεί σε εξωτερικό συνεργάτη, η επιχείρηση θα πρέπει να ενθαρρύνει την εταιρεία πλυντηρίου να χρησιμοποιεί απορρυπαντικά που φέρουν αναγνωρισμένη οικολογική σήμανση.

Η συμμόρφωση με το κριτήριο αποδεικνύεται βάσει των ποσοτήτων (κατά όγκο ή βάρος) των προϊόντων τακτικού καθαρισμού που αγοράστηκαν κατά την περίοδο αναφοράς, χρησιμοποιώντας τα αρχεία αγορών ως βάση υπολογισμού. Η περίοδος αναφοράς αντιστοιχεί στους τελευταίους 24 μήνες πριν από τον έλεγχο (ή στους τελευταίους 6 μήνες για αιτούντες για πρώτη φορά).

① **Σημείωση για εθνική προσαρμογή:** Στη Φινλανδία (FI), στη Γαλλία (FR), στη Νορβηγία (NO) και στη Σουηδία (SE), το συγκεκριμένο κριτήριο είναι υποχρεωτικό.

Αποδεικτικά ελέγχου (Audit evidence)

Κατά τη διάρκεια της επιτόπιας επιθεώρησης, ο ελεγκτής επιλέγει τυχαίο δείγμα 3 απορρυπαντικών πλυντηρίου και επιβεβαιώνει επί τόπου ότι οι αντίστοιχες οικολογικές σημάσεις (eco-labels) είναι παρούσες στα επιλεγμένα προϊόντα (μεθοδολογία C).

6.28

Χρησιμοποιούνται συμπυκνωμένα χημικά προϊόντα καθαρισμού και ασφαλές σύστημα αραίωσης για τον τακτικό καθαρισμό. (G)

HH, CHP, SA, CC, R, A (G)

Σχετικότητα (Relevance)

Η χρήση συμπυκνωμένων χημικών προϊόντων καθαρισμού συμβάλλει στη μείωση των πλαστικών απορριμμάτων συσκευασίας, στη μείωση των εκπομπών από τη μεταφορά και στη βελτίωση της ακρίβειας δοσολογίας. Η επιτόπια αραίωση διασφαλίζει ότι χρησιμοποιείται μόνο η απαραίτητη ποσότητα προϊόντος, μειώνοντας την υπερβολική χρήση χημικών και τον περιβαλλοντικό τους αντίκτυπο, ενώ ταυτόχρονα προάγει την ασφάλεια του προσωπικού έναντι έκθεσης και βελτιώνει την επιχειρησιακή αποδοτικότητα.

Απαιτήσεις εφαρμογής (Expectations for implementation)

Τα χημικά καθαρισμού που χρησιμοποιούνται για τον τακτικό καθαρισμό (π.χ. καθημερινά, κάθε 2 ημέρες, μετά την αναχώρηση των επισκεπτών κ.λπ.) παραλαμβάνονται σε συμπυκνωμένη μορφή και αραιώνονται επιτόπου. Τα προϊόντα καθαρισμού θα πρέπει κατά προτίμηση να παρέχονται σε συστήματα κλειστού κυκλώματος, τα οποία αποτρέπουν την άμεση επαφή με τα χημικά καθώς και τις διαρροές.

Η εγκατάσταση διαθέτει ένα αποτελεσματικό και ασφαλές σύστημα αραίωσης, ώστε να αποτρέπεται η υπερβολική χρήση χημικών και να διασφαλίζεται η σωστή βαθμονόμηση για αποτελεσματικό και αποδοτικό καθαρισμό. Τα αυτόματα συστήματα δοσομέτρησης (αραίωσης) προτιμώνται. Επιτρεπτά είναι και τα ελεγχόμενα χειροκίνητα συστήματα, εφόσον εξασφαλίζουν ακριβή αραίωση και ελαχιστοποιούν την έκθεση (π.χ. σφραγισμένα συστήματα αντλίας με δοσομέτρηση χωρίς επαφή).

Επίσης, γίνονται αποδεκτές μορφές σε ταμπλέτες (στερεά προϊόντα) για τον τακτικό καθαρισμό, ιδιαίτερα σε μικρότερες εγκαταστάσεις χωρίς συστήματα δοσομέτρησης, υπό την προϋπόθεση ότι χρησιμοποιούνται σύμφωνα με τις οδηγίες αραίωσης του κατασκευαστή και διαλύονται, όπου είναι δυνατόν, σε επαναγεμιζόμενα δοχεία.

Το προσωπικό καθαρισμού και πλυντηρίου ενημερώνεται για τη σωστή χρήση των προϊόντων και τη δοσολογία. Σε συγκεκριμένες περιπτώσεις όπου απαιτείται χειροκίνητη προσθήκη, το προσωπικό που χειρίζεται τα χημικά χειροκίνητα λαμβάνει τεκμηριωμένη εκπαίδευση σχετικά με τη σωστή χρήση και την ασφάλεια.

Αποδεικτικά ελέγχου (Audit evidence)

Κατά τη διάρκεια του ελέγχου, η εγκατάσταση παρουσιάζει έγγραφα προμηθευτών ή προϊόντων (π.χ. δελτία πληροφοριών προϊόντων, τεχνικά δελτία ή αρχεία αγορών) που επιβεβαιώνουν ότι τα προϊόντα τακτικού καθαρισμού αγοράζονται σε συμπυκνωμένη μορφή ή σε μορφή ταμπλέτας/στερεού συμπυκνωμένου προϊόντος.

Σε ειδικές περιπτώσεις όπου χρησιμοποιείται χειροκίνητη δοσομέτρηση, η εγκατάσταση παρουσιάζει επίσης αρχεία εκπαίδευσης σχετικά με την ασφάλεια και τον χειρισμό χημικών για το σχετικό προσωπικό.

Ο οπτικός έλεγχος επιβεβαιώνει την ύπαρξη ενός αποτελεσματικού συστήματος αραίωσης, το οποίο είναι λειτουργικό και βαθμονομημένο σύμφωνα με τις οδηγίες του κατασκευαστή.

6.29

Όλα τα καλλυντικά προϊόντα φέρουν εθνικά ή διεθνώς αναγνωρισμένη οικολογική σήμανση (eco-label). (G)

ΗΗ, CHP, SA, CC, R, A

① Σχετικότητα (Relevance)

Τα καλλυντικά προϊόντα μπορούν να συμβάλουν στη χημική ρύπανση και να αυξήσουν το περιβαλλοντικό αποτύπωμα της εγκατάστασης. Με την επιλογή προϊόντων με οικολογική σήμανση, οι εγκαταστάσεις μειώνουν τα επιβλαβή συστατικά, υποστηρίζουν ασφαλέστερες συνθέσεις και προωθούν βιώσιμες πρακτικές παραγωγής.

Απαιτήσεις εφαρμογής (Expectations for implementation)

Όλα τα καλλυντικά προϊόντα (σαπούνι, αφρόλουτρο, σαμπουάν, λοσιόν και μαλακτικό μαλλιών) που χρησιμοποιούνται από την εγκατάσταση φέρουν εθνικά ή διεθνώς αναγνωρισμένη οικολογική σήμανση (eco-label). Το κριτήριο αυτό εφαρμόζεται σε προϊόντα που βρίσκονται στα μπάνια των δωματίων επισκεπτών, στους χώρους προσωπικού καθώς και στους δημόσιους χώρους.

Επιπλέον της οικολογικής σήμανσης, συνιστάται ιδιαίτερα τα καλλυντικά προϊόντα να είναι χωρίς parabens, να μην περιέχουν Sodium Lauryl Sulphate (SLS) και να μην περιέχουν μη βιώσιμο φοινικέλαιο.

Αποδεικτικά ελέγχου (Audit evidence)

Κατά την επιτόπια επιθεώρηση, ο ελεγκτής επιλέγει τυχαίο δείγμα 3 καλλυντικών προϊόντων και επιβεβαιώνει επί τόπου ότι οι αντίστοιχες οικολογικές σημάνσεις (eco-labels) υπάρχουν στα επιλεγμένα προϊόντα (μεθοδολογία C).

6.30

Χρησιμοποιούνται μέθοδοι καθαρισμού με μειωμένη χρήση χημικών ή χωρίς χημικά. (G)

HH, CHP, SA, CC, R, A

① Σχετικότητα (Relevance)

Τα παραδοσιακά χημικά καθαριστικά μπορούν να βλάψουν τα οικοσυστήματα, να μειώσουν την ποιότητα του εσωτερικού αέρα και να δημιουργήσουν κινδύνους για την υγεία προσωπικού και επισκεπτών όταν χρησιμοποιούνται υπερβολικά ή με ακατάλληλο τρόπο. Με την υιοθέτηση μεθόδων καθαρισμού με μειωμένη χρήση χημικών ή χωρίς χημικά, οι εγκαταστάσεις μειώνουν σημαντικά το περιβαλλοντικό τους αποτύπωμα και βελτιώνουν την ασφάλεια στον χώρο εργασίας, διατηρώντας παράλληλα υψηλά πρότυπα υγιεινής.

Απαιτήσεις εφαρμογής (Expectations for implementation)

Η εγκατάσταση χρησιμοποιεί μεθόδους καθαρισμού με μειωμένη χρήση χημικών ή χωρίς χημικά, οι οποίες ελαχιστοποιούν ή εξαλείφουν την ανάγκη χρήσης χημικών παραγόντων για τουλάχιστον μία καθορισμένη περιοχή, δραστηριότητα ή υπηρεσία, σε τακτική βάση (π.χ. καθημερινά ή εβδομαδιαία). Οι μέθοδοι αυτές μπορεί να περιλαμβάνουν τη χρήση απιονισμένου νερού, καθαρισμό με νερό υψηλής πίεσης, καθαρισμό με ατμό ή άλλες αποτελεσματικές εναλλακτικές που μειώνουν την εξάρτηση από παραδοσιακά χημικά προϊόντα.

Το κριτήριο αυτό εφαρμόζεται συγκεκριμένα στον γενικό καθαρισμό επιφανειών σε χώρους όπως δημόσιοι χώροι, δωμάτια επισκεπτών ή αίθουσες συνεδριάσεων. Οι κουζίνες, οι τουαλέτες, οι πισίνες και οι χώροι σπα εξαιρούνται από το συγκεκριμένο κριτήριο λόγω ειδικών υγειονομικών κανονισμών.

Αποδεικτικά ελέγχου (Audit evidence)

Κατά τη διάρκεια του ελέγχου, η εγκατάσταση παρουσιάζει την γραπτή Τυποποιημένη Διαδικασία Λειτουργίας (Standard Operating Procedure – SOP) για τον τακτικό καθαρισμό στον σχετικό χώρο, δραστηριότητα ή υπηρεσία, η οποία αποδεικνύει τη χρήση μεθόδων μειωμένης χρήσης χημικών ή χωρίς χημικά.

Εναλλακτικά, επιτόπια επιθεώρηση επιβεβαιώνει την ύπαρξη του εξοπλισμού καθαρισμού με μειωμένη χρήση χημικών ή χωρίς χημικά.

6.31

Χρησιμοποιούνται μόνο προϊόντα χωρίς άρωμα και χωρίς αρωματικές ουσίες για πλύσιμο, καθαρισμό ή φροντίδα δωματίων. (G)

HH, CHP, SA, CC, R, A

① Σχετικότητα (Relevance)

Τα προϊόντα που περιέχουν αρώματα συμβάλλουν στην εσωτερική ατμοσφαιρική ρύπανση, αυξάνουν τον κίνδυνο αλλεργικών αντιδράσεων και εισάγουν περιττές χημικές ενώσεις στο περιβάλλον. Με τη χρήση προϊόντων χωρίς άρωμα και χωρίς αρωματικές ουσίες σε διαδικασίες τακτικού καθαρισμού και πλυσίματος, οι εγκαταστάσεις προστατεύουν την υγεία επισκεπτών και προσωπικού, μειώνουν το χημικό τους αποτύπωμα και υποστηρίζουν ένα ασφαλέστερο εσωτερικό περιβάλλον.

Απαιτήσεις εφαρμογής (Expectations for implementation)

Η εγκατάσταση δεν χρησιμοποιεί κανένα προϊόν πλύσης, καθαρισμού ή φροντίδας δωματίων που περιέχει άρωμα ή αρωματικές ουσίες, συμπεριλαμβανομένων ψεκαστήρων, απορρυπαντικών και καθαριστικών επιφανειών.

Το κριτήριο αυτό εφαρμόζεται σε όλους τους χώρους της εγκατάστασης (συμπεριλαμβανομένων των δωματίων επισκεπτών, των χώρων πλυντηρίου, των δημόσιων χώρων και των αιθουσών συνεδριάσεων), ανεξάρτητα από το εάν το προσωπικό της εγκατάστασης εκτελεί το πλύσιμο και τον καθαρισμό ή αν η εργασία έχει ανατεθεί σε εξωτερικό συνεργάτη.

Αποδεικτικά ελέγχου (Audit evidence)

Κατά την επιτόπια επιθεώρηση, ο ελεγκτής επιλέγει τυχαίο δείγμα 3 προϊόντων που χρησιμοποιούνται για πλύσιμο, καθαρισμό και φροντίδα δωματίων και επιβεβαιώνει επί τόπου ότι δεν αναγράφεται άρωμα ή αρωματική ουσία στα επιλεγμένα προϊόντα (μεθοδολογία C).

Σε ειδικές περιπτώσεις όπου το πλύσιμο και ο καθαρισμός έχουν ανατεθεί σε εξωτερικό συνεργάτη, η εγκατάσταση παρουσιάζει δήλωση του τρίτου φορέα που επιβεβαιώνει ότι τα χρησιμοποιούμενα προϊόντα πλύσης/καθαρισμού δεν περιέχουν άρωμα ή αρωματικές ουσίες.

ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ ΔΙΑΒΙΩΣΗΣ (LIVING ENVIRONMENT)

Εσωτερικό Περιβάλλον, Διατήρηση Βιοποικιλότητας

Εσωτερικό Περιβάλλον

7.1

Οι εσωτερικοί χώροι εστιατορίων είναι χώροι μη καπνιζόντων και όλοι οι υπόλοιποι δημόσιοι χώροι είναι είτε χώροι μη καπνιζόντων είτε διαθέτουν σαφώς διαχωρισμένους χώρους καπνίσματος. (I)

HH, CHP, SA, CC, R, A

① Σχετικότητα (Relevance)

Για την προστασία της υγείας και της άνεσης των επισκεπτών και του προσωπικού, καθώς και για τη μείωση της εσωτερικής ατμοσφαιρικής ρύπανσης και των περιβαλλοντικών επιπτώσεων από το κάπνισμα ή το άτμισμα, όλοι οι εσωτερικοί χώροι εστιατορίων είναι χώροι μη καπνιζόντων και οι δημόσιοι χώροι της εγκατάστασης διατηρούνται είτε ως χώροι μη καπνιζόντων είτε με σαφώς διαχωρισμένες ζώνες καπνίσματος. Η καθιέρωση σαφών πολιτικών απαγόρευσης καπνίσματος βελτιώνει την ποιότητα του εσωτερικού αέρα, αποτρέπει την έκθεση σε παθητικό κάπνισμα και υποστηρίζει ένα υγιέστερο περιβάλλον για όλους.

Απαιτήσεις εφαρμογής (Expectations for implementation)

Οι εσωτερικοί χώροι εστιατορίων είναι χώροι μη καπνιζόντων. Οποιοδήποτε άλλοι δημόσιοι χώροι είναι είτε χώροι μη καπνιζόντων είτε η ζώνη μη καπνιζόντων (εσωτερική και εξωτερική) είναι σαφώς φυσικά διαχωρισμένη από τη ζώνη καπνίσματος, έτσι ώστε τα άτομα που κάθονται στη ζώνη μη καπνιζόντων να μην επηρεάζονται από τους καπνιστές.

Ο φυσικός διαχωρισμός μπορεί να περιλαμβάνει δομικά εμπόδια (π.χ. τοίχους, διαχωριστικά, φράχτες), μια σταθερή και σαφώς οριοθετημένη ζώνη καπνίσματος σε κατάλληλη απόσταση ή άλλα μέτρα που αποτρέπουν τους καπνιστές από το να κάθονται ή να στέκονται αμέσως δίπλα σε μη καπνιστές. Οι ζώνες μη καπνιζόντων και καπνίσματος επισημαίνονται σαφώς με πινακίδες σε εύκολα κατανοητό τρόπο.

Επιπλέον, η εγκατάσταση παρέχει σταχτοδοχεία ή σαφώς επισημασμένους, πυράντοχους κάδους απόρριψης τσιγάρων στις καθορισμένες ζώνες καπνίσματος. Συνιστάται η ζώνη μη καπνιζόντων να είναι μεγαλύτερη από τη ζώνη καπνίσματος.

Αποδεικτικά ελέγχου (Audit evidence)

Κατά την επιτόπια επιθεώρηση, ο ελεγκτής επιβεβαιώνει ότι:

- το κάπνισμα δεν επιτρέπεται σε όλους τους εσωτερικούς χώρους εστιατορίων·
- όλοι οι άλλοι δημόσιοι χώροι είναι είτε χώροι μη καπνιζόντων είτε, όταν υπάρχουν και οι δύο, υπάρχει φυσικός διαχωρισμός και πινακίδες που υποδεικνύουν τα τμήματα καπνίσματος και μη καπνίσματος· και
- όλες οι καθορισμένες ζώνες καπνίσματος είναι εξοπλισμένες με σταχτοδοχεία ή κάδους τσιγάρων και χρησιμοποιούνται σωστά, δηλαδή ο περιβάλλον χώρος τους είναι απαλλαγμένος από αποτσίγαρα. Εάν εντοπίζονται αποτσίγαρα, η εγκατάσταση πρέπει να εφαρμόσει εκπαίδευση ή άλλα μέτρα ώστε να διασφαλιστεί η σωστή χρήση και συντήρηση της ζώνης καπνίσματος.

7.2

Όλα τα δωμάτια συνεδριάσεων και τα δωμάτια επισκεπτών είναι χώροι μη καπνιζόντων. (I)

ΗΗ, CHP, SA, CC, A

① Σχετικότητα (Relevance)

Οι εσωτερικοί χώροι χωρίς καπνό μειώνουν τους κινδύνους για την υγεία, αποτρέπουν την έκθεση σε παθητικό κάπνισμα και συμβάλλουν στη διατήρηση καθαρών και άνετων εγκαταστάσεων φιλοξενίας. Η εξασφάλιση δωματίων επισκεπτών και αιθουσών συνεδριάσεων χωρίς καπνό υποστηρίζει την ικανοποίηση των επισκεπτών και μειώνει τις οσμές και τα κατάλοιπα που μπορεί να συσσωρευτούν από το κάπνισμα σε εσωτερικούς χώρους.

Απαιτήσεις εφαρμογής (Expectations for implementation)

Όλα τα δωμάτια επισκεπτών και οι αίθουσες συνεδριάσεων είναι χώροι μη καπνιζόντων.

Σε χώρες όπου αυτό δεν είναι εφικτό λόγω νομοθετικών ή πολιτισμικών απαιτήσεων, οι αίθουσες συνεδριάσεων είναι υποχρεωτικά χώροι μη καπνιζόντων χωρίς εξαίρεση και τουλάχιστον το 75% των δωματίων επισκεπτών είναι χώροι μη καπνιζόντων. Σε τέτοιες περιπτώσεις, συνιστάται ιδιαίτερα τα δωμάτια καπνιστών να βρίσκονται σε φυσικά διακριτή περιοχή, όπως διαφορετική πτέρυγα ή όροφος της εγκατάστασης, ώστε να μην επηρεάζουν καθόλου τους επισκέπτες των μη καπνιστικών χώρων/δωματίων (π.χ. μέσω μεταφοράς καπνού σε μπαλκόνια). Επιπλέον, διασφαλίζεται ότι όλα τα δωμάτια καπνιστών αερίζονται επαρκώς (τουλάχιστον 1 ώρα) πριν την άφιξη νέων επισκεπτών.

Οι περιοχές με δωμάτια μη καπνιστών και καπνιστών επισημαίνονται σαφώς με πινακίδες σε εύκολα κατανοητό τρόπο και η εγκατάσταση αναπτύσσει σχέδιο για τη σταδιακή μετάβαση στο 100% μη καπνιστικά δωμάτια.

Επιπλέον, η εγκατάσταση παρέχει σταχτοδοχεία ή σαφώς επισημασμένους, πυράντοχους κάδους απόρριψης τσιγάρων στις καθορισμένες ζώνες καπνίσματος.

① Σημείωση για εθνική προσαρμογή

Στο Βέλγιο (BE) και στη Σουηδία (SE), όλα τα δωμάτια συνεδριάσεων και επισκεπτών είναι χώροι μη καπνιζόντων χωρίς εξαίρεση.

Αποδεικτικά ελέγχου (Audit evidence)

Κατά την επιτόπια επιθεώρηση, ο ελεγκτής επιβεβαιώνει ότι όλα τα δωμάτια επισκεπτών και οι αίθουσες συνεδριάσεων είναι χώροι μη καπνιζόντων.

Σε ειδικές περιπτώσεις, σε χώρες όπου αυτό δεν είναι εφικτό λόγω νομοθετικών ή πολιτισμικών απαιτήσεων, η εγκατάσταση παρουσιάζει:

- τεκμηρίωση (π.χ. επισκόπηση ή κατάλογο δωματίων) που αποδεικνύει ότι όλες οι αίθουσες συνεδριάσεων και τουλάχιστον το 75% των δωματίων επισκεπτών είναι μη καπνιστικά· και
- αποδεικτικά ενός σχεδίου μετάβασης προς το 100% μη καπνιστικά δωμάτια επισκεπτών.

Σε αυτή την περίπτωση, η επιτόπια επιθεώρηση επιβεβαιώνει την ύπαρξη σαφούς φυσικού διαχωρισμού μεταξύ καπνιστικών και μη καπνιστικών δωματίων επισκεπτών, υποστηριζόμενου από εμφανή σήμανση, καθώς και καθορισμένων ζωνών καπνίσματος εξοπλισμένων με σταχτοδοχεία ή πυράντοχους κάδους τσιγάρων, με τον περιβάλλοντα χώρο να είναι απαλλαγμένος από αποτσίγαρα.

Η εγκατάσταση διαθέτει πολιτική προσωπικού σχετικά με το κάπνισμα κατά τη διάρκεια του ωραρίου εργασίας. (I)

HH, CHP, SA, CC, R, A

① Σχετικότητα (Relevance)

Για την προστασία της υγείας και της άνεσης του προσωπικού και των επισκεπτών, είναι σημαντικό το κάπνισμα κατά τη διάρκεια του ωραρίου εργασίας να ρυθμίζεται μέσω μιας σαφούς εσωτερικής πολιτικής. Οι σαφείς πολιτικές και οι καθορισμένοι χώροι καπνίσματος συμβάλλουν ώστε τα άτομα που δεν καπνίζουν να μην εκτίθενται σε παθητικό κάπνισμα και να διασφαλίζεται ένα ασφαλές και υγιές εργασιακό περιβάλλον.

Απαιτήσεις εφαρμογής (Expectations for implementation)

Οι χώροι για το κοινό και το προσωπικό είναι χώροι μη καπνιζόντων. Όπου επιτρέπεται το κάπνισμα από το προσωπικό, η εγκατάσταση διαθέτει πολιτική για το προσωπικό σχετικά με το κάπνισμα κατά τη διάρκεια του ωραρίου εργασίας. Η πολιτική περιλαμβάνει ρυθμίσεις σχετικά με το πότε και πού επιτρέπεται να καπνίζει το προσωπικό και εφαρμόζεται σε όλους τους τύπους τσιγάρων και πίπας.

Το προσωπικό επιτρέπεται να καπνίζει μόνο σε σαφώς φυσικά διαχωρισμένους χώρους, έτσι ώστε ο καπνός να μην έχει καμία αρνητική επίδραση σε επισκέπτες ή προσωπικό που βρίσκονται σε μη καπνιστικούς χώρους/δωμάτια. Επιπλέον, η εγκατάσταση παρέχει σταχτοδοχεία ή σαφώς επισημασμένους, πυράντοχους κάδους απόρριψης τσιγάρων στις καθορισμένες ζώνες καπνίσματος.

Συνιστάται ιδιαίτερα η πολιτική καπνίσματος να ενισχύεται σταδιακά, για παράδειγμα με προοδευτικό περιορισμό του καπνίσματος κατά τη διάρκεια του ωραρίου εργασίας. Επίσης, συνιστάται η εγκατάσταση να οργανώνει ετήσια ενημερωτική εκπαίδευση για το προσωπικό σχετικά με τις επιπτώσεις του καπνίσματος στην υγεία και το περιβάλλον.

Σε χώρες όπου υπάρχει νομοθεσία που ρυθμίζει το κάπνισμα σε δημόσιους και εργασιακούς χώρους, η εγκατάσταση συμμορφώνεται με τις απαιτήσεις αυτές σε όλες τις περιπτώσεις.

Αποδεικτικά ελέγχου (Audit evidence)

Κατά τη διάρκεια του ελέγχου, η εγκατάσταση παρουσιάζει την γραπτή πολιτική καπνίσματος για το προσωπικό, συμπεριλαμβανομένων πληροφοριών σχετικά με το πότε και πού επιτρέπεται το κάπνισμα κατά τη διάρκεια του ωραρίου εργασίας, καθώς και με ποιον τρόπο διασφαλίζεται ότι αυτό δεν αποτελεί κίνδυνο για την υγεία ή ενόχληση για το μη καπνιστικό προσωπικό και τους επισκέπτες.

Η επιτόπια επιθεώρηση επιβεβαιώνει την ύπαρξη των καθορισμένων χώρων καπνίσματος προσωπικού, ότι αυτοί είναι φυσικά διαχωρισμένοι και ότι δεν επηρεάζουν τους μη καπνιστές επισκέπτες και προσωπικό.

7.4

Η ποιότητα του εσωτερικού αέρα σε τουλάχιστον 2 τμήματα της εγκατάστασης παρακολουθείται τουλάχιστον μία φορά ετησίως. (G)

HH, CHP, SA, CC, R, A

① Σχετικότητα (Relevance)

Η ποιότητα του εσωτερικού αέρα επηρεάζει άμεσα την υγεία, την άνεση και την ευημερία του προσωπικού και των επισκεπτών. Η τακτική παρακολούθηση βοηθά στον έγκαιρο εντοπισμό ρύπων και προβλημάτων εξαερισμού, διασφαλίζοντας ένα ασφαλές και υγιές εσωτερικό περιβάλλον, ενώ παράλληλα αποτρέπει μακροχρόνιους κινδύνους όπως αναπνευστικά προβλήματα, ανάπτυξη μούχλας ή έκθεση σε χημικές ουσίες.

Απαιτήσεις εφαρμογής (Expectations for implementation)

Η ποιότητα του εσωτερικού αέρα στην εγκατάσταση παρακολουθείται τακτικά (συμπεριλαμβανομένων των χώρων σπα, των πισινών και των υπόγειων τεχνικών χώρων). Συνεπώς, εγκαθίσταται σύστημα τακτικής παρακολούθησης (τουλάχιστον μία φορά ετησίως) σε τουλάχιστον 2 τμήματα της εγκατάστασης. Η επιλογή των περιοχών παρακολούθησης λαμβάνει υπόψη εκείνες που διατρέχουν τον μεγαλύτερο κίνδυνο έκθεσης σε κακή ποιότητα αέρα.

Οι παρακολουθούμενες παράμετροι περιλαμβάνουν τουλάχιστον 3 από την ακόλουθη λίστα, ανάλογα με το τοπικό πλαίσιο και τους εντοπισμένους κινδύνους:

- a) τον αριθμό εναλλαγών αέρα ανά ώρα·
- b) τη θερμοκρασία και τη σχετική υγρασία, για την αποτροπή ανάπτυξης μούχλας·
- c) το διοξείδιο του άνθρακα (CO₂)·
- d) τις πτητικές οργανικές ενώσεις (VOCs), οι οποίες είναι κοινές εκπομπές από έπιπλα, εξοπλισμό και εγκαταστάσεις (FF&E), καθαριστικά προϊόντα, αποσμητικά χώρου και συνθετικά αρώματα·
- e) τα αιωρούμενα σωματίδια (PM_{2.5} ή PM₁₀) από σκόνη, καπνό ή εξωτερική ρύπανση·
- f) το ραδόνιο, ιδιαίτερα σε υπόγειους χώρους (ανάλογα με τη γεωλογία και τους κανονισμούς)· και/ή
- g) τα οξειδία του αζώτου (NOx), κυρίως σε κουζίνες, χώρους στάθμευσης ή περιοχές κοντά σε κυκλοφορία οχημάτων.

Τηρούνται οι τοπικές και εθνικές νομοθεσίες/κανονισμοί και οι μετρούμενες τιμές δεν υπερβαίνουν τα όρια που καθορίζονται από σχετικά εθνικά ή διεθνή πρότυπα (π.χ. Κατευθυντήριες Οδηγίες Ποιότητας Αέρα του ΠΟΥ, εθνικά όρια επαγγελματικής ασφάλειας).

Εάν τα όρια αυτά υπερβούν, λαμβάνονται διορθωτικές ενέργειες, δίνοντας προτεραιότητα σε ενεργειακά αποδοτικές και χαμηλού περιβαλλοντικού αντίκτυπου λύσεις (π.χ. αερισμός των χώρων με άνοιγμα παραθύρων σε τακτική βάση, ρύθμιση του συστήματος εξαερισμού, εγκατάσταση καθαριστών αέρα ή συστημάτων απολύμανσης, χρήση φυτών που βελτιώνουν την ποιότητα του αέρα όπου είναι κατάλληλο κ.λπ.).

Κατά την αντικατάσταση επίπλων και εξοπλισμού (FF&E), προτιμώνται επιλογές χαμηλών εκπομπών, ωστόσο πρέπει να αποφεύγεται η πρόωρη αντικατάσταση πριν το τέλος του κύκλου ζωής τους. Για αναλώσιμα προϊόντα όπως απορρυπαντικά και αποσμητικά χώρου, συνιστάται η μετάβαση σε επιλογές χαμηλών VOC ή χωρίς αρώματα κατά την αναπλήρωση αποθεμάτων.

Αποδεικτικά ελέγχου (Audit evidence)

Κατά τη διάρκεια του ελέγχου, η εγκατάσταση παρουσιάζει τεκμηρίωση που αποδεικνύει τα αποτελέσματα της παρακολούθησης της ποιότητας του εσωτερικού αέρα.

Σε ειδικές περιπτώσεις όπου τα όρια έχουν υπερβεί, παρουσιάζονται οι διορθωτικές ενέργειες που έχουν ληφθεί.

7.5

Αυθεντικά στοιχεία της τοπικής κουλτούρας ενσωματώνονται στη λειτουργία ή σε συνδυασμό με εργασίες ανακαίνισης ή κατασκευής. (G)

HH, CHP, SA, CC, R, A

① Σχετικότητα (Relevance)

Για τη διαφύλαξη της πολιτιστικής κληρονομιάς και την υποστήριξη της κοινωνικής βιωσιμότητας, η εγκατάσταση ενσωματώνει αυθεντικά τοπικά υλικά, παραδόσεις και γνώσεις στις λειτουργίες της ή στις φυσικές της δομές. Αυτό ενισχύει την ταυτότητα της κοινότητας, σέβεται την τοπική κληρονομιά και διασφαλίζει ότι η ανάπτυξη ενισχύει αντί να αποδυναμώνει τον πολιτιστικό ιστό του προορισμού.

Απαιτήσεις εφαρμογής (Expectations for implementation)

Η εγκατάσταση ενσωματώνει τοπικά κατάλληλες και βιώσιμες πρακτικές και υλικά στις λειτουργίες της ή σε συνδυασμό με εργασίες ανακαίνισης ή κατασκευής. Η έμφαση δίνεται στον σεβασμό και στην ενσωμάτωση αυθεντικών στοιχείων της παραδοσιακής ή σύγχρονης τοπικής κουλτούρας, της κοινωνικής ή πολιτιστικής κληρονομιάς, της τοπικής χειροτεχνίας, της καλλιτεχνικής έκφρασης ή των σχεδιαστικών παραδόσεων που είναι χαρακτηριστικές της περιοχής.

Τόσο τα υλικά στοιχεία (π.χ. υλικά, μέθοδοι κατασκευής) όσο και τα άυλα στοιχεία (π.χ. παραδοσιακή γνώση, πολιτιστικές εκφράσεις) της κληρονομιάς αξιολογούνται ως σημαντικά, με ιδιαίτερη προσοχή στην ισορροπία μεταξύ της περιβαλλοντικής βιωσιμότητας των εργασιών ανακαίνισης ή κατασκευής και των οφελών που προκύπτουν για την πολιτιστική και κοινωνική κληρονομιά.

Η εγκατάσταση ενθαρρύνεται να συνεργάζεται και να αξιοποιεί την τοπική εκπαίδευση, γνώση και τεχνογνωσία σχετικά με τη χρήση υλικών, τεχνολογιών και εργαλείων για βιώσιμες ανακαινίσεις ή κατασκευές. Όπου χρησιμοποιούνται πολιτιστικές εκφράσεις, η εγκατάσταση επιδιώκει επιβεβαίωση από κατάλληλους τοπικούς οργανισμούς ή ειδικούς ότι η χρήση τους είναι κατάλληλη και γίνεται με σεβασμό. Η εγκατάσταση συμμορφώνεται πάντα με την εθνική και τοπική νομοθεσία και κανονισμούς σχετικά με ανακαινίσεις ή την κατασκευή νέων κτιρίων.

Επιπλέον, λαμβάνεται υπόψη η ανθεκτικότητα των υλικών και των κατασκευαστικών έργων, διασφαλίζοντας ότι οι πρακτικές δεν σέβονται μόνο την κληρονομιά αλλά ενισχύουν και τη μακροχρόνια ανθεκτικότητα και βιωσιμότητα. Ωστόσο, το συγκεκριμένο κριτήριο εστιάζει στις πολιτιστικές και κοινωνικές πτυχές βιωσιμότητας της φυσικής παρουσίας και των λειτουργικών πρακτικών της εγκατάστασης, ενώ η περιβαλλοντική βιωσιμότητα (π.χ. ενεργειακή απόδοση, εξοικονόμηση νερού) καλύπτεται ξεχωριστά.

Αποδεικτικά ελέγχου (Audit evidence)

Κατά τη διάρκεια του ελέγχου, η εγκατάσταση παρουσιάζει:

- αποδεικτικά της συνάφειας των χρησιμοποιούμενων υλικών ή πρακτικών με την τοπική κουλτούρα και την κοινωνική ή πολιτιστική κληρονομιά.

- αναφορές σε συνεργασία ή διαβούλευση με τοπικούς ειδικούς, τεχνίτες, πολιτιστικούς οργανισμούς ή κοινοτικές ομάδες, όπου εφαρμόζεται
- φωτογραφίες, σχέδια σχεδιασμού, περιγραφές προμηθευτών ή γραπτές δηλώσεις που δείχνουν πώς η τοπική πολιτιστική κληρονομιά ή γνώση ενσωματώθηκε στις λειτουργίες, ανακαινίσεις ή κατασκευαστικά έργα και
- σύντομη δήλωση (π.χ. από την εγκατάσταση ή τους συμβουλευόμενους ειδικούς) που επιβεβαιώνει ότι τα πολιτιστικά στοιχεία χρησιμοποιήθηκαν με κατάλληλο και σεβαστικό τρόπο.

7.6

Οι περιβαλλοντικές επιπτώσεις και οι επιπτώσεις στη βιοποικιλότητα αξιολογούνται και αντιμετωπίζονται πριν από οποιαδήποτε νέα ανάπτυξη, επέκταση ή σημαντικό κατασκευαστικό/ανακαινιστικό έργο. (G)

HH, CHP, SA, CC, R, A

① Σχετικότητα (Relevance)

Για την ελαχιστοποίηση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων της χρήσης γης και την υποστήριξη της βιοποικιλότητας, των υγιών εδαφών και των φυσικών κύκλων νερού, η εγκατάσταση διασφαλίζει ότι τόσο οι νέες αναπτύξεις όσο και τα έργα ανακαίνισης σχεδιάζονται και υλοποιούνται λαμβάνοντας υπόψη τα τοπικά οικοσυστήματα, την οικολογική συνέχεια (αρχές πράσινων, μπλε και καφέ υποδομών, όπου η συνέχεια του εδάφους αναγνωρίζεται για τον ρόλο της στη διατήρηση της βιοποικιλότητας) και τη συνολική περιβαλλοντική υγεία.

Απαιτήσεις εφαρμογής (Expectations for implementation)

Πριν από οποιαδήποτε νέα ανάπτυξη, επέκταση ή σημαντικό κατασκευαστικό/ανακαινιστικό έργο, η εγκατάσταση αποδεικνύει πώς έχουν αξιολογηθεί και αντιμετωπιστεί οι πιθανές περιβαλλοντικές επιπτώσεις και οι επιπτώσεις στη βιοποικιλότητα.

Αυτό συνήθως λαμβάνει τη μορφή οικολογικής αξιολόγησης (π.χ. μελέτη περιβαλλοντικών επιπτώσεων, μελέτη βιοποικιλότητας ή ισοδύναμο), όπως απαιτείται από εθνικές ή περιφερειακές αρχές. Σε αυτή την περίπτωση, η εγκατάσταση ακολουθεί τη σχετική διαδικασία και διατηρεί την τεκμηρίωση.

Όπου τέτοιες αξιολογήσεις δεν απαιτούνται από τις αρχές ή δεν καλύπτουν ρητά τη βιοποικιλότητα, η εγκατάσταση τεκμηριώνει πώς λήφθηκαν υπόψη οι επιπτώσεις στη βιοποικιλότητα (π.χ. διατήρηση φυτεμένων περιοχών, αποφυγή βλάβης σε τοπικά είδη και ενδιαιτήματα, διατήρηση υφιστάμενων οικολογικών διαδρόμων στο χώρο κ.λπ.), στο έδαφος και στον υδρολογικό κύκλο. Αυτό μπορεί να περιλαμβάνει διαβούλευση με σχετικούς ειδικούς (π.χ. διαχειριστές προστατευόμενων περιοχών, περιβαλλοντικές αρχές/ΜΚΟ ή πιστοποιημένους συμβούλους) ή χρήση δημόσια διαθέσιμων χαρτών βιοποικιλότητας, μητρώων ειδών ή εργαλείων χωροταξικού σχεδιασμού.

Για όλα τα έργα, η εγκατάσταση δίνει προτεραιότητα στη χρήση διαπερατών ή μη στεγανοποιημένων επιφανειών (π.χ. χαλίκι, διαπερατό δάπεδο, φυτοκαλυμμένο έδαφος). Οι στεγανοποιημένες επιφάνειες (π.χ. ασφαλτος, σκυρόδεμα) αποφεύγονται όπου είναι εφικτό. Εάν η χρήση τους δικαιολογείται για

τεχνικούς ή λόγους ασφάλειας, εφαρμόζονται αντισταθμιστικά μέτρα, όπως κήποι βροχής, ζώνες διήθησης ή φυτεμένες ζώνες προστασίας.

Αποδεικτικά ελέγχου (Audit evidence)

Κατά τη διάρκεια του ελέγχου, η εγκατάσταση παρουσιάζει τεκμηρίωση της οικολογικής αξιολόγησης ή ισοδύναμης διαδικασίας που πραγματοποιήθηκε από την ίδια ή από εξωτερικούς ειδικούς για νέα ανάπτυξη, επέκταση ή σημαντικά έργα κατασκευής/ανακαίνισης.

Σε ειδικές περιπτώσεις όπου υπάρχουν στεγανοποιημένες επιφάνειες, η επιτόπια επιθεώρηση επιβεβαιώνει ότι αυτές δικαιολογούνται για τεχνικούς ή λόγους ασφάλειας και ότι έχουν εφαρμοστεί αντισταθμιστικά μέτρα (π.χ. κήποι βροχής, ζώνες διήθησης, φυτεμένες προστατευτικές ζώνες).

7.7

Χρησιμοποιούνται βιώσιμα υλικά για εργασίες ανακαίνισης ή κατασκευής που ξεκίνησαν και/ή ολοκληρώθηκαν κατά τους τελευταίους 24 μήνες. (G)

HH, CHP, SA, CC, R, A

① Σχετικότητα (Relevance)

Οι εργασίες ανακαίνισης και κατασκευής στον τομέα της φιλοξενίας μπορούν να επηρεάσουν σημαντικά το περιβάλλον μέσω της επιλογής δομικών υλικών, τα οποία επηρεάζουν την κατανάλωση ενέργειας, τις εκπομπές, τα απόβλητα και την ποιότητα του εσωτερικού αέρα. Με την προτεραιοποίηση βιώσιμων, χαμηλού περιβαλλοντικού αντίκτυπου και ανθεκτικών υλικών, οι εγκαταστάσεις μειώνουν την περιβαλλοντική ζημία, προστατεύουν την ανθρώπινη υγεία και προάγουν πιο υπεύθυνη χρήση πόρων.

Απαιτήσεις εφαρμογής (Expectations for implementation)

Για εργασίες ανακαίνισης ή κατασκευής που πραγματοποιήθηκαν κατά τους τελευταίους 24 μήνες (για επαναιτούντες) ή 6 μήνες (για αιτούντες για πρώτη φορά), η εγκατάσταση αποδεικνύει τη χρήση βιώσιμων δομικών και υλικών φινιρίσματος.

Η εγκατάσταση διασφαλίζει ότι τουλάχιστον 2 τύποι υλικών που χρησιμοποιήθηκαν στις εργασίες (π.χ. χρώματα/επικαλύψεις/βερνίκια, ξύλο και φυτικά υλικά, δάπεδα, μονώσεις, συγκολλητικά/στεγανωτικά, άλλα σχετικά υλικά) πληρούν τις απαιτήσεις βιώσιμων προϊόντων που αναφέρονται παρακάτω. Αυτό εφαρμόζεται σε χρώματα, επιστρώσεις, βερνίκια, ξύλο, δάπεδα, μονώσεις, συγκολλητικά, στεγανωτικά και άλλα προϊόντα που χρησιμοποιούνται στα έργα.

Αποδεκτά βιώσιμα προϊόντα περιλαμβάνουν:

a) χρώματα και επιστρώσεις που φέρουν εθνικά ή διεθνώς αναγνωρισμένα οικολογικά σήματα (eco-labels) και/ή πιστοποιημένες χαμηλές εκπομπές πτητικών οργανικών ενώσεων (VOC), χωρίς βαρέα μέταλλα·

b) ξύλινα και φυτικής προέλευσης υλικά που φέρουν αναγνωρισμένες πιστοποιήσεις, οι οποίες διασφαλίζουν βιώσιμες πρακτικές συγκομιδής και, όπου είναι εφικτό, τοπική προμήθεια· και/ή

c) δάπεδα, μονωτικά υλικά, συγκολλητικά, στεγανωτικά και άλλα προϊόντα κατασκευής/ανακαίνισης με αναγνωρισμένα οικολογικά σήματα, χαμηλές χημικές εκπομπές ή ανακυκλωμένο περιεχόμενο.

Τα προϊόντα που χρησιμοποιούνται συμμορφώνονται με την εθνική νομοθεσία και η επιλογή τους βασίζεται στη μείωση των κινδύνων για την υγεία των ενοίκων και των εργαζομένων, καθώς και στη μείωση της περιβαλλοντικής επιβάρυνσης.

Συνιστάται, όπου είναι ασφαλές, κατάλληλο για τη χρήση και όπου μπορούν να εκτιμηθούν εύλογα οι μακροπρόθεσμες επιπτώσεις, να προτιμώνται επαναχρησιμοποιημένα ή ανακυκλωμένα υλικά για τη μείωση της κατανάλωσης πόρων και των αποβλήτων. Ωστόσο, ορισμένα υλικά (π.χ. μονωτικά, πυρανθεκτικά προϊόντα) ενδέχεται να μην είναι κατάλληλα για επαναχρησιμοποίηση ή ανακύκλωση λόγω απαιτήσεων ασφάλειας ή απόδοσης.

Αποδεικτικά ελέγχου (Audit evidence)

Κατά τη διάρκεια του ελέγχου, η εγκατάσταση παρουσιάζει:

- κατάλογο των βιώσιμων υλικών που αγοράστηκαν/χρησιμοποιήθηκαν για τους 2 επιλεγμένους τύπους υλικών κατά τους τελευταίους 24 ή 6 μήνες (ανάλογα με το έτος πιστοποίησης)· και
- τεκμηρίωση για τα υλικά αυτά (π.χ. τιμολόγια, τεχνικές προδιαγραφές ή πιστοποιητικά) που αποδεικνύουν οικολογικά σήματα, πιστοποιήσεις ή άλλα επαληθευμένα χαρακτηριστικά χαμηλού περιβαλλοντικού αντίκτυπου, όπως αναφέρονται παραπάνω.

Όπου είναι κατάλληλο, η επιτόπια επιθεώρηση επιβεβαιώνει την παρουσία οικολογικά σημειωμένων ή πιστοποιημένων βιώσιμων προϊόντων.

Προστασία Βιοποικιλότητας

7.8

Η χρήση αγροχημικών προϊόντων ελαχιστοποιείται και ελέγχεται αυστηρά. (I)

HH, CHP, SA, CC, R, A

① Σχετικότητα (Relevance)

Για τη μείωση των κινδύνων προς τα οικοσυστήματα, τη βιοποικιλότητα και την ανθρώπινη υγεία, η εγκατάσταση περιορίζει τη χρήση αγροχημικών προϊόντων. Με την προτεραιοποίηση βιολογικών ή φυσικών εναλλακτικών, η εγκατάσταση υποστηρίζει την οικολογική ισορροπία, πιο υγιείς χώρους πρασίνου και πιο υπεύθυνη διαχείριση γης.

Απαιτήσεις εφαρμογής (Expectations for implementation)

Δεν επιτρέπεται η τακτική χρήση αγροχημικών προϊόντων όπως φυτοφάρμακα (συμπεριλαμβανομένων ζιζανιοκτόνων, εντομοκτόνων, μυκητοκτόνων, τρωκτικοκτόνων, μαλακιοκτόνων, νηματωδοκτόνων, ρυθμιστών ανάπτυξης φυτών, αποφυλλωτικών και αφυδατικών), λιπασμάτων και ρυθμιστών ανάπτυξης φυτών.

Η εγκατάσταση εφαρμόζει προσέγγιση Ολοκληρωμένης Διαχείρισης Παρασίτων (Integrated Pest Management – IPM) ή ισοδύναμο σύστημα, με την ακόλουθη ιεράρχηση:

- προληπτικές και μη χημικές μέθοδοι όπως μηχανικός έλεγχος ζιζανίων, χρήση φλογοβόλων, διαχείριση εδάφους μέσω κομποστοποίησης κ.λπ. έχουν προτεραιότητα·
- εάν απαιτείται παρέμβαση λόγω σαφούς αναγκαιότητας (π.χ. κίνδυνοι υγιεινής ή ασφάλειας ή συγκεκριμένες ανάγκες γονιμότητας εδάφους), χρησιμοποιούνται βιολογικές ή φυσικές εναλλακτικές (π.χ. βιολογικά λιπάσματα, φυσικά βελτιωτικά εδάφους ή απωθητικά παρασίτων εγκεκριμένα βάσει βιολογικών προτύπων)·
- μόνο όταν δεν υπάρχουν βιολογικές ή φυσικές εναλλακτικές, επιτρέπεται η χρήση αγροχημικών προϊόντων. Σε αυτές τις περιπτώσεις χρησιμοποιούνται μόνο προϊόντα «έτοιμα προς χρήση», κατά προτίμηση βραδείας αποδέσμευσης και εφαρμοζόμενα μία φορά ετησίως στο ελάχιστο δυνατό επίπεδο. Η χρήση γλυφosatής και όλων των προϊόντων που περιλαμβάνονται από το Forest Stewardship Council (FSC) ως Εξαιρετικά Επικίνδυνα Φυτοφάρμακα απαγορεύεται αυστηρά.

Ο χειρισμός αγροχημικών προϊόντων μπορεί να πραγματοποιείται μόνο από προσωπικό ή εξωτερικούς συνεργάτες που έχουν εκπαιδευτεί/αδειοδοτηθεί για τον σκοπό αυτό (βλ. κριτήριο 1.21). Πρέπει να λαμβάνονται όλα τα σχετικά μέτρα ασφάλειας, όπως χρήση ατομικού προστατευτικού εξοπλισμού κατά την εφαρμογή και χρήση δελτίων δεδομένων ασφαλείας με τις συνιστώμενες δοσολογίες. Πρέπει να τηρείται ετήσιο πρόγραμμα εφαρμογής και γραπτά αρχεία χρήσης του προϊόντος (συμπεριλαμβανομένων των ποσοτήτων). Οι χημικές ουσίες αποθηκεύονται σωστά (βλ. κριτήριο 5.4) και τα άδεια δοχεία απορρίπτονται σύμφωνα με την εθνική/τοπική νομοθεσία.

Συνιστάται ιδιαίτερα η ανάθεση ετήσιου ελέγχου εδάφους από εξωτερικό ειδικό για τη διαχείριση λιπασμάτων και την παρακολούθηση της υγείας του εδάφους διαχρονικά.

Το κριτήριο αυτό εφαρμόζεται επίσης όταν η εγκατάσταση αναθέτει σε εξωτερική εταιρεία τη συντήρηση των χώρων πρασίνου της.

Αποδεικτικά ελέγχου (Audit evidence)

Κατά τη διάρκεια του ελέγχου, η εγκατάσταση παρουσιάζει τη γραπτή προσέγγιση Ολοκληρωμένης Διαχείρισης Παρασίτων (IPM) ή ισοδύναμο σύστημα, που επιβεβαιώνει ότι τα αγροχημικά προϊόντα χρησιμοποιούνται μόνο λόγω σαφούς αναγκαιότητας και ως έσχατη λύση όταν δεν υπάρχουν βιολογικές ή φυσικές εναλλακτικές.

Σε ειδικές περιπτώσεις, η εγκατάσταση παρουσιάζει:

- αρχεία εφαρμογής, συμπεριλαμβανομένων ονόματος προϊόντος, σκοπού, δοσολογίας και συχνότητας, εφόσον χρησιμοποιούνται αγροχημικά· και/ή
- γραπτή πολιτική του εργολάβου σχετικά με τη χρήση αγροχημικών στους χώρους της εγκατάστασης, εάν η συντήρηση γίνεται από εξωτερική εταιρεία.

Κατά την επιτόπια επιθεώρηση και όπου εφαρμόζεται, ο ελεγκτής εξετάζει δείγμα 3 αρχείων εφαρμογής και τα συγκρίνει με τις παρατηρούμενες πρακτικές για να επιβεβαιώσει ότι τα αγροχημικά χρησιμοποιούνται μόνο όταν είναι απαραίτητα και ως έσχατη λύση, σύμφωνα με την προσέγγιση IPM της εγκατάστασης (μεθοδολογία C).

7.9

Ο πρόσφατα αγορασμένος εξοπλισμός συντήρησης κήπων είναι ηλεκτρικός ή χειροκίνητος. (I)

HH, CHP, SA, CC, R, A

① Σχετικότητα (Relevance)

Ο συμβατικός εξοπλισμός κήπων που λειτουργεί με καύσιμα συμβάλλει στις εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου (GHG), στην ηχορύπανση και στην κακή ποιότητα του αέρα, γεγονός που επηρεάζει αρνητικά το περιβάλλον, το προσωπικό, τους επισκέπτες και τις γύρω κοινότητες. Με την επιλογή χειροκίνητου ή ηλεκτρικού εξοπλισμού, οι εγκαταστάσεις μειώνουν το ανθρακικό τους αποτύπωμα, βελτιώνουν τις συνθήκες εργασίας και προωθούν πιο βιώσιμη διαχείριση των χώρων πρασίνου.

Απαιτήσεις εφαρμογής (Expectations for implementation)

Όλος ο εξοπλισμός συντήρησης κήπων (συμπεριλαμβανομένων χλοοκοπτικών, θαμνοκοπτικών, φυσητήρων φύλλων και παρόμοιων μηχανημάτων) που αγοράστηκε κατά τους τελευταίους 24 μήνες (για επαναιτούντες) ή 6 μήνες (για αιτούντες για πρώτη φορά) είναι ενεργειακά αποδοτικός, χαμηλού θορύβου και χαμηλών εκπομπών άνθρακα. Ο εξοπλισμός μπορεί να είναι χειροκίνητος ή ηλεκτρικός.

Για ρομποτικά χλοοκοπτικά, συνιστάται ιδιαίτερα να μην λειτουργούν τη νύχτα και να χρησιμοποιούνται μόνο κατά τη διάρκεια της ημέρας ή νωρίς το βράδυ, ώστε να ελαχιστοποιείται η όχληση της άγριας ζωής.

Το κριτήριο αυτό είναι Υποχρεωτικό (Imperative – I) για εγκαταστάσεις με έκταση χλοοτάπητα έως 4.000 m². για μεγαλύτερες εκτάσεις αποτελεί κατευθυντήρια οδηγία (Guideline – G).

Το κριτήριο αυτό εξακολουθεί να ισχύει όταν η εγκατάσταση αναθέτει σε εξωτερική εταιρεία τη συντήρηση των χώρων πρασίνου της.

Αποδεικτικά ελέγχου (Audit evidence)

Κατά τη διάρκεια του ελέγχου, η εγκατάσταση παρουσιάζει τεκμηρίωση που αποδεικνύει ότι ο εξοπλισμός συντήρησης κήπων που αγοράστηκε κατά τους τελευταίους 24 ή 6 μήνες (ανάλογα με το έτος πιστοποίησης), είτε από την ίδια είτε από τρίτους συνεργάτες, είναι ηλεκτρικός ή χειροκίνητος.

Σε ειδικές περιπτώσεις όπου η συντήρηση πραγματοποιείται από εξωτερική εταιρεία, παρουσιάζεται η γραπτή πολιτική του εργολάβου σχετικά με τη χρήση εξοπλισμού/μηχανημάτων στους χώρους της εγκατάστασης, σύμφωνα με τις παραπάνω κατευθυντήριες οδηγίες.

7.10

Η εγκατάσταση εφαρμόζει πρωτοβουλίες συντήρησης στις πράσινες περιοχές της σύμφωνα με τις αρχές της οικολογικής διαχείρισης. (I)

HH, CHP, SA, CC, R, A

① Σχετικότητα (Relevance)

Οι χώροι πρασίνου βελτιώνουν την εμπειρία των επισκεπτών και τη βιοποικιλότητα, αλλά μπορεί να προκαλέσουν περιττή κατανάλωση νερού και περιβαλλοντικές επιπτώσεις εάν δεν διαχειρίζονται σωστά. Η υπεύθυνη συντήρηση διασφαλίζει υγιή βλάστηση, ενώ ταυτόχρονα εξοικονομεί πόρους, διατηρεί την οπτική ποιότητα και λειτουργικότητα των εξωτερικών χώρων και υποστηρίζει τα τοπικά οικοσυστήματα.

Απαιτήσεις εφαρμογής (Expectations for implementation)

Η εγκατάσταση διασφαλίζει ότι οι χώροι πρασίνου και οι διακοσμητικοί κήποι των εγκαταστάσεων συντηρούνται σύμφωνα με τις αρχές της οικολογικής διαχείρισης. Οι πρακτικές συντήρησης προσαρμόζονται στο τοπικό κλίμα, το περιβαλλοντικό πλαίσιο και τις εποχικές μεταβολές, ενώ υποστηρίζουν την οικολογική ποικιλομορφία και αποφεύγουν τη διατάραξη της τοπικής άγριας ζωής.

Η ενέργεια (a) παρακάτω είναι πάντα υποχρεωτική και η εγκατάσταση ενθαρρύνεται να εφαρμόζει τουλάχιστον μία επιπλέον ενέργεια. Παραδείγματα πρόσθετων ενεργειών περιλαμβάνονται στα σημεία (b)–(f):

a) αποδοτικές και στοχευμένες μέθοδοι ποτίσματος (π.χ. στάγδην άρδευση, αισθητήρες υγρασίας, πότισμα νωρίς το πρωί/βράδυ/νύχτα, ιδιαίτερα σε θερμές ή ξηρές περιοχές). Οι πρακτικές άρδευσης προσαρμόζονται στο τοπικό κλίμα, το περιβαλλοντικό πλαίσιο και την εποχικότητα για βέλτιστη απόδοση και αποφυγή απωλειών νερού·

b) φροντίδα εδάφους μέσω κομποστοποίησης ή εδαφοκάλυψης (mulching)·

c) κλάδεμα, κοπή χόρτου και φροντίδα φυτών σε χρονισμούς που βελτιστοποιούν την ανθεκτικότητα των φυτών και μειώνουν τις ανάγκες πόρων, π.χ. διατήρηση περιοχών με υψηλότερο, αδιατάρακτο γρασίδι όπου δεν απαιτείται πρόσβαση· χρήση υψηλότερων ρυθμίσεων κοπής και προσαρμογή της συχνότητας κοπής ανάλογα με τη βλάστηση και τη χρήση του χώρου. Το πρόγραμμα λαμβάνει υπόψη τους κύκλους ζωής της τοπικής πανίδας, αποφεύγοντας παρεμβάσεις σε ευαίσθητες περιόδους όπως περίοδοι φωλεοποίησης ή αναπαραγωγής·

d) χρήση προσαρμοσμένων στο τοπικό περιβάλλον και ανθεκτικών στην ξηρασία φυτικών ειδών. Η επιλογή φυτών είναι ευέλικτη και προσαρμοσμένη στο τοπικό πλαίσιο, το κλίμα και τις περιβαλλοντικές συνθήκες. Προωθεί επίσης την οικολογική ποικιλομορφία μέσω χρήσης τοπικών ειδών, διαφορετικών υψών και στρωμάτων βλάστησης (κάθετη διαστρωμάτωση), καθώς και διασποράς ανθοφορίας και καρποφορίας καθ' όλη τη διάρκεια του έτους για την υποστήριξη επικονιαστών και άγριας ζωής·

e) διαχείριση της κίνησης πεζών και οχημάτων ώστε να αποφεύγεται η συμπίεση εδάφους, η απώλεια βλάστησης και η διάβρωση σε ευαίσθητες περιοχές (π.χ. καθορισμένα μονοπάτια, περιορισμός πρόσβασης οχημάτων, αποτροπή εκτός διαδρομών κίνησης με σήμανση ή φυσικά εμπόδια). Συνιστάται η ανάρτηση κωδίκων συμπεριφοράς για ευαίσθητα οικοσυστήματα (π.χ. αμμοθίνες, μαγκρόβια δάση, δάση, περιοχές ωτοκίας χελωνών) όπου αυτά υπάρχουν, κατά προτίμηση με αναφορά σε επίσημες πηγές όπως ο UNWTO Responsible Tourism· και/ή

f) πρόληψη και έλεγχος εισβλητικών ξενικών ειδών μέσω σωστής αναγνώρισης, παρακολούθησης και αναλογικών μέτρων. Το προσωπικό που είναι υπεύθυνο για τη συντήρηση χώρων πρασίνου εκπαιδεύεται ώστε να αναγνωρίζει εισβλητικά ξενικά είδη, να κατανοεί την οικολογική τους επίδραση και να εφαρμόζει κατάλληλα μέτρα ελέγχου. Ανάλογα με το είδος, τα μέτρα μπορεί να περιλαμβάνουν

πρόληψη εξάπλωσης, περιορισμό, επιλεκτική απομάκρυνση ή στοχευμένη παρακολούθηση. Χρησιμοποιούνται εθνικοί και περιφερειακοί κατάλογοι, βάσεις δεδομένων ή επίσημες οδηγίες για την επιβεβαίωση της ταυτοποίησης ειδών και τηρούνται οι νομικές υποχρεώσεις αναφοράς όπου απαιτείται.

Το κριτήριο εφαρμόζεται τόσο σε άμεσα εργαζόμενους όσο και σε εξωτερικούς συνεργάτες/εταιρείες διαμόρφωσης τοπίου που έχουν αναλάβει τη συντήρηση των χώρων πρασίνου.

Αποδεικτικά ελέγχου (Audit evidence)

Κατά τη διάρκεια του ελέγχου, η εγκατάσταση παρουσιάζει φωτογραφίες ή οπτικά στοιχεία των πρακτικών συντήρησης χώρων πρασίνου και/ή εγκαταστάσεων (π.χ. σύστημα άρδευσης, εδαφοκάλυψη, φυτεύσεις με τοπικά είδη).

Σε ειδικές περιπτώσεις, η εγκατάσταση παρουσιάζει:

- σύντομη περιγραφή ή επιβεβαίωση του τρόπου εφαρμογής των πρακτικών (η οποία μπορεί να ενσωματώνεται στο υπάρχον γραπτό Σύστημα Τυποποιημένων Διαδικασιών – SOP), όπου εφαρμόζεται και/ή
- γραπτή πολιτική του εργολάβου σχετικά με τη συντήρηση των χώρων πρασίνου, εάν η συντήρηση πραγματοποιείται από εξωτερική εταιρεία.

Κατά την επιτόπια επιθεώρηση και όπου είναι κατάλληλο, ο ελεγκτής πραγματοποιεί δειγματοληψίες σε τουλάχιστον 1 περιοχή όπου εφαρμόζονται αποδοτικές και στοχευμένες μέθοδοι άρδευσης και σε 1 περιοχή όπου εφαρμόζονται πρόσθετες ενέργειες, προκειμένου να επιβεβαιώσει τις πρακτικές συντήρησης και την υγεία της βλάστησης.

7.11

Η εγκατάσταση λαμβάνει πρωτοβουλίες για την προστασία και υποστήριξη της τοπικής βιοποικιλότητας εντός (ή γύρω από) τις εγκαταστάσεις της. (I)

HH, CHP, SA, CC, R, A

① Σχετικότητα (Relevance)

Η βιοποικιλότητα είναι ουσιώδης για την ανθεκτικότητα των οικοσυστημάτων, τις τοπικές τροφικές αλυσίδες, τη ρύθμιση του κλίματος και τη συνολική περιβαλλοντική υγεία. Με την ενεργή ενίσχυση της βιοποικιλότητας εντός και γύρω από τις εγκαταστάσεις τους, οι επιχειρήσεις υπερβαίνουν τον περιβαλλοντικό μετριασμό και συμβάλλουν στην αποκατάσταση (regeneration), στην προστασία ενδιαιτημάτων και στην οικολογική διαχείριση, ενισχύοντας ένα θετικό ισοζύγιο για τη φύση.

Απαιτήσεις εφαρμογής (Expectations for implementation)

Η εγκατάσταση εφαρμόζει ουσιαστικές πρωτοβουλίες βιοποικιλότητας που ευνοούν τις συνθήκες για τη βιοποικιλότητα εντός ή γύρω από τις εγκαταστάσεις (βλ. επίσης κριτήρια 1.2 και 1.3). Οι δράσεις αυτές

υποστηρίζουν πάντα τοπικά (ιθαγενή/ενδημικά/σπάνια/αυτόχθονα) είδη χλωρίδας και πανίδας και προσαρμόζονται στο πλαίσιο και την κλίμακα της εγκατάστασης.

- Εγκαταστάσεις με χώρους πρασίνου παρέχουν τουλάχιστον 2 δράσεις βιοποικιλότητας, εκ των οποίων τουλάχιστον 1 πραγματοποιείται εντός των χώρων πρασίνου της εγκατάστασης.
- Εγκαταστάσεις σε αστικές περιοχές και/ή χωρίς χώρους πρασίνου παρέχουν τουλάχιστον 1 δράση βιοποικιλότητας.

Παραδείγματα δράσεων περιλαμβάνουν:

a) αναζωογόνηση (rewilding) τουλάχιστον του 10% του υπαίθριου χώρου, προσαρμοσμένη στο πλαίσιο της εγκατάστασης (π.χ. μη διαχειριζόμενες φυσικές περιοχές, εξελισσόμενοι φυτεμένοι χώροι, θαμνώδεις εκτάσεις, τμήματα αναδάσωσης).

b) δημιουργία ή διατήρηση περιοχών φιλικών προς επικονιαστές που καλύπτουν τουλάχιστον το 10% της συνολικής εξωτερικής έκτασης.

c) δημιουργία ή διατήρηση πράσινων στεγών ή/και κάθετων πράσινων τοίχων που καλύπτουν τουλάχιστον το 10% της επιφάνειας στέγης ή τοίχων.

d) χρήση τοπικών ή κλιματικά προσαρμοσμένων, μη εισβλητικών ειδών για πράσινες στέγες, πράσινους τοίχους, κήπους και λοιπούς εξωτερικούς χώρους.

e) παροχή ευνοϊκών συνθηκών για τοπικά είδη (π.χ. φωλιές πουλιών, μονοειδικά ξενοδοχεία εντόμων, μελισσοκυψέλες, οικολογικοί διάδρομοι και περάσματα κ.λπ.). Οι εγκαταστάσεις πρέπει να είναι κατάλληλες για τα τοπικά είδη, σωστά τοποθετημένες και να συντηρούνται τακτικά ώστε να διασφαλίζεται η οικολογική καταλληλότητα.

f) προστασία ενδιαιτημάτων τοπικών ειδών (χερσαίων ή υδάτινων/θαλάσσιων, π.χ. περιοχές ωτοκίας χελωνών, μαγκρόβια δάση, κοραλλιογενείς ύφαλοι, λιβάδια επικονιαστών όπως πεταλούδες, νεκρό ξύλο και άλλα φυσικά στοιχεία) εντός ή κοντά στις εγκαταστάσεις μέσω μείωσης φωτισμού και θορύβου (συμπεριλαμβανομένων εξωτερικών χώρων ευεξίας σε ή κοντά σε φυσικά ενδιαίτηματα). Το ενδιαίτημα πρέπει να έχει εντοπιστεί και να έχουν εφαρμοστεί σαφή προστατευτικά μέτρα.

g) εντοπισμός και εξάλειψη πιθανών οικολογικών παγίδων στις εγκαταστάσεις (π.χ. πλήρωση ή κάλυψη δομικών κοιλοτήτων, κενών ή μικρών κλειστών χώρων που μπορεί να προσελκύσουν άγρια ζωή σε επικίνδυνες περιοχές).

h) ετήσια υποστήριξη τοπικής/περιφερειακής/εθνικής οργάνωσης που δραστηριοποιείται στην προστασία της βιοποικιλότητας στην περιοχή ή περιφέρεια.

i) συμμετοχή σε αναζωογόνηση, συντήρηση ή αποκατάσταση τοπικών πάρκων ή δημόσιων χώρων πρασίνου.

j) συνεργασία με τοπικές/περιφερειακές/εθνικές αρχές ή ΜΚΟ για πρωτοβουλίες αστικού πρασινίσματος (π.χ. δενδροφυτεύσεις, οικολογικοί διάδρομοι επικονιαστών, πράσινες στέγες) και/ή

κ) φιλοξενία ή παραχώρηση χώρου για σεμινάρια, εκδηλώσεις ευαισθητοποίησης ή εργαστήρια ειδικών σχετικά με τη βιοποικιλότητα.

Σε ορισμένα πλαίσια (π.χ. σε αστικές περιοχές), οι κυψέλες μελισσών ή μεγάλα ξενοδοχεία εντόμων είναι κατάλληλα μόνο υπό συγκεκριμένες οικολογικές και κανονιστικές συνθήκες (με προτίμηση σε μικρά, φυσικά ή διάσπαρτα στοιχεία), και θα πρέπει να προτιμώνται εναλλακτικές πρωτοβουλίες όπου αυτό είναι πιο κατάλληλο.

Συνιστάται η εγκατάσταση να αναζητά υποστήριξη από εξωτερικούς ειδικούς οργανισμούς ή ενώσεις για τον σχεδιασμό και την υλοποίηση δράσεων βιοποικιλότητας και οι πρωτοβουλίες να βασίζονται στην αξιολόγηση κινδύνων και ευκαιριών που σχετίζονται με τη φύση και τη βιοποικιλότητα (κριτήριο 7.12).

Το κριτήριο εφαρμόζεται τόσο σε άμεσα εργαζόμενους όσο και σε εξωτερικούς συνεργάτες/εταιρείες συντήρησης χώρων πρασίνου που έχουν αναλάβει σχετικές εργασίες.

① Σημείωση για εθνική προσαρμογή (Σουηδία – SE)

Στη Σουηδία ισχύουν τα εξής:

- εγκαταστάσεις με μικρούς χώρους πρασίνου (< 1000 m²) παρέχουν τουλάχιστον 2 δράσεις βιοποικιλότητας, εκ των οποίων τουλάχιστον 1 πραγματοποιείται εντός των χώρων πρασίνου της εγκατάστασης·
 - εγκαταστάσεις με μεγαλύτερους χώρους πρασίνου (> 1000 m²) παρέχουν τουλάχιστον 3 δράσεις βιοποικιλότητας, εκ των οποίων τουλάχιστον 2 πραγματοποιούνται εντός των χώρων πρασίνου της εγκατάστασης·
 - εγκαταστάσεις σε αστικές περιοχές και/ή χωρίς χώρους πρασίνου παρέχουν τουλάχιστον 1 δράση βιοποικιλότητας.
-

Αποδεικτικά ελέγχου (Audit evidence)

Κατά τη διάρκεια του ελέγχου, η εγκατάσταση παρουσιάζει:

- το Σύστημα Τυποποιημένων Διαδικασιών (SOP) για την υποστήριξη της τοπικής βιοποικιλότητας· και
- αρχείο των παρεμβάσεων βιοποικιλότητας και αποδεικτικά της εξαμηνιαίας ανασκόπησης (για επαναιτούντες).

Σε ειδικές περιπτώσεις όπου η συντήρηση πραγματοποιείται από εξωτερική εταιρεία, παρουσιάζεται η γραπτή πολιτική του εργολάβου σχετικά με την προστασία της τοπικής βιοποικιλότητας στους χώρους της εγκατάστασης.

Κατά την επιτόπια επιθεώρηση και όπου είναι δυνατόν, ο ελεγκτής πραγματοποιεί δειγματοληψίες σε τουλάχιστον 1 χώρο πρασίνου όπου εφαρμόζονται δράσεις επί τόπου, προκειμένου να επιβεβαιώσει πώς έχουν δημιουργηθεί ευνοϊκές συνθήκες για την τοπική βιοποικιλότητα ή πώς προστατεύονται τα ενδιαιτήματα τοπικών ειδών, σύμφωνα με τη μεθοδολογία Α όπως περιγράφεται στο γλωσσάρι.

7.12

Η εγκατάσταση αξιολογεί τους κινδύνους και τις ευκαιρίες που σχετίζονται με τη βιοποικιλότητα και τη φύση στον χώρο της. (G)

ΗΗ, CHP, SA, CC, A

① Σχετικότητα (Relevance)

Η κατανόηση των κινδύνων που σχετίζονται με τη βιοποικιλότητα και τη φύση στον ίδιο τον χώρο αποτελεί προϋπόθεση για υπεύθυνη διαχείριση γης. Μια δομημένη αξιολόγηση βοηθά στον εντοπισμό οικολογικών αξιών, εξαρτήσεων από οικοσυστημικές υπηρεσίες και ευκαιριών για θετικές παρεμβάσεις, ενισχύοντας την περιβαλλοντική απόδοση και την ανθεκτικότητα.

Απαιτήσεις εφαρμογής (Expectations for implementation)

Η εγκατάσταση πραγματοποιεί αξιολόγηση κινδύνων και ευκαιριών που σχετίζονται με τη βιοποικιλότητα και τη φύση. Η αξιολόγηση αυτή δημιουργεί μια βασική γραμμή αναφοράς (baseline) για τη βιοποικιλότητα και αναδεικνύει περιοχές οικολογικής ευαισθησίας ή δυνητικής βελτίωσης. Μπορεί να αποτελέσει θεμελιώδες βήμα για τους στόχους βιωσιμότητας της εγκατάστασης (κριτήριο 1.2) και το σχέδιο δράσης (κριτήριο 1.3) και μπορεί να πραγματοποιηθεί πριν από άλλα κριτήρια που σχετίζονται με τη βιοποικιλότητα.

Η αξιολόγηση περιλαμβάνει:

- εντοπισμό των ειδών που υπάρχουν (π.χ. δέντρα, θάμνοι, φυτά φιλικά προς επικονιαστές, πτηνά ή άλλα ορατά είδη πανίδας), σημαντικών ενδιαιτημάτων, πιθανών οικολογικών διαδρόμων (πράσινων, υδάτινων/μπλε, ή “μαύρων”), υγροτόπων και οικολογικά λειτουργικών εδαφών·
- εντοπισμό πιέσεων που ασκούνται από ανθρώπινες δραστηριότητες (π.χ. πρακτικές διαμόρφωσης τοπίου, φωτορύπανση/ηχορύπανση, εισβολικά είδη, διατάραξη ενδιαιτημάτων)·
- ανασκόπηση εξαρτήσεων από οικοσυστημικές υπηρεσίες και πιθανών κινδύνων (π.χ. επικονίαση, διαθεσιμότητα νερού, ρύθμιση πλημμυρών, ξηρασία)·
- ευκαιρίες βελτίωσης (π.χ. αποκατάσταση ενδιαιτημάτων, εμπειρίες φύσης για επισκέπτες βασισμένες στη φύση)· και
- προετοιμασία χαρτογράφησης του χώρου (συνιστάται).

Η αξιολόγηση περιορίζεται σε περιοχές υπό τον έλεγχο της εγκατάστασης· εξαιρούνται γειτονικές ιδιωτικές ή δημόσιες εκτάσεις. Εγκαταστάσεις με χώρους πρασίνου άνω των 5 εκταρίων χρησιμοποιούν εξωτερικό εμπειρογνώμονα ή συμβουλευτική εταιρεία για τη διενέργεια της αξιολόγησης. Μικρότερες εγκαταστάσεις μπορούν να πραγματοποιούν την αξιολόγηση εσωτερικά, χρησιμοποιώντας διαθέσιμους

δημόσιους πόρους (π.χ. περιφερειακές ή εθνικές βάσεις βιοποικιλότητας, βάσεις δεδομένων ειδών, εργαλεία χαρτογράφησης ή εργαλειοθήκες ΜΚΟ).

Αποδεικτικά ελέγχου (Audit evidence)

Κατά τη διάρκεια του ελέγχου, η εγκατάσταση παρουσιάζει γραπτή αξιολόγηση βιοποικιλότητας και αξιολόγηση κινδύνων και ευκαιριών που σχετίζονται με τη φύση (εκπονημένη εσωτερικά ή από εξωτερικό εμπειρογνώμονα, ανάλογα με το μέγεθος της εγκατάστασης), η οποία καλύπτει τα απαιτούμενα στοιχεία και περιλαμβάνει αναφορά στις υποστηρικτικές πηγές ή εργαλεία που χρησιμοποιήθηκαν (π.χ. περιφερειακές/εθνικές βάσεις βιοποικιλότητας, βάσεις δεδομένων ειδών, εργαλεία ΜΚΟ κ.λπ.).

Σε ειδικές περιπτώσεις, όπου είναι διαθέσιμα, παρουσιάζεται και οπτική τεκμηρίωση ή χαρτογράφηση ενδιαιτημάτων και ειδών.

7.13

Η εγκατάσταση παρακολουθεί τα ενδιαιτήματα και τα είδη που υποστηρίζουν τη βιοποικιλότητα που υπάρχουν εντός ή γύρω από τις εγκαταστάσεις της. (G)

HH, CHP, SA, CC, R, A

① Σχετικότητα (Relevance)

Μέσω της τακτικής παρατήρησης και καταγραφής ειδών και ενδιαιτημάτων, οι εγκαταστάσεις ενισχύουν τη μαθησιακή διαδικασία για την οικολογία, εμπλέκουν το προσωπικό και τους επισκέπτες σε πρακτικές θετικής για τη φύση δράσης και συμβάλλουν σε εθνικά και περιφερειακά δεδομένα βιοποικιλότητας.

Απαιτήσεις εφαρμογής (Expectations for implementation)

Η εγκατάσταση πραγματοποιεί τακτική παρατήρηση και τεκμηρίωση των χαρακτηριστικών που υποστηρίζουν τη βιοποικιλότητα, καθώς και των ειδών που υπάρχουν εντός ή γύρω από τις εγκαταστάσεις της. Η οικολογική αυτή παρακολούθηση περιλαμβάνει την παρατήρηση και καταγραφή ειδών, ενδιαιτημάτων και οικολογικών μεταβολών με την πάροδο του χρόνου. Σε επίπεδο εγκατάστασης, αυτό περιλαμβάνει την αξιολόγηση του πόσο αποτελεσματικά τα στοιχεία βιοποικιλότητας (π.χ. πράσινες στέγες, φυτεύσεις με τοπικά είδη, κήποι επικονιαστών ή καταφύγια άγριας ζωής) υποστηρίζουν την τοπική πανίδα και τον εντοπισμό ευκαιριών βελτίωσης.

Η παρακολούθηση πραγματοποιείται τουλάχιστον μία φορά ετησίως και μπορεί να λάβει διάφορες μορφές, όπως:

α) χρήση απλού πλέγματος ανάλυσης βιοποικιλότητας από το προσωπικό συντήρησης χώρων πρασίνου για ετήσια αξιολόγηση της καταλληλότητας του χώρου για τοπικά είδη (π.χ. ποικιλία φυτικής κάλυψης, παρουσία μικροενδιαιτημάτων, μειωμένες διαταραχές).

b) συμμετοχή σε πρωτόκολλα επιστήμης πολιτών (π.χ. καταγραφές πτηνών ή εντόμων, εκδηλώσεις ημέρας βιοποικιλότητας)·

c) ανάρτηση παρατηρήσεων ή φωτογραφιών σε δημόσιες πλατφόρμες·

d) υποβολή δεδομένων σε εθνικές βάσεις δεδομένων βιοποικιλότητας ή προγράμματα (π.χ. εθνικά συστήματα παρακολούθησης πτηνών ή επικονιαστών)·

e) διοργάνωση περιπάτων φύσης για προσωπικό ή επισκέπτες, ημερών παρακολούθησης ειδών ή εργαστηρίων οικολογικής παρατήρησης· και/ή

f) πρόσκληση οικολόγου, οδηγού φύσης, οργανώσεων προστασίας της φύσης (π.χ. τοπικών ΜΚΟ) ή ιδιωτικών οικολογικών συμβούλων για άτυπη ή τυπική αξιολόγηση.

Ο στόχος δεν είναι η επίδειξη συγκεκριμένων αποτελεσμάτων (π.χ. αριθμός ειδών), αλλά η καλλιέργεια μιας σταθερής πρακτικής παρακολούθησης και μάθησης. Συνεπώς, η συμμόρφωση δεν βασίζεται στα αποτελέσματα αλλά στη συστηματική προσπάθεια παρατήρησης, τεκμηρίωσης και αναστοχασμού σχετικά με την παρουσία και λειτουργία της βιοποικιλότητας.

Συνιστάται η χρήση εθνικών ή περιφερειακών καταλόγων ειδών, βάσεων δεδομένων βιοποικιλότητας ή διεθνών πηγών αναφοράς (π.χ. λίστες IUCN, οδηγοί αναγνώρισης πτηνών ή επικονιαστών, σχετικές εφαρμογές κ.λπ.) για την αναγνώριση των ειδών που είναι πιθανό να παρατηρηθούν στην περιοχή.

Αποδεικτικά ελέγχου (Audit evidence)

Κατά τη διάρκεια του ελέγχου, η εγκατάσταση παρουσιάζει αποδεικτικά στοιχεία των δραστηριοτήτων παρακολούθησης βιοποικιλότητας που έχουν πραγματοποιηθεί (π.χ. εσωτερικές σημειώσεις παρατήρησης, συμπληρωμένα πλέγματα παρακολούθησης, λίστες ειδών, φωτογραφίες ή στιγμιότυπα από εφαρμογές/πλατφόρμες επιστήμης πολιτών κ.λπ.), τα οποία αποδεικνύουν ότι έχουν πραγματοποιηθεί και τεκμηριωθεί παρατηρήσεις σύμφωνα με την επιλεγμένη προσέγγιση παρακολούθησης.

7.14

Η εγκατάσταση υλοποιεί τουλάχιστον 1 πρωτοβουλία στους χώρους πρασίνου της για την προώθηση βιώσιμων διατροφικών πρακτικών. (G)

HH, CHP, SA, CC, R, A

① Σχετικότητα (Relevance)

Τα διατροφικά συστήματα συμβάλλουν σε μεγάλο βαθμό στην κλιματική αλλαγή, την απώλεια βιοποικιλότητας και την κατανάλωση φυσικών πόρων. Με την ευαισθητοποίηση και την ενεργή συμμετοχή επισκεπτών, προσωπικού και της τοπικής κοινότητας σε βιώσιμες διατροφικές πρακτικές, οι εγκαταστάσεις συμβάλλουν στη μεταβολή συμπεριφορών προς πιο υπεύθυνες μορφές παραγωγής και κατανάλωσης, ενισχύοντας μακροπρόθεσμα περιβαλλοντικά και κοινωνικά οφέλη.

Απαιτήσεις εφαρμογής (Expectations for implementation)

Η εγκατάσταση εμπλέκει συνεργάτες, επισκέπτες και/ή την κοινότητα στην ευαισθητοποίηση σχετικά με τη σημασία των βιώσιμων διατροφικών πρακτικών μέσω τουλάχιστον μίας πρωτοβουλίας ενημέρωσης στους χώρους πρασίνου των εγκαταστάσεών της. Οι πρωτοβουλίες αυτές συνδέονται με θέματα παραγωγής τροφίμων, σπατάλης τροφίμων, βιοποικιλότητας ή τοπικής προμήθειας και αποσκοπούν στην ενίσχυση της κατανόησης και της δράσης.

Παραδείγματα πρωτοβουλιών περιλαμβάνουν:

- a) κήπο φρούτων, βοτάνων ή λαχανικών. Ο κήπος είναι μόνιμος και περιλαμβάνει βότανα και/ή φυτά ή δέντρα που παράγουν τρόφιμα. Όπου είναι δυνατό, η εγκατάσταση προσκαλεί το κοινό ή τοπικά σχολεία να επισκεφθούν τον κήπο για εκπαιδευτικούς σκοπούς·
 - b) θερμοκήπιο, υπερωψωμένα παρτέρια ή σύστημα καλλιέργειας σε δοχεία, που χρησιμοποιείται για την παραγωγή τροφίμων ή τοπικών φυτών, ιδιαίτερα όταν συνδυάζεται με εκπαιδευτική σήμανση ή εντάσσεται σε ξεναγήσεις, εργαστήρια ή δραστηριότητες για επισκέπτες/προσωπικό·
 - c) υπαίθρια κουζίνα, χώρος μαγειρικής ή χώρος προετοιμασίας τροφίμων όπου χρησιμοποιούνται υλικά από τον κήπο ή το θερμοκήπιο σε διαδραστικές εμπειρίες, όπως μαθήματα μαγειρικής, γευσιγνωσίες βιωσιμότητας ή γεύματα «από τον κήπο στο τραπέζι»·
 - d) άγριο λιβάδι ή δασικό σύστημα τροφίμων (food forest) που συμβάλλει στη βιοποικιλότητα και περιλαμβάνει εδώδιμα ή εκπαιδευτικά φυτικά είδη·
 - e) άλλους χώρους πρασίνου που έχουν σχεδιαστεί για την ευαισθητοποίηση, όπως κήπους με τοπικά ή κλιματικά προσαρμοσμένα φυτά με ενημερωτικές πινακίδες ή χώρους που χρησιμοποιούνται για εργαστήρια βιωσιμότητας ή επισκέψεις σχολείων· και/ή
 - f) μελισσοκομικές κυψέλες, με το μέλι ή το κερύ να χρησιμοποιείται επί τόπου. Η εγκατάστασή τους γίνεται σύμφωνα με οικολογικές οδηγίες και δεν επηρεάζει αρνητικά τους άγριους/γηνγενείς επικονιαστές. Η διαχείρισή τους πραγματοποιείται σε συνεργασία με τοπικό ειδικό ή μελισσοκόμο.
-

Οι πρωτοβουλίες είναι σαφώς ενταγμένες στις λειτουργίες της εγκατάστασης. Η ύπαρξη και η παραγωγή τους έχουν εκπαιδευτικό χαρακτήρα και εντάσσονται στην εμπειρία των επισκεπτών (π.χ. χρήση προϊόντων σε φαγητά ή ποτά της εγκατάστασης, προσφορά προϊόντων στο κατάστημα δώρων, συμμετοχή επισκεπτών στη συγκομιδή κ.λπ.) και/ή χρησιμοποιούνται για τα γεύματα του προσωπικού. Ακόμη και αν ένας χώρος πρασίνου δεν είναι ορατός στους επισκέπτες, η εγκατάσταση τον επικοινωνεί σαφώς, π.χ. μέσω σύντομων βίντεο στη ρεσεψιόν ή περιγραφών σε ενημερωτικό υλικό για επισκέπτες.

Η διαχείριση των χώρων πρασίνου συμμορφώνεται με τα κριτήρια σχετικά με τη χρήση φυτοφαρμάκων και λιπασμάτων (κριτήριο 7.8) και τις διαδικασίες διαχείρισης (κριτήριο 7.10). Η διαχείριση του χώρου και η χρήση φρούτων, λαχανικών, βοτάνων ή άλλων προϊόντων πρέπει να συμμορφώνονται με την εθνική και τοπική νομοθεσία.

Αγροτικές δραστηριότητες που αποτελούν την κύρια ή σημαντική πηγή εσόδων της εγκατάστασης (όπως αμπελώνες, ελαιώνες κ.λπ.) δεν εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του Green Key και συνεπώς δεν μπορούν να πιστοποιηθούν.

Αποδεικτικά ελέγχου (Audit evidence)

Κατά τη διάρκεια του ελέγχου, η εγκατάσταση παρουσιάζει αρχεία των πρωτοβουλιών, συμπεριλαμβανομένων των ειδών που καλλιεργούνται (εφόσον εφαρμόζεται), καθώς και αποδεικτικά στοιχεία για τον τρόπο με τον οποίο οι πρωτοβουλίες αυτές χρησιμοποιούνται για την ευαισθητοποίηση επισκεπτών, προσωπικού και/ή της κοινότητας σχετικά με τη βιώσιμη διατροφή.

Η επιτόπια επιθεώρηση επιβεβαιώνει την ύπαρξη, τη μονιμότητα και την ενσωμάτωση των πρωτοβουλιών στην εμπειρία της εγκατάστασης.